

Spis treści

I Akty ustawodawcze

ROZPORZĄDZENIA

- ★ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/787 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie definicji, opisu, prezentacji i etykietowania napojów spirytusowych, stosowania nazw napojów spirytusowych w prezentacji i etykietowaniu innych środków spożywczych, ochrony oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych, wykorzystywania alkoholu etylowego i destylatów pochodzenia rolniczego w napojach alkoholowych, a także uchylające rozporządzenie (WE) nr 110/2008 1
- ★ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/788 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie europejskiej inicjatywy obywatelskiej ⁽¹⁾ 55

DYREKTYWY

- ★ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/789 z dnia 17 kwietnia 2019 r. ustanawiająca przepisy dotyczące wykonywania praw autorskich i praw pokrewnych mające zastosowanie do niektórych transmisji online prowadzonych przez organizacje radiowe i telewizyjne oraz do reemisji programów telewizyjnych i radiowych oraz zmieniająca dyrektywę Rady 93/83/EWG ⁽¹⁾ 82
- ★ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/790 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie prawa autorskiego i praw pokrewnych na jednolitym rynku cyfrowym oraz zmiany dyrektyw 96/9/WE i 2001/29/WE ⁽¹⁾ 92

⁽¹⁾ Tekst mający znaczenie dla EOG.

I

(Akty ustawodawcze)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2019/787

z dnia 17 kwietnia 2019 r.

w sprawie definicji, opisu, prezentacji i etykietowania napojów spirytusowych, stosowania nazw napojów spirytusowych w prezentacji i etykietowaniu innych środków spożywczych, ochrony oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych, wykorzystywania alkoholu etylowego i destylatów pochodzenia rolniczego w napojach alkoholowych, a także uchylające rozporządzenie (WE) nr 110/2008

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 43 ust. 2 i art. 114 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 110/2008 ⁽³⁾ okazało się skuteczne w zakresie regulacji sektora napojów spirytusowych. Jednakże w świetle najnowszych doświadczeń i innowacji technologicznych, rozwoju rynku i zmieniających się oczekiwań konsumentów konieczna jest aktualizacja przepisów dotyczących definicji, opisu, prezentacji i etykietowania napojów spirytusowych, a także przegląd trybu rejestracji i ochrony oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych.
- (2) Przepisy mające zastosowanie do napojów spirytusowych powinny przyczyniać się do osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony konsumentów, usunięcia asymetrii informacji, zapobiegania nieuczciwym praktykom oraz osiągnięcia przejrzystości rynku i uczciwej konkurencji. Przepisy te powinny chronić renomę, jaką unijne napoje spirytusowe zyskały na rynku unijnym i światowym, nadal uwzględniając tradycyjne praktyki stosowane przy produkcji napojów spirytusowych, a także zwiększenie potrzeb w zakresie ochrony i informowania konsumenta. Należy również uwzględnić innowacje technologiczne w odniesieniu do napojów spirytusowych, w przypadku gdy służy to poprawie jakości, nie naruszając tradycyjnego charakteru danych napojów spirytusowych.
- (3) Napoje spirytusowe stanowią ważny rynek zbytu dla unijnego sektora rolnictwa, a produkcja napojów spirytusowych jest silnie związana z tym sektorem. Powiązania te determinują jakość, bezpieczeństwo i renomę napojów spirytusowych wytwarzanych w Unii. W ramach regulacyjnych należy zatem podkreślić ten silny związek z sektorem rolno-spożywczym.
- (4) Przepisy mające zastosowanie do napojów spirytusowych stanowią przypadek szczególny w porównaniu z ogólnymi zasadami ustanowionymi w sektorze rolno-spożywczym, a także powinny uwzględniać tradycyjne metody produkcji stosowane w różnych państwach członkowskich.

⁽¹⁾ Dz.U. C 209 z 30.6.2017, s. 54.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 13 marca 2019 r.: (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 9 kwietnia 2019 r.

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 110/2008 z dnia 15 stycznia 2008 r.: w sprawie definicji, opisu, prezentacji, etykietowania i ochrony oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 1576/89 (Dz.U. L 39 z 13.2.2008, s. 16).

- (5) Niniejsze rozporządzenie powinno jasno określić kryteria dotyczące definicji, opisu, prezentowania i etykietowania napojów spirytusowych, a także ochrony oznaczeń geograficznych, oraz powinno pozostawać bez uszczerbku dla różnorodności języków urzędowych i alfabetów w Unii. Powinno ono również określić zasady wykorzystywania alkoholu etylowego i destylatów pochodzenia rolniczego do produkcji napojów alkoholowych oraz stosowania nazw prawnych napojów spirytusowych w prezentacji i etykietowaniu środków spożywczych.
- (6) Aby spełnić oczekiwania konsumentów i zapewnić zgodność z tradycyjnymi praktykami, do produkcji napojów spirytusowych należy wykorzystywać wyłącznie alkohol etylowy i destylaty pochodzenia rolniczego.
- (7) W interesie konsumentów niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie do wszystkich napojów spirytusowych wprowadzanych do obrotu w Unii, niezależnie od tego, czy zostały one wytworzone w państwach członkowskich czy w państwach trzecich. W celu utrzymania i zwiększenia renomy na rynku światowym napojów spirytusowych wytwarzanych w Unii niniejsze rozporządzenie powinno być stosowane również do napojów spirytusowych wytwarzanych w Unii i przeznaczonych do wywozu.
- (8) Definicje i wymogi techniczne dotyczące napojów spirytusowych oraz przypisanie napojów spirytusowych do poszczególnych kategorii powinny nadal uwzględniać tradycyjne praktyki. Należy również określić szczegółowe przepisy dotyczące niektórych napojów spirytusowych, których nie ujęto w wykazie kategorii.
- (9) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1333/2008 ⁽⁴⁾ oraz (WE) nr 1334/2008 ⁽⁵⁾ również mają zastosowanie do napojów spirytusowych. Konieczne jest jednak ustanowienie dodatkowych przepisów dotyczących barwników i środków aromatyzujących, które powinny mieć zastosowanie wyłącznie do napojów spirytusowych. Konieczne jest również ustanowienie dodatkowych przepisów dotyczących rozcieńczania i rozpuszczania środków aromatyzujących, barwników i innych dozwolonych składników, które powinny mieć zastosowanie wyłącznie do produkcji napojów alkoholowych.
- (10) Należy ustanowić przepisy dotyczące nazw prawnych napojów spirytusowych wprowadzanych do obrotu w Unii w celu zapewnienia zharmonizowanego stosowania takich nazw prawnych w całej Unii oraz zagwarantowania przejrzystości informacji dla konsumentów.
- (11) Mając na uwadze znaczenie i złożoność sektora napojów spirytusowych należy ustanowić szczegółowe przepisy dotyczące opisu, prezentacji i etykietowania napojów spirytusowych, w szczególności w odniesieniu do stosowania nazw prawnych, oznaczeń geograficznych, wyrażeń złożonych i odniesień w opisie, prezentacji i etykietowaniu.
- (12) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 ⁽⁶⁾ powinno mieć zastosowanie do opisu, prezentacji i etykietowania napojów spirytusowych, o ile w niniejszym rozporządzeniu nie przewidziano inaczej. W związku z tym, mając na uwadze znaczenie i złożoność sektora napojów spirytusowych, należy ustanowić w niniejszym rozporządzeniu szczegółowe przepisy dotyczące opisu, prezentacji i etykietowania napojów spirytusowych wykraczające poza rozporządzenie (UE) nr 1169/2011. Te szczegółowe przepisy powinny również zapobiegać niewłaściwemu wykorzystywaniu określenia „napój spirytusowy” i nazw prawnych napojów spirytusowych w odniesieniu do wyrobów, które nie odpowiadają definicjom i wymogom ustanowionym w niniejszym rozporządzeniu.
- (13) W celu zapewnienia jednolitego stosowania w państwach członkowskich wyrażeń złożonych i odniesień oraz aby zapewnić konsumentom odpowiednie informacje, i tym samym chronić ich przed wprowadzeniem w błąd, konieczne jest ustanowienie przepisów dotyczących wykorzystywania takich wyrażeń i odniesień do prezentacji napojów spirytusowych i innych środków spożywczych. Celem takich przepisów jest również ochrona renomy napojów spirytusowych używanych w tym kontekście.
- (14) W celu zapewnienia konsumentom odpowiednich informacji należy ustanowić przepisy dotyczące opisu, prezentacji i etykietowania napojów spirytusowych, które kwalifikują się do mieszanin lub napojów spirytusowych poddanych kupażowaniu.
- (15) Mimo, iż duże znaczenie ma zapewnienie, aby na ogół okres leżakowania lub wiek podany w opisie, prezentacji lub etykietowaniu napojów spirytusowych odnosił się wyłącznie do najmłodszego składnika alkoholowego, aby uwzględnić tradycyjne procesy dojrzewania w państwach członkowskich, należy jednak przewidzieć możliwość wprowadzenia – w drodze aktów delegowanych – odstępstwa od tej ogólnej zasady oraz odpowiednie mechanizmy kontroli w odniesieniu do *brandy* wyprodukowanej z zastosowaniem tradycyjnego dynamicznego procesu dojrzewania zwanego systemem „*criaderas y solera*” lub systemem „*solera e criaderas*”.

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1333/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r.: w sprawie dodatków do żywności (Dz.U. L 354 z 31.12.2008, s. 16).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1334/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r.: w sprawie środków aromatyzujących i niektórych składników żywności o właściwościach aromatyzujących do użycia w oraz na środkach spożywczych oraz zmieniające rozporządzenie Rady (EWG) nr 1601/91, rozporządzenia (WE) nr 2232/96 oraz (WE) nr 110/2008 oraz dyrektywę 2000/13/WE (Dz.U. L 354 z 31.12.2008, s. 34).

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r.: w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz.U. L 304 z 22.11.2011, s. 18).

- (16) Mając na uwadze pewność prawa oraz w celu zapewnienia konsumentom dostępu do odpowiednich informacji, używanie nazw surowców lub przymiotników jako nazw prawnych niektórych napojów spirytusowych nie powinno wykluczać stosowania nazw takich surowców lub przymiotników w prezentacji i etykietowaniu innych środków spożywczych. Z tych samych powodów stosowanie niemieckiego słowa *-geist* jako nazwy prawnej kategorii napoju spirytusowego nie powinno wykluczać stosowania tego słowa jako nazwy wymyślonej uzupełniającej nazwę prawną innych napojów spirytusowych lub nazwę innych napojów alkoholowych, pod warunkiem że takie stosowanie nie wprowadza konsumenta w błąd.
- (17) Aby zapewnić konsumentom odpowiednie informacje oraz zwiększyć jakość metod produkcji, należy umożliwić uzupełnienie nazwy prawnej jakiegokolwiek napoju spirytusowego określeniem „wytrawny” lub „dry”, to znaczy tym określeniem w wersji przetłumaczonej na język lub języki danego państwa członkowskiego albo nieprzetłumaczonej, zgodnie ze sformułowaniem zapisanym kursywą w niniejszym rozporządzeniu, jeżeli ten napój spirytusowy nie był dosładzany. Jednakże zgodnie z zasadą, że informacje o żywności nie mogą wprowadzać w błąd, w szczególności sugerując, że żywność ma szczególne cechy, mimo iż w rzeczywistości wszystkie podobne środki spożywcze posiadają takie cechy, przepis ten nie powinien mieć zastosowania do napojów spirytusowych, które zgodnie z niniejszym rozporządzeniem nie mogą być dosładzane, nawet w celu dopełnienia smaku, w szczególności do *whisky* lub *whiskey*. Przepis ten nie powinien mieć także zastosowania do *ginu*, *ginu* destylowanego i *London gin*, do których nadal stosuje się szczególne przepisy dotyczące dosładzania i etykietowania. Ponadto należy umożliwić etykietowanie likierów charakteryzujących się w szczególności gorzkawym, gorzkim, cierpkim, kwaskowatym, kwaśnym lub cytrusowym smakiem, niezależnie od stopnia ich dosładzania, jako „wytrwane” lub „dry”. Takie etykietowanie nie powinno wprowadzać konsumenta w błąd, ponieważ w likierach musi znajdować się minimalna zawartość cukru. W związku z tym, w przypadku likierów, określenie „wytrawny” lub „dry” nie należy rozumieć jako wskazującego, że napój spirytusowy nie był dosładzany.
- (18) W celu uwzględnienia oczekiwań konsumentów dotyczących surowców wykorzystywanych do wytwarzania wódki, zwłaszcza w państwach członkowskich, w których tradycyjnie produkuje się wódkę, należy umieścić odpowiednią informację o użytych surowcach, w przypadku gdy wódka jest wytwarzana z surowców pochodzenia rolniczego innych niż zboża i ziemniaki lub oba te surowce.
- (19) W celu egzekwowania i kontrolowania stosowania przepisów dotyczących dojrzewania i etykietowania, a także w celu zwalczania nadużyć, podawanie nazwy prawnej i okresu leżakowania każdego napoju spirytusowego w elektronicznych dokumentach administracyjnych powinno stać się obowiązkowe.
- (20) W niektórych przypadkach, aby zwrócić uwagę konsumentów na cechy jakościowe produktu, podmioty prowadzące przedsiębiorstwo spożywcze chcą wskazać miejsce pochodzenia danego napoju spirytusowego inne niż oznaczenie geograficzne i znaki towarowe. W związku z powyższym należy ustanowić szczególne przepisy dotyczące wskazania miejsca pochodzenia w opisie, prezentacji i etykietowaniu napojów spirytusowych. Ponadto ustanowiony w rozporządzeniu (UE) nr 1169/2011 obowiązek wskazania państwa lub miejsca pochodzenia podstawowego składnika nie powinien mieć zastosowania w przypadku napojów spirytusowych, nawet jeżeli państwo lub miejsce pochodzenia podstawowego składnika napoju spirytusowego nie jest takie samo jak miejsce pochodzenia wskazane w opisie, prezentacji lub etykietowaniu danego napoju spirytusowego.
- (21) W celu ochrony renomy niektórych napojów spirytusowych należy ustanowić przepisy regulujące tłumaczenie, transkrypcję i transliterację nazw prawnych na potrzeby wywozu.
- (22) W celu zapewnienia spójnego stosowania niniejszego rozporządzenia należy ustanowić unijne metody referencyjne analizy napojów spirytusowych i alkoholu etylowego wykorzystywanego do produkcji napojów spirytusowych.
- (23) Należy utrzymać zakaz stosowania kapturków i folii wykonanych na bazie ołowiu do osłaniania zamknięć pojemników zawierających napoje spirytusowe w celu uniknięcia ryzyka skażenia, w szczególności przez przypadkowy kontakt z takimi kapturkami lub taką folią, oraz zanieczyszczenia środowiska odpadami z takich kapturków lub folii zawierającymi ołów.
- (24) Jeżeli chodzi o ochronę oznaczeń geograficznych, ważne jest, aby należycie uwzględnić Porozumienie w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej (zwane dalej „porozumieniem TRIPS”), w szczególności jego art. 22 i 23, oraz Układ ogólny w sprawie taryf celnych i handlu (zwany dalej „GATT”), w tym jego art. V dotyczący wolności tranzytu, które zatwierdzono decyzją Rady 94/800/WE⁽⁷⁾. W takich ramach prawnych, w celu lepszej ochrony oznaczeń geograficznych i skuteczniejszego zwalczania procederu podrabiania towarów, taka ochrona powinna mieć również zastosowanie do towarów wprowadzanych na obszar celny Unii bez dopuszczenia ich do swobodnego obrotu oraz objętych specjalnymi procedurami celnymi, takimi jak procedury dotyczące tranzytu, składowania, szczególnego wykorzystania lub przetwarzania.

(7) Decyzja Rady 94/800/WE z dnia 22 grudnia 1994 r. dotycząca zawarcia w imieniu Wspólnoty Europejskiej w dziedzinach wchodzących w zakres jej kompetencji, porozumień będących wynikiem negocjacji wielostronnych w ramach Rundy Urugwajskiej (1986–1994) (Dz.U. L 336 z 23.12.1994, s. 1).

- (25) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012⁽⁸⁾ nie ma zastosowania do napojów spirytusowych. W związku z tym należy ustanowić przepisy dotyczące ochrony oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych. Oznaczenia geograficzne powinny być rejestrowane przez Komisję.
- (26) Należy ustanowić procedury rejestracji, zmiany i ewentualnego cofnięcia rejestracji oznaczeń geograficznych Unii lub państw trzecich zgodnie z porozumieniem TRIPS, przy jednoczesnym automatycznym uznawaniu statusu istniejących oznaczeń geograficznych podlegających w Unii ochronie. Aby uspołnić przepisy proceduralne dotyczące oznaczeń geograficznych we wszystkich odnośnych sektorach, takie procedury dotyczące napojów spirytusowych powinny wzorować się na bardziej wyczerpujących i dobrze przetestowanych procedurach dotyczących produktów rolnych i środków spożywczych, ustanowionych w rozporządzeniu (UE) nr 1151/2012, przy jednoczesnym uwzględnieniu specyfiki napojów spirytusowych. W celu uproszczenia procedur rejestracji oraz w celu udostępnienia podmiotom prowadzącym przedsiębiorstwo spożywcze i konsumentom informacji w formie elektronicznej należy stworzyć elektroniczny rejestr oznaczeń geograficznych. Oznaczenia geograficzne chronione na mocy rozporządzenia (WE) nr 110/2008 powinny być automatycznie chronione na mocy niniejszego rozporządzenia i wymienione w rejestrze elektronicznym. Komisja powinna zakończyć kontrolę oznaczeń geograficznych ujętych w załączniku III do rozporządzenia (WE) nr 110/2008, zgodnie z art. 20 tego rozporządzenia.
- (27) Mając na uwadze spójność z przepisami mającymi zastosowanie do oznaczeń geograficznych dotyczących produktów spożywczych, wina i aromatyzowanych produktów sektora wina, nazwa dokumentu określającego specyfikację napoju spirytusowego zarejestrowanego jako oznaczenie geograficzne powinna zostać zmieniona z „dokumentacji technicznej” na „specyfikację produktu”. Dokumentacja techniczna będąca częścią jakiegokolwiek wniosku złożonego na podstawie rozporządzenia (WE) nr 110/2008 powinna być uznawana za specyfikację produktu.
- (28) Należy wyjaśnić związek między znakami towarowymi a oznaczeniami geograficznymi napojów spirytusowych w odniesieniu do kryteriów odmowy, unieważnienia i współistnienia. Wyjaśnienie takie nie powinno mieć wpływu na prawa nabyte przez posiadaczy oznaczeń geograficznych na poziomie krajowym lub istniejące na mocy umów międzynarodowych zawartych przez państwa członkowskie w odniesieniu do okresu poprzedzającego wprowadzenie unijnego systemu ochrony zgodnie z rozporządzeniem Rady (EWG) nr 1576/89⁽⁹⁾.
- (29) Ochrona wysokich standardów jakości ma kluczowe znaczenie dla utrzymania renomy i wartości sektora napojów spirytusowych. Organy państw członkowskich powinny być odpowiedzialne za zapewnienie tych standardów ochrony poprzez zgodność z niniejszym rozporządzeniem. Komisja powinna móc monitorować i kontrolować taką zgodność w celu zapewnienia jednolitego egzekwowania niniejszego rozporządzenia. W związku z tym Komisję i państwa członkowskie należy zobowiązać do wymieniać się stosownymi informacjami.
- (30) Stosując politykę w zakresie jakości, w szczególności w celu zapewnienia wysokiego poziomu jakości napojów spirytusowych oraz zróżnicowania w sektorze napojów spirytusowych, państwa członkowskie powinny mieć możliwość przyjęcia bardziej surowych przepisów niż przepisy ustanowione w niniejszym rozporządzeniu w odniesieniu do produkcji, opisu, prezentacji i etykietowania napojów spirytusowych wytwarzanych na ich terytorium.
- (31) W celu uwzględnienia zmieniających się wymagań konsumentów, postępu technicznego, zmian w odnośnych normach międzynarodowych, konieczności poprawy warunków ekonomicznych produkcji i wprowadzania do obrotu, tradycyjnych procesów dojrzewania, oraz prawa przywożących państw trzecich, a także w celu zagwarantowania uzasadnionych interesów producentów i podmiotów prowadzących przedsiębiorstwo spożywcze w zakresie ochrony oznaczeń geograficznych, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (zwanego dalej „Traktatem”) w odniesieniu do: zmian i odstępstw od definicji technicznych i wymogów dotyczących napojów spirytusowych; zatwierdzania nowych produktów słodzących; odstępstw dotyczących określenia okresu leżakowania lub wieku *brandy* oraz ustanowienia publicznego rejestru organów odpowiedzialnych za nadzór nad procesem dojrzewania; ustanowienia elektronicznego rejestru oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych oraz szczegółowych przepisów dotyczących formy i treści tego rejestru; dalszych warunków dotyczących wniosków o ochronę oznaczenia geograficznego oraz wstępnych procedur krajowych, kontroli przez Komisję, procedury sprzeciwu i cofnięcia rejestracji oznaczeń geograficznych; warunków i wymogów dotyczących procedury wprowadzania zmian do specyfikacji produktu; oraz zmian i odstępstw od niektórych definicji i przepisów dotyczących opisu,

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 z dnia 21 listopada 2012 r.: w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych (Dz.U. L 343 z 14.12.2012, s. 1).

⁽⁹⁾ Rozporządzenie Rady (EWG) nr 1576/89 z dnia 29 maja 1989 r. ustanawiające ogólne przepisy w sprawie definicji, opisu i wyglądu napojów spirytusowych (Dz.U. L 160 z 12.6.1989, s. 1).

prezentacji i etykietowania. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r.: w sprawie lepszego stanowienia prawa ⁽¹⁰⁾. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.

- (32) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze w odniesieniu do publikacji jednolitego dokumentu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* oraz w odniesieniu do decyzji dotyczących rejestracji nazw jako oznaczeń geograficznych, w przypadku gdy brak jest zawiadomienia o sprzeciwie lub dopuszczalnego uzasadnionego oświadczenia o sprzeciwie lub w przypadku gdy wniesiono dopuszczalne uzasadnione oświadczenie o sprzeciwie, ale osiągnięto porozumienie.
- (33) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze w odniesieniu do: przepisów dotyczących stosowania nowych produktów słodzących; przekazywania informacji przez państwa członkowskie w odniesieniu do organów wyznaczonych do monitorowania procesu dojrzewania; wskazywania państwa lub miejsca pochodzenia w opisie, prezentacji i etykietowaniu napojów spirytusowych; stosowania unijnego symbolu chronionych oznaczeń geograficznych; szczegółowych przepisów technicznych dotyczących unijnych metod referencyjnych analizy alkoholu etylowego, destylatów pochodzenia rolniczego i napojów spirytusowych; przyznawania okresu przejściowego na stosowanie oznaczeń geograficznych oraz przedłużeń takich okresów; odrzucania wniosków w przypadku gdy warunki rejestracji nie zostały już spełnione przed publikacją sprzeciwu; rejestracji lub odrzucania oznaczeń geograficznych na potrzeby procedury sprzeciwu w przypadku gdy wniesiono sprzeciw, a nie osiągnięto porozumienia; zatwierdzania lub odrzucania unijnych zmian specyfikacji produktu; zatwierdzania lub odrzucania wniosków o unieważnienie rejestracji oznaczenia geograficznego; formy specyfikacji produktu oraz do środków dotyczących informacji, które należy podać w specyfikacji produktu w odniesieniu do związku między obszarem geograficznym a produktem końcowym; procedur, formy i prezentacji wniosków, sprzeciwów, wniosków o zmianę i informowania o zmianach oraz procedury unieważniania oznaczeń geograficznych; kontroli i kontroli zgodności, jakie mają być przeprowadzane przez państwa członkowskie; a także w odniesieniu do niezbędnych informacji, które mają być wymieniane na potrzeby stosowania niniejszego rozporządzenia. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽¹¹⁾.
- (34) W celu zapewnienia wykonania Umowy o partnerstwie gospodarczym między Unią Europejską a Japonią ⁽¹²⁾ konieczne było wprowadzenie odstępstwa od nominalnych ilości napojów spirytusowych określonych w załączniku do dyrektywy 2007/45/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹³⁾, aby umożliwić wprowadzanie do obrotu w Unii w tradycyjnych japońskich rozmiarach butelek poddanego pojedynczej destylacji *shochu* produkowanego przy użyciu aparatu destylacyjnego kotłowego i butelkowanego w Japonii. Odstępstwo to zostało wprowadzone rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1670 ⁽¹⁴⁾ i powinno nadal mieć zastosowanie.
- (35) Z uwagi na charakter i zakres zmian, jakie należy wprowadzić do rozporządzenia (WE) nr 110/2008, niezbędne są nowe ramy prawne w tej dziedzinie, aby zwiększyć pewność prawa, jasność i przejrzystość. Należy zatem uchylić rozporządzenie (WE) nr 110/2008.
- (36) W celu ochrony uzasadnionych interesów odnośnych producentów lub zainteresowanych stron w zakresie korzystania z reklamy towarzyszącej jednolitym dokumentom w nowych ramach prawnych, należy umożliwić publikowanie jednolitych dokumentów dotyczących oznaczeń geograficznych zarejestrowanych zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 110/2008 na wniosek zainteresowanych państw członkowskich.
- (37) Przepisy dotyczące oznaczeń geograficznych wzmacniają ochronę podmiotów, dlatego ich stosowanie powinno rozpocząć się dwa tygodnie od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia. Należy jednak ustanowić przepisy zapewniające odpowiednie rozwiązania, aby ułatwić płynne przejście od przepisów przewidzianych w rozporządzeniu (WE) nr 110/2008 do przepisów ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

⁽¹¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r.: ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

⁽¹²⁾ Dz.U. L 330 z 27.12.2018, s. 3.

⁽¹³⁾ Dyrektywa 2007/45/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 września 2007 r.: ustanawiająca zasady dotyczące nominalnych ilości produktów w opakowaniach jednostkowych, uchylająca dyrektywy Rady 75/106/EWG i 80/232/EWG oraz zmieniająca dyrektywę Rady 76/211/EWG (Dz.U. L 247 z 21.9.2007, s. 17).

⁽¹⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1670 z dnia 23 października 2018 r.: zmieniające rozporządzenie (WE) nr 110/2008 w odniesieniu do ilości nominalnych na potrzeby wprowadzenia do obrotu w Unii poddanego pojedynczej destylacji *shochu* produkowanego przy użyciu aparatu destylacyjnego kotłowego i butelkowanego w Japonii (Dz.U. L 284 z 12.11.2018, s. 1).

- (38) W odniesieniu do przepisów, które nie dotyczą oznaczeń geograficznych, należy ustanowić przepisy zapewniające wystarczający czas, aby ułatwić płynne przejście od przepisów przewidzianych w rozporządzeniu (WE) nr 110/2008 do przepisów ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu.
- (39) Należy zezwolić na dalsze wprowadzanie do obrotu istniejących zapasów napojów spirytusowych po dniach rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia, do czasu wyczerpania tych zapasów,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

ZAKRES, DEFINICJE I KATEGORIE NAPOJÓW SPIRYTUSOWYCH

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

- Niniejsze rozporządzenie ustanawia przepisy dotyczące:
  - definicji, opisu, prezentacji i etykietowania napojów spirytusowych, a także ochrony oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych;
  - alkoholu etylowego i destylatów wykorzystywanych do produkcji napojów alkoholowych; oraz
  - stosowania nazw prawnych napojów spirytusowych w prezentacji i etykietowaniu środków spożywczych innych niż napoje spirytusowe.
- Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do produktów, o których mowa w ust. 1, wprowadzanych do obrotu w Unii, niezależnie od tego, czy zostały one wytworzone w Unii czy w państwach trzecich, oraz do produktów wytworzonych w Unii i przeznaczonych do wywozu.
- W odniesieniu do ochrony oznaczeń geograficznych, rozdział III niniejszego rozporządzenia ma również zastosowanie do towarów wprowadzanych na obszar celny Unii bez dopuszczenia ich tam do swobodnego obrotu.

Artykuł 2

Definicja i wymogi dotyczące napojów spirytusowych

Do celów niniejszego rozporządzenia napój spirytusowy to napój alkoholowy, który spełnia następujące wymogi:

- jest przeznaczony do spożycia przez ludzi;
- ma szczególne właściwości organoleptyczne;
- jego minimalna objętościowa zawartość alkoholu wynosi 15 %, z wyjątkiem napojów spirytusowych, które spełniają wymogi kategorii 39 w załączniku I;
- został wyprodukowany:
  - bezpośrednio, przy użyciu, pojedynczo lub w połączeniu, którejkolwiek z następujących metod:
    - destylacji sfermentowanych produktów z dodatkiem lub bez dodatku środków aromatyzujących lub aromatyzujących środków spożywczych;
    - macerowania lub podobnego przetwarzania surowców roślinnych w alkoholu etylowym pochodzenia rolniczego, destylatach pochodzenia rolniczego lub napojach spirytusowych, lub w ich połączeniu;
    - dodania, pojedynczo lub w połączeniu, do alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego, destylatów pochodzenia rolniczego lub napojów spirytusowych:
      - środków aromatyzujących użytych zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1334/2008,
      - barwników użytych zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1333/2008,
      - innych dozwolonych składników użytych zgodnie z rozporządzeniami (WE) nr 1333/2008 i (WE) nr 1334/2008,

- produktów słodzących,
  - innych produktów rolniczych,
  - środków spożywczych; albo
- (ii) przez dodanie do niego, pojedynczo lub w połączeniu, któregokolwiek z niżej wymienionych:
- innych napojów spirytusowych,
  - alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego,
  - destylatów pochodzenia rolniczego,
  - innych środków spożywczych;
- e) nie jest objęty kodami CN 2203, 2204, 2205, 2206 ani 2207;
- f) jeżeli przy jego produkcji dodano wodę, która może być destylowana, demineralizowana, dejonizowana lub zmiękczone:
- (i) jakość tej wody spełnia wymogi dyrektywy Rady 98/83/WE⁽¹⁵⁾ i dyrektywy 2009/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽¹⁶⁾; oraz
  - (ii) zawartość alkoholu w napoju spirytusowym, po dodaniu wody, nadal jest zgodna z minimalną objętościową zawartością alkoholu określoną w lit. c) niniejszego artykułu lub w odpowiedniej kategorii napoju spirytusowego określonej w załączniku I.

Artykuł 3

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „nazwa prawna” oznacza nazwę, pod którą napój spirytusowy jest wprowadzany do obrotu, w rozumieniu art. 2 ust. 2 lit. n) rozporządzenia (UE) nr 1169/2011;
- 2) „wyrażenie złożone” oznacza, w odniesieniu do opisu, prezentacji i etykietowania napojów alkoholowych, połączenie nazwy prawnej przewidzianej w kategoriach napojów spirytusowych określonych w załączniku I albo oznaczenia geograficznego napoju spirytusowego, z którego pochodzi cały alkohol w produkcie końcowym, z jednym lub większą liczbą niżej wymienionych:
  - a) nazwą jednego lub większej liczby środków spożywczych innych niż napój alkoholowy oraz innych niż środki spożywcze użyte do produkcji tego napoju spirytusowego zgodnie z załącznikiem I, lub przymiotnikami pochodzącymi od tych nazw;
  - b) określeniem „likier” lub „krem”;
- 3) „odniesienie” oznacza bezpośrednie lub pośrednie nawiązanie do jednego lub większej liczby nazw prawnych przewidzianych w kategoriach napojów spirytusowych określonych w załączniku I lub jednego lub większej liczby oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych, inne niż nawiązanie do wyrażenia złożonego lub wykazu składników, o którym mowa w art. 13 ust. 2, 3 i 4, w opisie, prezentacji lub etykietowaniu:
  - a) środka spożywczego innego niż napój spirytusowy; lub
  - b) napoju spirytusowego, który spełnia wymogi kategorii 33–40 w załączniku I;
- 4) „oznaczenie geograficzne” oznacza oznaczenie wskazujące na pochodzenie napoju spirytusowego z terytorium danego państwa, regionu lub miejsca na tym terytorium, w przypadku gdy określona jakość, renoma lub inne cechy tego napoju spirytusowego zasadniczo wynikają z jego pochodzenia geograficznego;
- 5) „specyfikacja produktu” oznacza dokumentację dołączoną do wniosku o objęcie ochroną oznaczenia geograficznego, w której określone są specyfikacje, którym dany napój spirytusowy musi odpowiadać, i którą określa się jako „dokumentacja techniczna” w ramach rozporządzenia (WE) nr 110/2008;

⁽¹⁵⁾ Dyrektywa Rady 98/83/WE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. L 330 z 5.12.1998, s. 32).

⁽¹⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/54/WE z dnia 18 czerwca 2009 r. w sprawie wydobywania i wprowadzania do obrotu naturalnych wód mineralnych (Dz.U. L 164 z 26.6.2009, s. 45).

- 6) „grupa” oznacza każde stowarzyszenie, niezależnie od jego formy prawnej, skupiające głównie producentów lub przetwórców, których działalność związana jest z danym napojem spirytusowym;
- 7) „nazwa rodzajowa” oznacza nazwę napoju spirytusowego, która stała się nazwą rodzajową i która – pomimo iż nawiązuje do miejsca lub regionu, w którym dany napój spirytusowy był pierwotnie wytwarzany lub wprowadzany do obrotu – przyjęła się jako powszechnie stosowana nazwa tego napoju spirytusowego w Unii;
- 8) „pole widzenia” oznacza pole widzenia zgodnie z definicją w art. 2 ust. 2 lit. k) rozporządzenia (UE) nr 1169/2011;
- 9) „mieszanie” oznacza łączenie napoju spirytusowego, który należy do kategorii napojów spirytusowych określonej w załączniku I albo oznaczenia geograficznego, z jednym lub większą liczbą niżej wymienionych:
  - a) innymi napojami spirytusowymi, które nie należą do tej samej kategorii napojów spirytusowych określonych w załączniku I;
  - b) destylatami pochodzenia rolniczego;
  - c) alkoholem etylowym pochodzenia rolniczego;
- 10) „mieszanina” oznacza napój spirytusowy, który został poddany mieszanii;
- 11) „kupażowanie” oznacza połączenie dwóch lub większej liczby napojów spirytusowych należących do tej samej kategorii, lecz różniących się nieznacznie składem, co jest spowodowane jednym lub większą liczbą następujących czynników:
  - a) metodą stosowaną w produkcji,
  - b) użytą aparaturą destylacyjną,
  - c) okresem leżakowania lub dojrzewania,
  - d) geograficznym obszarem produkcji;napój spirytusowy wytworzony w ten sposób należy do tej samej kategorii napojów spirytusowych, co oryginalne napoje spirytusowe przed kupażowaniem;
- 12) „napój spirytusowy poddany kupażowaniu” oznacza napój spirytusowy poddany kupażowaniu.

Artykuł 4

Definicje i wymogi techniczne

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje i wymogi techniczne:

- 1) „opis” oznacza określenia stosowane w etykietowaniu, prezentacji i na opakowaniu napoju spirytusowego, w dokumentacji towarzyszącej podczas transportu napoju spirytusowego, w dokumentach handlowych, zwłaszcza na fakturach i dowodach dostawy, a także w reklamie napoju spirytusowego;
- 2) „prezentacja” oznacza określenia stosowane w etykietowaniu oraz na opakowaniach, a także w reklamie i przy promocji sprzedaży produktu, w formie obrazu lub podobnej, oraz umieszczone na pojemnikach, w tym na butelkach lub na zamknięciach;
- 3) „etykietowanie” oznacza wszelkie wyrazy, dane szczegółowe, znaki towarowe, nazwy handlowe, ilustracje lub symbole odnoszące się do produktu i umieszczone na jakimkolwiek opakowaniu, dokumencie, ulotce, etykiecie, obwódce lub pierścieniu towarzyszącym danemu produktowi lub odnoszącym się do niego;
- 4) „etykieta” oznacza każdą metkę, znak firmowy, znak handlowy, ilustrację lub inny opis pisany, drukowany, tłoczony, odbity lub w inny sposób naniesiony na opakowanie lub pojemnik z żywnością, lub dołączony do opakowania lub pojemnika z żywnością;
- 5) „opakowanie” oznacza ochronne opakowania, kartony, pudełka, pojemniki i butelki używane do transportu lub sprzedaży napojów spirytusowych;
- 6) „destylacja” oznacza proces rozdzielania z użyciem ciepła obejmujący jeden lub większą liczbę etapów i mający na celu uzyskanie określonych cech organoleptycznych lub wyższego stężenia alkoholu, lub obu, niezależnie od tego, czy odbywa się to pod normalnym ciśnieniem, czy w próżni, z powodu zastosowanych urządzeń do destylacji; może to być destylacja jedno- lub wielokrotna lub powtórna destylacja;
- 7) „destylat pochodzenia rolniczego” oznacza płyn alkoholowy uzyskany w drodze destylacji, po fermentacji alkoholowej, produktów rolnych wymienionych w załączniku I do Traktatu, który nie posiada właściwości alkoholu etylowego i który nadal zachowuje zapach i smak użytych surowców;

- 8) „dosłodzić” oznacza użyć jeden lub większą liczbę produktów słodzących przy produkcji napojów spirytusowych;
- 9) „produkty słodzące” oznacza:
  - a) cukier przemysłowy, cukier biały, cukier ekstra biały (cukier rafinowany), glukozę (dekstrozę), fruktozę, syrop glukozowy, płynny cukier (roztwór cukru), płynny cukier inwertowany (roztwór cukru inwertowanego) oraz syrop cukru inwertowanego, określone w części A załącznika do dyrektywy Rady 2001/111/WE ⁽¹⁷⁾;
  - b) rektyfikowany zagęszczony moszcz winogronowy, zagęszczony moszcz winogronowy oraz świeży moszcz winogronowy;
  - c) cukier palony, który jest produktem otrzymywanym wyłącznie w wyniku kontrolowanego podgrzewania sacharozy bez współudziału zasad, kwasów mineralnych lub innych dodatków chemicznych;
  - d) miód zdefiniowany w części 1 załącznika I do dyrektywy Rady 2001/110/WE ⁽¹⁸⁾;
  - e) syrop karobowy;
  - f) wszelkie inne naturalne substancje węglowodanowe o skutku podobnym do produktów, o których mowa w lit. a)–e);
- 10) „dodatek alkoholu” oznacza dodatek alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego lub destylatów pochodzenia rolniczego, lub obu, do napoju spirytusowego; takie dodanie nie obejmuje stosowania alkoholu do rozcieńczania lub rozpuszczania barwników, środków aromatyzujących lub innych dozwolonych składników wykorzystywanych do produkcji napojów spirytusowych;
- 11) „ležakowanie” lub „dojrzewanie” oznacza przechowywanie napoju spirytusowego w odpowiednich pojemnikach przez pewien okres, aby umożliwić naturalne reakcje w napoju spirytusowym, które nadają temu napojowi spirytusowemu szczególne cechy;
- 12) „aromatyzowanie” oznacza dodawanie środków aromatyzujących lub aromatyzujących środków spożywczych przy produkcji napojów spirytusowych z zastosowaniem jednego lub większej liczby następujących procesów: dodawanie, zaparzanie, macerowanie, fermentacja alkoholowa lub destylacja w obecności środków aromatyzujących lub aromatyzujących środków spożywczych;
- 13) „środki aromatyzujące (aromaty)” oznaczają środki aromatyzujące (aromaty) zdefiniowane w art. 3 ust. 2 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 1334/2008;
- 14) „substancja aromatyczna” oznacza substancję aromatyczną zdefiniowaną w art. 3 ust. 2 lit. b) rozporządzenia (WE) nr 1334/2008;
- 15) „naturalna substancja aromatyczna” oznacza naturalną substancję aromatyczną zdefiniowaną w art. 3 ust. 2 lit. c) rozporządzenia (WE) nr 1334/2008;
- 16) „preparat aromatyczny” oznacza preparat aromatyczny zdefiniowany w art. 3 ust. 2 lit. d) rozporządzenia (WE) nr 1334/2008;
- 17) „inny środek aromatyzujący” oznacza inny środek aromatyzujący zdefiniowany w art. 3 ust. 2 lit. h) rozporządzenia (WE) nr 1334/2008;
- 18) „aromatyzujące środki spożywcze” oznacza środki spożywcze zdefiniowane w art. 2 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁹⁾ i które wykorzystuje się do produkcji napojów spirytusowych, głównie w celu aromatyzowania napojów spirytusowych;
- 19) „barwienie” oznacza stosowanie jednego lub większej liczby barwników przy produkcji napojów spirytusowych;
- 20) „barwniki” oznaczają barwniki zdefiniowane w pkt 2 załącznika I do rozporządzenia (WE) nr 1333/2008;
- 21) „karmel” oznacza dodatek do żywności odpowiadający następującym numerom E: E 150a, E 150b, E 150c lub E 150d, i odnoszący się do produktów o mniej lub bardziej intensywnej barwie brązowej, przeznaczonych do barwienia, o których mowa w części B załącznika II do rozporządzenia (WE) nr 1333/2008; nie odnosi się do słodkiego aromatycznego produktu otrzymywanego po podgrzaniu cukrów i wykorzystywanego do celów aromatyzowania;
- 22) „inne dozwolone składniki” oznaczają składniki żywności o właściwościach aromatyzujących dozwolone na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1334/2008 oraz dodatki do żywności inne niż barwniki dozwolone na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1333/2008;

⁽¹⁷⁾ Dyrektywa Rady 2001/111/WE z dnia 20 grudnia 2001 r.: odnosząca się do niektórych cukrów przeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz.U. L 10 z 12.1.2002, s. 53).

⁽¹⁸⁾ Dyrektywa Rady 2001/110/WE z dnia 20 grudnia 2001 r.: odnosząca się do miodu (Dz.U. L 10 z 12.1.2002, s. 47).

⁽¹⁹⁾ Rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r.: ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz.U. L 31 z 1.2.2002, s. 1).

- 23) „objętościowa zawartość alkoholu” oznacza stosunek objętości czystego alkoholu zawartego w wyrobie w temperaturze 20 °C do całkowitej objętości tego wyrobu w tej samej temperaturze;
- 24) „zawartość substancji lotnych” oznacza ilość substancji lotnych innych niż alkohol etylowy i metanol, występujących w napoju spirytusowym wyprodukowanym wyłącznie w drodze destylacji.

Artykuł 5

Definicja oraz wymogi dotyczące alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego

Do celów niniejszego rozporządzenia alkohol etylowy pochodzenia rolniczego to płyn spełniający następujące wymogi:

- a) został otrzymany wyłącznie z produktów wymienionych w załączniku I do Traktatu;
- b) nie posiada wyczuwalnego smaku innego niż smak surowców wykorzystanych do jego produkcji;
- c) jego minimalna objętościowa zawartość alkoholu wynosi 96,0 %;
- d) jego maksymalne limity pozostałości nie przekraczają następujących poziomów:
  - (i) kwasowość całkowita (wyrażona w gramach kwasu octowego): 1,5 gramów na hektolitr alkoholu 100 % obj.;
  - (ii) estry (wyrażone w gramach octanu etylu): 1,3 grama na hektolitr alkoholu 100 % obj.;
  - (iii) aldehydy (wyrażone w gramach aldehydu octowego): 0,5 grama na hektolitr alkoholu 100 % obj.;
  - (iv) alkohole wyższe (wyrażone w gramach metyl-2 propanol-1): 0,5 grama na hektolitr alkoholu 100 % obj.;
  - (v) metanol: 30 gramów na hektolitr alkoholu 100 % obj.;
  - (vi) sucha pozostałość po odparowaniu: 1,5 grama na hektolitr alkoholu 100 % obj.;
  - (vii) zasady lotne zawierające azot (wyrażone w gramach azotu): 0,1 grama na hektolitr alkoholu 100 % obj.;
  - (viii) furfural: niewykrywalny.

Artykuł 6

Alkohol etylowy i destylaty wykorzystywane w napojach alkoholowych

1. Alkohol etylowy i destylaty wykorzystywane przy produkcji napojów spirytusowych muszą być wyłącznie pochodzenia rolniczego, w rozumieniu załącznika I do Traktatu.
2. Do rozcieńczania lub rozpuszczania barwników, środków aromatyzujących lub jakichkolwiek innych dozwolonych składników wykorzystywanych przy produkcji napojów alkoholowych wykorzystuje się wyłącznie alkohol etylowy pochodzenia rolniczego, destylaty pochodzenia rolniczego lub napoje spirytusowe kategorii od 1 do 14 w załączniku I. Taki alkohol wykorzystywany do rozcieńczania lub rozpuszczania barwników, środków aromatyzujących lub jakichkolwiek innych dozwolonych składników używa się wyłącznie w ilościach ściśle niezbędnych do tego celu.
3. Napoje alkoholowe nie mogą zawierać alkoholu pochodzenia syntetycznego ani jakiegokolwiek innego alkoholu pochodzenia nierolniczego w rozumieniu załącznika I do Traktatu.

Artykuł 7

Kategorie napojów spirytusowych

1. Napoje spirytusowe są zaliczane do poszczególnych kategorii zgodnie z przepisami ogólnymi określonymi w niniejszym artykule oraz szczegółowymi przepisami określonymi w załączniku I.
2. Bez uszczerbku dla szczegółowych przepisów określonych dla każdej z kategorii napojów spirytusowych od 1 do 14 w załączniku I, napoje spirytusowe w ramach tych kategorii:
  - a) są wytwarzane w drodze fermentacji alkoholowej i destylacji oraz otrzymywane wyłącznie z surowców przewidzianych dla odpowiedniej kategorii napojów spirytusowych w załączniku I;

- b) nie zawierają dodatku alkoholu, rozcieńczonego lub nie;
  - c) nie są aromatyzowane;
  - d) nie są niczym barwione z wyjątkiem karmelu używanego wyłącznie w celu dostosowania barwy tych napojów spirytusowych;
  - e) można je dosładzać wyłącznie w celu dopełnienia ostatecznego smaku produktu; maksymalna zawartość produktów słodzących, wyrażona w postaci cukru inwertowanego, nie może przekraczać progów określonych dla każdej kategorii w załączniku I;
  - f) nie zawierają dodatkowych składników innych niż całe nieprzetworzone produkty z surowców, z których otrzymywany jest alkohol, i które używane są głównie do dekoracji.
3. Bez uszczerbku dla szczegółowych przepisów określonych dla każdej z kategorii napojów spirytusowych od 15 do 44 w załączniku I, napoje spirytusowe w ramach tych kategorii mogą:
- a) być wytwarzane ze wszystkich surowców rolnych wymienionych w załączniku I do Traktatu;
  - b) zawierać dodatek alkoholu;
  - c) zawierać substancje aromatyczne, naturalne substancje aromatyczne, preparaty aromatyczne i aromatyzujące środki spożywcze;
  - d) być barwione;
  - e) być dosładzane.
4. Bez uszczerbku dla szczegółowych przepisów określonych w załączniku II, napoje spirytusowe, które nie spełniają wymogów szczegółowych przepisów określonych dla każdej z kategorii w załączniku I, mogą:
- a) być wytwarzane ze wszelkich surowców rolnych wymienionych w załączniku I do Traktatu lub wszelkich środków spożywczych, lub obu;
  - b) zawierać dodatek alkoholu;
  - c) być aromatyzowane;
  - d) być barwione;
  - e) być dosładzane.

Artykuł 8

Uprawnienia delegowane i wykonawcze

1. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 46, zmieniających niniejsze rozporządzenie poprzez wprowadzenie zmian do definicji i wymogów technicznych określonych w art. 2 lit. f) oraz art. 4 i 5.

Akty delegowane, o których mowa w akapicie pierwszym, muszą być ściśle ograniczone do zaspokojenia wykazanego zapotrzebowania wynikającego ze zmieniających się wymagań konsumentów, postępu technicznego lub zapotrzebowania w zakresie innowacyjności produktów.

Komisja przyjmuje odrębny akt delegowany w odniesieniu do każdej definicji technicznej lub wymogu, o których mowa w akapicie pierwszym.

2. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 46, uzupełniających niniejsze rozporządzenie poprzez ustanowienie, w wyjątkowych przypadkach, gdy wymaga tego prawo przywożącego państwa trzeciego, odstępstw od wymogów określonych w art. 2 lit. f) oraz art. 4 i 5, wymogów dla poszczególnych kategorii napojów spirytusowych określonych w załączniku I oraz szczegółowych przepisów dotyczących niektórych napojów spirytusowych określonych w załączniku II.

3. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 46, uzupełniających niniejsze rozporządzenie poprzez określenie, które inne substancje naturalne lub surowce rolnicze mające skutek podobny do produktów, o których mowa w art. 4 ust. 9 lit. a)–e), są dozwolone w Unii jako produkty słodzące w produkcji napojów spirytusowych.

4. Komisja może, w drodze aktów wykonawczych, przyjąć jednolite przepisy dotyczące stosowania innych substancji naturalnych lub surowców rolnych dozwolonych na mocy aktów delegowanych jako produkty słodzące w produkcji napojów spirytusowych, zgodnie z ust. 3, określające w szczególności odpowiednie współczynniki konwersji służące do przeliczania produktów słodzących. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 47 ust. 2.

ROZDZIAŁ II

OPIS, PREZENTACJA I ETYKIETOWANIE NAPOJÓW SPIRYTUSOWYCH ORAZ STOSOWANIE NAZW NAPOJÓW SPIRYTUSOWYCH W PREZENTACJI I ETYKIETOWANIU INNYCH ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH

Artykuł 9

Prezentacja i etykietowanie

Napoje spirytusowe wprowadzane do obrotu w Unii muszą być zgodne z wymogami dotyczącymi opisu i etykietowania określonymi w rozporządzeniu (UE) nr 1169/2011, o ile w niniejszym rozporządzeniu nie przewidziano inaczej.

Artykuł 10

Nazwy prawne napojów spirytusowych

1. Nazwa napoju spirytusowego musi być jego nazwą prawną.

Napoje spirytusowe opatruje się nazwami prawnymi w opisie, prezentacji i etykietowaniu.

Nazwę prawną wskazuje się w wyraźny sposób w widocznym miejscu na etykiecie napoju spirytusowego i nie może ona być zastępowana ani zmieniana.

2. Napoje spirytusowe spełniające wymogi kategorii napojów spirytusowych określonej w załączniku I stosują nazwę tej kategorii jako swoją nazwę prawną, chyba że ta kategoria zezwala na stosowanie innej nazwy prawnej.

3. Napój spirytusowy niespełniający wymogów określonych dla którejkolwiek z kategorii napojów spirytusowych określonych w załączniku I stosuje nazwę prawną „napój spirytusowy”.

4. W przypadku gdy napój spirytusowy spełnia wymogi więcej niż jednej kategorii napojów spirytusowych określonych w załączniku I, można go wprowadzać do obrotu pod jedną lub większą liczbą nazw prawnych przewidzianych dla tych kategorii w załączniku I.

5. Niezależnie od ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, nazwa prawna napoju spirytusowego może zostać:

- a) uzupełniona lub zastąpiona oznaczeniem geograficznym, o którym mowa w rozdziale III. W takim przypadku oznaczenie geograficzne może zostać dodatkowo uzupełnione przez jakiegokolwiek określenie dozwolone w odpowiedniej specyfikacji produktu, pod warunkiem że nie wprowadza to konsumenta w błąd; oraz
- b) zastąpiona wyrażeniem złożonym zawierającym określenie „likier” lub „krem”, pod warunkiem że produkt końcowy spełnia wymogi kategorii 33 w załączniku I.

6. Bez uszczerbku dla rozporządzenia (UE) nr 1169/2011 oraz szczegółowych przepisów dotyczących kategorii napojów spirytusowych w załączniku I do niniejszego rozporządzenia, nazwę prawną napoju spirytusowego można uzupełnić o:

- a) nazwę lub oznaczenie geograficzne przewidziane w przepisach ustawowych, wykonawczych i administracyjnych mających zastosowanie w państwie członkowskim, w którym dany napój spirytusowy jest wprowadzany do obrotu, pod warunkiem że nie wprowadza to konsumenta w błąd;
- b) nazwę zwyczajową zdefiniowaną w art. 2 ust. 2 lit. o) rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, pod warunkiem że nie wprowadza to konsumenta w błąd;
- c) wyrażenie złożone lub odniesienie zgodnie z art. 11 i 12;
- d) określenie „napój spirytusowy poddany kupażowaniu”, „kupażowanie” lub „kupażowany”, pod warunkiem że napój spirytusowy został poddany kupażowaniu;
- e) określenie „mieszanina”, „mieszany” lub „mieszanina napojów spirytusowych”, pod warunkiem że napój spirytusowy został poddany mieszanii; lub
- f) określenie „wytrawny” lub „dry”, z wyjątkiem napojów spirytusowych spełniających wymogi kategorii 2 w załączniku I, bez uszczerbku dla szczególnych wymogów określonych w kategoriach 20–22 w załączniku I, oraz pod warunkiem że napój spirytusowy nie został dosłodzony, nawet dla dopełnienia smaku. Na zasadzie odstępstwa od pierwszej części niniejszej litery określenie „wytrawny” lub „dry” może stanowić uzupełnienie nazwy prawnej napojów spirytusowych spełniających wymogi kategorii 33 i które w związku z tym są dosładzane.

7. Bez uszczerbku dla art. 11 i 12, art. 13 ust. 2, 3 i 4 zakazuje się stosowania nazw prawnych, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, lub oznaczeń geograficznych w opisie, prezentacji lub etykietowaniu jakiegokolwiek napoju niespełniającego wymogów odnośnej kategorii określonych w załączniku I lub odnośnego oznaczenia geograficznego. Zakaz ten ma również zastosowanie w przypadku, gdy takie nazwy prawne lub oznaczenia geograficzne są stosowane w połączeniu z wyrazami lub sformułowaniami takimi jak: „rodzaju”, „typu”, „w stylu”, „produkcji”, „o smaku” lub jakimikolwiek innymi podobnymi określeniami.

Bez uszczerbku dla art. 12 ust. 1, środki aromatyzujące imitujące napój spirytusowy lub ich stosowanie do produkcji środka spożywczego innego niż napój mogą zawierać w ich prezentacji lub etykietowaniu odniesienia do nazw prawnych, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, pod warunkiem że takie nazwy prawne są uzupełnione określeniem „o smaku” lub jakimikolwiek innymi podobnymi określeniami. Oznaczeń geograficznych nie używa się do opisu takich środków aromatyzujących.

Artykuł 11

Wyrażenia złożone

1. W opisie, prezentacji i etykietowaniu napojów alkoholowych stosowanie w wyrażeniu złożonym nazwy prawnej przewidzianej dla kategorii napojów spirytusowych określonych w załączniku I albo oznaczenia geograficznego dla napojów spirytusowych jest dozwolone, pod warunkiem że:

- a) alkohol wykorzystany do produkcji napoju alkoholowego pochodzi wyłącznie z napoju spirytusowego, o którym mowa w wyrażeniu złożonym, z wyjątkiem alkoholu, który może występować w środkach aromatyzujących, barwnikach lub innych dozwolonych składnikach wykorzystywanych do produkcji tego napoju alkoholowego; oraz
- b) napój spirytusowy nie został tak rozcieńczony przez dodanie wyłącznie wody, że jego zawartość alkoholu jest niższa niż minimalna zawartość alkoholu przewidziana dla odnośnej kategorii napoju spirytusowego określonej w załączniku I.

2. Bez uszczerbku dla nazw prawnych przewidzianych w art. 10, określenia „alkohol”, „spirytusowy”, „napój”, „napój spirytusowy” i „woda” nie są częścią wyrażenia złożonego opisującego napój alkoholowy.

3. Wyrażenia złożone opisujące napój alkoholowy:

- a) umieszcza się przy użyciu jednorodnych znaków o tej samej czcionce, wielkości i kolorze;
- b) nie mogą być rozdzielone jakimikolwiek elementami tekstowymi lub graficznymi, które nie stanowią ich części; oraz
- c) muszą mieć rozmiar czcionki nie większy niż rozmiar czcionki zastosowany do nazwy napoju alkoholowego.

Artykuł 12

Odniesienia

1. W prezentacji i etykietowaniu środków spożywczych innych niż napoje alkoholowe, odniesienie do nazw prawnych przewidzianych w jednej lub większej liczbie kategorii napojów spirytusowych określonych w załączniku I lub jednego lub większej liczby oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych, są dozwolone pod warunkiem że alkohol wykorzystany do produkcji środka spożywczego pochodzi wyłącznie z napoju spirytusowego lub napojów spirytusowych, o których mowa w odniesieniu do, z wyjątkiem alkoholu, który może być obecny w środkach aromatyzujących, barwnikach lub innych dozwolonych składnikach wykorzystywanych do produkcji tego środka spożywczego.

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 niniejszego artykułu oraz bez uszczerbku dla rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 ⁽²⁰⁾ i (UE) nr 251/2014 ⁽²¹⁾ w prezentacji i etykietowaniu napoju alkoholowego innego niż napój spirytusowy odniesienie do nazw prawnych przewidzianych w jednej lub większej liczbie kategorii napojów spirytusowych określonych w załączniku I do niniejszego rozporządzenia lub do jednego lub większej liczby oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych są dozwolone pod warunkiem że:

- a) dodany alkohol pochodzi wyłącznie z napoju spirytusowego lub napojów spirytusowych, o których mowa w odniesieniu do; oraz
- b) zawartość każdego składnika alkoholowego jest wskazana co najmniej raz w tym samym polu widzenia co odniesienie, w porządku malejącym według użytych ilości. Zawartość ta musi być równa stosunkowi objętości czystego alkoholu, jaki ma dany składnik, do całkowitej objętości czystego alkoholu w ostatecznym produkcie.

⁽²⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.: ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671).

⁽²¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 251/2014 z dnia 26 lutego 2014 r.: w sprawie definicji, opisu, prezentacji, etykietowania i ochrony oznaczeń geograficznych aromatyzowanych produktów sektora wina, uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 1601/91 (Dz.U. L 84 z 20.3.2014, s. 14).

3. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 niniejszego artykułu i art. 13 ust. 4, w opisie, prezentacji i etykietowaniu napoju spirytusowego, który spełnia wymogi kategorii 33–40 w załączniku I, odniesienie do nazw prawnych przewidzianych w jednej lub większej liczbie kategorii napojów spirytusowych określonych w tym załączniku lub do jednego lub większej liczby oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych jest dozwolone pod warunkiem że:

- a) dodany alkohol pochodzi wyłącznie z napoju spirytusowego lub napojów spirytusowych, o których mowa w odniesieniu do;
- b) zawartość każdego składnika alkoholowego jest wskazana co najmniej raz w tym samym polu widzenia co odniesienie, w porządku malejącym według użytych ilości. Zawartość ta musi być równa stosunkowi objętości czystego alkoholu, jaki ma dany składnik, do całkowitej objętości czystego alkoholu w ostatecznym produkcie; oraz
- c) określenie „cream” nie pojawia się w nazwie prawnej napoju spirytusowego, który spełnia wymogi kategorii 33–40 w załączniku I lub w nazwie prawnej napoju spirytusowego lub napojów spirytusowych, o których mowa w odniesieniu do.

4. Odniesienia, o których mowa w ust. 2 i 3:

- a) nie mogą znajdować się w tym samym wierszu co nazwa napoju alkoholowego; oraz
- b) muszą być zapisane czcionką o rozmiarze nie większym niż połowa rozmiaru czcionki zastosowanej dla nazwy napoju alkoholowego i, w przypadku gdy używane są wyrażenia złożone, czcionką o rozmiarze nie większym niż połowa rozmiaru czcionki zastosowanej w odniesieniu do takich wyrażen złożonych, zgodnie z art. 11 ust. 3 lit. c).

Artykuł 13

Dodatkowe przepisy dotyczące opisu, prezentacji i etykietowania

1. Opis, prezentacja lub etykietowanie napoju spirytusowego mogą odnosić się do surowców użytych do produkcji alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego lub destylatów pochodzenia rolniczego użytych do produkcji tego napoju spirytusowego tylko w przypadku gdy ten alkohol etylowy lub te destylaty otrzymano wyłącznie z tych surowców. W takim przypadku wymienia się każdy rodzaj alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego lub destylat pochodzenia rolniczego w porządku malejącym według ilości objętościowej czystego alkoholu.

2. Nazwy prawne, o których mowa w art. 10, można włączać do wykazu składników środków spożywczych, pod warunkiem że wykaz ten jest zgodny z art. 18–22 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011.

3. W przypadku mieszaniny lub napoju spirytusowego poddanego kupażowaniu, nazwy prawne przewidziane w kategoriach napojów spirytusowych określonych w załączniku I lub oznaczenia geograficzne napojów spirytusowych mogą być wskazane jedynie w wykazie składników alkoholowych w tym samym polu widzenia co nazwa prawna napoju spirytusowego.

W przypadku, o którym mowa w akapicie pierwszym, wykazowi składników alkoholowych musi towarzyszyć co najmniej jedno z określeń, o których mowa w art. 10 ust. 6 lit. d) i e). Zarówno wykaz składników alkoholowych, jak i określenie towarzyszące umieszcza się w tym samym polu widzenia co nazwa prawna napoju spirytusowego, przy zastosowaniu jednolitej czcionki tego samego kroju i koloru, przy czym rozmiar czcionki nie może być większy niż połowa rozmiaru czcionki zastosowanej do nazwy prawnej.

Ponadto zawartość każdego składnika alkoholowego w wykazie składników alkoholowych wyraża się przynajmniej raz w procentach, w porządku malejącym według użytych ilości. Zawartość ta musi być równa stosunkowi objętości czystego alkoholu, jaki ma dany składnik, do całkowitej objętości czystego alkoholu w danej mieszaninie.

Niniejszy ustęp nie ma zastosowania do napojów spirytusowych poddanych kupażowaniu wyprodukowanych z napojów spirytusowych posiadających to samo oznaczenie geograficzne, lub do napojów spirytusowych poddanych kupażowaniu, w których żaden napój spirytusowy nie posiada oznaczenia geograficznego.

4. Na zasadzie odstępstwa od ust. 3 niniejszego artykułu, jeżeli mieszanina spełnia wymogi jednej z kategorii napojów spirytusowych określonych w załączniku I, mieszanina ta musi być opatrzona nazwą prawną przewidzianą w odpowiedniej kategorii.

W przypadkach, o których mowa w ust. 1, w opisie, prezentacji lub etykietowaniu mieszaniny mogą widnieć nazwy prawne określone w załączniku I lub oznaczenia geograficzne odpowiadające napojom spirytusowym, które zostały wymieszane, pod warunkiem że nazwy te widnieją:

- a) wyłącznie w wykazie składników alkoholowych zawartych w mieszaninie, przy zastosowaniu jednolitej czcionki tego samego kroju i koloru, przy czym rozmiar czcionki nie może być większy niż połowa rozmiaru czcionki zastosowanej do nazwy prawnej; oraz
- b) co najmniej raz w tym samym polu widzenia, co nazwa handlowa mieszaniny.

Ponadto zawartość każdego składnika alkoholowego w wykazie składników alkoholowych wyraża się przynajmniej raz w procentach, w porządku malejącym według użytych ilości. Zawartość ta musi być równa stosunkowi objętości czystego alkoholu, jaki ma dany składnik, do całkowitej objętości czystego alkoholu w danej mieszance.

5. Stosowanie nazw surowców roślinnych, których używa się jako nazw prawne niektórych napojów spirytusowych, musi pozostawać bez uszczerbku dla stosowania nazw tych surowców roślinnych w prezentacji i etykietowaniu innych środków spożywczych. Nazwy takich surowców można stosować w opisie, prezentacji lub etykietowaniu innych napojów spirytusowych, pod warunkiem że takie użycie nie wprowadza konsumenta w błąd.

6. W opisie, prezentacji lub etykietowaniu napoju spirytusowego można podawać okres leżakowania lub dojrzewania, tylko w przypadku gdy odnosi się on do najmłodszego składnika alkoholowego napoju spirytusowego, a w każdym razie pod warunkiem że wszystkie czynności związane z dojrzewaniem napoju spirytusowego odbywały się pod nadzorem skarbowym państwa członkowskiego lub nadzorem zapewniającym równoważne gwarancje. Komisja ustanawia publiczny rejestr organów wyznaczanych przez każde państwo członkowskie do nadzorowania procesów dojrzewania.

7. Nazwę prawną napoju spirytusowego wskazuje się w elektronicznym dokumencie administracyjnym, o którym mowa w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 684/2009 ⁽²²⁾. W przypadku gdy w opisie, prezentacji lub etykietowaniu podany jest okres leżakowania lub dojrzewania napoju spirytusowego, podaje się go również w tym elektronicznym dokumencie towarzyszącym.

Artykuł 14

Wskazanie miejsca pochodzenia

1. W przypadku wskazania miejsca pochodzenia napoju spirytusowego innego niż oznaczenie geograficzne lub znaki towarowe w opisie, prezentacji lub etykietowaniu, informacja ta musi odnosić się do miejsca lub regionu, w którym następuje etap procesu produkcji decydujący o cechach gotowego napoju spirytusowego oraz jego istotnych właściwościach końcowych.

2. W odniesieniu do napojów spirytusowych nie jest wymagane wskazanie państwa pochodzenia lub miejsca pochodzenia podstawowego składnika, o których mowa w rozporządzeniu (UE) nr 1169/2011.

Artykuł 15

Język używany do nazw napojów spirytusowych

1. Określeń pisanych kursywą w załącznikach I i II oraz oznaczeń geograficznych nie tłumaczy się na etykiecie ani w opisie i prezentacji napojów spirytusowych.

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1, w przypadku napojów spirytusowych wytworzonych w Unii i przeznaczonych do wywozu, określeniom, o których mowa w ust. 1, oraz oznaczeniom geograficznym mogą towarzyszyć tłumaczenia, transkrypcje lub transliteracje, pod warunkiem że takie określenia i oznaczenia geograficzne w języku oryginalnym nie są ukryte.

Artykuł 16

Stosowanie unijnego symbolu oznaczeń geograficznych

Unijny symbol chronionych oznaczeń geograficznych ustanowiony zgodnie z art. 12 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 1151/2012 może być stosowany w opisie, prezentacji i etykietowaniu napojów spirytusowych, których nazwy są oznaczeniami geograficznymi.

Artykuł 17

Zakaz stosowania kapturek i folii wykonanych na bazie ołowiu

Napojów spirytusowych nie przechowuje się w celu sprzedaży ani nie wprowadza do obrotu w pojemnikach wyposażonych w zamknięcia osłaniane kapturkami lub folią wykonanymi na bazie ołowiu.

⁽²²⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 684/2009 z dnia 24 lipca 2009 r.: w sprawie wykonania dyrektywy Rady 2008/118/WE w odniesieniu do skomputeryzowanych procedur przemieszczania wyrobów akcyzowych w procedurze zawieszenia poboru akcyzy (Dz.U. L 197 z 29.7.2009, s. 24).

Artykuł 18

Unijne referencyjne metody analizy

1. W przypadku gdy alkohol etylowy pochodzenia rolniczego, destylaty pochodzenia rolniczego lub napoje spirytusowe mają być analizowane w celu kontroli, czy są one zgodne z niniejszym rozporządzeniem, taka analiza musi być zgodna z unijnymi referencyjnymi metodami analizy w celu określenia składu chemicznego i składu fizycznego oraz właściwości organoleptycznych.

Dozwolone są inne metody analizy, na odpowiedzialność dyrekcji laboratorium, pod warunkiem że dokładność, powtarzalność oraz odtwarzalność metod są przynajmniej równoważne dokładności, powtarzalności i odtwarzalności odnośnych unijnych referencyjnych metod analizy.

2. W przypadku gdy unijne metody analizy nie zostały ustanowione w celu wykrywania i oznaczania ilościowego substancji zawartych w konkretnym napoju spirytusowym, można stosować jedną lub większą liczbę następujących metod:

- a) metody analizy, które zostały potwierdzone w ramach procedur uznanych na poziomie międzynarodowym i które w szczególności spełniają kryteria określone w załączniku III do rozporządzenia (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽²³⁾;
- b) metody analizy odpowiadające zalecanym normom Międzynarodowej Organizacji Normalizacyjnej (ISO);
- c) metody analizy uznane i opublikowane przez Międzynarodową Organizację ds. Winorośli i Wina (OIV); lub
- d) w przypadku braku metod, o których mowa w lit. a), b) lub c), ze względu na dokładność, powtarzalność i odtwarzalność wyników:
  - metoda analizy zatwierdzona przez odnośne państwo członkowskie,
  - w razie konieczności, każda inna odpowiednia metoda analizy.

Artykuł 19

Przekazane uprawnienia

1. Aby uwzględnić stosowany w państwach członkowskich tradycyjny dynamiczny proces dojrzewania *brandy* znany jako system „*criaderas y solera*” lub „*solera e criaderas*” określony w załączniku III, Komisja jest uprawniona do przyjmowania zgodnie z art. 46 aktów delegowanych uzupełniających niniejsze rozporządzenie poprzez:

- a) określenie odstępstw od art. 13 ust. 6 w odniesieniu do podawania okresu leżakowania lub wieku w opisie, prezentacji lub etykietowaniu takiej *brandy*; oraz
- b) ustanowienie odpowiednich mechanizmów kontroli takiej *brandy*.

2. Komisja jest uprawniona do przyjmowania zgodnie z art. 46 aktów delegowanych uzupełniających niniejsze rozporządzenie, dotyczących ustanowienia publicznego rejestru organów wyznaczonych przez każde państwo członkowskie do monitorowania procesów dojrzewania, o których mowa w art. 13 ust. 6.

Artykuł 20

Uprawnienia wykonawcze

Komisja może przyjmować w drodze aktów wykonawczych:

- a) przepisy niezbędne do przekazywania informacji przez państwa członkowskie w odniesieniu do organów wyznaczonych do monitorowania procesu dojrzewania zgodnie z art. 13 ust. 6;
- b) jednolite przepisy dotyczące wskazywania państwa pochodzenia lub miejsca pochodzenia w opisie, prezentacji lub etykietowaniu napojów spirytusowych, o których mowa w art. 14;

⁽²³⁾ Rozporządzenie (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r.: w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz.U. L 165 z 30.4.2004, s. 1).

- c) przepisy dotyczące wykorzystywania unijnego symbolu, o którym mowa w art. 16, w opisie, prezentacji i etykietowaniu napojów spirytusowych;
- d) szczegółowe przepisy techniczne dotyczące unijnych referencyjnych metod analizy, o których mowa w art. 18.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 47 ust. 2.

ROZDZIAŁ III

OZNACZENIA GEOGRAFICZNE

Artykuł 21

Ochrona oznaczeń geograficznych

1. Oznaczenia geograficzne chronione na mocy niniejszego rozporządzenia mogą być wykorzystywane przez wszelkie podmioty gospodarcze wprowadzające do obrotu napoje spirytusowe produkowane zgodnie z odpowiednią specyfikacją produktu.
2. Oznaczenia geograficzne chronione na mocy niniejszego rozporządzenia podlegają ochronie przed:
  - a) wszelkim bezpośrednim lub pośrednim wykorzystywaniem w celach handlowych nazwy zarejestrowanej w odniesieniu do produktów nieobjętych rejestracją w przypadku gdy produkty te są porównywalne do produktów zarejestrowanych pod tą nazwą lub w przypadku gdy jej stosowanie stanowi wykorzystywanie renomy chronionej nazwy, w tym również w przypadku gdy produkty te są wykorzystywane jako składnik;
  - b) wszelkim niewłaściwym stosowaniem, imitacją lub przywołaniem, nawet jeśli prawdziwe pochodzenie produktów lub usług jest wskazane lub chroniona nazwa jest przetłumaczona lub towarzyszą jej określenia, takie jak: „styl”, „typ”, „rodzaj”, „metoda”, „jak produkowane w”, „imitacja”, „smak”, „jak” lub podobne, w tym również gdy produkty te są wykorzystywane jako składnik;
  - c) wszelkimi innymi fałszywymi lub mylącymi wskazaniami odnoszącymi się do pochodzenia, charakteru lub istotnych właściwości produktu w jego opisie, prezentacji lub etykietowaniu, które mogłyby przekazać fałszywe wrażenie co do pochodzenia produktu;
  - d) wszelkimi innymi praktykami, które mogłyby wprowadzać konsumenta w błąd co do prawdziwego pochodzenia produktu.
3. Oznaczenia geograficzne chronione na mocy niniejszego rozporządzenia nie mogą stać się w Unii nazwami rodzajowymi.
4. Ochrona, o której mowa w ust. 2, ma również zastosowanie w odniesieniu do towarów wprowadzanych na obszar celny Unii bez dopuszczenia ich tam do swobodnego obrotu.

Artykuł 22

Specyfikacja produktu

1. Oznaczenie geograficzne chronione na mocy niniejszego rozporządzenia musi być zgodne ze specyfikacją produktu, która zawiera co najmniej następujące informacje:
  - a) nazwę, która ma zostać objęta ochroną jako oznaczenie geograficzne, w formie stosowanej w handlu lub w języku potocznym, wyłącznie w językach, które są lub dawniej były używane do opisu tego konkretnego produktu na określonym obszarze geograficznym, w oryginalnej pisowni oraz – w przypadku różnic w zapisie – w alfabecie łacińskim;
  - b) kategorię napoju spirytusowego lub określenie „napój spirytusowy”, jeżeli napój spirytusowy nie spełnia wymogów określonych dla kategorii napojów spirytusowych określonych w załączniku I;
  - c) opis cech napoju spirytusowego, w tym również, w stosownych przypadkach, skład surowcowy produktu, a także główne właściwości fizyczne, chemiczne lub organoleptyczne produktu oraz szczególne cechy tego produktu w porównaniu z napojami spirytusowymi należącymi do tej samej kategorii;
  - d) określenie obszaru geograficznego wyznaczonego na podstawie związku, o którym mowa w lit. f);
  - e) opis metody produkcji napoju spirytusowego oraz, w stosownych przypadkach, autentycznych i niezmiennych lokalnych metod produkcji;

- f) szczegółowe informacje dotyczące związku między określoną jakością, renomą lub inną cechą produktu a jego pochodzeniem geograficznym;
- g) nazwy i adresy właściwych organów lub, o ile są dostępne, nazwy i adresy jednostek dokonujących kontroli zgodności z wymogami specyfikacji produktu na podstawie art. 38, a także ich szczegółowe zadania;
- h) wszelkie szczegółowe przepisy dotyczące etykietowania danego oznaczenia geograficznego.

W stosownych przypadkach wymogi dotyczące pakowania włącza się do specyfikacji produktu, wraz z uzasadnieniem, dlaczego pakowanie musi odbywać się na określonym obszarze geograficznym w celu zagwarantowania jakości, zapewnienia pochodzenia lub kontroli, z uwzględnieniem prawa Unii, w szczególności prawa Unii w zakresie swobodnego przepływu towarów i swobodnego świadczenia usług.

2. Dokumentację techniczną złożoną jako część jakiegokolwiek wniosku przed dniem 8 czerwca 2019 r. zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 110/2008 uznaje się za specyfikację produktu zgodnie z niniejszym artykułem.

Artykuł 23

Treść wniosków o rejestrację oznaczenia geograficznego

1. Wniosek o rejestrację oznaczenia geograficznego zgodnie z art. 24 ust. 5 lub 8, zawiera co najmniej następujące informacje:

- a) nazwę i adres grupy składającej wniosek oraz właściwych organów lub, o ile są dostępne, jednostek dokonujących kontroli zgodności z wymogami specyfikacji produktu;
- b) specyfikację produktu przewidzianą w art. 22;
- c) jednolity dokument, w którym przedstawia się następujące informacje:
  - (i) główne punkty specyfikacji produktu, w tym nazwę, która ma być chroniona, kategorię, do której należy napój spirytusowy, lub określenie „napój spirytusowy”, metodę produkcji, opis cech napoju spirytusowego, związałą definicję obszaru geograficznego oraz, w stosownych przypadkach, szczegółowe przepisy dotyczące pakowania i etykietowania;
  - (ii) opis związku między napojem spirytusowym a jego pochodzeniem geograficznym, o którym mowa w art. 3 pkt 4, w tym – w stosownych przypadkach – szczegółowe elementy opisu produktu lub metody produkcji, które uzasadniają ten związek.

Wniosek, o którym mowa w art. 24 ust. 8, zawiera również odesłanie do publikacji specyfikacji produktu oraz dowód świadczący o tym, że nazwa danego produktu jest chroniona w jego kraju pochodzenia.

2. Dokumentacja wniosku, o której mowa w art. 24 ust. 7, obejmuje:

- a) nazwę i adres grupy składającej wniosek;
- b) jednolity dokument, o którym mowa w ust. 1 lit. c) niniejszego artykułu;
- c) oświadczenie państwa członkowskiego, że uznało ono wniosek za spełniający wymogi określone w niniejszym rozporządzeniu i przepisach przyjętych na jego podstawie;
- d) odesłanie do publikacji specyfikacji produktu.

Artykuł 24

Wniosek o rejestrację oznaczenia geograficznego

1. Wnioski o rejestrację oznaczenia geograficznego zgodnie z niniejszym rozdziałem mogą składać wyłącznie grupy, które pracują z napojem spirytusowym, którego nazwa ma być zarejestrowana.

2. Organ wyznaczony przez państwo członkowskie można uznać za grupę do celów niniejszego rozdziału, jeżeli utworzenie grupy przez zainteresowanych producentów nie jest wykonalne z powodu ich liczby, położenia geograficznego lub cech organizacyjnych. W takim przypadku w dokumentacji wniosku, o której mowa w art. 23 ust. 2, wskazuje się te powody.

3. Jedną osobę fizyczną lub prawną można uznać za grupę do celów niniejszego rozdziału, jeżeli spełnione są oba następujące warunki:

- a) dana osoba jest jedynym producentem, który chce złożyć wniosek o rejestrację; oraz
- b) określony obszar geograficzny posiada cechy, które różnią się znacznie od cech obszarów sąsiadujących, cechy napoju spirytusowego różnią się od cech napojów spirytusowych wytwarzanych na obszarach sąsiadujących lub napój spirytusowy posiada szczególną jakość, renomę lub inną cechę, która jest wyraźnie wynikiem z jego pochodzenia geograficznego.

4. W przypadku oznaczenia geograficznego odnoszącego się do transgranicznego obszaru geograficznego większa liczba grup z różnych państw członkowskich lub państw trzecich może złożyć wspólny wniosek o rejestrację.

W przypadku złożenia wspólnego wniosku, zostaje on przedłożony Komisji przez zainteresowane państwo członkowskie lub grupę składającą wniosek w odnośnym państwie trzecim, bezpośrednio lub za pośrednictwem organów tego państwa trzeciego po konsultacji ze wszystkimi zainteresowanymi organami i grupami wnioskodawców. Wspólny wniosek zawiera oświadczenie, o którym mowa w art. 23 ust. 2 lit. c), ze wszystkich zainteresowanych państw członkowskich. Wymogi określone w art. 23 muszą być spełnione we wszystkich zainteresowanych państwach członkowskich i odnośnych państwach trzecich.

W przypadku wspólnych wniosków odpowiednie krajowe procedury sprzeciwu przeprowadzane są we wszystkich zainteresowanych państwach członkowskich.

5. W przypadku gdy wniosek dotyczy obszaru geograficznego znajdującego się w danym państwie członkowskim, składa się go organom tego państwa członkowskiego.

Państwo członkowskie rozpatruje wniosek przy wykorzystaniu właściwych środków w celu sprawdzenia, czy jest on uzasadniony i czy spełnia wymogi niniejszego rozdziału.

6. Państwo członkowskie – w ramach rozpatrywania wniosku, o którym mowa w ust. 5 akapit drugi – wszczyna krajową procedurę sprzeciwu, która zapewnia odpowiednie opublikowanie wniosku, o którym mowa w ust. 5, oraz zapewnia rozsądny termin, w którym każda osoba fizyczna lub prawna mająca uzasadniony interes oraz mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę na jego terytorium może wnieść sprzeciw wobec wniosku.

Państwo członkowskie bada dopuszczalność każdego sprzeciwu otrzymanego zgodnie z kryteriami, o których mowa w art. 28.

7. Jeżeli – po dokonaniu oceny każdego otrzymanego sprzeciwu – państwo członkowskie uzna, że wymogi niniejszego rozdziału są spełnione, może podjąć decyzję pozytywną i przekazać dokumentację wniosku Komisji. W takim przypadku informuje ono Komisję o dopuszczalnych sprzeciwach otrzymanych od osób fizycznych lub prawnych, które w sposób zgodny z prawem wprowadziły dane produkty na rynek, używając danych nazw nieprzerwanie przez co najmniej pięć lat poprzedzających datę publikacji, o której mowa w ust. 6. Państwa członkowskie informują również Komisję o wszelkich krajowych postępowaniach sądowych, które mogą mieć wpływ na procedurę rejestracji.

Państwo członkowskie zapewnia, aby w przypadku gdy podejmie decyzję pozytywną zgodnie z akapitem pierwszym decyzja ta została podana do wiadomości publicznej, oraz aby każda osoba fizyczna lub prawna mająca uzasadniony interes miała możliwość odwołania.

Państwo członkowskie zapewnia publikację wersji specyfikacji produktu, na której oparta jest jego pozytywna decyzja, oraz zapewnia elektroniczny dostęp do specyfikacji produktu.

Państwo członkowskie zapewnia również odpowiednią publikację wersji specyfikacji produktu, na podstawie której Komisja podjęła swoją decyzję zgodnie z art. 26 ust. 2.

8. W przypadku gdy wniosek dotyczy obszaru geograficznego w państwie trzecim, wniosek składa się do Komisji, bezpośrednio albo za pośrednictwem organów danego państwa trzeciego.

9. Dokumenty, o których mowa w niniejszym artykule, przesyłane do Komisji, sporządza się w jednym z języków urzędowych Unii.

Artykuł 25

Tymczasowa ochrona krajowa

1. Państwo członkowskie może – wyłącznie na zasadzie tymczasowej – przyznać nazwie ochronę na poziomie krajowym na podstawie niniejszego rozdziału, ze skutkiem od dnia, w którym wniosek o rejestrację został złożony Komisji.

2. Taka ochrona krajowa ustaje z dniem podjęcia decyzji w sprawie rejestracji na podstawie niniejszego rozdziału albo wycofania wniosku.
3. W przypadku gdy nazwa nie zostanie zarejestrowana na podstawie niniejszego rozdziału, za konsekwencje takiej ochrony krajowej odpowiada wyłącznie zainteresowane państwo członkowskie.
4. Środki podejmowane przez państwa członkowskie na podstawie ust. 1 wywołują skutki jedynie na poziomie krajowym i nie mogą mieć wpływu na handel wewnątrzunijny lub międzynarodowy.

Artykuł 26

Rozpatrywanie wniosku przez Komisję oraz publikacja otwierająca procedurę sprzeciwu

1. Komisja rozpatruje każdy wniosek otrzymany na podstawie art. 24 przy wykorzystaniu właściwych środków, aby sprawdzić, czy jest on uzasadniony, spełnia wymogi niniejszego rozdziału, a także czy uwzględniono interesy zainteresowanych stron spoza państwa członkowskiego, w którym złożono wniosek. Takie rozpatrywanie wniosku opiera się na jednolitym dokumencie, o którym mowa w art. 23 ust. 1 lit. c), obejmuje sprawdzenie, czy we wniosku nie występują oczywiste błędy, i co do zasady nie może trwać dłużej niż sześć miesięcy. Jednakże w przypadku gdy termin ten zostanie przekroczony, Komisja natychmiast pisemnie powiadamia wnioskodawcę o powodach opóźnienia.

Co najmniej raz w miesiącu Komisja podaje do wiadomości publicznej wykaz nazw, w odniesieniu do których złożono jej wnioski o rejestrację, wraz z datą ich przedłożenia. Wykaz zawiera również nazwę państwa członkowskiego lub państwa trzeciego, z którego pochodzi wniosek.

2. W przypadku gdy po rozpatrzeniu wniosku zgodnie z ust. 1 akapit pierwszy Komisja uzna, że wymogi niniejszego rozdziału są spełnione, publikuje w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* jednolity dokument, o którym mowa w art. 23 ust. 1 lit. c), oraz odesłanie do publikacji specyfikacji produktu.

Artykuł 27

Procedura sprzeciwu

1. W terminie trzech miesięcy od dnia publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* organy państwa członkowskiego lub państwa trzeciego, lub osoba fizyczna lub prawna mająca uzasadniony interes oraz mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę w państwie trzecim może przedłożyć Komisji zawiadomienie o sprzeciwie.

Każda osoba fizyczna lub prawna mająca uzasadniony interes oraz mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę w państwie członkowskim innym niż państwo, w którym złożono wniosek, może przedłożyć zawiadomienie o sprzeciwie w państwie członkowskim, w którym osoba ta ma miejsce zamieszkania lub siedzibę, w terminie pozwalającym na zgłoszenie sprzeciwu zgodnie z akapitem pierwszym.

Zawiadomienie o sprzeciwie zawiera oświadczenie, że wniosek mógłby naruszać wymogi niniejszego rozdziału.

Zawiadomienie o sprzeciwie, które nie zawiera takiego oświadczenia, uznaje się za nieważne.

Komisja bezzwłocznie przekazuje zawiadomienie o sprzeciwie organowi lub jednostce, która złożyła wniosek.

2. Jeśli Komisji przedłożono zawiadomienie o sprzeciwie, a następnie w terminie dwóch miesięcy uzasadnione oświadczenie o sprzeciwie, Komisja sprawdza dopuszczalność tego uzasadnionego oświadczenia o sprzeciwie.

3. W terminie dwóch miesięcy od otrzymania dopuszczalnego uzasadnionego oświadczenia o sprzeciwie Komisja wzywa organ lub osobę, które przedłożyły sprzeciw, oraz organ lub jednostkę, która złożyła wniosek, do podjęcia odpowiednich konsultacji przez okres czasu, który nie może przekroczyć trzech miesięcy. Termin ten rozpoczyna bieg w dniu, w którym zainteresowane strony otrzymają wezwanie drogą elektroniczną.

Organ lub osoba, która przedłożyła sprzeciw oraz organ lub jednostka, która złożyła wniosek, bez zbędnej zwłoki rozpoczynają takie odpowiednie konsultacje. Przekazują sobie wzajemnie odnośne informacje, aby ocenić, czy wniosek o rejestrację jest zgodny z wymogami niniejszego rozdziału. W przypadku braku porozumienia informacje te przekazuje się również Komisji.

Gdy zainteresowane strony osiągną porozumienie, organy państwa członkowskiego lub państwa trzeciego, z którego złożono wniosek, powiadamiają Komisję o wszystkich czynnikach, które umożliwiły osiągnięcie tego porozumienia, w tym o opiniach wnioskodawcy i organów państwa członkowskiego lub państwa trzeciego, lub innych osób fizycznych i prawnych, które przedłożyły sprzeciw.

Bez względu na to, czy porozumienie zostało osiągnięte, Komisję powiadamia się w ciągu miesiąca od zakończenia konsultacji.

W każdym momencie w ciągu tych trzech miesięcy Komisja na wniosek wnioskodawcy może przedłużyć termin konsultacji maksymalnie o trzy miesiące.

4. W przypadku gdy w wyniku odpowiednich konsultacji, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, dokonano znacznych zmian w szczegółowych informacjach opublikowanych zgodnie z art. 26 ust. 2, Komisja powtarza rozpatrywanie wniosku, o którym mowa w art. 26.

5. Zawiadomienie o sprzeciwie, uzasadnione oświadczenie o sprzeciwie oraz związane z nimi dokumenty przesyłane do Komisji zgodnie z ust. 1–4 sporządza się w jednym z języków urzędowych Unii.

Artykuł 28

Podstawy sprzeciwu

1. Uzasadnione oświadczenie o sprzeciwie, o którym mowa w art. 27 ust. 2, jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy Komisja otrzyma je w terminie określonym w tym artykule oraz jeżeli wykaże ono, że:

- a) proponowane oznaczenie geograficzne jest niezgodne z definicją w art. 3 pkt 4 lub nie spełnia wymogów, o których mowa w art. 22;
- b) rejestracja proponowanego oznaczenia geograficznego byłaby sprzeczna z art. 34 lub 35;
- c) rejestracja proponowanego oznaczenia geograficznego zagrażałaby istnieniu całkowicie lub częściowo identycznej nazwy lub znaku towarowego, lub istnieniu produktów, które były zgodnie z prawem wprowadzane do obrotu przez okres co najmniej pięciu lat poprzedzających datę publikacji przewidzianą w art. 26 ust. 2; lub
- d) nie są spełnione wymogi, o których mowa w art. 31 i 32.

2. Podstawy sprzeciwu podlegają ocenie w odniesieniu do terytorium Unii.

Artykuł 29

Okresy przejściowe w stosowaniu chronionych oznaczeń geograficznych

1. Komisja może przyjmować akty wykonawcze przyznające okres przejściowy do pięciu lat, aby w przypadku napojów spirytusowych pochodzących z państwa członkowskiego lub państwa trzeciego, których nazwa pozostaje w sprzeczności z art. 21 ust. 2, umożliwić dalsze stosowanie oznaczenia, z którym zostały wprowadzone do obrotu, pod warunkiem wykazania w dopuszczalnym oświadczeniu o sprzeciwie na podstawie art. 24 ust. 6 lub art. 27, że nazwa zagrażałaby istnieniu:

- a) całkowicie identycznej nazwy lub nazwy złożonej, której jedno z określeń jest identyczne z nazwą, która ma być zarejestrowana; lub
- b) innych nazw podobnych do nazwy, która ma być zarejestrowana, odnoszących się do napojów spirytusowych, które były zgodnie z prawem wprowadzane do obrotu przez okres co najmniej pięciu lat poprzedzających datę publikacji przewidzianej w art. 26 ust. 2.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 47 ust. 2.

2. Bez uszczerbku dla art. 36, Komisja może przyjmować akty wykonawcze przedłużające okres przejściowy przyznany na mocy ust. 1 niniejszego artykułu na okres nieprzekraczający 15 lat, lub zezwolić na dalsze stosowanie przez okres nieprzekraczający 15 lat w należycie uzasadnionych przypadkach, pod warunkiem wykazania, że:

- a) oznaczenie, o którym mowa w ust. 1, było używane zgodnie z prawem w sposób konsekwentny i uczciwy przez co najmniej 25 lat przed złożeniem Komisji wniosku o ochronę;

- b) używanie oznaczenia, o którym mowa w ust. 1, nigdy nie było podyktowane chęcią odniesienia korzyści z renomy zarejestrowanego oznaczenia geograficznego; oraz
- c) konsument nie został wprowadzony ani nie mógłby zostać wprowadzony w błąd co do prawdziwego pochodzenia produktu.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 47 ust. 2.

- 3. Przy stosowaniu oznaczenia, o którym mowa w ust. 1 i 2, wskazanie kraju pochodzenia musi być wyraźnie i jasno podane w etykietowaniu.

Artykuł 30

Decyzja o rejestracji

- 1. W przypadku gdy – na podstawie informacji dostępnych Komisji w ramach rozpatrywania wniosku zgodnie z art. 26 ust. 1 akapit pierwszy – Komisja uzna, że nie spełniono wymogów rejestracji proponowanego oznaczenia geograficznego, informuje zainteresowane państwo członkowskie lub zainteresowane wnioskujące państwo trzecie o powodach odrzucenia i przewiduje dwa miesiące na przedłożenie przez nie uwag. Jeżeli Komisja nie otrzyma uwag lub pomimo otrzymania uwag nadal uważa, że warunki rejestracji nie są spełnione, odrzuca wniosek w drodze aktów wykonawczych, chyba że wniosek został wycofany. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 47 ust. 2.
- 2. Jeżeli Komisja nie otrzyma żadnego zawiadomienia o sprzeciwie lub żadnego dopuszczalnego uzasadnionego oświadczenia o sprzeciwie na podstawie art. 27, przyjmuje akty wykonawcze, bez stosowania procedury, o której mowa w art. 47 ust. 2, w celu rejestracji nazwy.
- 3. Jeżeli Komisja otrzyma dopuszczalne uzasadnione oświadczenie o sprzeciwie, po przeprowadzeniu właściwych konsultacji, o których mowa w art. 27 ust. 3, oraz uwzględniając wyniki tych konsultacji:
  - a) jeżeli osiągnięto porozumienie – rejestruje nazwę w drodze aktów wykonawczych przyjętych bez stosowania procedury, o której mowa w art. 47 ust. 2, oraz – w razie konieczności – zmienia informacje opublikowane na podstawie art. 26 ust. 2, pod warunkiem że zmiany te nie są istotne; albo
  - b) jeżeli nie osiągnięto porozumienia – przyjmuje akty wykonawcze decydujące o rejestracji. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 47 ust. 2.
- 4. Akty rejestracji oraz decyzje o odrzuceniu publikuje się w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Akt rejestracji udziela ochrony, o której mowa w art. 21, oznaczenia geograficznego.

Artykuł 31

Zmiany w specyfikacji produktu

- 1. Każda grupa mająca uzasadniony interes może złożyć wniosek o zatwierdzenie zmiany w specyfikacji produktu.

Wnioski zawierają opis i uzasadnienie zmian, o które wystąpiono.

- 2. Zmiany w specyfikacji produktu klasyfikuje się w ramach dwóch kategorii z uwagi na ich wagę:
  - a) zmiany na poziomie Unii wymagające procedury sprzeciwu na poziomie Unii;
  - b) zmiany standardowe wprowadzane na poziomie państwa członkowskiego lub państwa trzeciego.
- 3. Zmianę uznaje się za zmianę na poziomie Unii, jeżeli:
  - a) obejmuje zmianę nazwy lub jakiegokolwiek części nazwy oznaczenia geograficznego zarejestrowanego na podstawie niniejszego rozporządzenia;
  - b) polega na zmianie nazwy prawnej lub kategorii napoju spirytusowego;

- c) grozi pozbawieniem tego napoju spirytusowego danej jakości, renomy lub innej cechy, która zasadniczo wynika z jego pochodzenia geograficznego;
- d) wiąże się z kolejnymi ograniczeniami przy wprowadzaniu produktu do obrotu.

Wszelkie inne zmiany uznaje się za zmiany standardowe.

Za zmianę standardową uznaje się również tymczasową zmianę w przypadku tymczasowej zmiany specyfikacji produktu wynikającej z nałożenia obowiązkowych środków sanitarnych i fitosanitarnych przez organy publiczne lub związanej z katastrofami naturalnymi lub niekorzystnymi warunkami pogodowymi formalnie uznanymi przez właściwe organy.

4. Zmiany na poziomie Unii zatwierdza Komisja. Procedura zatwierdzenia opiera się odpowiednio na procedurze określonej w art. 24 i art. 26–30. Wnioski o zmiany na poziomie Unii złożone przez państwo trzecie lub przez producentów z państwa trzeciego muszą zawierać dowód, że wnioskowana zmiana jest zgodna z przepisami mającymi zastosowanie w tym państwie trzecim do ochrony oznaczeń geograficznych.
5. Zmiany standardowe zatwierdza państwo członkowskie, na terytorium którego znajduje się obszar geograficzny danego produktu. W odniesieniu do państw trzecich zmiany zatwierdza się zgodnie z przepisami mającymi zastosowanie w danym państwie trzecim.
6. Rozpatrywanie wniosku o zmianę obejmuje wyłącznie proponowaną zmianę.

Artykuł 32

Cofnięcie rejestracji

1. Komisja może – z własnej inicjatywy lub na wniosek każdej osoby fizycznej lub prawnej mającej uzasadniony interes – przyjmować akty wykonawcze, aby cofnąć rejestrację oznaczenia geograficznego w którymkolwiek z następujących przypadków:

- a) gdy nie można już zapewnić zgodności z wymogami specyfikacji;
- b) gdy żaden produkt z danym oznaczeniem geograficznym nie został wprowadzany do obrotu od co najmniej siedmiu kolejnych lat.

Do procedury cofnięcia stosuje się odpowiednio art. 24, 26, 27, 28 i 30.

2. Niezależnie od ust. 1 Komisja może – na wniosek producentów napoju spirytusowego wprowadzanego na rynek pod danym zarejestrowanym oznaczeniem geograficznym – przyjmować akty wykonawcze, aby cofnąć odpowiednią rejestrację.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, przed przyjęciem aktu wykonawczego Komisja konsultuje się z organami państwa członkowskiego, organami państwa trzeciego lub, w miarę możliwości, z producentem z państwa trzeciego, który pierwotnie złożył wniosek o rejestrację danego oznaczenia geograficznego, chyba że wniosek o cofnięcie złożyli bezpośrednio ci pierwotni wnioskodawcy.

4. Akty wykonawcze, o których mowa w niniejszym artykule, przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 47 ust. 2.

Artykuł 33

Rejestr oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych

1. Do dnia 8 czerwca 2021 r. Komisja przyjmie zgodnie z art. 46 akty delegowane uzupełniające niniejsze rozporządzenie poprzez ustanowienie powszechnie dostępnego elektronicznego rejestru oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych uznanych w ramach niniejszego systemu (zwanego dalej „rejestrem”), który będzie aktualizowany.

2. Nazwę oznaczenia geograficznego rejestruje się w pisowni oryginalnej. W przypadku gdy oryginalnym alfabetem nie jest alfabet łaciński, wraz z nazwą w pisowni oryginalnej rejestruje się jej transkrypcję lub transliterację w alfabecie łacińskim.

W odniesieniu do oznaczeń geograficznych zarejestrowanych na mocy niniejszego rozdziału rejestr zapewnia bezpośredni dostęp do jednolitych dokumentów i zawiera również odniesienie do publikacji specyfikacji produktu.

W przypadku oznaczeń geograficznych zarejestrowanych przed dniem 8 czerwca 2019 r. rejestr zapewnia bezpośredni dostęp do głównych specyfikacji dokumentacji technicznej określonych w art. 17 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 110/2008.

Komisja przyjmuje akty delegowane zgodnie z art. 46 uzupełniające niniejszy ustęp poprzez ustanowienie dodatkowych szczegółowych przepisów dotyczących formy i treści tego rejestru.

3. Oznaczenia geograficzne odnoszące się do napojów spirytusowych wytworzonych w państwach trzecich, które podlegają ochronie w Unii na mocy umów międzynarodowych, których Unia jest umawiającą się stroną, można włączać do rejestru jako oznaczenia geograficzne.

Artykuł 34

Homonimiczne oznaczenia geograficzne

1. Jeżeli nazwa, w odniesieniu do której złożono wniosek, jest homonimiczna lub częściowo homonimiczna w stosunku do nazwy już zarejestrowanej na podstawie niniejszego rozporządzenia, rejestruje się ją z należyтым uwzględnieniem miejscowego i tradycyjnego użycia oraz wszelkiego ryzyka błędnego zrozumienia.
2. Nazwa homonimiczna prowadząca do błędnego przekonania konsumenta, że produkty pochodzą z innego terytorium, nie podlega rejestracji nawet w przypadku, gdy nazwa jest poprawna w odniesieniu do rzeczywistego terytorium, regionu lub miejsca pochodzenia tych produktów.
3. Stosowanie zarejestrowanej nazwy homonimicznej uwarunkowane jest wyraźnym rozróżnieniem w praktyce między nazwą już zamieszczoną w rejestrze, a zarejestrowaną następnie nazwą homonimiczną, z uwzględnieniem potrzeby sprawiedliwego traktowania zainteresowanych producentów i niewprowadzania konsumenta w błąd.
4. Ochrona oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych, o której mowa w art. 21 niniejszego rozporządzenia, pozostaje bez uszczerbku dla chronionych oznaczeń geograficznych i nazw pochodzenia produktów zgodnie z rozporządzeniami (UE) nr 1308/2013 i (UE) nr 251/2014.

Artykuł 35

Uzasadnione podstawy odmowy objęcia ochroną

1. Nazw rodzajowych nie obejmuje się ochroną jako oznaczeń geograficznych.

W celu ustalenia, czy nazwa stała się nazwą rodzajową, czy też nie, bierze się pod uwagę wszystkie odpowiednie czynniki, w szczególności:

- a) bieżąca sytuacja w Unii, w szczególności w obszarach konsumpcji;
- b) odpowiednie przepisy unijne lub krajowe.

2. Nazwy nie obejmuje się ochroną jako oznaczenia geograficznego w przypadku gdy w związku z reputacją i renomą znaku towarowego ochrona mogłaby wprowadzić konsumentów w błąd co do identyfikacji napoju spirytusowego.

3. Nazwę obejmuje się ochroną jako oznaczenie geograficzne wyłącznie w przypadku, gdy etapy produkcji, którym napój spirytusowy zawdzięcza daną jakość, renomę lub inną cechę towaru zasadniczo wynikającą z jego pochodzenia geograficznego, mają miejsce na danym obszarze geograficznym.

Artykuł 36

Zależność między znakami towarowymi a oznaczeniami geograficznymi

1. Odmawia się rejestracji znaku towarowego lub unieważnia się ją, jeżeli jego użycie odpowiada lub odpowiadałoby jednej lub większej liczbie sytuacji, o których mowa w art. 21 ust. 2.

2. Znak towarowy, którego używanie odpowiada jednej lub większej liczbie sytuacji, o których mowa w art. 21 ust. 2, zgłoszony, zarejestrowany lub – o ile jest to przewidziane w odnośnych przepisach – nabyty poprzez używanie w dobrej wierze na terytorium Unii, przed dniem złożenia Komisji wniosku o ochronę oznaczenia geograficznego, może być dalej stosowany lub może zostać odnowiony, niezależnie od rejestracji oznaczenia geograficznego, pod warunkiem że nie ma podstaw do stwierdzenia nieważności lub wygaśnięcia znaku towarowego na podstawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2436 ⁽²⁴⁾ lub rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1001 ⁽²⁵⁾.

Artykuł 37

Istniejące zarejestrowane oznaczenia geograficzne

Oznaczenia geograficzne napojów spirytusowych zarejestrowane w załączniku III do rozporządzenia (WE) nr 110/2008 i w związku z tym chronione na podstawie tego rozporządzenia są automatycznie objęte ochroną jako oznaczenia geograficzne na podstawie niniejszego rozporządzenia. Komisja włącza je do rejestru, o którym mowa w art. 33 niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 38

Kontrola zgodności ze specyfikacją produktu

1. Państwa członkowskie sporządzają i aktualizują wykaz podmiotów produkujących napoje spirytusowe z oznaczeniem geograficznym zarejestrowanym na podstawie niniejszego rozporządzenia.

2. W odniesieniu do oznaczeń geograficznych odnoszących się do napojów spirytusowych pochodzących z Unii zarejestrowanych na podstawie niniejszego rozporządzenia kontrolę zgodności ze specyfikacją produktu, o której mowa w art. 22, przed wprowadzeniem produktu do obrotu przeprowadza:

- a) jeden lub większa liczba właściwych organów, o których mowa w art. 43 ust. 1; lub
- b) organy kontrolne w rozumieniu art. 2 akapit drugi pkt 5 rozporządzenia (WE) nr 882/2004, działające jako jednostka certyfikująca produkty.

W przypadku gdy państwo członkowskie stosuje art. 24 ust. 2, kontrolę zgodności ze specyfikacją produkty zapewnia organ inny niż ten, który uznaje się za grupę zgodnie z tym ustępem.

Niezależnie od prawa krajowego państw członkowskich koszty takich kontroli zgodności ze specyfikacją produktu mogą ponosić podmioty, które podlegają tym kontrolom.

3. W odniesieniu do oznaczeń geograficznych odnoszących się do napojów spirytusowych pochodzących z państwa trzeciego zarejestrowanych na podstawie niniejszego rozporządzenia kontrolę zgodności ze specyfikacją produktu przed wprowadzeniem produktu do obrotu przeprowadza:

- a) właściwy organ publiczny wyznaczony przez państwo trzecie; lub
- b) jednostka certyfikująca produkty.

4. Państwo członkowskie podaje do wiadomości publicznej nazwę i adres właściwych organów i jednostek, o których mowa w ust. 2, oraz okresowo aktualizuje te dane.

Komisja podaje do wiadomości publicznej nazwę i adres właściwych organów i jednostek, o których mowa w ust. 3, oraz okresowo aktualizuje te dane.

5. Organy kontrolne, o których mowa w ust. 2 lit. b), oraz jednostki certyfikujące produkty, o których mowa w ust. 3 lit. b), muszą spełniać i być akredytowane zgodnie z europejską normą ISO/IEC 17065:2012 lub każdym mającym zastosowanie przyszłym przeglądem lub zmienioną wersją tej normy.

⁽²⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2436 z dnia 16 grudnia 2015 r.: mająca na celu zbliżenie ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do znaków towarowych (Dz.U. L 336 z 23.12.2015, s. 1).

⁽²⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1001 z dnia 14 czerwca 2017 r.: w sprawie znaku towarowego Unii Europejskiej (Dz.U. L 154 z 16.6.2017, s. 1).

6. Właściwe organy, o których mowa w ust. 2 i 3, które dokonują kontroli zgodności oznaczenia geograficznego chronionego na podstawie niniejszego rozporządzenia ze specyfikacją produktu muszą być obiektywne i bezstronne. Muszą dysponować wykwalifikowanym personelem i zasobami niezbędnymi do wykonywania swoich zadań.

Artykuł 39

Nadzór nad stosowaniem nazw w obrocie

1. Państwa członkowskie przeprowadzają kontrole, oparte na analizie ryzyka, w odniesieniu do stosowania w obrocie oznaczeń geograficznych zarejestrowanych na podstawie niniejszego rozporządzenia oraz podejmują wszelkie niezbędne środki w przypadku naruszenia wymogów niniejszego rozdziału.

2. Państwa członkowskie podejmują odpowiednie kroki administracyjne i sądowe w celu zapobieżenia niezgodnemu z prawem stosowaniu nazw produktów lub usług, które są wytwarzane lub wprowadzane do obrotu na ich terytorium i które są objęte oznaczeniami geograficznymi zarejestrowanymi na podstawie niniejszego rozporządzenia, lub w celu powstrzymania takiego niezgodnego z prawem stosowania.

W tym celu państwa członkowskie wyznaczają organy odpowiedzialne za podejmowanie tych kroków, zgodnie z procedurami określonymi przez każde z państw członkowskich.

Organy te muszą oferować odpowiednie gwarancje obiektywności i bezstronności oraz dysponować wykwalifikowanym personelem i zasobami niezbędnymi do wykonywania swoich zadań.

3. Państwa członkowskie przekazują Komisji nazwy i adresy właściwych organów odpowiedzialnych za kontrole w odniesieniu do stosowania nazw w obrocie, wyznaczonych zgodnie z art. 43. Komisja podaje do wiadomości publicznej nazwy i adresy tych organów.

Artykuł 40

Procedura i wymogi oraz planowanie działań kontrolnych i sprawozdawczość na ich temat

1. Procedury i wymogi określone w rozporządzeniu (WE) nr 882/2004 stosuje się odpowiednio do kontroli przewidzianych w art. 38 i 39 niniejszego rozporządzenia.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby działania kontrolne dotyczące obowiązków wynikających z niniejszego rozdziału zostały wyraźnie uwzględnione w oddzielnej sekcji w ramach wieloletnich krajowych planów kontroli, zgodnie z art. 41–43 rozporządzenia (WE) nr 882/2004.

3. Sprawozdania roczne, o których mowa w art. 44 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 882/2004, muszą zawierać w oddzielnej sekcji informacje, o których mowa w tym przepisie, dotyczące kontroli obowiązków ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu.

Artykuł 41

Przekazane uprawnienia

1. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 46 uzupełniających niniejsze rozporządzenie poprzez określenie dalszych warunków, jakie należy spełnić, w tym w przypadku gdy obszar geograficzny obejmuje więcej niż jedno państwo, w odniesieniu do:

- a) wniosku o rejestrację oznaczenia geograficznego, o którym mowa w art. 23 i 24; oraz
- b) wstępnych procedur krajowych, o których mowa w art. 24, rozpatrywania wniosków przez Komisję, procedury sprzeciwu oraz cofnięcia rejestracji oznaczeń geograficznych.

2. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 46 uzupełniających niniejsze rozporządzenie poprzez ustanowienie warunków i wymogów proceduralnych dotyczących zmian na poziomie Unii i zmian standardowych, w tym zmian tymczasowych, w specyfikacjach produktu, o których mowa w art. 31.

*Artykuł 42***Uprawnienia wykonawcze**

1. Komisja może przyjmować akty wykonawcze określające szczegółowe przepisy dotyczące:
  - a) formy specyfikacji produktu, o której mowa w art. 22, oraz środków dotyczących informacji, które należy podać w specyfikacji produktu w odniesieniu do związku między obszarem geograficznym a produktem końcowym, zgodnie z art. 22 ust. 1 lit. f);
  - b) procedur, formy i przedstawiania sprzeciwów, o których mowa w art. 27 i 28;
  - c) formy i przedstawiania wniosku o zmiany na poziomie Unii oraz komunikatów dotyczących zmian standardowych i tymczasowych, o których mowa, odpowiednio, w art. 31 ust. 4 i 5;
  - d) procedur i formy procesu cofnięcia rejestracji zgodnie z art. 32, a także przedstawiania wniosków o cofnięcie rejestracji; oraz
  - e) kontroli i kontroli zgodności, jakie mają być przeprowadzane przez państwa członkowskie, w tym testów, o których mowa z art. 38.
2. Do dnia 8 czerwca 2021 r. Komisja przyjmie akty wykonawcze ustanawiające szczegółowe przepisy dotyczące procedur, formy i przedstawiania wniosków, o których mowa w art. 23 i 24, w tym wniosków odnoszących się do więcej niż jednego terytorium krajowego.
3. Akty wykonawcze, o których mowa w ust. 1 i 2, przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 47 ust. 2.

ROZDZIAŁ IV

KONTROLE, WYMIANA INFORMACJI, PRAWODAWSTWO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH*Artykuł 43***Kontrole napojów spirytusowych**

1. Państwa członkowskie odpowiadają za kontrolę napojów spirytusowych. Podejmują środki niezbędne do zapewnienia zgodności z niniejszym rozporządzeniem oraz wyznają właściwe organy odpowiedzialne za zapewnianie zgodności z niniejszym rozporządzeniem.
2. Komisja zapewnia jednolite stosowanie niniejszego rozporządzenia oraz, w razie konieczności, przyjmuje w drodze aktów wykonawczych przepisy dotyczące kontroli administracyjnych i kontroli bezpośrednich, które mają być przeprowadzane przez państwa członkowskie w odniesieniu do przestrzegania obowiązków wynikających ze stosowania niniejszego rozporządzenia. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 47 ust. 2.

*Artykuł 44***Wymiana informacji**

1. Państwa członkowskie i Komisja przekazują sobie wzajemnie informacje niezbędne do stosowania niniejszego rozporządzenia.
2. Komisja może przyjmować akty wykonawcze dotyczące charakteru i rodzaju wymienianych informacji oraz metod wymiany informacji.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 47 ust. 2.

*Artykuł 45***Prawodawstwo państw członkowskich**

1. Stosując politykę w zakresie jakości w odniesieniu do napojów spirytusowych wytwarzanych na swoim własnym terytorium, w szczególności w odniesieniu do oznaczeń geograficznych wymienionych w rejestrze lub do ochrony nowych oznaczeń geograficznych, państwa członkowskie mogą w odniesieniu do produkcji, opisu, prezentacji i etykietowania ustanawiać przepisy bardziej surowe niż przepisy określone w załącznikach I i II, pod warunkiem że będą one zgodne z prawem Unii.

2. Niezależnie od ust. 1 państwa członkowskie nie mogą zakazać lub ograniczyć przywozu, sprzedaży lub spożywania napojów spirytusowych wytwarzanych w innych państwach członkowskich lub w państwach trzecich, spełniających wymogi niniejszego rozporządzenia.

ROZDZIAŁ V

PRZEKAZANIE UPRAWNIENI, PRZEPISY WYKONAWCZE, PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

SEKCJA 1

Przekazanie uprawnień oraz przepisy wykonawcze

Artykuł 46

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 8 i 19, powierza się Komisji na okres siedmiu lat od dnia 24 maja 2019 r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu siedmiu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.
3. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 33 i 41, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia 24 maja 2019 r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.
4. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 50, powierza się Komisji na okres sześciu lat od dnia 24 maja 2019 r.
5. Przekazanie uprawnień, o których mowa w art. 8, 19, 33, 41 i 50, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.
6. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r.: w sprawie lepszego stanowienia prawa.
7. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
8. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 8, 19, 33, 41 i 50 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 47

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga Komitet ds. Napojów Spirytusowych ustanowiony na mocy rozporządzenia (EWG) nr 1576/89. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

SEKCJA 2

Odstępstwo, przepisy przejściowe i końcowe

Artykuł 48

Odstępstwo od wymogów dotyczących ilości nominalnych określonych w dyrektywie 2007/45/WE

Na zasadzie odstępstwa od art. 3 dyrektywy 2007/45/WE oraz od pkt 1 wiersz szósty załącznika do tej dyrektywy, poddany pojedynczej destylacji *shochu* ⁽²⁶⁾ produkowany przy użyciu aparatu destylacyjnego kotłowego i butelkowany w Japonii, może być wprowadzany do obrotu w Unii w ilościach nominalnych wynoszących 720 ml i 1 800 ml.

Artykuł 49

Uchylenie

1. Bez uszczerbku dla art. 50 rozporządzenie (WE) nr 110/2008 traci moc ze skutkiem od dnia 25 maja 2021 r. Jednakże rozdział III tego rozporządzenia traci moc ze skutkiem od dnia 8 czerwca 2019 r.
2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1:
  - a) art. 17 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 110/2008 nadal ma zastosowanie do dnia 25 maja 2021 r.;
  - b) art. 20 rozporządzenia (WE) nr 110/2008 oraz – bez uszczerbku dla stosowania innych przepisów rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 716/2013 ⁽²⁷⁾ – art. 9 tego rozporządzenia wykonawczego mają nadal zastosowanie do zakończenia procedur przewidzianych w art. 9 tego rozporządzenia wykonawczego, ale w żadnym wypadku nie dłużej niż do dnia 25 maja 2021 r.; oraz
  - c) załącznik III do rozporządzenia (WE) nr 110/2008 nadal ma zastosowanie do momentu utworzenia rejestru, o którym mowa w art. 33 niniejszego rozporządzenia.
3. Odesłania do rozporządzenia (WE) nr 110/2008 traktuje się jako odesłania do niniejszego rozporządzenia i odczytuje zgodnie z tabelą korelacji określoną w załączniku IV do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 50

Środki przejściowe

1. Napoje spirytusowe, które nie spełniają wymogów niniejszego rozporządzenia, ale spełniają wymogi rozporządzenia (WE) nr 110/2008 i które zostały wyprodukowane przed dniem 25 maja 2021 r., nadal mogą być wprowadzane do obrotu do wyczerpania zapasów.
2. Niezależnie od ust. 1 niniejszego artykułu napoje spirytusowe, których opis, prezentacja lub etykietowanie nie są zgodne z art. 21 i 36 niniejszego rozporządzenia, ale są zgodne z art. 16 i 23 rozporządzenia (WE) nr 110/2008 i które były etykietowane przed dniem 8 czerwca 2019 r., nadal mogą być wprowadzane do obrotu do wyczerpania zapasów.
3. Do dnia 25 maja 2025 r. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 46 zmieniających art. 3 pkt 2, 3, 9, 10, 11 i 12, art. 10 ust. 6 i 7 oraz art. 11, 12 i 13 lub uzupełniających niniejsze rozporządzenie poprzez wprowadzenie odstępstwa od tych przepisów.

Akty delegowane, o których mowa w akapicie pierwszym, muszą być ściśle ograniczone do zaspokojenia wykazanych potrzeb wynikających z sytuacji na rynku.

Komisja przyjmuje oddzielny akt delegowany w odniesieniu do każdej definicji, definicji technicznej lub wymogu w przepisach, o których mowa w akapicie pierwszym.

⁽²⁶⁾ O którym mowa w załączniku 2-D do Umowy o partnerstwie gospodarczym między Unią Europejską a Japonią.

⁽²⁷⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 716/2013 z dnia 25 lipca 2013 r.: ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia (WE) nr 110/2008 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie definicji, opisu, prezentacji, etykietowania i ochrony oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych (Dz.U. L 201 z 26.7.2013, s. 21).

4. Art. 22–26, 31 i 32 niniejszego rozporządzenia nie mają zastosowania do wniosków o rejestrację lub o zatwierdzenie zmiany lub do wniosków o cofnięcie rejestracji, które w dniu 8 czerwca 2019 r. nie zostały jeszcze rozpatrzone. Do takich wniosków o rejestrację lub o zatwierdzenie zmiany nadal mają zastosowanie art. 17 ust. 4, 5 i 6 oraz art. 18 i 21 rozporządzenia (WE) nr 110/2008.

Przepisy dotyczące procedury sprzeciwu, o której mowa w art. 27, 28 i 29 niniejszego rozporządzenia, nie mają zastosowania do wniosków o rejestrację lub o zatwierdzenie zmiany, w odniesieniu do których, odpowiednio, główne specyfikacje dokumentacji technicznej lub wnioski o zatwierdzenie zmiany zostały już opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* do celów procedury sprzeciwu w dniu 8 czerwca 2019 r. Do takich wniosków nadal ma zastosowanie art. 17 ust. 7 rozporządzenia (WE) nr 110/2008.

Przepisy dotyczące procedury sprzeciwu, o której mowa w art. 27, 28 i 29 niniejszego rozporządzenia, nie mają także zastosowania do wniosku o cofnięcie rejestracji, który w dniu 8 czerwca 2019 r. nie został jeszcze rozpatrzony. Do takich wniosków o cofnięcie rejestracji nadal ma zastosowanie art. 18 rozporządzenia (WE) nr 110/2008.

5. W odniesieniu do oznaczeń geograficznych zarejestrowanych zgodnie z rozdziałem III niniejszego rozporządzenia, w przypadku których wniosek o rejestrację nie był jeszcze rozpatrzony w dniu rozpoczęcia stosowania przewidzianych w art. 42 ust. 2 niniejszego rozporządzenia aktów wykonawczych ustanawiających szczegółowe przepisy dotyczące procedur, formy i przedstawiania wniosków, o których mowa w art. 23, rejestr może zapewnić bezpośredni dostęp do głównych specyfikacji dokumentacji technicznej w rozumieniu art. 17 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 110/2008.

6. W odniesieniu do oznaczeń geograficznych zarejestrowanych zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 110/2008 na wniosek państwa członkowskiego Komisja publikuje przedłożony przez to państwo członkowskie jednolity dokument w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Publikacji tej towarzyszy odesłanie do publikacji specyfikacji produktu i nie przeprowadza się po niej procedury sprzeciwu.

Artykuł 51

Wejście w życie i rozpoczęcie stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie siódmego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 25 maja 2021 r.

2. Niezależnie od ust. 1, art. 16, art. 20 lit. c), art. 21, 22 i 23, art. 24 ust. 1, 2 i 3, art. 24 ust. 4 akapit pierwszy i drugi, art. 24 ust. 8 i 9, art. 25–42, art. 46 i 47, art. 50 ust. 1, 4 i 6, załącznik I pkt 39 lit. d) i pkt 40 lit. d) oraz definicje określone w art. 3 odnoszące się do tych przepisów stosuje się od dnia 8 czerwca 2019 r.

3. Akty delegowane przewidziane w art. 8, 19 i 50, przyjęte zgodnie z art. 46, oraz akty wykonawcze przewidziane w art. 8 ust. 4 oraz w art. 20, 43 i 44, przyjęte zgodnie z art. 47, stosuje się od dnia 25 maja 2021 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 17 kwietnia 2019 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

A. TAJANI

Przewodniczący

W imieniu Rady

G. CIAMBA

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

KATEGORIE NAPOJÓW SPIRYTUSOWYCH

1. Rum

- a) Rum jest napojem spirytusowym wytwarzanym wyłącznie w drodze destylacji produktu otrzymanego poprzez fermentację alkoholową melasy lub syropu wytwarzanego w procesie produkcji cukru trzcinowego lub z samego soku z trzciny cukrowej, destylowany do poniżej 96 % obj. celem nadania destylatowi dostrzegalnych specyficznych organoleptycznych właściwości rumu.
- b) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w rumie wynosi 37,5 %.
- c) Nie zawiera dodatku alkoholu, rozcieńczonego lub nie.
- d) Rum nie jest aromatyzowany.
- e) Rum, w celu dostosowania barwy, może zawierać wyłącznie dodatek karmelu.
- f) Rum można dosładzać w celu dopełnienia ostatecznego smaku. Produkt końcowy nie może jednak zawierać więcej niż 20 gramów produktów słodzących na litr, wyrażonych jako cukier inwertowany.
- g) W przypadku oznaczeń geograficznych zarejestrowanych na podstawie niniejszego rozporządzenia nazwę prawną rum można uzupełnić:
- (i) określeniem „*traditionnel*” lub „*tradicional*”, pod warunkiem że dany rum:
    - został wytworzony w drodze destylacji do poniżej 90 % obj., po fermentacji alkoholowej surowców do wytwarzania alkoholu pochodzących wyłącznie z miejsca, w którym alkohol jest produkowany, oraz
    - jego zawartość substancji lotnych jest równa lub większa niż 225 gramów na hektolitr alkoholu 100 % obj., oraz
    - nie jest dosładzany;
  - (ii) określeniem „rolniczy”, pod warunkiem że dany rum spełnia wymogi określone w ppkt (i) i został wytworzony wyłącznie w drodze destylacji po fermentacji alkoholowej soku z trzciny cukrowej. Określenie „rolniczy” może być stosowane wyłącznie w przypadku oznaczenia geograficznego francuskiego departamentu zamorskiego lub autonomicznego regionu Madery.

Niniejsza litera pozostaje bez uszczerbku dla stosowania określenia „rolniczy”, „*traditionnel*” lub „*tradicional*” w odniesieniu do każdego produktu nieobjętego niniejszą kategorią, zgodnie z ich własnymi szczególnymi kryteriami.

2. Whisky lub whiskey

- a) Whisky lub whiskey jest napojem spirytusowym wytwarzanym wyłącznie w drodze przeprowadzenia wszystkich poniższych operacji:
- (i) destylacji zacieru słodowanych zbóż i całych ziaren niesłodowanych zbóż, lub bez dodatku tych ziaren, który został:
    - scukrzony przez zawartą w słodzie diastazę, z udziałem lub bez udziału innych enzymów naturalnych,
    - sfermentowany w wyniku działania drożdży;
  - (ii) każda destylacja jest prowadzona do poniżej 94,8 % obj. w celu zachowania przez destylat zapachu i smaku użytych surowców;
  - (iii) leżakowania destylatu końcowego przez co najmniej trzy lata w drewnianych beczkach o pojemności nieprzekraczającej 700 litrów.
- Końcowy destylat, do którego można dodać wyłącznie wodę i czysty karmel (w celu barwienia), zachowuje barwę, zapach i smak nadane mu w wyniku procesu wytwarzania, o którym mowa w ppkt (i), (ii) oraz (iii).
- b) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w whisky lub whiskey wynosi 40 %.
- c) Nie zawiera dodatku alkoholu, rozcieńczonego lub nie.

- d) Whisky lub whiskey nie dosładza się, nawet w celu dopełnienia smaku, ani nie dodaje się do niej środków aromatyzujących, ani jakichkolwiek dodatków innych niż czysty karmel (E 150a), używany do dostosowania barwy.
- e) Nazwę prawną „whisky” lub „whiskey” można uzupełnić określeniem „single malt” tylko wtedy, gdy jest ona destylowana wyłącznie ze słodowanego jęczmienia w jednej gorzelnii.

3. Okowita zbożowa

- a) Okowita zbożowa jest napojem spirytusowym wytwarzanym wyłącznie w drodze destylacji sfermentowanego zacieru z całych ziaren zbóż, którego właściwości organoleptyczne pochodzą od użytych surowców.
- b) Z wyjątkiem napoju „Korn” minimalna objętościowa zawartość alkoholu w okowicie zbożowej wynosi 35 % obj.
- c) Nie zawiera dodatku alkoholu, rozcieńczonego lub nie.
- d) Okowita zbożowa nie jest aromatyzowana.
- e) Jako środek służący dostosowaniu barwy okowita zbożowa może zawierać wyłącznie karmel.
- f) Okowitę zbożową można dosładzać w celu dopełnienia ostatecznego smaku. Produkt końcowy nie może jednak zawierać więcej niż 10 gramów produktów słodzących na litr, wyrażonych jako cukier inwertowany.
- g) Okowita zbożowa może być opatrzona nazwą prawną „brandy zbożowa”, jeśli została wytworzona przez destylację do poniżej 95 % obj. sfermentowanego zacieru z całych ziaren zbóż, a jej właściwości organoleptyczne pochodzą od użytych surowców.
- h) W nazwie prawnej „okowita zbożowa” lub „brandy zbożowa” wyraz „zbożowa” można zastąpić nazwą zboża użytego wyłącznie w produkcji napoju spirytusowego.

4. Okowita z wina

- a) Okowita z wina jest napojem spirytusowym spełniającym następujące wymogi:
  - (i) jest wytwarzana wyłącznie w drodze destylacji do poniżej 86 % obj. wina, wina wzmocnionego do destylacji lub destylatu winnego destylowanego do poniżej 86 % obj.;
  - (ii) jej zawartość substancji lotnych jest równa lub większa niż 125 gramów w hektolitrze alkoholu 100 % obj.;
  - (iii) jej maksymalna zawartość metanolu wynosi 200 gramów na hektolitr alkoholu 100 % obj.;
- b) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w okowicie z wina wynosi 37,5 %.
- c) Nie zawiera dodatku alkoholu, rozcieńczonego lub nie.
- d) Okowita z wina nie jest aromatyzowana. Nie wyklucza to tradycyjnych metod produkcji.
- e) Jako środek służący dostosowaniu barwy okowita z wina może zawierać wyłącznie karmel.
- f) Okowitę z wina można dosładzać w celu dopełnienia ostatecznego smaku. Produkt końcowy nie może jednak zawierać więcej niż 20 gramów produktów słodzących na litr, wyrażonych jako cukier inwertowany.
- g) W przypadku gdy okowita z wina była leżakowana, może ona być nadal wprowadzana do obrotu jako „okowita z wina”, pod warunkiem że okres leżakowania był równy okresowi leżakowania przewidzianemu dla napojów spirytusowych zdefiniowanych w kategorii 5, lub dłuższy od tego okresu.
- h) Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla stosowania określenia „Branntwein” w połączeniu z określeniem „essig” w odniesieniu do prezentacji i etykietowania octu.

5. Brandy lub Weinbrand

- a) Brandy lub Weinbrand jest napojem spirytusowym spełniającym następujące wymogi:
  - (i) jest wytwarzana z okowity z wina, do której można dodać destylat winny, pod warunkiem że destylat winny został destylowany do poniżej 94,8 % obj. i w wyrobie gotowym zawartość alkoholu pochodzącego z destylatu nie przekracza maksymalnie 50 %;

- (ii) była leżakowana przez co najmniej:
    - rok w dębowych pojemnikach o pojemności co najmniej 1 000 litrów każdy; lub
    - sześć miesięcy w beczkach dębowych o pojemności mniejszej niż 1 000 litrów każdy;
  - (iii) jej zawartość substancji lotnych jest równa lub większa niż 125 gramów w hektolitrze alkoholu 100 % obj. i pochodzi wyłącznie z destylacji użytych surowców;
  - (iv) jej maksymalna zawartość metanolu wynosi 200 gramów na hektolitr alkoholu 100 % obj.
- b) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w *brandy* lub *Weinbrand* wynosi 36 %.
- c) Nie zawiera dodatku alkoholu, rozcieńczonego lub nie.
- d) *Brandy* lub *Weinbrand* nie jest aromatyzowana. Nie wyklucza to tradycyjnych metod produkcji.
- e) Jako środek służący dostosowaniu barwy *brandy* lub *Weinbrand* może zawierać wyłącznie karmel.
- f) *Brandy* lub *Weinbrand* można dosładzać w celu dopełnienia ostatecznego smaku. Produkt końcowy nie może jednak zawierać więcej niż 35 gramów produktów słodzących na litr, wyrażonych jako cukier inwertowany.

6. Okowita z wyłoków z winogron

- a) Okowita z wyłoków z winogron jest napojem spirytusowym spełniającym następujące wymogi:
- (i) jest wytwarzana wyłącznie z wyłoków z winogron sfermentowanych i destylowanych bezpośrednio przez odparowanie albo po dodaniu wody oraz spełnione są oba poniższe warunki:
    - każda destylacja jest prowadzona do poniżej 86 % obj.,
    - pierwszą destylację wykonuje się w obecności samych wyłoków;
  - (ii) do wyłoków z winogron można dodać osady drożdżowe w ilości nieprzekraczającej 25 kg na 100 kg użytych wyłoków z winogron;
  - (iii) ilość alkoholu z osadów drożdżowych nie może przekraczać 35 % całkowitej zawartości alkoholu w wyrobie gotowym;
  - (iv) jej zawartość substancji lotnych jest równa lub większa niż 140 gramów w hektolitrze alkoholu 100 % obj. i ma maksymalną zawartość metanolu w ilości 1 000 gramów w hektolitrze alkoholu 100 % obj.
- b) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w okowicie z wyłoków z winogron wynosi 37,5 %.
- c) Nie zawiera dodatku alkoholu, rozcieńczonego lub nie.
- d) Okowita z wyłoków z winogron nie jest aromatyzowana. Nie wyklucza to tradycyjnych metod produkcji.
- e) Jako środek służący dostosowaniu barwy okowita z wyłoków z winogron może zawierać wyłącznie karmel.
- f) Okowitę z wyłoków z winogron można dosładzać w celu dopełnienia ostatecznego smaku. Produkt końcowy nie może jednak zawierać więcej niż 20 gramów produktów słodzących na litr, wyrażonych jako cukier inwertowany.

7. Okowita z wyłoków z owoców

- a) Okowita z wyłoków z owoców jest napojem spirytusowym spełniającym następujące wymogi:
- (i) jest wytwarzana wyłącznie w drodze fermentacji i destylacji wyłoków z owoców innych niż wyłoki z winogron oraz spełnione są oba poniższe warunki:
    - każda destylacja jest prowadzona do poniżej 86 % obj.,
    - pierwszą destylację wykonuje się w obecności samych wyłoków;
  - (ii) jej minimalna zawartość substancji lotnych równa jest 200 gramom na hektolitr alkoholu 100 % obj.;
  - (iii) jej maksymalna zawartość metanolu wynosi 1 500 gramów na hektolitr alkoholu 100 % obj.;
  - (iv) w przypadku okowity z wyłoków z owoców pestkowych maksymalna zawartość kwasu cyjanowodorowego wynosi 7 gramów na hektolitr alkoholu 100 % obj.

- b) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w okowicie z wyłoków z owoców wynosi 37,5 % obj.
- c) Nie zawiera dodatku alkoholu, rozcieńczonego lub nie.
- d) Okowita z wyłoków z owoców nie jest aromatyzowana.
- e) Jako środek służący dostosowaniu barwy okowita z wyłoków z owoców może zawierać wyłącznie karmel.
- f) Okowitę z wyłoków z owoców można dosładzać w celu dopełnienia ostatecznego smaku. Produkt końcowy nie może jednak zawierać więcej niż 20 gramów produktów słodzących na litr, wyrażonych jako cukier inwertowany.
- g) Nazwa prawna składa się z nazwy owocu, po której następuje określenie „okowita z wyłoków”. W przypadku użycia wyłoków z większej liczby gatunków owoców nazwa prawna brzmi: „okowita z wyłoków z owoców” i może być uzupełniona nazwą każdego z użytych owoców, wymienionych w porządku malejącym według użytych ilości.

8. Okowita z rodzynków lub raisin brandy

- a) Okowita z rodzynków lub *raisin brandy* jest napojem spirytusowym wytwarzanym wyłącznie w drodze destylacji produktu otrzymanego poprzez fermentację alkoholową ekstraktu suszonych winogron odmian „Czarna Koryntka” lub „Muszkatel z Aleksandrii”, destylowanego do poniżej 94,5 % obj. w celu zachowania przez destylat zapachu i smaku użytych surowców.
- b) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w okowicie z rodzynków lub *raisin brandy* wynosi 37,5 % obj.
- c) Nie zawiera dodatku alkoholu, rozcieńczonego lub nie.
- d) Okowita z rodzynków lub *raisin brandy* nie jest aromatyzowana.
- e) Jako środek służący dostosowaniu barwy okowita z rodzynków lub *raisin brandy* może zawierać wyłącznie karmel.
- f) Okowitę z rodzynków lub *raisin brandy* można dosładzać w celu dopełnienia ostatecznego smaku. Produkt końcowy nie może jednak zawierać więcej niż 20 gramów produktów słodzących na litr, wyrażonych jako cukier inwertowany.

9. Okowita z owoców

- a) Okowita z owoców jest napojem spirytusowym spełniającym następujące wymogi:
  - (i) jest wytwarzana wyłącznie w drodze fermentacji alkoholowej i destylacji, z pestkami lub bez, świeżych i mięsistych owoców, w tym bananów, lub moszczu takich owoców, jagód lub warzyw;
  - (ii) każda destylacja jest prowadzona do poniżej 86 % obj. w celu zachowania przez destylat zapachu i smaku użytych surowców;
  - (iii) jej zawartość substancji lotnych jest równa lub większa niż 200 gramów na hektolitr alkoholu 100 % obj.;
  - (iv) w przypadku okowit z owoców pestkowych, zawartość kwasu cyjanowodorowego nie przekracza 7 gramów na hektolitr alkoholu 100 % obj.
- b) Maksymalna zawartość metanolu w okowicie z owoców wynosi 1 000 gramów na hektolitr alkoholu 100 % obj., z następującymi wyjątkami:
  - (i) w przypadku okowity z owoców wytwarzanej z następujących owoców lub jagód, i w odniesieniu do których maksymalna zawartość metanolu wynosi jednak 1 200 gramów na hektolitr alkoholu 100 % obj.:
    - jabłko (*Malus domestica* Borkh.),
    - morele (*Prunus armeniaca* L.),
    - śliwa domowa (*Prunus domestica* L.),
    - śliwka quetsch (*Prunus domestica* L.),
    - śliwa mirabelka (*Prunus domestica* L. subsp. *syriaca* (Borkh.) Janch. ex Mansf.),
    - brzoskwinie (*Prunus persica* (L.) Batsch),
    - gruszka (*Pyrus communis* L.), z wyjątkiem gruszek odmiany Williams (*Pyrus communis* L. cv „Williams”),
    - jeżyny (*Rubus* sect. *Rubus*),
    - maliny (*Rubus idaeus* L.);

- (ii) w przypadku okowity z owoców wytwarzanej z następujących owoców lub jagód, i w odniesieniu do których maksymalna zawartość metanolu wynosi 1 350 gramów na hektolitr alkoholu 100 % obj.:
- pigwy (*Cydonia oblonga* Mill.),
  - jagody jałowca pospolitego (*Juniperus communis* L. lub *Juniperus oxicedrus* L.),
  - gruszki odmiany Williams (*Pyrus communis* L. cv „Williams”),
  - czarna porzeczka (*Ribes nigrum* L.),
  - czerwona porzeczka (*Ribes rubrum* L.),
  - dzika róża (*Rosa canina* L.),
  - bez czarny (*Sambucus nigra* L.),
  - jarząb pospolity (*Sorbus aucuparia* L.),
  - jarząb domowy (*Sorbus domestica* L.),
  - jarząb brekinia (*Sorbus torminalis* (L.) Crantz).
- c) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w okowicie z owoców wynosi 37,5 % obj.
- d) Okowita z owoców nie jest barwiona.
- e) Niezależnie od lit. d) niniejszej kategorii oraz na zasadzie odstępstwa od kategorii żywności 14.2.6 w części E załącznika II do rozporządzenia (WE) nr 1333/2008 można użyć karmelu w celu dostosowania barwy okowity z owoców, która dojrzewała przez co najmniej rok w kontakcie z drewnem.
- f) Nie zawiera dodatku alkoholu, rozcieńczonego lub nie.
- g) Okowita z owoców nie jest aromatyzowana.
- h) Okowitę z owoców można dosładzać w celu dopełnienia ostatecznego smaku. Produkt końcowy nie może jednak zawierać więcej niż 18 gramów produktów słodzących na litr, wyrażonych jako cukier inwertowany.
- i) Nazwą prawną okowity z owoców jest „okowita”, uzupełniona nazwą owocu, jagody lub warzywa. W językach bułgarskim, czeskim, chorwackim, greckim, polskim, rumuńskim, słowackim i słoweńskim ta nazwa prawna może być wyrażona jako nazwa owocu, jagody lub warzywa, uzupełniona przyrostkiem.

Ewentualnie:

- (i) nazwą prawną, o której mowa w akapicie pierwszym, może być nazwa „wasser” użyta wraz z nazwą owocu; lub
- (ii) poniższe nazwy prawne mogą być używane w następujących przypadkach:
- „kirsch” w odniesieniu do okowity z wiśni (*Prunus avium* (L.) L.),
  - „śliwka”, „quetsch” lub „śliwowica” w odniesieniu do okowity ze śliwek (*Prunus domestica* L.),
  - „mirabelka” w odniesieniu do okowity ze śliw mirabelek (*Prunus domestica* L. subsp. *syriaca* (Borkh.) Janch. ex Mansf.),
  - „chruścina jagodna” w odniesieniu do okowity z owoców chruściny jagodnej (*Arbutus unedo* L.),
  - „Golden Delicious” w odniesieniu do okowity z jabłek (*Malus domestica* var. „Golden Delicious”),
  - „Obstler” w odniesieniu do okowity wytwarzanej z owoców, z jagodami lub bez, pod warunkiem że co najmniej 85 % zacieru pochodzi z różnych odmian jabłek lub gruszek, lub obu.

Nazwa „Williams” lub „williams” może być używana tylko do wprowadzania do obrotu okowity z gruszek wytwarzanej wyłącznie z gruszek odmiany „Williams”.

Jeżeli istnieje ryzyko, że konsument będzie miał trudności ze zrozumieniem jednej z nazw prawnych niezawierających wyrazu „okowita”, o którym mowa w niniejszej literze, opis, prezentacja i etykietowanie zawierają słowo „okowita”, które może być uzupełnione wyjaśnieniem.

- j) W przypadku łącznej destylacji dwóch lub większej liczby rodzajów owoców, jagód lub warzyw produkt jest wprowadzany do obrotu pod nazwą prawną:
- „okowita z owoców” w odniesieniu do napojów spirytusowych wytwarzanych wyłącznie w drodze destylacji owoców lub jagód, lub obu,
  - „okowita z warzyw” w odniesieniu do napojów spirytusowych wytwarzanych wyłącznie w drodze destylacji warzyw, lub
  - „okowita z owoców i warzyw” w odniesieniu do napojów spirytusowych wytwarzanych w drodze destylacji połączenia owoców, jagód i warzyw.
- Nazwę prawną można uzupełnić nazwami każdego z owoców, jagód lub warzyw, wymienionych w porządku malejącym według użytych ilości.

10. Okowita z cydru, okowita z perry oraz okowita z cydru i perry

- a) Okowita z cydru, okowita z perry oraz okowita z cydru i perry są napojami spirytusowymi spełniającymi następujące wymogi:
- (i) wytwarzane są one wyłącznie w drodze destylacji cydru lub perry do poniżej 86 % obj., w celu zachowania przez destylat zapachu i smaku użytych owoców;
  - (ii) ich zawartość substancji lotnych jest równa lub większa niż 200 gramów na hektolitr alkoholu 100 % obj.;
  - (iii) ich maksymalna zawartość metanolu wynosi 1 000 gramów na hektolitr alkoholu 100 % obj.
- b) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w okowicie z cydru, okowicie z perry oraz okowicie z cydru i perry wynosi 37,5 % obj.
- c) Nie zawierają dodatku alkoholu, rozcieńczonego lub nie.
- d) Okowita z cydru, okowita z perry ani okowita z cydru i perry nie są aromatyzowane. Nie wyklucza to tradycyjnych metod produkcji.
- e) Jako środek służący dostosowaniu barwy okowita z cydru, okowita z perry oraz okowita z cydru i perry mogą zawierać wyłącznie karmel.
- f) Okowitę z cydru, okowitę z perry oraz okowitę z cydru i perry można dosładzać w celu dopełnienia ostatecznego smaku. Produkt końcowy nie może jednak zawierać więcej niż 15 gramów produktów słodzących na litr, wyrażonych jako cukier inwertowany.
- g) Nazwą prawną jest:
- „okowita z cydru” w odniesieniu do napojów spirytusowych wytworzonych wyłącznie w drodze destylacji cydru,
  - „okowita z perry” w odniesieniu do napojów spirytusowych wytworzonych wyłącznie w drodze destylacji perry, lub
  - „okowita z cydru i perry” w odniesieniu do napojów spirytusowych wytworzonych w drodze destylacji cydru i perry.

11. Okowita miodowa

- a) Okowita miodowa jest napojem spirytusowym spełniającym następujące wymogi:
- (i) jest wytwarzana wyłącznie w drodze fermentacji i destylacji zacieru miodu;
  - (ii) jest destylowana do poniżej 86 % obj. w celu zachowania przez destylat właściwości organoleptycznych użytych surowców.
- b) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w okowicie miodowej wynosi 35 %.
- c) Nie zawiera dodatku alkoholu, rozcieńczonego lub nie.
- d) Okowita miodowa nie jest aromatyzowana.
- e) Jako środek służący dostosowaniu barwy okowita miodowa może zawierać wyłącznie karmel.
- f) Okowitę miodową można dosładzać wyłącznie miodem w celu dopełnienia ostatecznego smaku. Produkt końcowy nie może jednak zawierać więcej niż 20 gramów miodu na litr, wyrażonych jako cukier inwertowany.

12. Hefebrand lub okowita z osadu drożdżowego

- a) *Hefebrand* lub okowita z osadu drożdżowego jest napojem spirytusowym wytwarzanym wyłącznie w drodze destylacji drożdżowego osadu winiarskiego, drożdżowego osadu piwnego lub osadu ze sfermentowanych owoców do poniżej 86 % obj.
- b) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w *Hefebrand* lub okowicie z osadu drożdżowego wynosi 38 %.
- c) Nie zawiera dodatku alkoholu, rozcieńczonego lub nie.
- d) *Hefebrand* lub okowita z osadu drożdżowego nie jest aromatyzowana.
- e) Jako środek służący dostosowaniu barwy *Hefebrand* lub okowita z osadu drożdżowego może zawierać wyłącznie karmel.
- f) *Hefebrand* lub okowitę z osadu drożdżowego można dosładzać w celu dopełnienia ostatecznego smaku. Produkt końcowy nie może jednak zawierać więcej niż 20 gramów produktów słodzących na litr, wyrażonych jako cukier inwertowany.
- g) Nazwę prawną „*Hefebrand*” lub „okowita z osadu drożdżowego” uzupełnia się nazwami użytych surowców.

13. Okowita z piwa

- a) Okowita z piwa jest napojem spirytusowym wytwarzanym wyłącznie w drodze bezpośredniej destylacji pod normalnym ciśnieniem świeżego piwa, którego objętościowa zawartość alkoholu wynosi mniej niż 86 %, dzięki czemu powstały destylat zachowuje właściwości organoleptyczne pochodzące z piwa.
- b) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w okowicie z piwa wynosi 38 % obj.
- c) Nie zawiera dodatku alkoholu, rozcieńczonego lub nie.
- d) Okowita z piwa nie jest aromatyzowana.
- e) Jako środek służący dostosowaniu barwy okowita z piwa może zawierać wyłącznie karmel.
- f) Okowitę z piwa można dosładzać w celu dopełnienia ostatecznego smaku. Produkt końcowy nie może jednak zawierać więcej niż 20 gramów produktów słodzących na litr, wyrażonych jako cukier inwertowany.

14. Topinambur lub okowita ze słonecznika bulwiastego

- a) *Topinambur* lub okowita ze słonecznika bulwiastego jest napojem spirytusowym wytwarzanym wyłącznie w drodze fermentacji i destylacji do poniżej 86 % obj. bulw słonecznika bulwiastego (*Helianthus tuberosus L.*).
- b) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w *topinamburze* lub okowicie ze słonecznika bulwiastego wynosi 38 %.
- c) Nie zawiera dodatku alkoholu, rozcieńczonego lub nie.
- d) *Topinambur* lub okowita ze słonecznika bulwiastego nie jest aromatyzowana.
- e) Jako środek służący dostosowaniu barwy *topinambur* lub okowita ze słonecznika bulwiastego może zawierać wyłącznie karmel.
- f) *Topinambur* lub okowitę ze słonecznika bulwiastego można dosładzać w celu dopełnienia ostatecznego smaku. Produkt końcowy nie może jednak zawierać więcej niż 20 gramów produktów słodzących na litr, wyrażonych jako cukier inwertowany.

15. Wódka

- a) Wódka jest napojem spirytusowym wytwarzanym z alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego otrzymany w wyniku fermentacji – przeprowadzanej z użyciem drożdży – któregośkolwiek z wymienionych poniżej:
  - ziemniaków albo zbóż, albo obu,
  - innych surowców rolniczych,który jest następnie destylowany w sposób zapewniający selektywną redukcję właściwości organoleptycznych użytych surowców oraz produktów ubocznych fermentacji.

Po przeprowadzeniu tego procesu destylat można poddać dodatkowej destylacji lub działaniu odpowiednich substancji pomocniczych w przetwórstwie, włącznie z filtrowaniem przez aktywowany węgiel drzewny, celem nadania mu szczególnych właściwości organoleptycznych.

Maksymalne poziomy pozostałości odnoszące się do alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego użytego do produkcji wódki muszą odpowiadać poziomom określonym w art. 5 lit. d), z wyjątkiem poziomu metanolu, który nie może przekraczać 10 gramów na hektolitr alkoholu 100 % obj.
- b) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w wódce wynosi 37,5 %.

- c) Jako środki aromatyzujące dodawać można jedynie naturalne substancje aromatyczne lub preparaty aromatyczne, które występują w destylacie otrzymanym ze sfermentowanych surowców. Ponadto, poza smakiem dominującym, produktowi można nadać szczególne właściwości organoleptyczne.
- d) Wódka nie może być barwiona.
- e) Wódkę można dosładzać w celu dopełnienia ostatecznego smaku. Produkt końcowy nie może jednak zawierać więcej niż 8 gramów produktów słodzących na litr, wyrażonych jako cukier inwertowany.
- f) W opisie, prezentacji lub etykietowaniu wódki, która nie jest wytwarzana wyłącznie z ziemniaków lub zbóż, lub z obu, używa się wyraźnie widocznego określenia „wytworzona z...”, uzupełnionego nazwami surowców użytych do wytworzenia alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego. Określenie to znajduje się w tym samym polu widzenia co nazwa prawna.
- g) Nazwa prawna „*vodka*” może być używana w każdym państwie członkowskim.

16. Okowita (uzupełniona nazwą owocu, jagód lub orzechów) otrzymana w wyniku macerowania i destylacji

- a) Okowita (uzupełniona nazwą owocu, jagód lub orzechów) otrzymana w wyniku macerowania i destylacji jest napojem spirytusowym spełniającym następujące wymogi:
  - (i) została wyprodukowana:
    - w wyniku macerowania owoców, jagód lub orzechów wymienionych w ppkt (ii), częściowo sfermentowanych lub nie, z ewentualnym dodatkiem maksymalnie 20 litrów alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego lub okowity lub destylatu pochodzącego z tego samego owocu, jagód lub orzechów, lub ich połączenia, na 100 kg sfermentowanych owoców, jagód lub orzechów,
    - po której następuje destylacja; każdy etap destylacji jest prowadzony do poniżej 86 % obj.;
  - (ii) jest wytwarzana z następujących owoców, jagód lub orzechów:
    - aronia (*Aronia Medik. nom cons.*),
    - aronia czarna (*Aronia melanocarpa (Michx.) Elliott*),
    - kasztan jadalny (*Castanea sativa Mill.*),
    - owoce cytrusowe (*Citrus spp.*),
    - orzech laskowy (*Corylus avellana L.*),
    - bażyna czarna (*Empetrum nigrum L.*),
    - truskawka (*Fragaria spp.*),
    - rokitnik zwyczajny (*Hippophae rhamnoides L.*),
    - ostrokrzew (*Ilex aquifolium i Ilex cassine L.*),
    - dereń jadalny lub dereń właściwy (*Cornus mas*),
    - orzech włoski (*Juglans regia L.*),
    - banan (*Musa spp.*),
    - mirt zwyczajny (*Myrtus communis L.*),
    - opuncja (*Opuntia ficus-indica (L.) Mill.*),
    - męczennica jadalna (*Passiflora edulis Sims*),
    - czeremcha (*Prunus padus L.*),
    - tarnina (*Prunus spinosa L.*),
    - czarna porzeczka (*Ribes nigrum L.*),
    - biała porzeczka (*Ribes niveum Lindl.*),
    - czerwona porzeczka (*Ribes rubrum L.*),

- agrest (*Ribes uva-crispa* L. syn. *Ribes grossularia*),
  - dzika róża (*Rosa canina* L.),
  - malina arktyczna (*Rubus arcticus* L.),
  - malina moroszka (*Rubus chamaemorus* L.),
  - jeżyna (*Rubus* sect. *Rubus*),
  - malina (*Rubus idaeus* L.),
  - bez czarny (*Sambucus nigra* L.),
  - jarząb pospolity (*Sorbus aucuparia* L.),
  - jarząb domowy (*Sorbus domestica* L.),
  - jarząb brekinia (*Sorbus torminalis* (L.) Crantz),
  - śliwiec słodki (*Spondias dulcis* Parkinson),
  - ubos (*Spondias mombin* L.),
  - borówka wysoka (*Vaccinium corymbosum* L.),
  - żurawina (*Vaccinium oxycoccos* L.),
  - borówka czarna (*Vaccinium myrtillus* L.),
  - borówka brusznica (*Vaccinium vitis-idaea* L.).
- b) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w okowicie (uzupełnionej nazwą owocu, jagód lub orzechów) otrzymanej w wyniku macerowania i destylacji wynosi 37,5 %.
- c) Okowita (uzupełniona nazwą owocu, jagód lub orzechów) otrzymana w wyniku macerowania i destylacji nie jest aromatyzowana.
- d) Okowita (uzupełniona nazwą owocu, jagód lub orzechów) otrzymana w wyniku macerowania i destylacji nie jest barwiona.
- e) Niezależnie od lit. d) oraz na zasadzie odstępstwa od kategorii żywności 14.2.6 w części E załącznika II do rozporządzenia (WE) nr 1333/2008, można użyć karmelu w celu dostosowania barwy okowity (uzupełnionej nazwą owocu, jagód lub orzechów) otrzymanej w wyniku macerowania i destylacji, która dojrzewała przez co najmniej rok w kontakcie z drewnem.
- f) Okowitę (uzupełnioną nazwą owocu, jagód lub orzechów) otrzymaną w wyniku macerowania i destylacji można dosładzać w celu dopełnienia ostatecznego smaku. Produkt końcowy nie może jednak zawierać więcej niż 18 gramów produktów słodzących na litr, wyrażonych jako cukier inwertowany.
- g) W odniesieniu do opisu, prezentacji i etykietowania okowity (uzupełnionej nazwą owocu, jagód lub orzechów) otrzymanej w wyniku macerowania i destylacji, określenie „otrzymana w wyniku macerowania i destylacji” musi pojawić się w opisie, prezentacji lub etykietowaniu, zapisane przy pomocy czcionki takiego samego kroju, wielkości i koloru co określenie „okowita (uzupełnione nazwą owocu, jagód lub orzechów)” oraz w tym samym polu widzenia, a w przypadku butelek – na przedniej etykiecie.

17. Geist (uzupełniony nazwą użytego owocu lub innego surowca)

- a) Geist (uzupełniony nazwą użytego owocu lub innego surowca) jest napojem spirytusowym wytwarzanym w drodze macerowania niesfermentowanych owoców i jagód wymienionych w kategorii 16 lit. a) ppkt (ii) lub warzyw, orzechów, innych surowców roślinnych, takich jak zioła lub płatki róż, lub grzybów w alkoholu etylowym pochodzenia rolniczego, po której następuje destylacja do poniżej 86 % obj.
- b) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w Geist (uzupełnionym nazwą użytego owocu lub innego surowca) wynosi 37,5 %.
- c) Geist (uzupełniony nazwą użytego owocu lub innego surowca) nie jest aromatyzowany.
- d) Geist (uzupełniony nazwą użytego owocu lub innego surowca) nie jest barwiony.

- e) *Geist* (uzupełniony nazwą użytego owocu lub innego surowca) można dosładzać w celu dopełnienia ostatecznego smaku. Produkt końcowy nie może jednak zawierać więcej niż 10 gramów produktów słodzących na litr, wyrażonych jako cukier inwertowany.
- f) Określenie „*geist*” poprzedzone określeniem innym niż nazwa owocu, rośliny lub innego surowca można uzupełnić nazwą prawną innych napojów spirytusowych i napojów alkoholowych, pod warunkiem że takie użycie nie wprowadza konsumenta w błąd.

18. **Goryczka**

- a) Goryczka jest napojem spirytusowym wytwarzanym z destylatu goryczki otrzymanego w wyniku fermentacji korzeni goryczki z dodatkiem lub bez dodatku alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego.
- b) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w goryczce wynosi 37,5 %.
- c) Goryczka nie jest aromatyzowana.

19. **Napój spirytusowy aromatyzowany jałowcem**

- a) Napój spirytusowy aromatyzowany jałowcem jest napojem spirytusowym wytwarzanym przez aromatyzowanie alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego, okowity zbożowej lub destylatu zbożowego, lub ich połączenia, jagodami jałowca (*Juniperus communis* L. lub *Juniperus oxicedrus* L.).
- b) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w napoju spirytusowym aromatyzowanego jałowcem wynosi 30 %.
- c) Oprócz jagód jałowca można dodatkowo użyć substancji aromatycznych lub preparatów aromatycznych, roślin o właściwościach aromatyzujących lub części roślin o właściwościach aromatyzujących, lub ich połączenia, lecz charakterystyczne właściwości organoleptyczne jałowca muszą być wyczuwalne, nawet jeżeli zdarza się, że są osłabione.
- d) Napój spirytusowy aromatyzowany jałowcem może być opatrzony nazwami prawnymi „*Wacholder*” lub „*genebra*”.

20. **Gin**

- a) *Gin* jest napojem spirytusowym aromatyzowanym jałowcem, wytwarzanym przez aromatyzowanie jagodami jałowca (*Juniperus communis* L.) alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego.
- b) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w *ginie* wynosi 37,5 %.
- c) Przy produkcji *ginu* można używać wyłącznie substancji aromatycznych lub preparatów aromatycznych w sposób zapewniający dominację smaku jałowca.
- d) Określenie „*gin*” można uzupełnić określeniem „*dry*”, jeżeli nie zawiera on dodatku przekraczającego 0,1 grama produktów słodzących na litr gotowego wyrobu, wyrażonych jako cukier inwertowany.

21. **Gin destylowany**

- a) *Gin* destylowany jest jednym z poniższych:
  - (i) napojem spirytusowym aromatyzowanym jałowcem, wytwarzanym wyłącznie poprzez destylację alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego o początkowej objętościowej zawartości alkoholu wynoszącej co najmniej 96 %, z dodatkiem jagód jałowca (*Juniperus communis* L.) i innych naturalnych składników botanicznych, pod warunkiem że smak jałowca jest dominujący;
  - (ii) połączeniem produktu takiej destylacji i alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego o tym samym składzie, czystości i zawartości alkoholu; do aromatyzowania *ginu* destylowanego można użyć również substancji aromatycznych lub preparatów aromatycznych określonych w kategorii 20 lit. c).
- b) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w *ginie* destylowanym wynosi 37,5 %.
- c) *Gin* wytwarzany w prosty sposób przez dodanie esencji lub aromatów do alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego nie jest uważany za *gin* destylowany.
- d) Określenie „*gin* destylowany” można uzupełnić lub łączyć z określeniem „*dryx*”, jeżeli nie zawiera on dodatku przekraczającego 0,1 grama produktów słodzących na litr gotowego wyrobu, wyrażonych jako cukier inwertowany.

22. London gin

- a) *London gin* jest *ginem* destylowanym, który spełnia następujące wymogi:
- (i) jest wytwarzany wyłącznie z alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego, o maksymalnej zawartości metanolu nieprzekraczającej 5 gramów na hektolitr alkoholu 100 % obj., którego smak nadawany jest wyłącznie poprzez destylację alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego z wszystkimi użytymi naturalnymi materiałami roślinnymi;
  - (ii) powstały w ten sposób destylat ma zawartość alkoholu co najmniej 70 % obj.;
  - (iii) jakikolwiek dodawany alkohol etylowy pochodzenia rolniczego jest zgodny z wymogami określonymi w art. 5, przy czym maksymalna zawartość metanolu wynosi 5 gramów na hektolitr alkoholu 100 % obj.;
  - (iv) nie jest barwiony;
  - (v) nie jest dosładzany w ilości przekraczającej 0,1 grama produktów słodzących na litr gotowego wyrobu, wyrażonych jako cukier inwertowany;
  - (vi) nie zawiera jakichkolwiek innych składników poza składnikami, o których mowa w ppkt (i), (iii) i (iv) oraz wodą.
- b) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w *London gin* wynosi 37,5 %.
- c) Określenie „*London gin*” można uzupełnić lub łączyć z określeniem „*dry*.”

23. Napój spirytusowy aromatyzowany kminkiem lub Kümmel

- a) Napój spirytusowy aromatyzowany kminkiem lub *Kümmel* jest napojem spirytusowym wytwarzanym poprzez aromatyzowanie alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego kminkiem (*Carum carvi* L.).
- b) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w napoju spirytusowym aromatyzowanym kminkiem lub *Kümmel* wynosi 30 %.
- c) Można użyć dodatkowo substancji aromatycznych lub preparatów aromatycznych, ale smak kminku jest dominujący.

24. Akvavit lub aquavit

- a) *Akvavit* lub *aquavit* jest napojem spirytusowym aromatyzowanym nasionami kminku lub kopru, lub obu, wytwarzany z zastosowaniem alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego, aromatyzowanego destylatem z roślin lub przyprawami korzennymi.
- b) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w *akvavit* lub *aquavit* wynosi 37,5 %.
- c) Dodatkowo można użyć naturalnych substancji aromatycznych lub preparatów aromatycznych, lub obu, jednak smak tych napojów pochodzi w znacznej mierze z destylatów nasion kminku (*Carum carvi* L.) lub kopru (*Anethum graveolens* L.), lub obu, przy czym użycie olejków eterycznych jest zakazane.
- d) W smaku nie dominują w sposób oczywisty substancje gorzkie; zawartość suchego ekstraktu nie przekracza 1,5 grama w 100 mililitrach.

25. Napój spirytusowy anyżowy

- a) Napój spirytusowy anyżowy jest napojem spirytusowym wytwarzanym poprzez aromatyzowanie alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego naturalnymi ekstraktami anyżu gwiazdkowatego (*Illicium verum* Hook f.), anyżu zielonego (*Pimpinella anisum* L.), kopru włoskiego (*Foeniculum vulgare* Mill.) lub jakichkolwiek innych roślin zawierających ten sam główny składnik aromatyzujący przy zastosowaniu jednego z następujących procesów lub ich połączenia:
- (i) macerowania lub destylacji, lub obu;
  - (ii) destylacji alkoholu przy użyciu nasion lub innych części wyżej wymienionych roślin;
  - (iii) dodania naturalnych destylowanych ekstraktów z roślin o smaku anyżu.
- b) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w napoju spirytusowym anyżowym wynosi 15 %.
- c) Napój spirytusowy anyżowy może być aromatyzowany jedynie za pomocą preparatów aromatycznych i naturalnych substancji aromatycznych.
- d) Można używać również innych naturalnych ekstraktów lub nasion aromatycznych, lecz smak anyżu musi być dominujący.

26. Pastis

- a) *Pastis* jest napojem spirytusowym anyżowym zawierającym również naturalne ekstrakty korzenia lukrecji (*Glycyrrhiza* spp.), co wiąże się z obecnością barwników znanych jako „chalkony” oraz kwasu glicyryzynowego, którego minimalny i maksymalny poziom wynoszą, odpowiednio, 0,05 i 0,5 grama na litr.
- b) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w *pastis* wynosi 40 %.
- c) *Pastis* może być aromatyzowany jedynie za pomocą preparatów aromatycznych i naturalnych substancji aromatycznych.
- d) *Pastis* zawiera mniej niż 100 gramów produktów słodzących w litrze, wyrażonych jako cukier inwertowany, a minimalny i maksymalny poziom anetolu wynosi, odpowiednio, 1,5 i 2 gramy w litrze.

27. Pastis de Marseille

- a) *Pastis de Marseille* jest to *pastis* o wyraźnym smaku anyżu, o zawartości anetolu wynoszącej od 1,9 do 2,1 grama w litrze.
- b) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w *pastis de Marseille* wynosi 45 %.
- c) *Pastis de Marseille* może być aromatyzowany jedynie za pomocą preparatów aromatycznych i naturalnych substancji aromatycznych.

28. Anis lub janeževc

- a) *Anis* lub *janeževc* jest napojem spirytusowym anyżowym, którego charakterystyczny smak pochodzi wyłącznie z anyżu (*Pimpinella anisum* L.), anyżu gwiazdkowatego (*Illicium verum* Hook f.) lub kopru włoskiego (*Foeniculum vulgare* Mill.), lub ich połączenia.
- b) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w *anis* lub *janeževc* wynosi 35 % obj.
- c) *Anis* lub *janeževc* może być aromatyzowany jedynie za pomocą preparatów aromatycznych i naturalnych substancji aromatycznych.

29. Anis destylowany

- a) *Anis* destylowany jest to *anis* zawierający alkohol destylowany z udziałem nasion, o których mowa w kategorii 28 lit. a), oraz, w przypadku oznaczeń geograficznych, mastyksu i innych aromatycznych nasion, roślin lub owoców, pod warunkiem że taki alkohol odpowiada co najmniej 20 % zawartości alkoholu w *anis* destylowanym.
- b) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w *anis* destylowanym wynosi 35 %.
- c) *Anis* destylowany może być aromatyzowany jedynie za pomocą preparatów aromatycznych i naturalnych substancji aromatycznych.

30. Gorzki napój spirytusowy lub bitter

- a) Gorzki napój spirytusowy lub *bitter* jest napojem spirytusowym o dominującym gorzkim smaku, wytwarzanym poprzez aromatyzowanie alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego lub destylatu pochodzenia rolniczego, lub obu, substancjami aromatycznymi lub preparatami aromatycznymi, lub oboma.
- b) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w gorzkim napoju spirytusowym lub *bitter* wynosi 15 %.
- c) Bez uszczerbku dla stosowania takich określeń w prezentacji i etykietowaniu środków spożywczych innych niż napoje spirytusowe, gorzki napój spirytusowy lub *bitter* mogą być również wprowadzane do obrotu pod nazwami „gorzki” („gorzka”, „gorzkie”) lub „*bitter*”, z użyciem lub bez użycia innego określenia.
- d) Niezależnie od lit. c), określenie „gorzki” („gorzka”, „gorzkie”) lub „*bitter*” może być stosowane w opisie, prezentacji i etykietowaniu gorzkich likierów.

31. Wódka smakowa

- a) Wódka smakowa jest wódką, której nadano dominujący smak inny niż smak surowców użytych do produkcji wódki.
- b) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w wódce smakowej wynosi 37,5 %.
- c) Wódkę smakową można dosładzać, kupażować, aromatyzować, leżakować lub barwić.

- d) Jeżeli wódka smakowa jest dosładzana, produkt końcowy musi zawierać mniej niż 100 gramów produktów słodzących na litr, wyrażonych jako cukier inwertowany.
- e) Nazwą prawną wódki smakowej może być również nazwa któregośkolwiek dominującego smaku połączona z wyrazem „wódka”. Określenie „wódka” można zastąpić w każdym języku urzędowym Unii określeniem „*vodka*.”

32. Napój spirytusowy aromatyzowany tarniną lub *pacharán*

- a) Napój spirytusowy aromatyzowany tarniną lub *pacharán* jest napojem spirytusowym, w którym dominujący jest smak tarniny i który jest wytwarzany w drodze macerowania owoców tarniny (*Prunus spinosa*) w alkoholu etylowym pochodzenia rolniczego, z dodatkiem naturalnych ekstraktów anyżu lub destylatów anyżu, lub obu.
- b) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w napoju spirytusowym aromatyzowanym tarniną lub *pacharán* wynosi 25 %.
- c) Do produkcji napoju spirytusowego aromatyzowanego tarniną lub *pacharán* wykorzystuje się co najmniej 125 gramów owoców tarniny na litr gotowego wyrobu.
- d) Zawartość produktów słodzących wyrażonych jako cukier inwertowany w napoju spirytusowym aromatyzowanym tarniną lub *pacharán* mieści się w przedziale 80–250 gramów na litr gotowego produktu.
- e) Właściwości organoleptyczne, barwa i smak napoju spirytusowego aromatyzowanego tarniną lub *pacharán* pochodzą wyłącznie z użytych owoców i anyżu.
- f) Określenia „*pacharán*” można używać jako nazwy prawnej jedynie wówczas, gdy produkt jest wytwarzany w Hiszpanii. W przypadku gdy produkt wytwarzany jest poza Hiszpanią, określenie „*pacharán*” może być stosowane jedynie jako uzupełnienie nazwy prawnej „napój spirytusowy aromatyzowany tarniną” oraz pod warunkiem że towarzyszy jej sformułowanie: „wyprodukowano w ...” po którym następuje nazwa państwa członkowskiego lub państwa trzeciego produkcji.

33. Likier

- a) Likier jest napojem spirytusowym:
  - (i) o minimalnej zawartości produktów słodzących, wyrażonych jako cukier inwertowany:
    - 70 gramów na litr w przypadku likierów czereśniowych lub wiśniowych, w których alkohol etylowy zawiera wyłącznie okowitę z czereśni lub wiśni,
    - 80 gramów na litr w przypadku likierów, które są aromatyzowane wyłącznie przy użyciu goryczki lub podobnej rośliny lub piołunu,
    - 100 gramów na litr we wszystkich pozostałych przypadkach;
  - (ii) wytwarzany z zastosowaniem alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego lub destylatu pochodzenia rolniczego, lub jednego lub większej liczby napojów spirytusowych, lub ich połączenia, dosładzany i z dodatkiem jednego lub więcej aromatów, produktów pochodzenia rolniczego lub środków spożywczych.
- b) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w likierze wynosi 15 %.
- c) Do produkcji likieru można wykorzystywać substancje aromatyczne i preparaty aromatyczne.

Niżej wymienione likiery można jednak aromatyzować jedynie za pomocą aromatyzujących środków spożywczych, preparatów aromatycznych i naturalnych substancji aromatycznych:

- (i) likiery owocowe:
  - ananasowy (*Ananas*),
  - z owoców cytrusowych (*Citrus* L.),
  - z rokitnika zwyczajnego (*Hippophae rhamnoides* L.),
  - z morwy (*Morus alba*, *Morus rubra*),
  - wiśniowy (*Prunus cerasus*),
  - czereśniowy (*Prunus avium*),
  - z czarnej porzeczki (*Ribes nigrum* L.),
  - z maliny arktycznej (*Rubus arcticus* L.),

- z maliny moroszki (*Rubus chamaemorus* L.),
  - malinowy (*Rubus idaeus* L.),
  - żurawinowy (*Vaccinium oxycoccos* L.),
  - z borówki czarnej (*Vaccinium myrtillus* L.),
  - z borówki brusznicy (*Vaccinium vitis-idaea* L.);
- (ii) likiery roślinne:
- z bylicy (*Artemisia genepi*),
  - z goryczki (*Gentiana* L.),
  - miętowy (*Mentha* L.),
  - anyżowy (*Pimpinella anisum* L.).
- d) W każdym państwie członkowskim może być używana nazwa prawna „*liqueur*” oraz:
- w odniesieniu do likierów wytwarzanych w drodze macerowania wiśni lub czereśni (*Prunus cerasus* lub *Prunus avium*) w alkoholu etylowym pochodzenia rolniczego nazwą prawną może być „*guignolet*” lub „*češnjevec*”, z użyciem lub bez użycia określenia „*liqueur*”,
  - w odniesieniu do likierów wytwarzanych w drodze macerowania wiśni (*Prunus cerasus*) w alkoholu etylowym pochodzenia rolniczego nazwą prawną może być „*ginja*” lub „*ginjinha*”, lub „*višnjevec*”, z użyciem lub bez użycia określenia „*liqueur*”,
  - w odniesieniu do likierów, w których zawartość alkoholu pochodzi wyłącznie z rumu, nazwą prawną może być „*punch au rhum*”, z użyciem lub bez użycia określenia „*liqueur*”,
  - bez uszczerbku dla art. 3 pkt 2, art. 10 ust. 5 lit. b) oraz art. 11, w odniesieniu do likierów zawierających mleko lub przetwory mleczne nazwą prawną może być określenie „*krem*” uzupełnione nazwą użytego surowca nadającego dominujący smak, z użyciem lub bez użycia określenia „*liqueur*”.
- e) Do opisu, prezentacji i etykietowania likierów wytwarzanych w Unii, w przypadku gdy zastosowano alkohol etylowy pochodzenia rolniczego lub destylat pochodzenia rolniczego, można używać następujących wyrażeń złożonych w celu odzwierciedlenia uznanych metod wytwarzania:
- brandy z suszonych śliwek,
  - brandy pomarańczowe,
  - brandy morelowe,
  - brandy wiśniowe,
  - *solbaerrom* lub rum z czarnej porzeczki.
- W odniesieniu do opisu, prezentacji i etykietowania likierów, o których mowa w niniejszej literze, wyrażenie złożone znajduje się w jednym wierszu i jest zapisane jednolitą czcionką tego samego kroju i koloru, natomiast wyraz „*likier*” znajduje się tuż obok i nie może być napisany czcionką o mniejszej wielkości. Jeżeli alkohol nie pochodzi od wskazanego napoju spirytusowego, jego pochodzenie jest wskazane na etykiecie w tym samym polu widzenia co wyrażenie złożone oraz wyraz „*likier*”, poprzez wskazanie rodzaju użytego alkoholu pochodzenia rolniczego albo przy użyciu wyrazów „*alkohol pochodzenia rolniczego*”, zawsze poprzedzonych formułą „*wyprodukowany z*” lub „*wyprodukowany przy użyciu*”.
- f) Bez uszczerbku dla art. 11, 12 i art. 13 ust. 4, nazwa prawna „*likier*” może być uzupełniona nazwą środka aromatyzującego lub środka spożywczego, który nadaje napojowi spirytusowemu dominujący smak, pod warunkiem że smak napoju spirytusowego jest nadawany za pomocą aromatyzujących środków spożywczych, preparatów aromatycznych i naturalnych substancji aromatycznych otrzymanych z surowca, o którym mowa w nazwie środka aromatyzującego lub środka spożywczego, uzupełnionego substancjami aromatycznymi tylko wtedy, gdy jest to niezbędne do wzmocnienia smaku tego surowca.

34. Krem (uzupełnione nazwą użytego owocu lub innego surowca)

- a) Krem (z uzupełnioną nazwą użytego owocu lub innego surowca) jest likierem, w którym minimalna zawartość produktów słodzących wynosi 250 gramów na litr, wyrażonych jako cukier inwertowany.
- b) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w kremie (z uzupełnioną nazwą użytego owocu lub innego surowca) wynosi 15 %.

- c) Do tego napoju spirytusowego mają zastosowanie przepisy dotyczące substancji aromatycznych i preparatów aromatycznych dla likierów określone w kategorii 33.
- d) Użyte surowce wykluczają przetwory mleczne.
- e) Owoc lub inny surowiec użyty w nazwie prawnej jest owocem lub innym surowcem, który nadaje temu napojowi spirytusowemu jego dominujący smak.
- f) Nazwa prawna może być uzupełniona określeniem „likier”.
- g) Nazwa prawna „*crème de cassis*” może być stosowana wyłącznie w odniesieniu do likierów wytwarzanych z czarnej porzeczki, w których zawartość produktów słodzących wynosi powyżej 400 gramów na litr, wyrażonych jako cukier inwertowany.

35. **Sloe gin**

- a) *Sloe gin* jest likierem wytwarzanym w drodze macerowania owoców tarniny w *ginie*, z ewentualnym dodatkiem soku z tarniny.
- b) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w *sloe gin* wynosi 25 %.
- c) Do produkcji *sloe gin* można wykorzystywać jedynie naturalne substancje aromatyczne i preparaty aromatyczne.
- d) Nazwa prawna może być uzupełniona określeniem „likier”.

36. **Sambuca**

- a) *Sambuca* jest bezbarwnym, aromatyzowanym anyżem napojem spirytusowym spełniającym następujące wymogi:
  - (i) zawiera destylaty anyżu zielonego (*Pimpinella anisum* L.), anyżu gwiazdkowatego (*Illicium verum* L.) lub innych ziół aromatycznych;
  - (ii) jej minimalna zawartość produktów słodzących wynosi 350 gramów na litr, wyrażonych jako cukier inwertowany;
  - (iii) jej zawartość anetolu naturalnego jest nie mniejsza niż 1 gram i nie większa niż 2 gramy na litr.
- b) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w *sambuca* wynosi 38 %.
- c) Do *sambuca* mają zastosowanie przepisy dotyczące substancji aromatycznych i preparatów aromatycznych dla do likierów określone w kategorii 33.
- d) *Sambuca* nie jest barwiona.
- e) Nazwa prawna może być uzupełniona określeniem „likier”.

37. **Maraschino, marrasquino lub maraskino**

- a) *Maraschino*, *marrasquino* lub *maraskino* jest bezbarwnym likierem o smaku nadawanym głównie przez destylat z wiśni marasca lub przez produkt wytworzony w drodze macerowania wiśni lub ich części w alkoholu etylowym pochodzenia rolniczego lub w destylacie wiśni marasca, o minimalnej zawartości produktów słodzących 250 gramów na litr, wyrażonych jako cukier inwertowany.
- b) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w *maraschino*, *marrasquino* lub *maraskino* wynosi 24 %.
- c) Do *maraschino*, *marrasquino* lub *maraskino* mają zastosowanie przepisy dotyczące substancji aromatycznych i preparatów aromatycznych dla likierów określone w kategorii 33.
- d) *Maraschino*, *marrasquino* lub *maraskino* nie jest barwiony.
- e) Nazwa prawna może być uzupełniona określeniem „likier”.

38. **Nocino lub orehovec**

- a) *Nocino* lub *orehovec* jest likierem o smaku nadawanym głównie w drodze macerowania, lub macerowania i destylacji, całych zielonych orzechów włoskich (*Juglans regia* L.), o minimalnej zawartości produktów słodzących 100 gramów na litr, wyrażonych jako cukier inwertowany.
- b) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w *nocino* lub *orehovec* wynosi 30 % obj.
- c) Do *nocino* lub *orehovec* mają zastosowanie przepisy dotyczące substancji aromatycznych i preparatów aromatycznych dla likierów określone w kategorii 33.
- d) Nazwa prawna może być uzupełniona określeniem „likier”.

39. Likier jajeczny lub *advocaat*, lub *avocat*, lub *advokat*

- a) Likier jajeczny lub *advocaat*, lub *avocat*, lub *advokat* jest likierem, aromatyzowanym lub nie, wytwarzanym z alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego, destylatu pochodzenia rolniczego lub napoju spirytusowego, lub ich połączenia, zawierającym następujące składniki: żółtko jaj wysokiej jakości, białko jaj oraz cukier lub miód, lub oba. Minimalna zawartość cukru lub miodu – wyrażonego jako cukier inwertowany – wynosi 150 gramów na litr. Minimalna zawartość czystego żółtka jaj wynosi 140 gramów na litr gotowego wyrobu. Jeżeli używane są jaja inne niż jaja kur gatunku *Gallus gallus*, podaje się to na etykiecie.
- b) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w likierze jajecznym lub *advocaat* lub *avocat* lub *advokat* wynosi 14 %.
- c) Do produkcji likieru jajecznego lub *advocaat* lub *avocat* lub *advokat* można wykorzystywać jedynie aromatyzujące środki spożywcze, substancje aromatyczne i preparaty aromatyczne.
- d) Do produkcji likieru jajecznego lub *advocaat* lub *avocat* lub *advokat* można wykorzystywać przetwory mleczne.

40. Likier z dodatkiem jajka

- a) Likier z dodatkiem jajka jest likierem, aromatyzowanym lub nie, wytwarzanym z alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego, destylatu pochodzenia rolniczego lub napoju spirytusowego, lub ich połączenia, którego charakterystyczne składniki to: żółtko jaj wysokiej jakości, białko jaj oraz cukier lub miód, lub oba. Minimalna zawartość cukru lub miodu – wyrażonego jako cukier inwertowany – wynosi 150 gramów na litr. Minimalna zawartość żółtka jaj wynosi 70 gramów na litr gotowego produktu.
- b) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w likierze z dodatkiem jajka wynosi 15 %.
- c) Do produkcji likieru z dodatkiem jajka można wykorzystywać jedynie aromatyzujące środki spożywcze, naturalne substancje aromatyczne i preparaty aromatyczne.
- d) Do produkcji likieru z dodatkiem jajka można wykorzystywać przetwory mleczne.

41. *Mistrà*

- a) *Mistrà* jest bezbarwnym napojem spirytusowym aromatyzowanym anyżem lub naturalnym anetolem, spełniającym następujące wymogi:
  - (i) jej zawartość anetolu naturalnego jest nie mniejsza niż 1 gram i nie większa niż 2 gramy na litr;
  - (ii) może ona również zawierać destylat z ziół aromatycznych;
  - (iii) nie jest dosładzana.
- b) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w *mistrà* wynosi 40 %, a maksymalna objętościowa zawartość alkoholu wynosi 47 %.
- c) *Mistrà* może być aromatyzowana jedynie za pomocą preparatów aromatycznych i naturalnych substancji aromatycznych.
- d) *Mistrà* nie jest barwiona.

42. *Väkevä glögi* lub *spritglögg*

- a) *Väkevä glögi* lub *spritglögg* jest napojem spirytusowym wytwarzanym w drodze aromatyzowania wina lub produktów sektora wina i alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego aromatem goździków korzennych lub cynamonem, lub oboma, z zastosowaniem jednego z następujących procesów lub ich połączenia:
  - (i) macerowanie lub destylacja;
  - (ii) destylacja alkoholu przy użyciu części wymienionych wyżej roślin;
  - (iii) dodanie naturalnych substancji aromatycznych o smaku goździków korzennych lub cynamonu.
- b) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w *väkevä glögi* lub *spritglögg* wynosi 15 %.
- c) *Väkevä glögi* lub *spritglögg* może być aromatyzowana jedynie za pomocą substancji aromatycznych, preparatów aromatycznych lub innych środków aromatyzujących, jednak smak przypraw określonych w lit. a) jest dominujący.
- d) Zawartość wina lub produkt ów sektora wina nie przekracza 50 % gotowego produktu.

43. Berenburg lub Beerenburg

- a) *Berenburg* lub *Beerenburg* jest napojem spirytusowym spełniającym następujące wymogi:
- (i) jest wytwarzany z zastosowaniem alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego;
  - (ii) jest wytwarzany przez macerowanie owoców lub roślin, lub ich części;
  - (iii) zawiera destylat korzenia goryczki żółtej (*Gentiana lutea* L.), jagód jałowca (*Juniperus communis* L.) i liści laurowych (*Laurus nobilis* L.), o charakterystycznym smaku;
  - (iv) jego barwa waha się od jasnego do ciemnego brązu;
  - (v) może być dosładzany do maksymalnie 20 gramów produktów słodzących na litr, wyrażonych jako cukier inwertowany.
- b) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w *Berenburg* lub *Beerenburg* wynosi 30 %.
- c) *Berenburg* lub *Beerenburg* może być aromatyzowany jedynie za pomocą preparatów aromatycznych i naturalnych substancji aromatycznych.

44. Nektar miodowy

- a) Nektar miodowy jest napojem spirytusowym wytwarzanym poprzez aromatyzowanie mieszaniny sfermentowanego zacieru miodowego i destylatu miodu lub alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego, lub obu, zawierającym co najmniej 30 % obj. sfermentowanego zacieru miodowego.
- b) Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w nektarze miodowym wynosi 22 % obj.
- c) Nektar miodowy może być aromatyzowany jedynie za pomocą preparatów aromatycznych i naturalnych substancji aromatycznych, pod warunkiem że smak miodu jest dominujący.
- d) Nektar miodowy można dosładzać wyłącznie miodem.
-

ZAŁĄCZNIK II

SZCZEGÓŁOWE PRZEPISY DOTYCZĄCE NIEKTÓRYCH NAPOJÓW SPIRYTUSOWYCH

1. *Rum-Verschnitt* wytwarzany jest w Niemczech i otrzymuje się go przez zmieszanie rumu z alkoholem etylowym pochodzenia rolniczego, w taki sposób, aby co najmniej 5 % zawartości alkoholu w wyrobie gotowym pochodziło z rumu. Minimalna objętościowa zawartość alkoholu w *Rum-Verschnitt* musi wynosić 37,5 %. Wyraz „*Verschnitt*” podaje się w opisie, prezentacji i etykietowaniu przy użyciu czcionki tego samego rodzaju, rozmiaru i koloru oraz w tym samym wierszu co wyraz „*Rum*”, a w przypadku butelek na przedniej etykiecie. Nazwa prawna tego produktu brzmi „napój spirytusowy”. W przypadku gdy *Rum-Verschnitt* wprowadza się do obrotu poza Niemcami, na etykiecie podaje się skład alkoholu.
2. *Slivovice* wytwarzana jest w Czechach i otrzymuje się ją przez dodanie do destylatu śliwek, przed końcową destylacją, alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego, w taki sposób, aby co najmniej 70 % alkoholu zawartego w wyrobie gotowym pochodziło z destylatu śliwek. Nazwa prawna tego produktu brzmi „napój spirytusowy”. Nazwę *slivovice* można dodać, jeśli zostanie ona podana w tym samym polu widzenia na przedniej etykiecie. W przypadku gdy *slivovice* wprowadza się do obrotu poza Czechami, na etykiecie podaje się skład alkoholu. Niniejszy przepis pozostaje bez uszczerbku dla stosowania nazw prawnych dla okowit z owoców w kategorii 9 w załączniku I.
3. *Guignolet kirsch* wytwarzany jest we Francji i otrzymuje się go przez zmieszanie *guignolet* i *kirsch*, w taki sposób, aby co najmniej 3 % całkowitej objętości czystego alkoholu w wyrobie gotowym pochodziło z *kirsch*. Wyraz „*guignolet*” podaje się w opisie, prezentacji i etykietowaniu przy użyciu czcionki tego samego rodzaju, rozmiaru i koloru oraz w tym samym wierszu co wyraz „*kirsch*”, a w przypadku butelek na przedniej etykiecie. Nazwa prawna tego produktu brzmi „likier”. Jego skład alkoholu musi wskazywać stosunek objętości czystego alkoholu, który stanowią *guignolet* i *kirsch*, do całkowitej objętości czystego alkoholu w *guignolet kirsch*.

ZAŁĄCZNIK III

DYNAMICZNY SYSTEM DOJRZEWANIA „CRIADERAS Y SOLERA” LUB „SOLERA E CRIADERAS”

Dynamiczny system dojrzewania „*criaderas y solera*” lub „*solera e criaderas*” polega na dokonywaniu okresowej ekstrakcji części *brandy* zawartej w każdej z dębowych beczek lub pojemników, które tworzą warstwę dojrzewania, oraz odpowiednim ich uzupełnieniu *brandy* ekstrahowaną z poprzedzającej warstwy dojrzewania.

Definicje

„Warstwa dojrzewania” oznacza każdą grupę dębowych beczek i pojemników o takim samym poziomie leżakowania, przez które przechodzi *brandy* w procesie dojrzewania. Poszczególne warstwy znane są pod nazwą „*criadera*”, z wyjątkiem ostatniej, zwanej „*solera*”, z której *brandy* trafia do ekspedycji.

„Ekstrakcja” oznacza część objętości *brandy* odciąganą z każdej z dębowych beczek lub pojemników w danej warstwie dojrzewania w celu jej wprowadzenia do dębowych beczek i pojemników w następnej warstwie dojrzewania, lub w przypadku *solera* w celu jej wysyłki.

„Uzupełnienie” oznacza objętość *brandy* z dębowych beczek i pojemników w danej warstwie dojrzewania wprowadzaną i kupażowaną z zawartością dębowych beczek i pojemników w kolejnych warstwach pod względem wieku.

„Średni wiek” oznacza okres odpowiadający rotacji całkowitego zapasu *brandy* poddawanego procesowi dojrzewania, obliczony poprzez podzielenie całkowitej objętości *brandy* zawartej we wszystkich warstwach dojrzewania przez objętość ekstrakcji dokonanych z ostatniej warstwy – *solera* – w ciągu roku.

Średni wiek *brandy* odciągniętej z warstwy *solera* oblicza się korzystając z poniższego wzoru: $t = V_t/V_e$, gdzie:

- t oznacza średni wiek, wyrażony w latach,
- V_t oznacza łączną objętość zapasów w systemie dojrzewania, wyrażoną w litrach czystego alkoholu,
- V_e oznacza łączną objętość produktu ekstrahowanego do wysyłki w ciągu roku, wyrażoną w litrach czystego alkoholu.

W przypadku dębowych beczek i pojemników o pojemności mniejszej niż 1 000 litrów liczba rocznych ekstrakcji i uzupełnień musi być równa lub większa niż dwukrotność liczby warstw w systemie, w celu zagwarantowania, aby najmłodszy komponent miał wiek równy lub wyższy niż sześć miesięcy.

W przypadku dębowych beczek i pojemników o pojemności 1 000 litrów lub większej liczba rocznych ekstrakcji i uzupełnień nie musi być równa lub większa niż liczba warstw w systemie, w celu zagwarantowania, aby najmłodszy komponent miał wiek równy lub wyższy niż rok.

ZAŁĄCZNIK IV

Tabela korelacji

Niniejsze rozporządzenie	Rozporządzenie (WE) nr 110/2008
art. 1 ust. 1 i 2	art. 1 ust. 1 i 2
art. 2 lit. a)–d)	art. 2 ust. 1 i 3
art. 2 lit. e)	art. 2 ust. 2
art. 2 lit. f)	załącznik I pkt 6
art. 3 pkt 1	art. 8
art. 3 pkt 2 i 3	art. 10
art. 3 pkt 4	art. 15 ust. 1
art. 3 pkt 5	—
art. 3 pkt 6	—
art. 3 pkt 7	art. 15 ust. 3 akapit trzeci
art. 3 pkt 8	—
art. 3 pkt 9 i 10	art. 11 ust. 2 oraz załącznik I pkt 4
art. 3 pkt 11 i 12	załącznik I pkt 7
art. 4 pkt 1	art. 7 oraz załącznik I pkt 14
art. 4 pkt 2	art. 7 oraz załącznik I pkt 15
art. 4 pkt 3	art. 7 oraz załącznik I pkt 16
art. 4 pkt 4	—
art. 4 pkt 5	załącznik I pkt 17
art. 4 pkt 6	—
art. 4 pkt 7	załącznik I pkt 2
art. 4 pkt 8	załącznik I pkt 3
art. 4 pkt 9	załącznik I pkt 3
art. 4 pkt 10	załącznik I pkt 5
art. 4 pkt 11	załącznik I pkt 8
art. 4 pkt 12	załącznik I pkt 9
art. 4 pkt 13	—
art. 4 pkt 14	—
art. 4 pkt 15	—
art. 4 pkt 16	—
art. 4 pkt 17	—
art. 4 pkt 18	—
art. 4 pkt 19 i 20	załącznik I pkt 10
art. 4 pkt 21	—
art. 4 pkt 22	—
art. 4 pkt 23	załącznik I pkt 11
art. 4 pkt 24	załącznik I pkt 12
art. 5	załącznik I pkt 1

Niniejsze rozporządzenie	Rozporządzenie (WE) nr 110/2008
art. 6 ust. 1	art. 3 ust. 1
art. 6 ust. 2	art. 3 ust. 3
art. 6 ust. 3	art. 3 ust. 4
art. 7 ust. 1	art. 4
art. 7 ust. 2	art. 5 ust. 1
art. 7 ust. 3	art. 5 ust. 2
art. 7 ust. 4	art. 5 ust. 3
art. 8 ust. 1	art. 26
art. 8 ust. 2	art. 1 ust. 3
art. 8 ust. 3	—
art. 8 ust. 4	—
art. 9	—
art. 10 ust. 1	—
art. 10 ust. 2	art. 9 ust. 1
art. 10 ust. 3	art. 9 ust. 2
art. 10 ust. 4	art. 9 ust. 3
art. 10 ust. 5	art. 9 ust. 5 i 6
art. 10 ust. 6 lit. a)–c) oraz lit. e)–f)	—
art. 10 ust. 6 lit. d)	art. 12 ust. 2
art. 10 ust. 7 akapit pierwszy	art. 9 ust. 4 i 7
art. 10 ust. 7 akapit drugi	—
art. 11 ust. 1	art. 10 ust. 1 i 2
art. 11 ust. 2 i 3	—
art. 12 ust. 1	art. 10 ust. 1
art. 12 ust. 2, 3 i 4	—
art. 13 ust. 1	art. 12 ust. 1
art. 13 ust. 2	art. 9 ust. 9
art. 13 ust. 3 akapity pierwszy i drugi	art. 11 ust. 4
art. 13 ust. 3 akapit trzeci	art. 11 ust. 5
art. 13 ust. 3 akapit czwarty	—
art. 13 ust. 4 akapit pierwszy	art. 11 ust. 3
art. 13 ust. 4 akapit drugi	art. 11 ust. 4
art. 13 ust. 4 akapit trzeci	art. 11 ust. 5
art. 13 ust. 5	—
art. 13 ust. 6	art. 12 ust. 3
art. 13 ust. 7	—
art. 14 ust. 1	załącznik I pkt 13
art. 14 ust. 2	—
art. 15 ust. 1	art. 14 ust. 2

Niniejsze rozporządzenie	Rozporządzenie (WE) nr 110/2008
art. 15 ust. 2	—
art. 16	—
art. 17	art. 13
art. 18	—
art. 19 ust. 1	art. 12 ust. 3
art. 19 ust. 2	—
art. 20 lit. a)	—
art. 20 lit. b)	art. 28 ust. 2
art. 20 lit. c)	—
art. 20 lit. d)	—
art. 21 ust. 1	—
art. 21 ust. 2	art. 16
art. 21 ust. 3	art. 15 ust. 3 akapit pierwszy
art. 21 ust. 4	—
art. 22 ust. 1 akapit pierwszy	art. 17 ust. 4
art. 22 ust. 1 akapit drugi	—
art. 22 ust. 2	—
art. 23 ust. 1 wyrażenie wprowadzające oraz lit. a), b) i c)	—
art. 23 ust. 1 akapit drugi	art. 17 ust. 3
art. 23 ust. 2	art. 17 ust. 1 zdanie drugie
art. 24 ust. 1–4	—
art. 24 ust. 5, 6 i 7	art. 17 ust. 2
art. 24 ust. 8	art. 17 ust. 3
art. 24 ust. 9	art. 17 ust. 1 zdanie pierwsze
art. 25	—
art. 26 ust. 1 akapit pierwszy	art. 17 ust. 5
art. 26 ust. 1 akapit drugi	—
art. 26 ust. 2	art. 17 ust. 6
art. 27 ust. 1	art. 17 ust. 7 zdanie pierwsze
art. 27 ust. 2, 3 i 4	—
art. 27 ust. 5	art. 17 ust. 7 zdanie drugie
art. 28	—
art. 29	—
art. 30 ust. 1, 2 i 3	art. 17 ust. 8 zdanie pierwsze
art. 30 ust. 4 akapit pierwszy	art. 17 ust. 8 zdanie drugie
art. 30 ust. 4 akapit drugi	—
art. 31	art. 21
art. 32	art. 18

Niniejsze rozporządzenie	Rozporządzenie (WE) nr 110/2008
art. 33 ust. 1	art. 15 ust. 2
art. 33 ust. 2 i 3	—
art. 34 ust. 1, 2 i 3	art. 19
art. 34 ust. 4	—
art. 35 ust. 1 akapit pierwszy	art. 15 ust. 3 akapit drugi
art. 35 ust. 1 akapit drugi	—
art. 35 ust. 2	art. 23 ust. 3
art. 35 ust. 3	—
art. 36 ust. 1	art. 23 ust. 1
art. 36 ust. 2	art. 23 ust. 2
art. 37	—
art. 38 ust. 1	—
art. 38 ust. 2	art. 22 ust. 1
art. 38 ust. 3	art. 22 ust. 2
art. 38 ust. 4	—
art. 38 ust. 5	art. 22 ust. 3
art. 38 ust. 6	art. 22 ust. 4
art. 39 ust. 1	—
art. 39 ust. 2 i 3	—
art. 40	—
art. 41	—
art. 42	—
art. 43 ust. 1	art. 24 ust. 1
art. 43 ust. 2	art. 24 ust. 3
art. 44 ust. 1	art. 24 ust. 2
art. 44 ust. 2	—
art. 45	art. 6
art. 46	—
art. 47	art. 25
art. 48	—
art. 49	art. 29
art. 50	art. 28
art. 51	art. 30
załącznik I, kategorie 1-31	załącznik II, kategorie 1-31
załącznik I, kategoria 32	załącznik II, kategoria 37a
załącznik I, kategoria 33	załącznik II, kategoria 32
załącznik I, kategoria 34	załącznik II, kategoria 33
załącznik I, kategoria 35	załącznik II, kategoria 37

Niniejsze rozporządzenie	Rozporządzenie (WE) nr 110/2008
załącznik I, kategoria 36	załącznik II, kategoria 38
załącznik I, kategoria 37	załącznik II, kategoria 39
załącznik I, kategoria 38	załącznik II, kategoria 40
załącznik I, kategoria 39	załącznik II, kategoria 41
załącznik I, kategoria 40	załącznik II, kategoria 42
załącznik I, kategoria 41	załącznik II, kategoria 43
załącznik I, kategoria 42	załącznik II, kategoria 44
załącznik I, kategoria 43	załącznik II, kategoria 45
załącznik I, kategoria 44	załącznik II, kategoria 46
załącznik II	załącznik II, część zatytułowana „Pozostałe napoje spirytusowe”
załącznik III	—
załącznik IV	—

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2019/788**z dnia 17 kwietnia 2019 r.****w sprawie europejskiej inicjatywy obywatelskiej****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 24,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Traktat o Unii Europejskiej (TUE) ustanawia obywatelstwo Unii. Obywatelom Unii (zwanym dalej „obywatelami”) przysługuje prawo do bezpośredniego zwrócenia się do Komisji o przedłożenie wniosku dotyczącego aktu prawnego Unii w celu wprowadzenia w życie Traktatów, podobne do prawa przyznanego Parlamentowi Europejskiemu na mocy art. 255 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) oraz Radzie na mocy art. 241 TFUE. Europejska inicjatywa obywatelska przyczynia się w ten sposób do wzmocnienia demokratycznego funkcjonowania Unii poprzez uczestnictwo obywateli w jej życiu demokratycznym i politycznym. Jak wynika ze struktury art. 11 TUE i art. 24 TFUE, europejską inicjatywę obywatelską należy rozpatrywać w kontekście innych środków, za pomocą których obywatele mogą zwrócić uwagę instytucji Unii na określone kwestie i które polegają w szczególności na dialogu ze stowarzyszeniami przedstawicielskimi i społeczeństwem obywatelskim, konsultacjach z zainteresowanymi stronami, petycjach i wnioskach do Rzecznika Praw Obywatelskich.
- (2) W rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 211/2011 ⁽⁴⁾ ustanowiono przepisy i procedury na potrzeby europejskiej inicjatywy obywatelskiej, uzupełnione rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 1179/2011 ⁽⁵⁾.
- (3) W swoim sprawozdaniu dotyczącym stosowania rozporządzenia (UE) nr 211/2011 z dnia 31 marca 2015 r. Komisja wymieniła szereg wyzwań wynikających z wykonywania tego rozporządzenia oraz zobowiązała się do dalszego analizowania wpływu tych kwestii na skuteczność instrumentu, jakim jest europejska inicjatywa obywatelska, oraz do poprawy jego funkcjonowania.
- (4) Parlament Europejski w swojej rezolucji z dnia 28 października 2015 r. w sprawie europejskiej inicjatywy obywatelskiej ⁽⁶⁾ oraz w swoim projekcie sprawozdania ustawodawczego z własnej inicjatywy z dnia 26 czerwca 2017 r. ⁽⁷⁾ wezwał Komisję do dokonania przeglądu rozporządzenia (UE) nr 211/2011 oraz rozporządzenia wykonawczego (UE) nr 1179/2011.
- (5) Niniejsze rozporządzenie zmierza do uczynienia europejskiej inicjatywy obywatelskiej bardziej dostępną, mniej obciążającą i łatwiejszą w korzystaniu dla organizatorów i zwolenników, a także do wzmocnienia jej monitorowania w celu realizacji jej pełnego potencjału jako narzędzia promowania debaty. Powinno również ułatwiać uczestnictwo jak największej liczby obywateli w demokratycznym procesie decyzyjnym Unii.

⁽¹⁾ Dz.U. C 237 z 6.7.2018, s. 74.

⁽²⁾ Dz.U. C 247 z 13.7.2018, s. 62.

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 12 marca 2019 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 9 kwietnia 2019 r.

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 211/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie inicjatywy obywatelskiej (Dz.U. L 65 z 11.3.2011, s. 1).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1179/2011 z dnia 17 listopada 2011 r. ustanawiające specyfikacje techniczne w odniesieniu do systemów zbierania deklaracji online na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 211/2011 w sprawie inicjatywy obywatelskiej (Dz.U. L 301 z 18.11.2011, s. 3).

⁽⁶⁾ Dz.U. C 355 z 20.10.2017, s. 17.

⁽⁷⁾ 2017/2024 (INL).

- (6) Aby osiągnąć te cele, procedury i warunki wymagane na potrzeby europejskiej inicjatywy obywatelskiej powinny być skuteczne, przejrzyste, jasne, proste, przyjazne dla użytkownika, dostępne dla osób niepełnosprawnych oraz proporcjonalne względem charakteru tego instrumentu. Powinny one także wprowadzać rozsądną równowagę między prawami i obowiązkami oraz zapewniać, aby Komisja odpowiednio badała ważne inicjatywy i odpowiadała na nie.
- (7) Należy określić minimalny wiek uprawniający do poparcia inicjatywy. Ten minimalny wiek powinien odpowiadać wiekowi, w którym obywatele uzyskują prawo do głosowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego. Aby zwiększyć uczestnictwo młodych obywateli w życiu demokratycznym Unii, a tym samym osiągnąć pełnię potencjału europejskiej inicjatywy obywatelskiej jako instrumentu demokracji uczestniczącej, państwa członkowskie, które uznają to za stosowne, powinny mieć możliwość ustalenia minimalnego wieku uprawniającego do poparcia inicjatywy na 16 lat i powinny odpowiednio poinformować o tym Komisję. Komisja powinna dokonywać okresowego przeglądu funkcjonowania europejskiej inicjatywy obywatelskiej, w tym w odniesieniu do minimalnego wieku uprawniającego do poparcia inicjatywy. Państwa członkowskie zachęca się, aby rozważyły ustanowienie minimalnego wieku na 16 lat zgodnie ze swoimi przepisami krajowymi.
- (8) Zgodnie z art. 11 ust. 4 TUE inicjatywa zwrócenia się do Komisji o przedłożenie, w ramach jej uprawnień, odpowiedniego wniosku w sprawach, w odniesieniu do których, zdaniem obywateli, stosowanie Traktatów wymaga aktu prawnego Unii, musi zostać podjęta przez nie mniej niż milion obywateli Unii mających obywatelstwo znacznej liczby państw członkowskich.
- (9) W celu zapewnienia reprezentatywności inicjatywy dla interesu Unii przy jednoczesnym zapewnieniu, aby instrument ten pozostał łatwy w korzystaniu, minimalną liczbę państw członkowskich, z których muszą pochodzić obywatele, należy ustalić na poziomie jednej czwartej państw członkowskich.
- (10) W celu zapewnienia, aby inicjatywa była reprezentatywna oraz w celu zapewnienia podobnych warunków wsparcia inicjatywy przez obywateli, należy również ustalić minimalną liczbę sygnatariuszy pochodzących z każdego z tych państw członkowskich. Ta minimalna liczba sygnatariuszy wymagana w każdym z państw członkowskich powinna być degresywnie proporcjonalna i odpowiadać liczbie posłów do Parlamentu Europejskiego wybranych w każdym z państw członkowskich, pomnożonej przez całkowitą liczbę posłów do Parlamentu Europejskiego.
- (11) Aby uczynić europejskie inicjatywy obywatelskie bardziej otwartymi i bardziej widocznymi, organizatorzy mogą wykorzystywać do swoich własnych działań promocyjnych i komunikacyjnych języki inne niż języki urzędowe instytucji Unii, które zgodnie z porządkiem konstytucyjnym państw członkowskich mają oficjalny status na całym ich terytorium lub na jego części.
- (12) Chociaż dane osobowe przetwarzane w ramach stosowania niniejszego rozporządzenia mogłyby zawierać wrażliwe dane, z uwagi na charakter europejskiej inicjatywy obywatelskiej jako instrumentu demokracji uczestniczącej uzasadniony jest wymóg podania danych osobowych przy poparciu inicjatywy oraz przetwarzanie takich danych w zakresie niezbędnym do umożliwienia weryfikacji deklaracji poparcia zgodnie z prawem krajowym i praktyką krajową.
- (13) Aby uczynić europejską inicjatywę obywatelską bardziej dostępną, Komisja powinna zapewnić obywatelom i grupom organizatorów informacje, pomoc i praktyczne wsparcie, w szczególności w zakresie tych aspektów niniejszego rozporządzenia, które wchodzą w zakres jej kompetencji. W celu wzmocnienia tych działań informacyjnych i pomocowych Komisja powinna również udostępnić internetową platformę współpracy, która zapewni specjalne forum dyskusyjne i niezależne wsparcie, informacje oraz porady prawne dotyczące europejskiej inicjatywy obywatelskiej. Platforma powinna być otwarta dla obywateli, grup organizatorów, organizacji i ekspertów zewnętrznych mających doświadczenie w organizowaniu europejskich inicjatyw obywatelskich. Platforma powinna być dostępna dla osób niepełnosprawnych.
- (14) Aby umożliwić grupom organizatorów zarządzanie ich inicjatywami przez cały czas trwania procedury, Komisja powinna udostępnić internetowy rejestr europejskiej inicjatywy obywatelskiej (zwany dalej „rejestrem”). Aby zwiększyć świadomość oraz zapewnić przejrzystość wszystkich inicjatyw, rejestr powinien obejmować publicznie dostępną stronę internetową zawierającą kompleksowe informacje dotyczące europejskiej inicjatywy obywatelskiej ogólnie, a także aktualne informacje dotyczące poszczególnych inicjatyw, ich statusu oraz zadeklarowanych źródeł wsparcia i finansowania na podstawie informacji przedłożonych przez grupę organizatorów.
- (15) W celu zapewnienia bliższego kontaktu z obywatelami oraz zwiększenia świadomości w zakresie europejskiej inicjatywy obywatelskiej państwa członkowskie powinny ustanowić jeden lub większą liczbę punktów kontaktowych na swoich terytoriach, aby zapewnić obywatelom informacje i pomoc w związku z europejską inicjatywą obywatelską. Taka informacja i pomoc powinny dotyczyć w szczególności tych aspektów niniejszego rozporządzenia, których wdrożenie należy do kompetencji organów krajowych państw członkowskich lub które dotyczą mającego zastosowanie prawa krajowego oraz w odniesieniu do których organy te są najlepiej

przygotowane do udzielania obywatelom i grupom organizatorów informacji i pomocy. W stosownych przypadkach państwa członkowskie powinny dążyć do synergii ze służbami udzielającymi wsparcia w zakresie stosowania podobnych instrumentów krajowych. Komisja, w tym jej przedstawicielstwa w państwach członkowskich, powinna zapewniać ścisłą współpracę z krajowymi punktami kontaktowymi w odniesieniu do tych działań w zakresie informacji i pomocy, w tym, w stosownych przypadkach, działań w zakresie komunikacji na poziomie Unii.

- (16) Aby pomyślnie rozpocząć inicjatywy obywatelskie i zarządzać nimi, potrzebna jest minimalna struktura organizacyjna. Struktura ta powinna przybrać formę grupy organizatorów złożonej z osób fizycznych mających miejsce zamieszkania w co najmniej siedmiu różnych państwach członkowskich, aby zachęcać do podnoszenia kwestii o ogólnounijnym znaczeniu oraz wspierać refleksję nad tymi kwestiami. Z myślą o przejrzystości oraz o sprawnej i skutecznej komunikacji grupa organizatorów powinna wyznaczyć przedstawiciela w celu pośredniczenia między grupą organizatorów a instytucjami Unii przez cały czas trwania procedury. Grupa organizatorów powinna mieć możliwość stworzenia – zgodnie z prawem krajowym – podmiotu prawnego w celu zarządzania inicjatywą. Taki podmiot prawny powinien być uznawany za grupę organizatorów do celów niniejszego rozporządzenia.
- (17) Chociaż odpowiedzialność i sankcje w związku z przetwarzaniem danych osobowych pozostaną uregulowane rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679⁽⁸⁾, grupa organizatorów powinna ponosić solidarną odpowiedzialność, zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym, z tytułu wszelkich szkód spowodowanych przez jej członków przy organizacji inicjatywy za sprawą czynów zabronionych popełnionych umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa. Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby grupa organizatorów podlegała odpowiednim sankcjom za naruszenia niniejszego rozporządzenia.
- (18) W celu zapewnienia spójności i przejrzystości w związku z inicjatywami oraz w celu uniknięcia sytuacji, w której podpisy zbierane są dla inicjatywy niespełniającej warunków określonych w Traktatach i w niniejszym rozporządzeniu, inicjatywy spełniające warunki określone w niniejszym rozporządzeniu powinny być zarejestrowane przez Komisję przed rozpoczęciem zbierania deklaracji poparcia od obywateli. Dokonując rejestracji Komisja powinna w pełni przestrzegać obowiązku uzasadnienia zgodnie z art. 296 akapit drugi TFUE oraz ogólnej zasady dobrej administracji określonej w art. 41 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.
- (19) Aby uczynić europejską inicjatywę obywatelską skuteczną i bardziej dostępną, mając na uwadze, że procedury i warunki wymagane na potrzeby europejskiej inicjatywy obywatelskiej powinny być jasne, proste, przyjazne dla użytkownika i proporcjonalne oraz aby zapewnić rejestrację jak największej liczby inicjatyw, właściwe jest częściowe rejestrowanie inicjatyw w przypadku, gdy jedynie część (lub części) inicjatywy spełnia (spełniają) wymogi rejestracji przewidziane w niniejszym rozporządzeniu. Inicjatywy powinny być rejestrowane częściowo, pod warunkiem że część inicjatywy, w tym jej główne cele, nie wykracza w sposób oczywisty poza ramy uprawnień Komisji w zakresie przedłożenia wniosku dotyczącego aktu prawnego Unii w celu wprowadzenia w życie Traktatów, a wszystkie pozostałe wymogi w zakresie rejestracji są spełnione. Należy zapewnić jasność i przejrzystość co do zakresu częściowej rejestracji, a potencjalni sygnatariusze powinni być informowani o zakresie rejestracji oraz o fakcie, że deklaracje poparcia są zbierane wyłącznie w odniesieniu do zakresu rejestracji inicjatywy. Komisja powinna w sposób wystarczająco szczegółowy poinformować grupę organizatorów o przyczynach podjęcia decyzji o odmowie rejestracji lub jedynie częściowej rejestracji inicjatywy oraz o wszystkich możliwych dostępnych dla nich sądowych i pozasądowych środkach prawnych.
- (20) Deklaracje poparcia inicjatywy należy zebrać w określonym terminie. W celu zapewnienia dalszej aktualności inicjatywy, przy jednoczesnym uwzględnieniu złożoności procedury zbierania deklaracji poparcia w całej Unii, termin ten nie powinien być dłuższy niż 12 miesięcy od daty rozpoczęcia zbierania określonej przez grupę organizatorów. Grupa organizatorów powinna mieć możliwość wyboru daty rozpoczęcia zbierania deklaracji w okresie sześciu miesięcy od rejestracji inicjatywy. Grupa organizatorów powinna poinformować Komisję o wybranej dacie najpóźniej 10 dni roboczych przed tą datą. Aby zapewnić koordynację działań z organami krajowymi, Komisja powinna poinformować państwa członkowskie o dacie zgłoszonej przez grupę organizatorów.
- (21) Aby uczynić europejską inicjatywę obywatelską bardziej dostępną, mniej obciążającą i łatwiejszą w korzystaniu dla organizatorów i obywateli Komisja powinna stworzyć i obsługiwać centralny system zbierania deklaracji poparcia online. System ten powinien być udostępniany bezpłatnie grupom organizatorów i mieć niezbędne cechy techniczne umożliwiające zbieranie deklaracji online, w tym hosting i oprogramowanie, a także udogodnienia w zakresie dostępności zapewniające możliwość udzielenia poparcia dla inicjatywy przez obywateli niepełnosprawnych. System ten należy stworzyć i utrzymywać zgodnie z decyzją Komisji (UE, Euratom) 2017/46⁽⁹⁾.

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

⁽⁹⁾ Decyzja Komisji (UE, Euratom) 2017/46 z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych w Komisji Europejskiej (Dz.U. L 6 z 11.1.2017, s. 40).

- (22) Obywatele powinni mieć możliwość poparcia inicjatyw online lub w formie papierowej, podając jedynie dane osobowe określone w załączniku III do niniejszego rozporządzenia. Państwa członkowskie powinny poinformować Komisję, czy chcą być objęte, odpowiednio, częścią A czy B załącznika III. Obywatele korzystający z centralnego systemu zbierania deklaracji online do celów europejskiej inicjatywy obywatelskiej powinni mieć możliwość poparcia inicjatywy online z wykorzystaniem notyfikowanych środków identyfikacji elektronicznej lub przez złożenie podpisu elektronicznego w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014⁽¹⁰⁾. W tym celu Komisja i państwa członkowskie powinny wdrożyć odpowiednie parametry techniczne w ramach tego rozporządzenia. Obywatele powinni podpisywać deklarację poparcia tylko raz.
- (23) Aby ułatwić przejście do nowego centralnego systemu zbierania deklaracji online, grupa organizatorów powinna nadal mieć możliwość tworzenia własnych systemów zbierania deklaracji online oraz zbierania deklaracji poparcia za pośrednictwem tego systemu w odniesieniu do inicjatyw zarejestrowanych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem do dnia 31 grudnia 2022 r. Grupa organizatorów powinna korzystać z jednego indywidualnego systemu zbierania deklaracji online dla każdej inicjatywy. Indywidualny system zbierania deklaracji online stworzony i obsługiwany przez grupę organizatorów powinien mieć odpowiednie cechy techniczne i cechy bezpieczeństwa w celu zapewnienia bezpiecznego zbierania, przechowywania i przekazywania danych przez cały czas trwania procedury. W tym celu Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, powinna określić szczegółowe specyfikacje techniczne w odniesieniu do indywidualnych systemów zbierania deklaracji online. Komisja powinna mieć możliwość zwrócenia się o poradę do Agencji Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji (ENISA), która wspiera instytucje Unii w opracowywaniu i wdrażaniu polityk związanych z bezpieczeństwem sieci i systemów informacyjnych.
- (24) Państwa członkowskie powinny weryfikować zgodność indywidualnych systemów zbierania deklaracji online stworzonych przez grupy organizatorów z wymogami niniejszego rozporządzenia oraz wydać dokument poświadczający taką zgodność, zanim deklaracje poparcia zostaną zebrane. Poświadczanie indywidualnych systemów zbierania deklaracji online powinno być prowadzone przez właściwe organy krajowe państw członkowskich, w których przechowywane są dane zebrane za pośrednictwem indywidualnego systemu zbierania deklaracji online. Bez uszczerbku dla uprawnień krajowych organów nadzorczych wynikających z rozporządzenia (UE) 2016/679 państwa członkowskie powinny wyznaczyć właściwy organ krajowy odpowiedzialny za certyfikację systemów. Państwa członkowskie powinny wzajemnie uznawać certyfikaty wydawane przez swoje właściwe organy.
- (25) W przypadku gdy inicjatywa uzyskała niezbędne deklaracje poparcia od sygnatariuszy, każde państwo członkowskie powinno odpowiadać za weryfikację i poświadczenie deklaracji poparcia podpisanych przez swoich obywateli, aby ocenić, czy osiągnięto wymaganą minimalną liczbę sygnatariuszy mających prawo do poparcia europejskiej inicjatywy obywatelskiej. Mając na uwadze potrzebę ograniczenia obciążenia administracyjnego dla państw członkowskich, taka weryfikacja powinna być przeprowadzona na podstawie odpowiednich kontroli, które mogą opierać się na losowym doborze próby. Państwa członkowskie powinny wydać dokument poświadczający liczbę otrzymanych ważnych deklaracji poparcia.
- (26) W celu promowania uczestnictwa i debaty publicznej dotyczącej kwestii podniesionych w inicjatywie, w przypadku gdy inicjatywa poparta przez wymaganą liczbę sygnatariuszy i spełniająca inne wymogi niniejszego rozporządzenia jest przedłożona Komisji, grupa organizatorów powinna mieć prawo przedstawienia inicjatywy podczas wysłuchania publicznego na poziomie Unii. Parlament Europejski powinien zorganizować wysłuchanie publiczne w terminie trzech miesięcy od przedłożenia inicjatywy Komisji. Parlament Europejski powinien zapewnić wyważoną reprezentację interesów odnośnych zainteresowanych stron, w tym społeczeństwa obywatelskiego, partnerów społecznych oraz ekspertów. Komisja powinna być reprezentowana na odpowiednim szczeblu. Rada, inne instytucje i organy doradcze Unii, a także zainteresowane strony, powinny mieć możliwość uczestnictwa w wysłuchaniu, aby zagwarantować jego otwarty charakter oraz wzmocnić związany z nim interes publiczny.
- (27) Parlament Europejski, jako instytucja, w której obywatele są bezpośrednio reprezentowani na poziomie Unii, powinien być uprawniony do oceny poparcia dla ważnej inicjatywy po jej przedłożeniu i po dotyczącym jej wysłuchaniu publicznym. Parlament Europejski powinien mieć również możliwość oceny działań podjętych przez Komisję w odpowiedzi na inicjatywę i przedstawionych w jej komunikacie.
- (28) W celu zapewnienia skutecznego uczestnictwa obywateli w życiu demokratycznym Unii Komisja powinna zbadać ważną inicjatywę oraz odpowiedzieć na nią. Komisja powinna zatem sformułować swoje wnioski prawne i polityczne, a także działania, jakie zamierza podjąć, w terminie sześciu miesięcy od otrzymania inicjatywy. Komisja powinna wyjaśnić w jasny, zrozumiały i szczegółowy sposób powody działania, jakie zamierza podjąć,

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE (Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 73).

w tym czy przyjmie wniosek dotyczący aktu prawnego Unii w odpowiedzi na inicjatywę, oraz powinna podobnie przedstawić powody, jeżeli nie zamierza podejmować żadnego działania. Komisja powinna badać inicjatywy zgodnie z ogólnymi zasadami dobrej administracji określonymi w art. 41 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.

- (29) W celu zapewnienia przejrzystości swojego finansowania i wsparcia, grupa organizatorów powinna zapewnić regularnie aktualizowane i szczegółowe informacje o źródłach finansowania i wsparcia dla swojej inicjatywy między datą rejestracji a datą, w której inicjatywa zostanie przedłożona Komisji. Informacje te powinny zostać podane do wiadomości publicznej w rejestrze oraz na publicznie dostępnej stronie internetowej poświęconej europejskiej inicjatywie obywatelskiej. Deklaracja dotycząca źródeł finansowania i wsparcia złożona przez grupę organizatorów powinna zawierać informacje na temat wsparcia finansowego powyżej 500 EUR na darczyńcę, a także na temat organizacji udzielających pomocy grupie organizatorów, na zasadzie dobrowolnego udziału, jeżeli wsparcia tego nie można wymiernie oszacować pod względem ekonomicznym. Podmioty, w szczególności organizacje, które na podstawie Traktatów uczestniczą w kształtowaniu europejskiej świadomości politycznej i wyrażaniu woli obywateli Unii, powinny mieć możliwość promowania oraz finansowania i wspierania inicjatyw, pod warunkiem że będą to czyniły zgodnie z procedurami i warunkami określonymi w niniejszym rozporządzeniu.
- (30) W celu zapewnienia pełnej przejrzystości Komisja powinna stworzyć w rejestrze oraz na publicznie dostępnej stronie internetowej poświęconej europejskiej inicjatywie obywatelskiej formularz umożliwiający złożenie skargi dotyczącej kompletności i poprawności informacji na temat źródeł finansowania i wsparcia zadeklarowanych przez grupy organizatorów. Komisja powinna być uprawniona do zwracania się do grupy organizatorów o wszelkie dodatkowe informacje w związku ze skargami oraz, w razie konieczności, do aktualizowania w rejestrze informacji o zadeklarowanych źródłach finansowania i wsparcia.
- (31) Rozporządzenie (UE) 2016/679 ma zastosowanie do przetwarzania danych osobowych prowadzonego w ramach niniejszego rozporządzenia. W związku z tym, mając na uwadze pewność prawa, należy wyjaśnić, że przedstawiciel grupy organizatorów lub – w stosownych przypadkach – podmiot prawny utworzony w celu zarządzania inicjatywą oraz właściwe organy państw członkowskich są uznawani za administratorów danych w rozumieniu rozporządzenia (UE) 2016/679 w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych podczas zbierania deklaracji poparcia, adresów e-mail i danych na temat darczyńców inicjatyw oraz do celów weryfikacji i poświadczenia deklaracji poparcia, a także określić maksymalny termin zatrzymywania danych osobowych zebranych na potrzeby inicjatywy obywatelskiej. Przedstawiciel grupy organizatorów lub – w stosownych przypadkach – podmiot prawny utworzony w celu zarządzania inicjatywą oraz właściwe organy państw członkowskich, działając w charakterze administratorów danych, powinni podejmować wszystkie odpowiednie środki w celu wypełnienia obowiązków nałożonych rozporządzeniem (UE) 2016/679, w szczególności związanych ze zgodnością z prawem przetwarzania oraz bezpieczeństwem działań dotyczących przetwarzania, podawania informacji oraz praw osób, których dotyczą dane.
- (32) Do przetwarzania danych osobowych przez Komisję w ramach stosowania niniejszego rozporządzenia zastosowanie ma rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725⁽¹⁾. Należy doprecyzować, że Komisja powinna być uważana za administratora danych w rozumieniu rozporządzenia (UE) 2018/1725 w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych w rejestrze, internetowej platformy współpracy, centralnego systemu zbierania deklaracji online i zbierania adresów e-mail. Komisja powinna utworzyć i obsługiwać zgodnie z niniejszym rozporządzeniem centralny system zbierania deklaracji online umożliwiający grupie organizatorów zbieranie deklaracji poparcia ich inicjatyw online. Komisja oraz przedstawiciel grupy organizatorów lub – w stosownych przypadkach – podmiot prawny utworzony w celu zarządzania inicjatywą powinni być wspólnie administratorami w rozumieniu rozporządzenia (UE) 2016/679 w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych w centralnym systemie zbierania deklaracji online.
- (33) Aby przyczynić się do promowania aktywnego uczestnictwa obywateli w życiu politycznym Unii Komisja powinna zwiększać świadomość społeczną na temat europejskiej inicjatywy obywatelskiej, wykorzystując w szczególności technologie cyfrowe i media społecznościowe oraz działania propagujące obywatelstwo Unii i prawa obywateli. Parlament Europejski powinien wносить wkład w działania komunikacyjne Komisji.
- (34) Aby ułatwiać komunikację z sygnatariuszami oraz informować ich o działaniach podjętych w odpowiedzi na inicjatywę, Komisja i grupa organizatorów powinny mieć możliwość zbierania – zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony danych – adresów e-mail sygnatariuszy. Zbieranie adresów e-mail powinno być fakultatywne i zależne od wyraźnej zgody sygnatariuszy. Adresy e-mail nie powinny być zbierane jako część formularzy deklaracji poparcia, a potencjalni sygnatariusze powinni być informowani, że ich prawo do poparcia inicjatywy nie jest zależne od udzielenia zgody na zbieranie ich adresów e-mail.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39).

- (35) W celu dostosowania niniejszego rozporządzenia do przyszłych potrzeb należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 TFUE w odniesieniu do zmiany załączników do niniejszego rozporządzenia. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa ⁽¹²⁾. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
- (36) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze, w szczególności w odniesieniu do określania specyfikacji technicznych dla systemów zbierania deklaracji online zgodnie z niniejszym rozporządzeniem. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽¹³⁾.
- (37) Zgodnie z zasadą proporcjonalności konieczne i stosowne jest przyjęcie przepisów regulujących europejską inicjatywę obywatelską, aby osiągnąć podstawowy cel, jakim jest wzmocnienie udziału obywateli w demokratycznym i politycznym życiu Unii. Niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia założonych celów, zgodnie z art. 5 ust. 4 TUE.
- (38) Niniejsze rozporządzenie nie narusza praw podstawowych i jest zgodne z zasadami uznanymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej.
- (39) Dla zapewnienia pewności prawa i jasności rozporządzenie (UE) nr 211/2011 powinno zostać uchylone.
- (40) Zgodnie z art. 28 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 45/2001 ⁽¹⁴⁾ skonsultowano się z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych, który wydał formalne uwagi w dniu 19 grudnia 2017 r.,

PRZYMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie ustanawia procedury i warunki wymagane na potrzeby inicjatywy zwrócenia się do Komisji o przedłożenie, w ramach jej uprawnień, odpowiedniego wniosku w sprawach, w odniesieniu do których, zdaniem obywateli Unii, wprowadzenie w życie Traktatów wymaga aktu prawnego Unii (zwanej dalej „europejską inicjatywą obywatelską” lub „inicjatywą”).

Artykuł 2

Prawo do poparcia europejskiej inicjatywy obywatelskiej

1. Każdy obywatel Unii co najmniej w wieku uprawniającym do głosowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego ma prawo do poparcia inicjatywy poprzez podpisanie deklaracji poparcia zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

Państwa członkowskie mogą ustalić minimalny wiek uprawniający do poparcia inicjatywy na 16 lat, zgodnie ze swoimi przepisami krajowymi, i w takim przypadku odpowiednio informują o tym Komisję.

2. Zgodnie z mającym zastosowanie prawem państwa członkowskie i Komisja zapewniają, aby osoby niepełnosprawne mogły korzystać z przysługującego im prawa do popierania inicjatyw i mogły mieć dostęp do wszystkich odnośnych źródeł informacji o inicjatywach na równi z innymi obywatelami.

⁽¹²⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

⁽¹³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

⁽¹⁴⁾ Rozporządzenie (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych (Dz.U. L 8 z 12.1.2001, s. 1).

Artykuł 3

Wymagana liczba sygnatariuszy

1. Inicjatywa jest ważna, jeżeli:
  - a) uzyskała poparcie co najmniej miliona obywateli Unii zgodnie z art. 2 ust. 1 (zwanych dalej „sygnatariuszami”) z co najmniej jednej czwartej państw członkowskich; oraz
  - b) w co najmniej jednej czwartej państw członkowskich liczba sygnatariuszy jest równa co najmniej minimalnej licznie określonej w załączniku I, odpowiadającej liczbie posłów do Parlamentu Europejskiego wybieranych w każdym z państw członkowskich i pomnożonej przez łączną liczbę posłów do Parlamentu Europejskiego, w chwili rejestracji inicjatywy.
2. Dla celów ust. 1 sygnatariusz jest liczony w państwie członkowskim, którego jest obywatelem, niezależnie od miejsca, w którym podpisał deklarację poparcia.

Artykuł 4

Informacje i pomoc ze strony Komisji oraz państw członkowskich

1. Komisja zapewnia obywatelom i grupom organizatorów łatwo dostępne i kompleksowe informacje dotyczące europejskiej inicjatywy obywatelskiej i pomoc w związku z nią, w tym poprzez przekierowywanie ich do odpowiednich źródeł informacji i pomocy.

Komisja podaje do publicznej wiadomości, zarówno online i jak w formie papierowej, we wszystkich językach urzędowych instytucji Unii, przewodnik dotyczący europejskiej inicjatywy obywatelskiej.

2. Komisja udostępnia bezpłatnie internetową platformę współpracy na potrzeby europejskiej inicjatywy obywatelskiej.

Platforma zapewnia porady praktyczne i prawne oraz forum dyskusyjne dotyczące europejskiej inicjatywy obywatelskiej do celów wymiany informacji i najlepszych praktyk między obywatelami, grupami organizatorów, zainteresowanymi stronami, organizacjami pozarządowymi, ekspertami oraz innymi instytucjami i organami Unii, które chcą w niej uczestniczyć.

Platforma musi być dostępna dla osób niepełnosprawnych.

Koszty obsługi oraz utrzymania platformy pokrywane są z budżetu ogólnego Unii Europejskiej.

3. Komisja udostępnia rejestr online umożliwiający grupom organizatorów zarządzanie ich inicjatywami przez cały czas trwania procedury.

Rejestr obejmuje publicznie dostępną stronę internetową zawierającą ogólne informacje dotyczące europejskiej inicjatywy obywatelskiej, a także poszczególnych inicjatyw i ich odpowiedniego statusu.

Komisja regularnie aktualizuje rejestr poprzez udostępnianie informacji dostarczonych przez grupę organizatorów.

4. Po zarejestrowaniu inicjatywy przez Komisję zgodnie z art. 6 Komisja zapewnia tłumaczenie treści inicjatywy, wraz z załącznikiem do niej, na wszystkie języki urzędowe instytucji Unii, w granicach określonych w załączniku II, w celu publikacji w rejestrze oraz wykorzystania do zbierania deklaracji poparcia zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

Grupa organizatorów może ponadto zapewnić tłumaczenie na wszystkie języki urzędowe instytucji Unii dodatkowych informacji o inicjatywie, a także – jeśli taki istnieje – projektu aktu prawnego, o którym mowa w załączniku II, przedłożonego zgodnie z art. 6 ust. 2. Za tłumaczenia te odpowiada grupa organizatorów. Treść tłumaczeń zapewnianych przez grupę organizatorów musi odpowiadać treści inicjatywy przedłożonej zgodnie z art. 6 ust. 2.

Komisja zapewnia publikację w rejestrze oraz na publicznie dostępnej stronie internetowej poświęconej europejskiej inicjatywie obywatelskiej informacji przedłożonych zgodnie z art. 6 ust. 2 oraz tłumaczeń przedłożonych zgodnie z niniejszym ustępem.

5. Komisja opracowuje usługę wymiany plików na potrzeby przekazywania deklaracji poparcia właściwym organom państw członkowskich zgodnie z art. 12, oraz udostępnia ją bezpłatnie grupom organizatorów.

6. Każde państwo członkowskie ustanawia jeden lub większą liczbę punktów kontaktowych w celu bezpłatnego zapewnienia grupom organizatorów informacji i pomocy zgodnie z mającym zastosowanie prawem unijnym i krajowym.

ROZDZIAŁ II

PRZEPISY PROCEDURALNE

Artykuł 5

Grupa organizatorów

1. Inicjatywę przygotowuje i zarządza nią grupa złożona z co najmniej siedmiu osób fizycznych (zwana dalej „grupą organizatorów”). Dla celów ustalenia tej minimalnej liczby nie liczy się posłów do Parlamentu Europejskiego.
2. Członkowie grupy organizatorów muszą być obywatelami Unii w wieku uprawniającym ich do głosowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego, mającymi miejsce zamieszkania w co najmniej siedmiu różnych państwach członkowskich, w chwili rejestracji inicjatywy.

W odniesieniu do każdej inicjatywy Komisja publikuje w rejestrze imiona i nazwiska wszystkich członków grupy organizatorów zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/1725.

3. Grupa organizatorów wyznacza dwóch spośród swoich członków, odpowiednio, na przedstawiciela i zastępcę, którzy będą odpowiedzialni za pośredniczenie w kontaktach między grupą organizatorów a instytucjami Unii przez cały czas trwania procedury i którzy są upoważnieni do działania w imieniu grupy organizatorów (zwanym dalej „osobami wyznaczonymi do kontaktów”).

Grupa organizatorów może również wyznaczyć nie więcej niż dwie inne osoby fizyczne wybrane spośród jej członków lub w inny sposób, które są upoważnione do działania w imieniu osób wyznaczonych do kontaktów w celu pośredniczenia w kontaktach z instytucjami Unii przez cały czas trwania procedury.

4. Grupa organizatorów informuje Komisję o wszelkich zmianach dotyczących jej składu przez cały czas trwania procedury oraz przedstawia odpowiedni dowód spełnienia wymogów określonych w ust. 1 i 2. Zmiany w składzie grupy organizatorów odzwierciedla się w formularzu deklaracji poparcia, a imiona i nazwiska aktualnych i byłych członków grupy organizatorów pozostają dostępne w rejestrze przez cały czas trwania procedury.

5. Bez uszczerbku dla odpowiedzialności przedstawiciela grupy organizatorów jako administratora danych wynikającej z art. 82 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2016/679 członkowie grupy organizatorów ponoszą solidarną odpowiedzialność z tytułu wszelkich szkód spowodowanych przy organizacji inicjatywy za sprawą czynów zabronionych popełnionych umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa, zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym.

6. Bez uszczerbku dla sankcji przewidzianych w art. 84 rozporządzenia (UE) 2016/679 państwa członkowskie zapewniają, aby członkowie grupy organizatorów, zgodnie z prawem krajowym, podlegali skutecznym, proporcjonalnym i odstraszającym sankcjom za naruszenia przepisów niniejszego rozporządzenia, w szczególności za:

- a) składanie nieprawdziwych oświadczeń;
- b) bezprawne wykorzystywanie danych.

7. W przypadku gdy zgodnie z prawem krajowym danego państwa członkowskiego utworzono podmiot prawny specjalnie w celu zarządzania daną inicjatywą, ten podmiot prawny uznaje się do celów, odpowiednio, ust. 5 i 6 niniejszego artykułu, art. 6 ust. 2 i ust. 4–7 i art. 7–19 oraz załączników II–VII za grupę organizatorów lub jej członków, pod warunkiem że członek grupy organizatorów wyznaczony na jej przedstawiciela jest upoważniony do działania w imieniu takiego podmiotu prawnego.

Artykuł 6

Rejestracja

1. Deklaracje poparcia inicjatywy mogą być zbierane wyłącznie po zarejestrowaniu danej inicjatywy przez Komisję.
2. Grupa organizatorów przedkłada Komisji wniosek o rejestrację za pośrednictwem rejestru.

Przedkładając wniosek, grupa organizatorów:

- a) przekazuje również informacje, o których mowa w załączniku II, w jednym z języków urzędowych instytucji Unii;
- b) wskazuje również siedmiu członków, którzy będą uwzględniani do celów art. 5 ust. 1 i 2, w przypadku gdy grupa organizatorów składa się z więcej niż siedmiu członków;
- c) w stosownych przypadkach – wskazuje również, że na podstawie art. 5 ust. 7 powołano podmiot prawny.

Bez uszczerbku dla ust. 5 i 6 Komisja podejmuje decyzję w sprawie wniosku o rejestrację w terminie dwóch miesięcy od jego złożenia.

3. Komisja dokonuje rejestracji inicjatywy, jeżeli:
- grupa organizatorów przedstawiła odpowiednie dowody spełnienia przez nią wymogów określonych w art. 5 ust. 1 i 2 oraz wyznaczyła osoby wyznaczone do kontaktów zgodnie z art. 5 ust. 3 akapit pierwszy,
  - w sytuacji, o której mowa w art. 5 ust. 7, podmiot prawny utworzono specjalnie w celu zarządzania daną inicjatywą, a członek grupy organizatorów wyznaczony na jej przedstawiciela jest upoważniony do działania w imieniu tego podmiotu prawnego,
  - żadna z części inicjatywy nie wykracza w sposób oczywisty poza uprawnienia Komisji w zakresie przedkładania wniosku dotyczącego aktu prawnego Unii w celu wprowadzenia w życie Traktatów,
  - inicjatywa nie jest oczywistym nadużyciem i nie jest w sposób wyraźny niepoważna lub dokuczliwa,
  - inicjatywa nie jest w sposób oczywisty sprzeczna z wartościami Unii określonymi w art. 2 TUE oraz z prawami zapisanymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej.

Do celów ustalenia, czy zostały spełnione wymogi określone w akapicie pierwszym lit. a)–e) niniejszego ustępu, Komisja ocenia informacje dostarczone przez grupę organizatorów zgodnie z ust. 2.

Jeżeli jeden lub większa liczba wymogów określonych w akapicie pierwszym lit. a)–e) niniejszego ustępu nie jest spełniona, Komisja odmawia zarejestrowania inicjatywy, bez uszczerbku dla ust. 4 i 5.

4. W przypadku uznania, że spełnione zostały wymogi określone w ust. 3 akapit pierwszy lit. a), b), d) i e), natomiast nie spełniono wymogu określonego w ust. 3 akapit pierwszy lit. c), Komisja informuje grupę organizatorów o swojej ocenie i jej uzasadnieniu w terminie miesiąca od złożenia wniosku o rejestrację.

W takim przypadku grupa organizatorów może dokonać zmiany inicjatywy w celu uwzględnienia oceny Komisji, aby zapewnić zgodność inicjatywy z wymogiem określonym w ust. 3 akapit pierwszy lit. c), utrzymać albo wycofać pierwotną inicjatywę. Grupa organizatorów informuje Komisję o swoim wyborze w terminie dwóch miesięcy od otrzymania oceny Komisji wraz z jej uzasadnieniem oraz – w stosownych przypadkach – przedkłada zmiany w pierwotnej inicjatywie.

W przypadku gdy grupa organizatorów zmienia lub utrzymuje swoją pierwotną inicjatywę zgodnie z akapitem drugim niniejszego ustępu, Komisja:

- dokonuje rejestracji inicjatywy, jeżeli spełnia ona wymóg określony w ust. 3 akapit pierwszy lit. c);
- dokonuje częściowej rejestracji inicjatywy, jeżeli część inicjatywy, w tym jej główne cele, nie wykracza w sposób oczywisty poza uprawnienia Komisji w zakresie przedkładania wniosku dotyczącego aktu prawnego Unii w celu wprowadzenia w życie Traktatów,
- w przeciwnym razie odmawia zarejestrowania inicjatywy.

Komisja podejmuje decyzję w sprawie wniosku o rejestrację w terminie miesiąca od otrzymania od grupy organizatorów informacji, o której mowa w akapicie drugim niniejszego ustępu.

5. Inicjatywa obywatelska, która została zarejestrowana, jest podawana do publicznej wiadomości w rejestrze.

W przypadku gdy Komisja dokonuje częściowej rejestracji inicjatywy, publikuje w rejestrze informację dotyczącą zakresu rejestracji inicjatywy.

W takim przypadku grupa organizatorów zapewnia, aby potencjalni sygnatariusze byli poinformowani o zakresie rejestracji inicjatywy oraz o fakcie, że deklaracje poparcia są zbierane wyłącznie w odniesieniu do zakresu rejestracji.

6. Komisja dokonuje rejestracji inicjatywy w ramach jednego numeru rejestracyjnego oraz informuje o tym grupę organizatorów.
7. W przypadku odmowy rejestracji lub częściowej rejestracji inicjatywy zgodnie z ust. 4 Komisja podaje powody swojej decyzji i informuje o nich grupę organizatorów. Informuje grupę organizatorów również o wszystkich możliwych dostępnych dla niej sądowych i pozasądowych środkach prawnych.

Komisja podaje do publicznej wiadomości w rejestrze oraz na publicznie dostępnej stronie internetowej poświęconej europejskiej inicjatywie obywatelskiej wszystkie decyzje w sprawie wniosków o rejestrację, które przyjmuje zgodnie z niniejszym artykułem.

8. Komisja informuje Parlament Europejski, Radę, Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny i Komitet Regionów o zarejestrowaniu inicjatywy.

Artykuł 7

Wycofanie inicjatywy

W dowolnym momencie przed przedłożeniem inicjatywy Komisji zgodnie z art. 13 grupa organizatorów może wycofać inicjatywę zarejestrowaną zgodnie z art. 6. Wycofanie takie zostaje opublikowane w rejestrze.

Artykuł 8

Okres zbierania deklaracji

1. Wszystkie deklaracje poparcia zbierane są przez okres nieprzekraczający 12 miesięcy od daty wybranej przez grupę organizatorów (zwany dalej „okresem zbierania deklaracji”), bez uszczerbku dla art. 11 ust. 6. Data ta nie może przypadać później niż sześć miesięcy od rejestracji inicjatywy zgodnie z art. 6.

Grupa organizatorów informuje Komisję o wybranej dacie najpóźniej 10 dni roboczych przed tą datą.

W przypadku gdy w okresie zbierania deklaracji grupa organizatorów chce zakończyć zbieranie deklaracji poparcia przed zakończeniem okresu zbierania deklaracji, informuje Komisję o tym zamiarze co najmniej 10 dni roboczych przed nową datą wybraną jako data końcowa okresu zbierania deklaracji.

Komisja informuje państwa członkowskie o dacie, o której mowa w akapicie pierwszym.

2. Komisja podaje w rejestrze datę początkową i końcową okresu zbierania deklaracji.

3. Komisja zakończy obsługę centralnego systemu zbierania deklaracji online, o którym mowa w art. 10, a grupa organizatorów zakończy obsługę indywidualnego systemu zbierania deklaracji online, o którym mowa w art. 11, w dniu zakończenia okresu zbierania deklaracji.

Artykuł 9

Procedura zbierania deklaracji poparcia

1. Deklaracje poparcia mogą być podpisywane online lub w formie papierowej.

2. Do zbierania deklaracji poparcia można stosować jedynie formularze zgodne ze wzorami określonymi w załączniku III.

Przed rozpoczęciem zbierania deklaracji poparcia grupa organizatorów wypełnia formularze określone w załączniku III. Informacje podane w formularzach muszą odpowiadać informacjom zawartym w rejestrze.

W przypadku gdy grupa organizatorów zdecyduje się zbierać deklaracje poparcia poprzez centralny system zbierania deklaracji online przewidziany w art. 10, Komisja odpowiada za zapewnienie odpowiednich formularzy, zgodnie z załącznikiem III.

W przypadku gdy inicjatywa została zarejestrowana częściowo zgodnie z art. 6 ust. 4, formularze określone w załączniku III, a także centralny system zbierania deklaracji online lub indywidualny system zbierania deklaracji online, stosownie do przypadku, muszą odzwierciedlać zakres rejestracji inicjatywy. Formularze deklaracji poparcia można dostosować do potrzeb zbierania deklaracji online lub w formie papierowej.

Załącznik III nie ma zastosowania w przypadku gdy obywatele popierają inicjatywę online, za pośrednictwem centralnego systemu zbierania deklaracji online, o którym mowa w art. 10, z wykorzystaniem notyfikowanych środków identyfikacji elektronicznej w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 910/2014, o których mowa w art. 10 ust. 4 niniejszego rozporządzenia. Obywatele podają swoje obywatelstwo, a państwa członkowskie akceptują minimalny zestaw danych dotyczących osoby fizycznej zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2015/1501 ⁽¹⁵⁾.

3. Od osoby podpisującej deklarację poparcia wymaga się podania jedynie danych osobowych określonych w załączniku III.

4. Państwa członkowskie informują Komisję, przed dniem 30 czerwca 2019 r., czy chcą być objęte, odpowiednio, częścią A czy B załącznika III. Państwa członkowskie, które chcą być objęte częścią B załącznika III, wskazują rodzaj(-e) osobistego numeru identyfikacyjnego (numeru osobistego dokumentu tożsamości), o którym mowa w tej części załącznika.

⁽¹⁵⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/1501 z dnia 8 września 2015 r. w sprawie ram interoperacyjności na podstawie art. 12 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym (Dz.U. L 235 z 9.9.2015, s. 1).

Do dnia 1 stycznia 2020 r. Komisja publikuje w rejestrze formularze określone w załączniku III.

Państwo członkowskie objęte jedną częścią załącznika III może zwrócić się do Komisji o przeniesienie go do innej części załącznika III. Występuje ono z wnioskiem do Komisji co najmniej sześć miesięcy przed dniem rozpoczęcia stosowania nowych formularzy.

5. Grupa organizatorów odpowiada za zbieranie deklaracji poparcia od sygnatariuszy w formie papierowej.
6. Jedna osoba może podpisać deklarację poparcia danej inicjatywy tylko raz.
7. Grupa organizatorów informuje Komisję o liczbie zebranych deklaracji poparcia w każdym państwie członkowskim co najmniej co dwa miesiące w okresie zbierania deklaracji, a o ostatecznej liczbie – w terminie trzech miesięcy od zakończenia okresu zbierania deklaracji, do celów publikacji w rejestrze.

W przypadku gdy nie zebrano wymaganej liczby deklaracji poparcia lub gdy grupa organizatorów nie udzieliła odpowiedzi w terminie trzech miesięcy od zakończenia okresu zbierania deklaracji, Komisja zamyka inicjatywę i publikuje w rejestrze zawiadomienie na ten temat.

Artykuł 10

Centralny system zbierania deklaracji online

1. Do celów zbierania deklaracji poparcia online Komisja stworzy, do dnia 1 stycznia 2020 r., i obsługuje począwszy od tego dnia centralny system zbierania deklaracji online zgodnie z decyzją (UE, Euratom) 2017/46.

Koszty stworzenia i obsługi centralnego systemu zbierania deklaracji online pokrywane są z budżetu ogólnego Unii Europejskiej. Korzystanie z centralnego systemu zbierania deklaracji online jest bezpłatne.

Centralny system zbierania deklaracji online musi być dostępny dla osób niepełnosprawnych.

Dane uzyskane za pośrednictwem centralnego systemu zbierania deklaracji online przechowywane są na serwerach udostępnianych w tym celu przez Komisję.

Centralny system zbierania deklaracji online musi umożliwiać wprowadzanie do niego deklaracji poparcia zebranych w formie papierowej.

2. Dla każdej inicjatywy Komisja zapewnia możliwość zbierania deklaracji poparcia za pośrednictwem centralnego systemu zbierania deklaracji online w okresie zbierania deklaracji określonym zgodnie z art. 8.

3. Najpóźniej 10 dni roboczych przed rozpoczęciem okresu zbierania deklaracji grupa organizatorów informuje Komisję, czy zamierza korzystać z centralnego systemu zbierania deklaracji online oraz czy zamierza wprowadzić do niego deklaracje poparcia zbierane w formie papierowej.

W przypadku gdy grupa organizatorów chce wprowadzić do systemu deklaracje poparcia zebrane w formie papierowej, wprowadza do niego wszystkie deklaracje poparcia zebrane w formie papierowej nie później niż dwa miesiące po zakończeniu okresu zbierania deklaracji oraz informuje o tym Komisję.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby:
  - a) obywatele mogli popierać inicjatywy online poprzez deklaracje poparcia z wykorzystaniem notyfikowanych środków identyfikacji elektronicznej lub złożenie w odniesieniu do deklaracji poparcia podpisu elektronicznego w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 910/2014;
  - b) uznawano węzeł eIDAS Komisji opracowany w ramach rozporządzenia (UE) nr 910/2014 oraz rozporządzenia wykonawczego (UE) 2015/1501.
5. Komisja konsultuje się z zainteresowanymi stronami w sprawie dalszego rozwoju i usprawnienia centralnego systemu zbierania deklaracji online, aby uwzględnić ich sugestie i zastrzeżenia.

Artykuł 11

Indywidualny system zbierania deklaracji online

1. W przypadku gdy grupa organizatorów nie korzysta z centralnego systemu zbierania deklaracji online, może zbierać deklaracje poparcia online w większej liczbie państw członkowskich lub we wszystkich państwach członkowskich poprzez inny jeden system zbierania deklaracji online (zwany dalej „indywidualnym systemem zbierania deklaracji online”).

Dane zebrane poprzez indywidualny system zbierania deklaracji online przechowywane są na terytorium danego państwa członkowskiego.

2. Grupa organizatorów zapewnia, aby indywidualny system zbierania deklaracji online był zgodny z wymogami określonymi w ust. 4 niniejszego artykułu i w art. 18 ust. 3 przez cały okres zbierania deklaracji.

3. Po zarejestrowaniu inicjatywy, a przed rozpoczęciem okresu zbierania deklaracji, a także bez uszczerbku dla uprawnień krajowych organów nadzorczych wynikających z rozdziału VI rozporządzenia (UE) 2016/679, grupa organizatorów zwraca się do właściwych organów państwa członkowskiego, w którym będą przechowywane dane zebrane za pośrednictwem indywidualnego systemu zbierania deklaracji online, o certyfikację, że system ten jest zgodny z wymogami określonymi w ust. 4 niniejszego artykułu.

W przypadku gdy indywidualny system zbierania danych jest zgodny z wymogami określonymi w ust. 4 niniejszego artykułu, właściwy organ wydaje, w terminie miesiąca od złożenia wniosku, certyfikat w tej sprawie zgodnie ze wzorem określonym w załączniku IV. Grupa organizatorów udostępnia do publicznej wiadomości kopię certyfikatu na stronie internetowej wykorzystywanej na potrzeby indywidualnego systemu zbierania deklaracji online.

Państwa członkowskie uznają certyfikaty wydane przez właściwe organy innych państw członkowskich.

4. Indywidualne systemy zbierania deklaracji online muszą mieć odpowiednie cechy bezpieczeństwa i cechy techniczne w celu zapewnienia, aby w całym okresie zbierania deklaracji:

- a) deklarację poparcia mogły podpisać tylko osoby fizyczne;
- b) informacje podane na temat inicjatywy odpowiadały informacjom opublikowanym w rejestrze;
- c) dane zostały zebrane od sygnatariuszy zgodnie z załącznikiem III;
- d) dane przekazane przez sygnatariuszy były zbierane i przechowywane w sposób bezpieczny.

5. Do dnia 1 stycznia 2020 r. Komisja przyjmie akty wykonawcze określające specyfikacje techniczne do celów wykonania ust. 4 niniejszego artykułu. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 22.

Komisja może zwrócić się do Agencji Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji (ENISA) o poradę w sprawie opracowania specyfikacji technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym.

6. W przypadku gdy deklaracje poparcia są zbierane poprzez indywidualny system zbierania deklaracji online, okres zbierania deklaracji może rozpocząć się dopiero po wydaniu w odniesieniu do tego systemu certyfikatu, o którym mowa w ust. 3.

7. Niniejszy artykuł ma zastosowanie wyłącznie do inicjatyw zarejestrowanych zgodnie z art. 6 do dnia 31 grudnia 2022 r.

Artykuł 12

Weryfikacja i poświadczenie deklaracji poparcia przez państwa członkowskie

1. Każde państwo członkowskie weryfikuje i poświadcza, że deklaracje poparcia podpisane przez jego obywateli są zgodne z przepisami niniejszego rozporządzenia („odpowiedzialne państwo członkowskie”).

2. W terminie trzech miesięcy od zakończenia okresu zbierania deklaracji poparcia oraz bez uszczerbku dla ust. 3 niniejszego artykułu grupa organizatorów przedkłada deklaracje poparcia zebrane online lub w formie papierowej właściwym organom, o których mowa w art. 20 ust. 2, odpowiedzialnego państwa członkowskiego.

Grupa organizatorów przedkłada deklaracje poparcia właściwym organom jedynie w przypadku gdy osiągnięto minimalną liczbę sygnatariuszy określoną w art. 3.

Deklaracje poparcia przedkłada się każdemu właściwemu organowi w odpowiedzialnym państwie członkowskim tylko raz, przy użyciu formularza określonego w załączniku V.

Deklaracje poparcia, które zostały zebrane online, przedkłada się zgodnie ze schematem elektronicznym udostępnianym publicznie przez Komisję.

Deklaracje poparcia zebrane w formie papierowej oraz deklaracje poparcia zebrane online poprzez indywidualny system zbierania deklaracji online przedkłada się oddzielnie.

3. Niezwłocznie po przedłożeniu przez grupę organizatorów zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu właściwemu organowi w odpowiedzialnym państwie członkowskim formularza określonego w załączniku V, Komisja przedkłada właściwemu organowi odpowiedzialnego państwa członkowskiego deklaracje poparcia zebrane online poprzez centralny system zbierania deklaracji online a także deklaracje poparcia zebrane w formie papierowej i wprowadzone do systemu zgodnie z art. 10 ust. 3 akapit drugi.

W przypadku gdy grupa organizatorów zebrała deklaracje poparcia poprzez indywidualny system zbierania deklaracji online, może ona zwrócić się do Komisji o przedłożenie ich właściwemu organowi odpowiedzialnego państwa członkowskiego.

Komisja przedkłada deklaracje poparcia zgodnie z ust. 2 akapit drugi – akapit czwarty niniejszego artykułu przy użyciu unijnej usługi wymiany plików, o której mowa w art. 4 ust. 5.

4. W terminie trzech miesięcy od otrzymania deklaracji poparcia, właściwe organy weryfikują je w drodze odpowiednich kontroli, które mogą opierać się na losowym doborze próby, zgodnie z prawem krajowym i praktyką krajową.

W przypadku gdy deklaracje poparcia zebrane online i w formie papierowej przedkładane są oddzielnie, termin ten rozpoczyna bieg od otrzymania przez właściwy organ wszystkich deklaracji poparcia.

Do celów weryfikacji deklaracji poparcia zebranych w formie papierowej nie jest wymagane uwierzytelnienie podpisów.

5. Na podstawie przeprowadzonych weryfikacji właściwy organ poświadcza liczbę ważnych deklaracji poparcia dla danego państwa członkowskiego. Poświadczenie to dostarcza się bezpłatnie grupie organizatorów z zastosowaniem wzoru określonego w załączniku VI.

Poświadczenie określa liczbę ważnych deklaracji poparcia zebranych w formie papierowej oraz online, w tym deklaracji poparcia zebranych w formie papierowej oraz wprowadzonych do systemu zgodnie z art. 10 ust. 3 akapit drugi.

Artykuł 13

Przedłożenie inicjatywy Komisji

W terminie trzech miesięcy od otrzymania ostatniego poświadczenia przewidzianego w art. 12 ust. 5 grupa organizatorów przedkłada inicjatywę Komisji.

Grupa organizatorów przedkłada wypełniony formularz określony w załączniku VII wraz z kopiami – w formie papierowej lub elektronicznej – poświadczeń, o których mowa w art. 12 ust. 5.

Formularz określony w załączniku VII jest udostępniany publicznie przez Komisję w rejestrze.

Artykuł 14

Publikacja i wysłuchanie publiczne

1. Gdy Komisja otrzyma ważną inicjatywę, w odniesieniu do której zebrano i poświadczono deklaracje poparcia zgodnie z art. 8–12, bezzwłocznie publikuje w rejestrze zawiadomienie na ten temat oraz przekazuje inicjatywę Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów, a także parlamentom narodowym.

2. W terminie trzech miesięcy od przedłożenia inicjatywy grupa organizatorów musi mieć możliwość przedstawienia inicjatywy podczas wysłuchania publicznego w Parlamencie Europejskim.

Parlament Europejski organizuje wysłuchanie publiczne w swojej siedzibie.

Komisja jest reprezentowana na wysłuchaniu na odpowiednim szczeblu.

Rada, pozostałe instytucje i organy doradcze Unii, parlamenty narodowe i społeczeństwo obywatelskie muszą mieć możliwość uczestniczenia w wysłuchaniu.

Parlament Europejski zapewnia wyważoną reprezentację odnośnych interesów publicznych i prywatnych.

3. Po wysłuchaniu publicznym Parlament Europejski dokonuje oceny poparcia politycznego dla inicjatywy.

Artykuł 15

Badanie przez Komisję

1. W terminie miesiąca od przedłożenia inicjatywy zgodnie z art. 13 Komisja przyjmuje grupę organizatorów na odpowiednim szczeblu, aby umożliwić jej szczegółowe wyjaśnienie celów inicjatywy.

2. W terminie sześciu miesięcy od opublikowania inicjatywy zgodnie z art. 14 ust. 1 oraz po wysłuchaniu publicznym, o którym mowa w art. 14 ust. 2, Komisja określa w komunikacie swoje wnioski prawne i polityczne dotyczące inicjatywy, działanie, jakie zamierza ewentualnie podjąć, oraz uzasadnienie podjęcia lub zaniechania działania.

W przypadku gdy Komisja zamierza podjąć działanie w odpowiedzi na inicjatywę, w tym, w stosownych przypadkach, przyjmując wniosek lub wnioski dotyczące aktu prawnego Unii, określa w swoim komunikacie także przewidywany harmonogram tych działań.

Komunikat przekazuje się grupie organizatorów, a także Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów oraz podaje się go do wiadomości publicznej.

3. Komisja i grupa organizatorów informują sygnatariuszy o odpowiedzi na inicjatywę zgodnie z art. 18 ust. 2 i 3.

Komisja podaje, w rejestrze i na publicznie dostępnej stronie internetowej poświęconej europejskiej inicjatywie obywatelskiej, aktualne informacje dotyczące realizacji działań określonych w komunikacie przyjętym w odpowiedzi na inicjatywę.

Artykuł 16

Działania następcze Parlamentu Europejskiego w związku z zakończonymi powodzeniem inicjatywami obywatelskimi

Parlament Europejski ocenia środki podjęte przez Komisję w związku z jej komunikatem, o którym mowa w art. 15 ust. 2.

ROZDZIAŁ III

INNE PRZEPISY

Artykuł 17

Przejrzystość

1. Grupa organizatorów przedstawia dla celów publikacji w rejestrze oraz – w stosownych przypadkach – na stronie internetowej swojej kampanii jasne, dokładne i kompleksowe informacje na temat źródeł finansowania inicjatywy przekraczających 500 EUR na darczyńcę.

Zadeklarowane źródła finansowania i wsparcia, w tym darczyńcy, oraz odpowiadające im kwoty muszą być łatwe do zidentyfikowania.

Grupa organizatorów podaje też informacje o organizacjach udzielających jej wsparcia na zasadzie dobrowolnego udziału, jeżeli wsparcia tego nie można wymiernie oszacować pod względem ekonomicznym.

Informacje te aktualizuje się co najmniej raz na dwa miesiące w okresie od daty rejestracji do daty, w której inicjatywa zostaje przedłożona Komisji zgodnie z art. 13. Komisja podaje te informacje do wiadomości publicznej w jasny i przystępny sposób w rejestrze oraz na publicznie dostępnej stronie internetowej poświęconej europejskiej inicjatywie obywatelskiej.

2. Komisja jest uprawniona do zwrócenia się do grupy organizatorów o dostarczenie wszelkich dodatkowych informacji i wyjaśnień dotyczących źródeł finansowania i wsparcia zadeklarowanych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

3. Komisja umożliwia obywatelom złożenie skargi dotyczącej kompletności i poprawności informacji na temat źródeł finansowania i wsparcia zadeklarowanych przez grupy organizatorów oraz udostępnia publicznie w rejestrze i na publicznie dostępnej stronie internetowej poświęconej europejskiej inicjatywie obywatelskiej formularz służący wniesieniu takiej skargi.

Komisja może zwrócić się do grupy organizatorów o wszelkie dodatkowe informacje związane ze skargami otrzymanymi zgodnie z niniejszym ustępem oraz, w stosownych przypadkach, zaktualizować informacje o zadeklarowanych źródłach finansowania i wsparcia w rejestrze.

Artykuł 18

Komunikacja

1. Komisja zwiększa publiczną świadomość na temat istnienia, celów i funkcjonowania europejskiej inicjatywy obywatelskiej poprzez działania komunikacyjne i kampanie informacyjne, przyczyniając się tym samym do promowania aktywnego uczestnictwa obywateli w życiu politycznym Unii.

Parlament Europejski wnosi wkład w działania komunikacyjne Komisji.

2. Do celów działań komunikacyjnych i informacyjnych dotyczących danej inicjatywy oraz z zastrzeżeniem wyrażonej zgody sygnatariuszy, ich adresy e-mail mogą być zbierane przez grupę organizatorów lub przez Komisję.

Potencjalnych sygnatariuszy informuje się, że ich prawo do poparcia inicjatywy nie jest zależne od wyrażenia zgody na zbieranie adresów e-mail.

3. Adresy e-mail nie mogą być zbierane jako część formularzy deklaracji poparcia. Można je jednak zbierać równocześnie ze zbieraniem deklaracji, pod warunkiem że są one przetwarzane oddzielnie.

Artykuł 19

Ochrona danych osobowych

1. Przedstawiciel grupy organizatorów jest administratorem danych w rozumieniu rozporządzenia (UE) 2016/679 w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych w ramach zbierania deklaracji poparcia, adresów e-mail oraz danych darczyńców inicjatyw. W przypadku gdy utworzono podmiot prawny, o którym mowa w art. 5 ust. 7 niniejszego rozporządzenia, administratorem danych jest ten podmiot.

2. Właściwe organy wyznaczone zgodnie z art. 20 ust. 2 niniejszego rozporządzenia są administratorami danych w rozumieniu rozporządzenia (UE) 2016/679 w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych do celów weryfikacji i poświadczania deklaracji poparcia.

3. Komisja jest administratorem danych w rozumieniu rozporządzenia (UE) 2018/1725 w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych w rejestrze, internetowej platformy współpracy, centralnego systemu zbierania deklaracji online, o którym mowa w art. 10 niniejszego rozporządzenia, oraz zbierania adresów e-mail.

4. Dane osobowe zawarte w formularzach deklaracji poparcia zbiera się na potrzeby operacji wymaganych dla bezpiecznego zbierania i przechowywania zgodnie z art. 9–11, na potrzeby przedkładania państwom członkowskim, weryfikacji i poświadczania zgodnie z art. 12 oraz do przeprowadzenia niezbędnych kontroli jakości i analiz statystycznych.

5. Grupa organizatorów i Komisja – stosownie do przypadku – niszczą wszystkie deklaracje poparcia podpisane w odniesieniu do inicjatywy oraz wszelkie ich kopie nie później niż miesiąc po przedłożeniu inicjatywy Komisji zgodnie z art. 13 lub nie później niż 21 miesięcy po rozpoczęciu okresu zbierania deklaracji, w zależności od tego, która z dat przypada wcześniej. Jednakże w przypadku gdy inicjatywa zostaje wycofana po rozpoczęciu okresu zbierania, deklaracje poparcia i wszelkie ich kopie muszą zostać zniszczone nie później niż miesiąc po wycofaniu, o którym mowa w art. 7.

6. Właściwy organ niszczy wszystkie deklaracje poparcia i ich kopie nie później niż trzy miesiące po wystawieniu poświadczenia, o którym mowa w art. 12 ust. 5.

7. Deklaracje poparcia danej inicjatywy i ich kopie można zatrzymać po upływie terminów określonych w ust. 5 i 6, jeżeli jest to konieczne do celów czynności prawnych lub administracyjnych związanych z daną inicjatywą. Muszą one zostać zniszczone nie później niż miesiąc po dacie zakończenia wspomnianego postępowania w drodze ostatecznej decyzji.

8. Komisja i grupa organizatorów niszczą ewidencję adresów e-mail zebranych zgodnie z art. 18 ust. 2 nie później niż, odpowiednio, miesiąc po wycofaniu inicjatywy lub 12 miesięcy po zakończeniu okresu zbierania deklaracji lub po przedłożeniu inicjatywy Komisji. Jednakże w przypadku gdy Komisja określa w drodze komunikatu działania, jakie zamierza podjąć zgodnie z art. 15 ust. 2, ewidencję adresów e-mail niszczy się najpóźniej trzy lata po publikacji komunikatu.

9. Bez uszczerbku dla praw członków grupy organizatorów wynikających z rozporządzenia (UE) 2018/1725, mają oni prawo zażądać usunięcia swoich danych osobowych z rejestru po dwóch latach od daty rejestracji danej inicjatywy.

Artykuł 20

Właściwe organy w państwach członkowskich

1. Do celów art. 11 każde państwo członkowskie wyznacza jeden lub większą liczbę właściwych organów odpowiedzialnych za wydawanie poświadczenia, o którym mowa w art. 11 ust. 3.

2. Do celów art. 12 każde z państw członkowskich wyznacza jeden właściwy organ odpowiedzialny za koordynowanie procesu weryfikacji deklaracji poparcia oraz wydawanie poświadczeń, o których mowa w art. 12 ust. 5.

3. Do dnia 1 stycznia 2020 r. państwa członkowskie przekazują Komisji nazwy oraz adresy organów wyznaczonych na podstawie ust. 1 i 2. Informują też Komisję o wszelkich zmianach tych informacji.

Komisja udostępnia publicznie w rejestrze nazwy i adresy organów wyznaczonych na podstawie ust. 1 i 2.

Artykuł 21

Informacja o przepisach krajowych

1. Do dnia 1 stycznia 2020 r. państwa członkowskie poinformują Komisję o przepisach szczegółowych przyjętych w celu wykonania niniejszego rozporządzenia.
2. Komisja udostępnia publicznie te przepisy w rejestrze w języku informacji przekazanej przez państwa członkowskie zgodnie z ust. 1.

ROZDZIAŁ IV

AKTY DELEGOWANE I WYKONAWCZE

Artykuł 22

Procedura komitetowa

1. W celu wykonania art. 11 ust. 5 niniejszego rozporządzenia Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 23

Przekazane uprawnienia

Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 24 w celu zmiany załączników do niniejszego rozporządzenia w granicach zakresu zastosowania przepisów niniejszego rozporządzenia mających znaczenie dla tych załączników.

Artykuł 24

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 23, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia 6 czerwca 2019 r.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 23, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 23 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

ROZDZIAŁ V

PRZEPISY KOŃCOWE*Artykuł 25***Przegląd**

Komisja dokonuje okresowego przeglądu funkcjonowania europejskiej inicjatywy obywatelskiej oraz przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące stosowania niniejszego rozporządzenia nie później niż w dniu 1 stycznia 2024 r., a następnie co cztery lata. Sprawozdania te obejmują również minimalny wiek uprawniający do poparcia europejskiej inicjatywy obywatelskiej w państwach członkowskich. Sprawozdania podaje się do wiadomości publicznej.

*Artykuł 26***Uchylenie**

Rozporządzenie (UE) nr 211/2011 traci moc ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2020 r.

Odesłania do uchylonego rozporządzenia traktuje się jako odesłania do niniejszego rozporządzenia.

*Artykuł 27***Przepisy przejściowe**

Art. 5 - 9 rozporządzenia (UE) nr 211/2011 mają nadal zastosowanie po dniu 1 stycznia 2020 r. w odniesieniu do europejskich inicjatyw obywatelskich zarejestrowanych przed dniem 1 stycznia 2020 r.

*Artykuł 28***Wejście w życie i stosowanie**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2020 r.

Jednakże art. 9 ust. 4, art. 10, art. 11 ust. 5 oraz art. 20–24 stosuje się od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 17 kwietnia 2019 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

A. TAJANI

Przewodniczący

W imieniu Rady

G. CIAMBA

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

MINIMALNA LICZBA SYGNATARIUSZY PRZYPADAJĄCA NA PAŃSTWO CZŁONKOWSKIE

Belgia	15 771
Bułgaria	12 767
Czechy	15 771
Dania	9 763
Niemcy	72 096
Estonia	4 506
Irlandia	8 261
Grecja	15 771
Hiszpania	40 554
Francja	55 574
Chorwacja	8 261
Włochy	54 823
Cypr	4 506
Łotwa	6 008
Litwa	8 261
Luksemburg	4 506
Węgry	15 771
Malta	4 506
Niderlandy	19 526
Austria	13 518
Polska	38 301
Portugalia	15 771
Rumunia	24 032
Słowenia	6 008
Słowacja	9 763
Finlandia	9 763
Szwecja	15 020
Zjednoczone Królestwo	54 823

ZAŁĄCZNIK II

INFORMACJE WYMAGANE W CELU ZAREJESTROWANIA INICJATYWY

1. Tytuł inicjatywy – nie więcej niż 100 znaków (*).
2. Cele inicjatywy, w odniesieniu do których wzywa się Komisję do działania – nie więcej niż 1 100 znaków bez spacji (średnia poprawiona dla poszczególnych języków (*)).

Grupa organizatorów może dostarczyć załącznik dotyczący przedmiotu, celów i kontekstu inicjatywy, nieprzekraczający 5 000 znaków bez spacji (średnia poprawiona dla poszczególnych języków (*)).

Grupa organizatorów może przekazać dodatkowe informacje na temat przedmiotu, celów i kontekstu inicjatywy. Może również, jeśli tego chce, przedłożyć projekt aktu prawnego.

3. Postanowienia Traktatów uznane przez grupę organizatorów za istotne dla zaproponowanych działań.
4. Imiona i nazwiska, adresy pocztowe, obywatelstwo i daty urodzenia siedmiu członków grupy organizatorów mających miejsca zamieszkania w siedmiu różnych państwach członkowskich, ze wskazaniem przedstawiciela i jego zastępcy oraz ich adresów e-mail i numerów telefonu ⁽¹⁾.

Jeżeli przedstawiciel lub jego zastępca nie znajduje się w gronie siedmiu członków, o których mowa w akapicie pierwszym – ich imiona i nazwiska, adresy pocztowe, obywatelstwo, daty urodzenia, adresy e-mail oraz numery telefonu.

5. Dokumenty potwierdzające imiona i nazwiska, adresy pocztowe, obywatelstwo i daty urodzenia każdego z siedmiu członków, o których mowa w pkt 4, oraz przedstawiciela i jego zastępcy, jeżeli nie należą oni do grona siedmiu członków.
6. Imiona i nazwiska innych członków grupy organizatorów.
7. W sytuacji, o której mowa w art. 5 ust. 7 rozporządzenia (UE) 2019/788, w stosownych przypadkach, dokumenty potwierdzające utworzenie podmiotu prawnego zgodnie z prawem krajowym państwa członkowskiego specjalnie w celu zarządzania daną inicjatywą oraz potwierdzające, że członek grupy organizatorów wyznaczony na jej przedstawiciela jest upoważniony do działania w imieniu tego podmiotu prawnego.
8. Wszystkie źródła wsparcia i finansowania inicjatywy w chwili rejestracji.

(*) Komisja zapewnia tłumaczenie tych elementów na wszystkie języki urzędowe instytucji Unii w odniesieniu do wszystkich zarejestrowanych inicjatyw.

⁽¹⁾ W rejestrze online Komisji publicznie udostępnione zostaną jedynie: imiona i nazwiska członków grupy organizatorów, państwo miejsca zamieszkania przedstawiciela lub – w stosownych przypadkach – nazwa i państwo siedziby podmiotu prawnego, adresy e-mail osób wyznaczonych do kontaktów oraz informacje dotyczące źródeł wsparcia i finansowania. Osoby, których dane dotyczą, mają prawo sprzeciwić się publikacji swoich danych osobowych, podając ważne i uzasadnione powody związane ze swoją szczególną sytuacją.

FORMULARZ DEKLARACJI POPARCIA – Część A ⁽¹⁾

(dla państw członkowskich, w których nie wymaga się podania osobistego numeru identyfikacyjnego/numeru osobistego dokumentu tożsamości)

Wszystkie pola niniejszego formularza są obowiązkowe.

WYPEŁNIA WSTĘPNIE GRUPA ORGANIZATORÓW:

1. Wszyscy sygnatariusze w niniejszym formularzu są obywatelami:
Zaznaczyć tylko jedno państwo członkowskie na liście.
2. Numer rejestracji nadany przez Komisję Europejską:
3. Data rozpoczęcia i zakończenia okresu zbierania deklaracji:
4. Adres strony internetowej niniejszej inicjatywy w rejestrze Komisji Europejskiej:
5. Tytuł inicjatywy:
6. Cele inicjatywy:
7. Imiona i nazwiska oraz adresy e-mail zarejestrowanych osób wyznaczonych do kontaktów:
[w sytuacji, o której mowa w art. 5 ust. 7 rozporządzenia (UE) 2019/788 – w stosownych przypadkach – dodatkowo: nazwa i państwo siedziby podmiotu prawnego]
8. Strona internetowa inicjatywy (jeżeli taka istnieje):

WYPEŁNIAJĄ SYGNATARIUSZE (DRUKOWANYMI LITERAMI):

„Oświadczam niniejszym, że informacje podane w niniejszym formularzu są prawdziwe i że nie wyraziłem(-am) dotychczas poparcia dla tej inicjatywy”.

PEŁNE IMIĘ/IMIONA	NAZWISKO/NAZWISKA	MIEJSCE ZAMIESZKANIA ⁽¹⁾ (ulica, numer, kod pocztowy, miejscowość, kraj)	DATA URODZENIA	DATA	PODPIS ⁽²⁾

⁽¹⁾ Obywatele Niemiec mający miejsce zamieszkania poza swoim krajem, tylko jeżeli zarejestrowali swoje obecne stałe miejsce zamieszkania we właściwym przedstawicielstwie dyplomatycznym Niemiec za granicą.

⁽²⁾ Podpis nie jest obowiązkowy, jeżeli formularz jest przedkładany online przez centralny system zbierania deklaracji online, o którym mowa w art. 10 rozporządzenia (UE) 2019/788, lub indywidualny system zbierania deklaracji online, o którym mowa w art. 11 wspomnianego rozporządzenia.

⁽¹⁾ Formularz drukuje się na pojedynczym arkuszu. Grupa organizatorów może używać arkuszy zadrukowanych dwustronnie. W celu wprowadzenia deklaracji poparcia zebranych w formie papierowej do centralnego systemu zbierania deklaracji online, należy użyć kodu udostępnionego przez Komisję Europejską.

Oświadczenie o ochronie prywatności ^(?) w związku z deklaracjami poparcia zbieranymi w postaci papierowej lub przez indywidualne systemy zbierania deklaracji online:

Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/679 (rozporządzenie o ochronie danych osobowych) Pana/Pani dane osobowe podane w niniejszym formularzu zostaną wykorzystane wyłącznie na potrzeby poparcia inicjatywy i udostępnione właściwym organom krajowym do celów weryfikacji i poświadczenia. Ma Pan/Pani prawo zażądać od grupy organizatorów niniejszej inicjatywy dostępu do swoich danych osobowych, ich poprawienia i usunięcia oraz ograniczenia ich przetwarzania.

Pana/Pani dane będą przechowywane przez grupę organizatorów przez maksymalny okres zatrzymywania wynoszący miesiąc od przedłożenia inicjatywy Komisji lub 21 miesięcy po rozpoczęciu okresu zbierania deklaracji, w zależności od tego, co nastąpi wcześniej. Mogą one być zatrzymywane dłużej w przypadku postępowań administracyjnych lub sądowych przez okres nie dłuższy niż miesiąc po dacie zakończenia tych postępowań.

Bez uszczerbku dla jakichkolwiek innych administracyjnych lub sądowych środków prawnych, przysługuje Panu/Pani prawo do wniesienia w każdej chwili skargi do organu ochrony danych, w szczególności w państwie członkowskim miejsca zwykłego pobytu, miejsca pracy lub miejsca, w którym miało miejsce domniemane naruszenie, jeżeli uważa Pan/Pani, że Pana/Pani dane są przetwarzane niezgodnie z prawem.

Przedstawiciele grupy organizatorów inicjatywy lub, w stosownych przypadkach, podmiot prawny przez nią utworzony, są administratorami danych w rozumieniu ogólnego rozporządzenia o ochronie danych i można się z nimi kontaktować, korzystając z danych zawartych w niniejszym formularzu.

Dane kontaktowe inspektora ochrony danych (w stosownych przypadkach) są dostępne pod adresem internetowym niniejszej inicjatywy w rejestrze Komisji Europejskiej podanym w pkt 4 niniejszego formularza.

Dane kontaktowe organu krajowego, który będzie otrzymywał i przetwarzał Pana/Pani dane osobowe, oraz dane kontaktowe krajowych organów ochrony danych są dostępne na stronie internetowej: <http://ec.europa.eu/citizens-initiative/public/data-protection?lg=pl>.

Oświadczenie o ochronie prywatności w związku z deklaracjami poparcia zbieranymi poprzez centralny system zbierania deklaracji online:

Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/1725 (ogólne rozporządzenie o ochronie danych osobowych) Pana/Pani dane osobowe podane w niniejszym formularzu zostaną wykorzystane wyłącznie na potrzeby poparcia inicjatywy i udostępnione właściwym organom krajowym do celów weryfikacji i poświadczenia. Ma Pan/Pani prawo zażądać od Komisji Europejskiej oraz od przedstawicieli grupy organizatorów inicjatywy lub, w stosownych przypadkach, utworzonego przez nią podmiotu prawnego, dostępu do swoich danych osobowych, ich poprawienia i usunięcia oraz ograniczenia ich przetwarzania.

Pana/Pani dane będą przechowywane przez organizatorów przez maksymalny okres zatrzymywania wynoszący miesiąc od przedłożenia inicjatywy Komisji lub 21 miesięcy po rozpoczęciu okresu zbierania deklaracji, w zależności od tego, co nastąpi wcześniej. Mogą one być zatrzymywane dłużej w przypadku postępowań administracyjnych lub sądowych przez okres nie dłuższy niż miesiąc po dacie zakończenia tych postępowań.

Bez uszczerbku dla jakichkolwiek innych administracyjnych lub sądowych środków prawnych, przysługuje Panu/Pani prawo do wniesienia w każdej chwili skargi do organu ochrony danych, w szczególności w państwie członkowskim miejsca zwykłego pobytu, miejsca pracy lub miejsca, w którym miało miejsce domniemane naruszenie, jeżeli uważa Pan/Pani, że Pana/Pani dane są przetwarzane niezgodnie z prawem.

Komisja Europejska oraz przedstawiciele grupy organizatorów inicjatywy lub, w stosownych przypadkach, utworzonego przez nią podmiotu prawnego, są wspólnie administratorami danych w rozumieniu rozporządzenia (UE) 2018/1725 oraz ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych i można się z nimi kontaktować, korzystając z danych zawartych w niniejszym formularzu.

Dane kontaktowe inspektora ochrony danych grupy organizatorów (w stosownych przypadkach) są dostępne pod adresem internetowym rejestru Komisji Europejskiej podanym w pkt 4 niniejszego formularza.

Dane kontaktowe inspektora ochrony danych Komisji Europejskiej, organu krajowego, który będzie otrzymywał i przetwarzał Pana/Pani dane osobowe, oraz krajowych organów ochrony danych są dostępne na stronie internetowej: <http://ec.europa.eu/citizens-initiative/public/data-protection?lg=pl>.

^(?) Dozwolone jest stosowanie wyłącznie jednej z dwóch proponowanych wersji oświadczenia o prywatności, w zależności od sposobu zbierania deklaracji.

FORMULARZ DEKLARACJI POPARCIA – Część B ⁽³⁾

(dla państw członkowskich, w których wymaga się przedstawienia osobistego numeru identyfikacyjnego/numeru osobistego dokumentu tożsamości)

Wszystkie pola niniejszego formularza są obowiązkowe.

WYPEŁNIA WSTĘPNIE GRUPA ORGANIZATORÓW:

1. Wszyscy sygnatariusze w niniejszym formularzu są obywatelami:
Zaznaczyć tylko jedno państwo członkowskie na liście.
Zobacz stronę internetową Komisji Europejskiej poświęconą europejskiej inicjatywie obywatelskiej w odniesieniu do osobistych numerów identyfikacyjnych/numerów osobistych dokumentów tożsamości, z których jeden musi zostać podany.
2. Numer rejestracji nadany przez Komisję Europejską:
3. Data rozpoczęcia i zakończenia okresu zbierania deklaracji:
4. Adres strony internetowej niniejszej inicjatywy w rejestrze Komisji Europejskiej:
5. Tytuł inicjatywy:
6. Cele inicjatywy:
7. Imiona i nazwiska oraz adresy e-mail zarejestrowanych osób wyznaczonych do kontaktów:
[w sytuacji, o której mowa w art. 5 ust. 7 rozporządzenia (UE) 2019/788 w stosownych przypadkach - dodatkowo: nazwa i państwo siedziby podmiotu prawnego]:
8. Strona internetowa inicjatywy (jeżeli taka istnieje):

WYPEŁNIAJĄ SYGNATARIUSZE (DRUKOWANYMI LITERAMI):

„Oświadczam niniejszym, że informacje podane w niniejszym formularzu są prawdziwe i że nie wyraziłem(-am) dotychczas poparcia dla tej inicjatywy”.

Pełne imię/imiona	Nazwisko/nazwiska	Osobisty numer identyfikacyjny/Numer osobistego dokumentu tożsamości	Rodzaj osobistego numeru identyfikacyjnego lub osobistego dokumentu tożsamości	Data	PODPIS ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Podpis nie jest obowiązkowy, jeżeli formularz jest przedkładany online przez centralny system zbierania deklaracji online, o którym mowa w art. 10 rozporządzenia (UE) 2019/788, lub indywidualny system zbierania deklaracji online, o którym mowa w art. 11 wspomnianego rozporządzenia.

⁽³⁾ Formularz drukuje się na pojedynczym arkuszu. Grupa organizatorów może używać arkuszy zadrukowanych dwustronnie. W celu wprowadzenia deklaracji poparcia zebranych w postaci papierowej do centralnego systemu zbierania deklaracji online, należy użyć kodu udostępnionego przez Komisję Europejską.

Oświadczenie o ochronie prywatności (*) w związku z deklaracjami poparcia zbieranymi w postaci papierowej lub przez indywidualne systemy zbierania deklaracji online:

Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/679 (rozporządzenie o ochronie danych osobowych) Pana/Pani dane osobowe podane w niniejszym formularzu zostaną wykorzystane wyłącznie na potrzeby poparcia inicjatywy i udostępnione właściwym organom krajowym do celów weryfikacji i poświadczenia. Ma Pan/Pani prawo zażądać od grupy organizatorów niniejszej inicjatywy dostępu do swoich danych osobowych, ich poprawienia i usunięcia oraz ograniczenia ich przetwarzania.

Pana/Pani dane będą przechowywane przez grupę organizatorów maksymalny okres zatrzymywania wynoszący miesiąc od przedłożenia inicjatywy Komisji lub 21 miesięcy po rozpoczęciu okresu zbierania deklaracji, w zależności od tego, co nastąpi wcześniej. Mogą one być zatrzymywane dłużej w przypadku postępowań administracyjnych lub sądowych przez okres nie dłuższy niż miesiąc po dacie zakończenia tych postępowań.

Bez uszczerbku dla jakichkolwiek innych administracyjnych lub sądowych środków prawnych, przysługuje Panu/Pani prawo do wniesienia w każdej chwili skargi do organu ochrony danych, w szczególności w państwie członkowskim miejsca zwykłego pobytu, miejsca pracy lub miejsca, w którym miało miejsce domniemane naruszenie, jeżeli uważa Pan/Pani, że Pana/Pani dane są przetwarzane niezgodnie z prawem.

Przedstawiciele grupy organizatorów inicjatywy lub, w stosownych przypadkach, podmiot prawny przez nią utworzony, są administratorami danych w rozumieniu ogólnego rozporządzenia o ochronie danych i można się z nimi kontaktować, korzystając z danych zawartych w niniejszym formularzu.

Dane kontaktowe inspektora ochrony danych (w stosownych przypadkach) są dostępne pod adresem internetowym niniejszej inicjatywy w rejestrze Komisji Europejskiej podanym w pkt 4 niniejszego formularza.

Dane kontaktowe organu krajowego, który będzie otrzymywał i przetwarzał Pana/Pani dane osobowe, oraz dane kontaktowe krajowych organów ochrony danych są dostępne na stronie internetowej: <http://ec.europa.eu/citizens-initiative/public/data-protection?lg=pl>.

Oświadczenie o ochronie prywatności w związku z deklaracjami poparcia zbieranymi poprzez centralny system zbierania deklaracji online:

Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/1725 i rozporządzeniem (UE) 2016/679 (ogólne rozporządzenie o ochronie danych osobowych) Pana/Pani dane osobowe podane w niniejszym formularzu zostaną wykorzystane wyłącznie na potrzeby poparcia inicjatywy i udostępnione właściwym organom krajowym do celów weryfikacji i poświadczenia. Ma Pan/Pani prawo zażądać od Komisji Europejskiej oraz od przedstawicieli grupy organizatorów inicjatywy lub, w stosownych przypadkach, utworzonego przez nią podmiotu prawnego, dostępu do swoich danych osobowych, ich poprawienia i usunięcia oraz ograniczenia ich przetwarzania.

Pana/Pani dane będą przechowywane przez organizatorów przez maksymalny okres zatrzymywania wynoszący miesiąc od przedłożenia inicjatywy Komisji lub 21 miesięcy po rozpoczęciu okresu zbierania deklaracji, w zależności od tego, co nastąpi wcześniej. Mogą one być zatrzymywane dłużej w przypadku postępowań administracyjnych lub sądowych przez okres nie dłuższy niż miesiąc po dacie zakończenia tych postępowań.

Bez uszczerbku dla jakichkolwiek innych administracyjnych lub sądowych środków prawnych, przysługuje Panu/Pani prawo do wniesienia w każdej chwili skargi do organu ochrony danych, w szczególności w państwie członkowskim miejsca zwykłego pobytu, miejsca pracy lub miejsca, w którym miało miejsce domniemane naruszenie, jeżeli uważa Pan/Pani, że Pana/Pani dane są przetwarzane niezgodnie z prawem.

Komisja Europejska oraz przedstawiciele grupy organizatorów inicjatywy lub, w stosownych przypadkach, utworzonego przez nią podmiotu prawnego, są wspólnie administratorami danych w rozumieniu rozporządzenia (UE) 2018/1725 oraz ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych i można się z nimi kontaktować, korzystając z danych zawartych w niniejszym formularzu.

Dane kontaktowe inspektora ochrony danych grupy organizatorów (w stosownych przypadkach) są dostępne pod adresem internetowym rejestru Komisji Europejskiej podanym w pkt 4 niniejszego formularza.

Dane kontaktowe inspektora ochrony danych Komisji Europejskiej, organu krajowego, który będzie otrzymywał i przetwarzał Pana/Pani dane osobowe, oraz krajowych organów ochrony danych są dostępne na stronie internetowej: <http://ec.europa.eu/citizens-initiative/public/data-protection?lg=pl>.

(*) Dozwolone jest stosowanie wyłącznie jednej z dwóch proponowanych wersji oświadczenia o ochronie prywatności, w zależności od sposobu zbierania deklaracji.

ZAŁĄCZNIK IV

CERTYFIKAT POTWIERDZAJĄCY ZGODNOŚĆ SYSTEMU ZBIERANIA DEKLARACJI ONLINE Z ROZPORZĄDZENIEM
PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2019/788 Z DNIA 17 KWIETNIA 2019 R. W SPRAWIE EUROPEJSKIEJ
INICJATYWY OBYWATELSKIEJ

... (nazwa właściwego organu) z ... (nazwa państwa członkowskiego) niniejszym poświadcza, że indywidualny system zbierania deklaracji online ... (adres strony internetowej) wykorzystywany do zbierania deklaracji poparcia dla ... (tytuł inicjatywy) o numerze rejestracji ... (numer rejestracji inicjatywy) jest zgodny z odpowiednimi przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/788 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie europejskiej inicjatywy obywatelskiej.

Data, podpis i pieczęć urzędowa właściwego organu:

_____

ZAŁĄCZNIK V

FORMULARZ PRZEDŁOŻENIA DEKLARACJI POPARCIA WŁAŚCIWYM ORGANOM PAŃSTW CZŁONKOWSKICH

1. Imiona i nazwiska, adresy pocztowe oraz adresy e-mail osób wyznaczonych do kontaktów (przedstawiciela grupy organizatorów i jego zastępcy) lub podmiotu prawnego zarządzającego inicjatywą i jego przedstawiciela:
2. Tytuł inicjatywy:
3. Numer rejestracji nadany przez Komisję:
4. Data rejestracji:
5. Liczba sygnatariuszy będących obywatelami (nazwa państwa członkowskiego):
6. Łączna liczba zebranych deklaracji poparcia:
7. Liczba państw członkowskich, w których osiągnięto próg:
8. Załączniki:

(dołącza się wszystkie deklaracje poparcia złożone przez sygnatariuszy, którzy są obywatelami danego państwa członkowskiego.

W stosownych przypadkach dołącza się odpowiedni certyfikat potwierdzający zgodność indywidualnego systemu zbierania deklaracji online z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/788 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie europejskiej inicjatywy obywatelskiej).

9. Oświadczam niniejszym, że informacje podane w niniejszym formularzu są prawdziwe i że deklaracje poparcia zostały zebrane zgodnie z art. 9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/788 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie europejskiej inicjatywy obywatelskiej.
10. Data i podpis jednej z osób wyznaczonych do kontaktów (przedstawiciela lub jego zastępcy ⁽¹⁾) lub przedstawiciela podmiotu prawnego:

_____

⁽¹⁾ Niepotrzebne skreślić.

ZAŁĄCZNIK VI

POŚWIADCZENIE POTWIERDZAJĄCE LICZBĘ WAŻNYCH DEKLARACJI POPARCIA ZEBRANYCH DLA ... (NAZWA PAŃSTWA CZŁONKOWSKIEGO)

... (nazwa właściwego organu) z ... (nazwa państwa członkowskiego) po przeprowadzeniu niezbędnych weryfikacji wymaganych na mocy art. 12 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/788 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie europejskiej inicjatywy obywatelskiej niniejszym poświadcza, że ... (liczba ważnych deklaracji poparcia) deklaracji/deklaracje poparcia dla proponowanej inicjatywy o numerze rejestracji ... (numer rejestracji inicjatywy) jest ważnych/są ważne zgodnie z przepisami tego rozporządzenia.

Data, podpis i pieczęć urzędowa

_____

ZAŁĄCZNIK VII

FORMULARZ STOSOWANY W CELU PRZEDŁOŻENIA INICJATYWY KOMISJI EUROPEJSKIEJ

1. Tytuł inicjatywy:
2. Numer rejestracji nadany przez Komisję:
3. Data rejestracji:
4. Liczba otrzymanych ważnych deklaracji poparcia (musi być co najmniej milion):
5. Liczba sygnatariuszy poświadczona przez państwa członkowskie:

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU
Liczba sygnatariuszy																
	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	RAZEM			
Liczba sygnatariuszy																

6. Imiona i nazwiska, adresy pocztowe oraz adresy e-mail osób wyznaczonych do kontaktów (przedstawiciela grupy organizatorów i jego zastępcy) ⁽¹⁾ lub podmiotu prawnego zarządzającego inicjatywą i jego przedstawiciela:
7. Wszystkie źródła wsparcia i finansowania otrzymanych dla danej inicjatywy, łącznie z wysokością wsparcia finansowego w chwili przedłożenia inicjatywy:
8. Oświadczam niniejszym, że informacje podane w niniejszym formularzu są prawdziwe i że wszystkie stosowne procedury i warunki określone w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/788 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie europejskiej inicjatywy obywatelskiej zostały spełnione.

Data i podpis jednej z osób wyznaczonych do kontaktów (przedstawiciela lub jego zastępcy ⁽²⁾) lub przedstawiciela podmiotu prawnego:
9. Załączniki: (dołącza się wszystkie poświadczenia).

⁽¹⁾ W rejestrze online Komisji publicznie udostępnione zostaną jedynie imiona i nazwiska członków grupy organizatorów, państwo miejsca zamieszkania przedstawiciela lub, w stosownych przypadkach, nazwę i państwo siedziby podmiotu prawnego, adresy e-mail osób wyznaczonych do kontaktów oraz informacje dotyczące źródeł wsparcia i finansowania. Osoby, których dotyczą dane, mają prawo sprzeciwić się publikacji swoich danych osobowych, podając ważne i uzasadnione powody związane ze swoją szczególną sytuacją.

⁽²⁾ Niepotrzebne skreślić.

DYREKTYWY

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2019/789

z dnia 17 kwietnia 2019 r.

ustanawiająca przepisy dotyczące wykonywania praw autorskich i praw pokrewnych mające zastosowanie do niektórych transmisji online prowadzonych przez organizacje radiowe i telewizyjne oraz do reemisji programów telewizyjnych i radiowych oraz zmieniająca dyrektywę Rady 93/83/EWG

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 53 ust. 1 i art. 62,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

po konsultacji z Komitetem Regionów,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Aby przyczynić się do właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego, należy umożliwić szersze rozpowszechnianie w państwach członkowskich programów telewizyjnych i radiowych pochodzących z innych państw członkowskich, z korzyścią dla użytkowników w całej Unii, poprzez ułatwienie udzielania licencji na korzystanie z praw autorskich i praw pokrewnych w odniesieniu do utworów i przedmiotów praw pokrewnych zawartych w nadaniach niektórych rodzajów programów telewizyjnych i radiowych. Programy telewizyjne i radiowe są ważnym narzędziem promowania różnorodności kulturowej i językowej, spójności społecznej oraz coraz większego dostępu do informacji.
- (2) Rozwój technologii cyfrowych i internetu zmienił sposób rozpowszechniania programów telewizyjnych i radiowych oraz sposób dostępu do takich programów. Coraz więcej użytkowników chciałoby posiadać dostęp do programów telewizyjnych i radiowych, zarówno w czasie rzeczywistego nadawania, jak i na żądanie, za pośrednictwem tradycyjnych kanałów takich jak przekaz satelitarny czy sieć kablowa, a także w ramach usług online. W związku z tym organizacje radiowe i telewizyjne oprócz nadawania własnych programów telewizyjnych i radiowych coraz częściej oferują dodatkowe usługi online związane z takimi nadaniami, takie jak usługi typu simulcasting czy catch-up. Reemitenci, którzy gromadzą nadawane programy telewizyjne i radiowe w pakiety i przekazują je użytkownikom równocześnie z pierwotną transmisją tych programów, bez zmian i w całości, wykorzystują różne techniki reemisji, takie jak sieć kablowa, przekaz satelitarny, transmisja cyfrowa drogą naziemną, przekaz w systemach sieci mobilnych lub sieci zamkniętych opartych na protokole IP czy otwarty internet. Ponadto reemitenci, którzy rozpowszechniają programy telewizyjne i radiowe wśród użytkowników korzystają z różnych sposobów uzyskiwania sygnału będącego nośnikiem programów od organizacji radiowych i telewizyjnych, w tym za pomocą wprowadzania bezpośredniego. Wśród użytkowników obserwuje się rosnące zapotrzebowanie na dostęp do programów telewizyjnych i radiowych, które pochodzą nie tylko z ich państwa członkowskiego, lecz również z innych państw członkowskich. Do grona takich użytkowników należą członkowie mniejszości językowych Unii oraz osoby, które mieszkają w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie ich pochodzenia.

⁽¹⁾ Dz.U. C 125 z 21.4.2017, s. 27.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 28 marca 2019 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 15 kwietnia 2019 r.

- (3) Organizacje radiowe i telewizyjne transmitują każdego dnia przez wiele godzin programy telewizyjne i radiowe. Programy te zawierają różnorodne treści, np. utwory audiowizualne, muzyczne, literackie czy graficzne, które na mocy prawa Unii chronione są prawem autorskim lub prawami pokrewnymi. Skutkuje to złożonym procesem weryfikacji lub pozyskiwania praw należących do wielu podmiotów uprawnionych i dotyczących różnych kategorii utworów i przedmiotów praw pokrewnych. Często zdarza się, że prawa należy zweryfikować lub pozyskać w krótkim terminie, w szczególności w przypadku opracowywania programów informacyjnych czy publicystycznych. Aby udostępniać swoje usługi online za granicą, organizacje radiowe i telewizyjne muszą posiadać wymagane prawa do utworów i przedmiotów praw pokrewnych dla wszystkich terytoriów, których to dotyczy, przez co kwestia weryfikacji lub pozyskiwania takich praw staje się jeszcze bardziej złożona.
- (4) Reemitenci zwykle oferują wiele programów obejmujących wiele utworów i przedmiotów praw pokrewnych i mają bardzo mało czasu na uzyskanie niezbędnych licencji, co powoduje, że obciążenie związane z weryfikacją lub pozyskiwaniem praw jest dla nich bardzo duże. W przypadku autorów, producentów i innych podmiotów uprawnionych występuje również ryzyko, że ich utwory i przedmioty praw pokrewnych będą eksploatowane bez zezwolenia lub bez wypłaty godziwego wynagrodzenia. Takie wynagrodzenie za reemisję ich utworów i przedmiotów praw pokrewnych ma istotne znaczenie dla zapewnienia zróżnicowanej oferty treści, co leży również w interesie konsumentów.
- (5) Prawa dotyczące utworów i przedmiotów praw pokrewnych zostały zharmonizowane między innymi w dyrektywie 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽³⁾ oraz w dyrektywie 2006/115/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽⁴⁾, które oferują wysoki poziom ochrony podmiotów uprawnionych.
- (6) Dyrektywa Rady nr 93/83/EWG ⁽⁵⁾ ułatwia transgraniczny przekaz satelitarny i transgraniczną retransmisję drogą kablową programów telewizyjnych i radiowych z innych państw członkowskich. Przepisy tej dyrektywy dotyczące transmisji prowadzonych przez organizacje radiowe i telewizyjne są jednak ograniczone do transmisji satelitarnych, a zatem nie mają zastosowania do dodatkowych usług online związanych z nadaniami. Ponadto, przepisy dotyczące retransmisji programów telewizyjnych i radiowych z innych państw członkowskich są ograniczone do równoczesnej, niezmienionej i pełnej retransmisji w systemie kablowym lub mikrofalowym i nie obejmują retransmisji z wykorzystaniem innych technologii.
- (7) Należy zatem ułatwić transgraniczne świadczenie dodatkowych usług online związanych z nadaniami, oraz reemisji programów telewizyjnych i radiowych pochodzących z innych państw członkowskich poprzez dostosowanie ram prawnych w odniesieniu do wykonywania praw autorskich i praw pokrewnych dotyczących tych działań. Tego dostosowania powinno się dokonać uwzględniając finansowanie i produkcję treści kreatywnych, a w szczególności utworów audiowizualnych.
- (8) Zakresem stosowania niniejszej dyrektywy powinny zostać objęte dodatkowe usługi online, oferowane przez organizację radiową lub telewizyjną, mające wyraźny i zależny związek z nadaniami tych organizacji radiowych i telewizyjnych. Usługi te obejmują usługi dające dostęp do programów telewizyjnych i radiowych w sposób ściśle linearny, równocześnie z nadaniem, oraz usługi dające dostęp do programów telewizyjnych i radiowych nadanych wcześniej przez organizację radiową lub telewizyjną, w określonym czasie po ich nadaniu tzw. „usługi catch-up”. Dodatkowe usługi online objęte zakresem stosowania niniejszej dyrektywy obejmują ponadto usługi dające dostęp do materiałów, które wzbogacają lub w inny sposób poszerzają programy telewizyjne i radiowe nadawane przez organizację radiową lub telewizyjną, między innymi poprzez zapowiedzi, poszerzanie, uzupełnianie lub ocenę treści danego programu. Niniejsza dyrektywa powinna mieć zastosowanie do dodatkowych usług online świadczonych użytkownikom przez organizacje radiowe i telewizyjne wraz z usługami nadawczymi. Powinna mieć ona też zastosowanie do dodatkowych usług online, do których – pomimo ich wyraźnego i zależnego związku z nadaniem – użytkownicy mogą mieć dostęp oddzielnie od usługi nadawczej bez konieczności uprzedniego uzyskania przez nich dostępu do tej usługi nadawczej, na przykład za pośrednictwem abonamentu.

⁽³⁾ Dyrektywa 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym (Dz.U. L 167 z 22.6.2001, s. 10).

⁽⁴⁾ Dyrektywa 2006/115/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie prawa najmu i użyczenia oraz niektórych praw pokrewnych prawu autorskiemu w zakresie własności intelektualnej (Dz.U. L 376 z 27.12.2006, s. 28).

⁽⁵⁾ Dyrektywa Rady nr 93/83/EWG z dnia 27 września 1993 r. w sprawie koordynacji niektórych zasad dotyczących prawa autorskiego oraz praw pokrewnych stosowanych w odniesieniu do przekazu satelitarnego oraz retransmisji drogą kablową (Dz.U. L 248 z 6.10.1993, s. 15).

Nie wpływa to na swobodę oferowania przez organizacje radiowe i telewizyjne takich dodatkowych usług online nieodpłatnie lub za opłatą. Zapewnianie dostępu do poszczególnych utworów lub przedmiotów praw pokrewnych, które zostały włączone do programu telewizyjnego lub radiowego lub do utworów lub przedmiotów praw pokrewnych niepowiązanych z żadnym programem nadawanym przez organizację radiową lub telewizyjną, poprzez usługi takie jak zapewniające dostęp do poszczególnych utworów muzycznych lub audiowizualnych, albumów muzycznych lub nagrań wideo, na przykład usługi wideo na żądanie, nie powinny wchodzić w zakres usług objętych zakresem stosowania niniejszej dyrektywy.

- (9) Aby ułatwić weryfikację lub pozyskiwanie praw do celów transgranicznego świadczenia dodatkowych usług online, należy ustanowić zasadę państwa pochodzenia w odniesieniu do wykonywania praw autorskich i praw pokrewnych odnośnie do czynności mających miejsce w trakcie świadczenia dodatkowej usługi online, w trakcie dostępu do tej usługi lub korzystania z niej. Zasada ta powinna obejmować weryfikację lub pozyskiwanie wszystkich praw niezbędnych dla organizacji radiowej lub telewizyjnej do publicznego komunikowania lub publicznego udostępniania jej własnych programów podczas świadczenia dodatkowych usług online, w tym weryfikację lub pozyskiwanie wszelkich praw autorskich i praw pokrewnych do utworów lub przedmiotów praw pokrewnych wykorzystywanych w programach, na przykład praw do fonogramów lub wykonań. Zasada państwa pochodzenia powinna mieć zastosowanie wyłącznie do relacji między podmiotami uprawnionymi lub jednostkami reprezentującymi podmioty uprawnione, takimi jak organizacje zbiorowego zarządzania, a organizacjami radiowymi i telewizyjnymi oraz wyłącznie do celów świadczenia dodatkowej usługi online, dostępu do niej lub korzystania z niej. Zasada państwa pochodzenia nie powinna mieć zastosowania do dalszego publicznego komunikowania utworów lub przedmiotów praw pokrewnych, drogą przewodową lub bezprzewodową, lub do dalszego publicznego udostępniania utworów lub przedmiotów praw pokrewnych, drogą przewodową lub bezprzewodową, w taki sposób, aby każdy mógł mieć do nich dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym, ani do późniejszego zwielokrotniania utworów lub przedmiotów praw pokrewnych zawartych w dodatkowej usłudze online.
- (10) Z uwagi na specyfikę mechanizmów finansowania i licencjonowania niektórych utworów audiowizualnych, które często oparte są na wyłącznej licencji terytorialnej, właściwe jest, by w odniesieniu do programów telewizyjnych ograniczyć zakres stosowania zasady państwa pochodzenia określonej w niniejszej dyrektywie do niektórych rodzajów programów. Do tych rodzajów programów powinny należeć programy informacyjne i publicystyczne, a także własne produkcje organizacji radiowej lub telewizyjnej, finansowane wyłącznie przez nią, także w przypadku gdy fundusze wykorzystywane przez organizację radiową lub telewizyjną na potrzeby finansowania jej produkcji pochodzą ze środków publicznych. Do celów niniejszej dyrektywy produkcje własne organizacji radiowych i telewizyjnych należy rozumieć jako obejmujące produkcje realizowane przez organizację radiową lub telewizyjną z wykorzystaniem zasobów własnych, ale nie produkcje zlecone przez organizację radiową lub telewizyjną producentom, którzy są od niej niezależni, ani koprodukcje. Z tych samych powodów na mocy niniejszej dyrektywy zasada państwa pochodzenia nie powinna mieć zastosowania do telewizyjnych transmisji wydarzeń sportowych. Zasada państwa pochodzenia powinna mieć zastosowanie wyłącznie wówczas, gdy programy są wykorzystywane przez organizację radiową lub telewizyjną w ramach jej własnych dodatkowych usług online. Nie powinna mieć ona zastosowania do udzielania licencji na produkcję własną organizacji radiowej lub telewizyjnej osobom trzecim, w tym innym organizacjom radiowym i telewizyjnym. Zasada państwa pochodzenia nie powinna wpływać na swobodę podmiotów uprawnionych i organizacji radiowych i telewizyjnych w zakresie ustalania, zgodnie z prawem Unii, ograniczeń korzystania z ich praw, w tym ograniczeń terytorialnych.
- (11) Zasada państwa pochodzenia określona w niniejszej dyrektywie nie powinna skutkować nałożeniem na organizacje radiowe i telewizyjne obowiązku komunikowania lub publicznego udostępniania programów w ramach ich dodatkowych usług online lub świadczenia takich dodatkowych usług online w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie, w którym znajduje się ich główne przedsiębiorstwo.
- (12) Ponieważ na mocy niniejszej dyrektywy uznaje się, że świadczenie dodatkowej usługi online, dostęp do niej lub korzystanie z niej następuje wyłącznie w państwie członkowskim, w którym organizacja radiowa lub telewizyjna posiada główne przedsiębiorstwo, podczas gdy faktycznie usługę tę można świadczyć transgranicznie w innych państwach członkowskich, należy zapewnić, by przy ustalaniu wynagrodzenia za dane prawa strony uwzględniały wszystkie aspekty dodatkowej usługi online, takie jak: cechy usługi, w tym czas dostępności w internecie programów objętych usługą, odbiorcy, w tym odbiorcy w państwie członkowskim, w którym organizacja radiowa lub telewizyjna posiada główne przedsiębiorstwo oraz w innych państwach członkowskich, w których uzyskiwany jest dostęp do dodatkowej usługi online i korzysta się z tej usługi, oraz udostępniane wersje językowe. Powinno być jednak możliwe stosowanie określonych metod ustalania wysokości wynagrodzenia należnego z tytułu praw podlegających zasadzie państwa pochodzenia, takich jak metody bazujące na przychodach organizacji radiowej lub telewizyjnej uzyskanych z usługi online, stosowane w szczególności przez organizacje radiowe.
- (13) Ze względu na zasadę swobody umów w dalszym ciągu możliwe będzie ograniczanie korzystania z praw, których dotyczy zasada państwa pochodzenia określona w niniejszej dyrektywie, o ile wszelkie takie ograniczenia będą zgodne z prawem Unii.

- (14) Reemitenci mogą stosować różne technologie przy dokonywaniu równoczesnej, niezmienionej i pełnej reemisji pierwotnej transmisji nadawanych programów telewizyjnych i radiowych z innego państwa członkowskiego do powszechnego odbioru. Reemitenci mogą uzyskiwać sygnał będący nośnikiem programu od organizacji radiowych i telewizyjnych, które same przekazują ten sygnał do odbioru publicznego, na różne sposoby, na przykład w drodze wychwytywania sygnału przekazywanego przez organizacje radiowe i telewizyjne lub odbioru sygnału bezpośrednio od tych organizacji w procesie technicznym wprowadzania bezpośredniego. Usługi takich reemitentów mogą być oferowane za pośrednictwem przekazu satelitarnego, przekazu cyfrowego drogą naziemną, przekazu w systemach sieci mobilnych lub sieci zamkniętych opartych na protokole IP i podobnych sieci lub za pośrednictwem usług dostępu do internetu zdefiniowanych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2120⁽⁶⁾. Reemitenci wykorzystujący takie technologie do celów swoich reemisji powinni zatem być objęci zakresem stosowania niniejszej dyrektywy i korzystać z mechanizmu wprowadzającego obowiązkowe zbiorowe zarządzanie prawami. Aby zapewnić odpowiednie zabezpieczenia przed nieuprawnionym wykorzystaniem utworów i przedmiotów praw pokrewnych, co ma szczególne znaczenie w przypadku usług płatnych, usługi reemisji oferowane za pośrednictwem usług dostępu do internetu powinny być włączone w zakres stosowania niniejszej dyrektywy wyłącznie wówczas, gdy usługi reemisji są świadczone w środowisku, w którym do reemisji uzyskują dostęp tylko uprawnieni użytkownicy, a zapewniony poziom ochrony treści jest porównywalny do poziomu ochrony treści przekazywanych w sieciach zarządzanych, takich jak sieci kablowe lub sieci zamknięte oparte na protokole IP, w których reemitowane treści są kodowane. Wymogi te powinny być wykonalne i odpowiednie.
- (15) Aby dokonać reemisji pierwotnych transmisji programów telewizyjnych i radiowych, reemitenci muszą uzyskać zezwolenie od podmiotów wyłącznych praw do publicznego komunikowania utworów lub przedmiotów praw pokrewnych. Aby zagwarantować pewność prawa reemitentom oraz aby zniwelować różnice w prawie krajowym w odniesieniu do takich usług reemisji, zastosowanie powinny mieć zasady podobne do zasad stosowanych wobec retransmisji drogą kablową, określonych w dyrektywie nr 93/83/EWG. Zasady określone w tej dyrektywie obejmują obowiązek wykonania prawa do udzielenia lub odmowy udzielenia zezwolenia reemitentowi za pośrednictwem organizacji zbiorowego zarządzania. Zgodnie z tymi zasadami prawo do udzielenia lub odmowy udzielenia zezwolenia jako takie pozostaje niezmienione, a regulacji podlega w pewnym zakresie jedynie wykonywanie tego prawa. Podmioty uprawnione powinny otrzymać odpowiednie wynagrodzenie za reemisję swoich utworów i przedmiotów praw pokrewnych. Przy ustalaniu rozsądnych warunków udzielania licencji na reemisję zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/26/UE⁽⁷⁾, w tym wysokości opłat licencyjnych, powinno się uwzględniać między innymi wartość ekonomiczną użytkowania praw w obrocie handlowym, w tym wartość przypisywaną środkiem reemisji. Powyższe powinno pozostawać bez uszczerbku dla zbiorowego wykonywania prawa wykonawców i producentów fonogramu do jednorazowego godziwego wynagrodzenia za publiczne odtwarzanie fonogramów opublikowanych w celach handlowych, o którym mowa w art. 8 ust. 2 dyrektywy 2006/115/WE, oraz dla dyrektywy 2014/26/UE, a w szczególności dla jej przepisów dotyczących praw podmiotów uprawnionych w odniesieniu do wyboru organizacji zbiorowego zarządzania.
- (16) Niniejsza dyrektywa powinna umożliwiać by umowy między organizacją zbiorowego zarządzania a reemitentami, w zakresie praw, które podlegają obowiązkowemu zbiorowemu zarządzaniu na mocy niniejszej dyrektywy, mogły zostać rozszerzone w taki sposób, aby miały zastosowanie do praw podmiotów uprawnionych, które nie są reprezentowane przez tę organizację zbiorowego zarządzania, bez możliwości wykluczenia przez te podmioty uprawnione ich utworów lub przedmiotów praw pokrewnych ze stosowania tego mechanizmu. W przypadkach gdy istnieje więcej niż jedna organizacja zbiorowego zarządzania zarządzająca prawami odnośnej kategorii na terytorium danego państwa członkowskiego, to państwo członkowskie, w odniesieniu do którego terytorium reemitent ubiega się o weryfikację lub pozyskanie prawa do reemisji, powinno stwierdzić, która organizacja zbiorowego zarządzania lub które organizacje zbiorowego zarządzania mają prawo do udzielenia lub odmowy udzielenia zezwolenia na reemisję.
- (17) Wszelkie prawa samych organizacji radiowych i telewizyjnych w odniesieniu do własnych nadań, w tym do treści zawartych w programach, nie powinny podlegać obowiązkowemu zbiorowemu zarządzaniu prawami mającemu zastosowanie do reemisji. Na ogół reemitentów łączą z organizacjami radiowymi i telewizyjnymi bieżące stosunki handlowe, w związku z czym tożsamość tych organizacji jest reemitentom znana. Wobec tego reemitenci stosunkowo łatwo mogą zweryfikować lub pozyskać prawa od organizacji radiowych i telewizyjnych. Uzyskiwanie niezbędnych licencji od organizacji radiowych i telewizyjnych nie jest zatem dla reemitentów tak dużym obciążeniem, jak uzyskiwanie licencji od podmiotów uprawnionych do utworów i przedmiotów praw pokrewnych zawartych w reemitowanych przez nich programach telewizyjnych i radiowych. Nie ma zatem

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2120 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiające środki dotyczące dostępu do otwartego internetu oraz zmieniające dyrektywę 2002/22/WE w sprawie usług powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników, a także rozporządzenie (UE) nr 531/2012 w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii (Dz.U. L 310 z 26.11.2015, s. 1).

⁽⁷⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/26/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz udzielania licencji wieloterytorialnych dotyczących praw do utworów muzycznych do korzystania online na rynku wewnętrznym (Dz.U. L 84 z 20.3.2014, s. 72).

potrzeby uproszczenia procesu udzielania licencji w odniesieniu do praw organizacji radiowych i telewizyjnych. Należy jednak zapewnić, by w przypadkach podejmowania negocjacji przez organizacje radiowe i telewizyjne oraz reemitentów, negocjacje te prowadzone były w dobrej wierze, jeżeli chodzi o udzielanie licencji na prawa do reemisji objęte niniejszą dyrektywą. Dyrektywa 2014/26/UE przewiduje podobne zasady odnośnie do organizacji zbiorowego zarządzania.

- (18) Przepisy niniejszej dyrektywy dotyczące praw do reemisji wykonywanych przez organizacje radiowe i telewizyjne w odniesieniu do ich własnych transmisji nie powinny ograniczać podmiotom uprawnionym możliwości przeniesienia praw na organizację radiową lub telewizyjną albo organizację zbiorowego zarządzania, a tym samym zapewnienia sobie bezpośredniego udziału w wynagrodzeniach wypłacanych przez reemitenta.
- (19) Państwa członkowskie powinny móc stosować przepisy dotyczące reemisji określone w niniejszej dyrektywie i przepisy dotyczące retransmisji określone w dyrektywie nr 93/83/EWG do sytuacji, gdy zarówno pierwotna transmisja, jak i reemisja odbywają się na ich terytorium.
- (20) Aby zagwarantować pewność prawa i utrzymać wysoki poziom ochrony podmiotów uprawnionych, właściwe jest ustalenie, że gdy organizacje radiowe i telewizyjne przekazują swój sygnał będący nośnikiem programu w drodze wprowadzania bezpośredniego jedynie dystrybutorom sygnału, nie przekazując swoich programów bezpośrednio odbiorcom, zaś dystrybutorzy sygnału przekazują ten sygnał będący nośnikiem programu odbiorcom, aby umożliwić im oglądanie lub wysłuchanie programów, wówczas uznaje się, że miała miejsce tylko pojedyncza czynność publicznego komunikowania, w której uczestniczą, przez swój udział, organizacje radiowe i telewizyjne oraz dystrybutorzy sygnału. Organizacje radiowe i telewizyjne oraz dystrybutorzy sygnału powinni zatem uzyskać od podmiotów uprawnionych zezwolenie na własny udział w pojedynczej czynności publicznego komunikowania. Udział organizacji radiowej i telewizyjnej oraz dystrybutora sygnału w tej pojedynczej czynności publicznego komunikowania nie powinien skutkować wspólną odpowiedzialnością tych podmiotów za to publiczne komunikowanie. Państwa członkowskie powinny nadal móc swobodnie decydować o warunkach uzyskania zezwolenia na taką pojedynczą czynność publicznego komunikowania, w tym o stosownych płatnościach na rzecz danych podmiotów uprawnionych, z uwzględnieniem odpowiedniego zakresu korzystania z utworów i przedmiotów praw pokrewnych przez organizację radiową lub telewizyjną oraz dystrybutora sygnału w ramach pojedynczej czynności publicznego komunikowania. Na dystrybutorach sygnału, podobnie jak na reemitentach, spoczywa znaczne obciążenie związane z weryfikacją lub pozyskiwaniem praw, z wyjątkiem praw posiadanych przez organizacje radiowe i telewizyjne. Państwom członkowskim należy zatem umożliwić postanowienie, że dystrybutorzy sygnału korzystają z mechanizmu obowiązkowego zbiorowego zarządzania prawami dotyczącymi ich transmisji, w ten sam sposób i w takim samym zakresie, jak reemitenci w odniesieniu do reemisji objętych zakresem stosowania dyrektywy nr 93/83/EWG i niniejszej dyrektywy. W przypadku gdy dystrybutorzy sygnału jedynie udostępniają organizacjom radiowym i telewizyjnym „środki techniczne”, w rozumieniu orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, w celu zapewnienia odbioru nadania lub poprawy odbioru tego nadania, dystrybutorów sygnału nie należy uznawać za uczestniczących w czynności publicznego komunikowania.
- (21) W przypadku gdy organizacje radiowe i telewizyjne przekazują swój sygnał będący nośnikiem programu bezpośrednio odbiorcom, prowadząc tym samym pierwotną czynność transmisji, a jednocześnie transmitują ten sygnał innym organizacjom w procesie technicznym wprowadzania bezpośredniego, np. w celu zapewnienia jakości sygnału do celów reemisji, wówczas transmisje tych innych organizacji stanowią czynność publicznego komunikowania odrębną od czynności publicznego udostępniania prowadzonej przez organizację radiową lub telewizyjną. W takich sytuacjach zastosowanie powinny mieć przepisy dotyczące reemisji określone w niniejszej dyrektywie oraz przepisy o retransmisji określone w dyrektywie nr 93/83/EWG, w brzmieniu zmienionym niniejszą dyrektywą.
- (22) W celu zapewnienia skutecznego zbiorowego zarządzania prawami oraz właściwego podziału dochodów uzyskanych w ramach mechanizmu obowiązkowego zbiorowego zarządzania wprowadzonego niniejszą dyrektywą ważne jest, aby organizacje zbiorowego zarządzania prowadziły odpowiednią dokumentację członkostwa, licencji i wykorzystania utworów i przedmiotów praw pokrewnych, zgodnie z obowiązkami w zakresie przejrzystości określonymi w dyrektywie 2014/26/UE.
- (23) Aby zapobiec obchodzeniu stosowania zasady państwa pochodzenia poprzez przedłużanie obowiązujących już umów dotyczących wykonywania praw autorskich i praw pokrewnych związanych ze świadczeniem dodatkowej usługi online, dostępem do niej lub korzystaniem z niej, należy zastosować zasadę państwa pochodzenia także do obowiązujących umów, jednak z zachowaniem okresu przejściowego. W tym okresie przejściowym zasada ta nie powinna mieć zastosowania do tych obowiązujących umów, co w razie potrzeby zapewni czas na ich dostosowanie zgodnie z niniejszą dyrektywą. Należy też wprowadzić okres przejściowy, aby umożliwić organizacjom radiowym i telewizyjnym, dystrybutorom sygnału i podmiotom uprawnionym dostosowanie się do nowych zasad dotyczących korzystania z utworów i przedmiotów praw pokrewnych w drodze wprowadzania bezpośredniego określonych w przepisach niniejszej dyrektywy dotyczących transmisji programów w drodze wprowadzania bezpośredniego.

- (24) Zgodnie z zasadami lepszego stanowienia prawa w określonym terminie po wejściu w życie niniejszej dyrektywy należy przeprowadzić jej przegląd, w tym jej przepisów dotyczących wprowadzania bezpośredniego, aby ocenić m.in. korzyści wynikające z niej dla konsumentów unijnych, jej wpływ na branżę twórczą w Unii i na poziom inwestycji w nowe treści, a zatem również korzyści związane ze zwiększoną różnorodnością kulturową w Unii.
- (25) Niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych i jest zgodna z zasadami uznanymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. Mimo iż niniejsza dyrektywa może stanowić ingerencję w wykonywanie praw podmiotów uprawnionych w zakresie, w jakim ma miejsce obowiązkowe zbiorowe zarządzanie do celów wykonywania prawa do publicznego komunikowania w odniesieniu do usług reemisji, niezbędne jest wprowadzenie stosowania obowiązkowego zbiorowego zarządzania w ukierunkowany sposób i ograniczenie go do konkretnych usług.
- (26) Ponieważ cele niniejszej dyrektywy, a mianowicie wspieranie transgranicznego świadczenia dodatkowych usług online w odniesieniu do niektórych rodzajów programów i ułatwianie reemisji programów telewizyjnych i radiowych pochodzących z innych państw członkowskich, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na ich rozmiary i skutki możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów. Jeżeli chodzi o transgraniczne świadczenie dodatkowych usług online, niniejsza dyrektywa nie zobowiązuje organizacji radiowych i telewizyjnych do świadczenia takich usług za granicą. Nie zobowiązuje ona również reemitentów, aby włączali do swoich usług programy telewizyjne i radiowe pochodzące z innych państw członkowskich. Niniejsza dyrektywa dotyczy wyłącznie wykonywania niektórych praw do reemisji w zakresie niezbędnym do uproszczenia udzielania licencji na korzystanie z praw autorskich i praw pokrewnych w związku z takimi usługami i w odniesieniu do programów telewizyjnych i radiowych pochodzących z innych państw członkowskich.
- (27) Zgodnie ze wspólną deklaracją polityczną państw członkowskich i Komisji z dnia 28 września 2011 r. dotyczącą dokumentów wyjaśniających⁽⁸⁾, państwa członkowskie zobowiązały się do złożenia, w uzasadnionych przypadkach, wraz z powiadomieniem o transpozycji, jednego lub większej liczby dokumentów wyjaśniających związku między elementami dyrektywy a odpowiadającymi im częściami krajowych instrumentów transpozycyjnych. W odniesieniu do niniejszej dyrektywy, prawodawca uznaje, że przekazanie takich dokumentów jest uzasadnione,

PRZYMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

ROZDZIAŁ I

Przepisy ogólne

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsza dyrektywa ustanawia przepisy, których celem jest poprawa transgranicznego dostępu do większej liczby programów telewizyjnych i radiowych przez ułatwienie weryfikacji lub pozyskiwania praw w związku ze świadczeniem usług online, które mają charakter dodatkowy w stosunku do nadawania niektórych rodzajów programów telewizyjnych i radiowych, oraz w związku z reemisją programów telewizyjnych i radiowych. Niniejsza dyrektywa ustanawia również przepisy dotyczące transmisji programów telewizyjnych i radiowych w drodze wprowadzania bezpośredniego.

Artykuł 2

Definicje

Na potrzeby niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- 1) „dodatkowa usługa online” oznacza usługę online polegającą na przekazywaniu do powszechnego odbioru, przez organizację radiową lub telewizyjną lub pod jej kontrolą i na jej odpowiedzialność, programów telewizyjnych lub radiowych równocześnie z ich nadawaniem lub w określonym czasie po ich nadaniu przez tę organizację oraz na przekazywaniu do powszechnego odbioru wszelkich materiałów dodatkowych w stosunku do takiego nadania;

⁽⁸⁾ Dz.U. C 369 z 17.12.2011, s. 14.

- 2) „reemisja” oznacza przeznaczoną do powszechnego odbioru równoczesną, niezmienną i pełną reemisję – inną niż retransmisja drogą kablową zdefiniowana w dyrektywie nr 93/83/EWG – przeznaczonej do powszechnego odbioru pierwotnej transmisji programów telewizyjnych lub radiowych z innego państwa członkowskiego, jeżeli taka pierwotna transmisja odbywa się drogą przewodową lub bezprzewodową, w tym satelitarną, lecz nie jest transmisją online, pod warunkiem że:
- a) reemisji dokonuje podmiot inny niż organizacja radiowa lub telewizyjna, która przeprowadziła pierwotną transmisję lub pod której kontrolą i na której odpowiedzialność taka pierwotna transmisja została przeprowadzona, niezależnie od sposobu, w jaki reemitent otrzymuje sygnał będący nośnikiem programu od organizacji radiowej lub telewizyjnej w celu reemisji; oraz
  - b) w przypadku, gdy reemisja dokonywana jest za pośrednictwem usługi dostępu do internetu zdefiniowanej w art. 2 akapit drugi pkt 2 rozporządzeniu (UE) 2015/2120 jest ona prowadzona w środowisku kontrolowanym;
- 3) „środowisko kontrolowane” oznacza środowisko, w którym reemitent dokonuje zabezpieczonej reemisji do upoważnionych użytkowników;
- 4) „wprowadzanie bezpośrednio” oznacza proces techniczny, za pomocą którego organizacja radiowa lub telewizyjna przesyła swój sygnał będący nośnikiem programu organizacji innej niż organizacja radiowa lub telewizyjna w taki sposób, że sygnał ten nie jest publicznie dostępny w trakcie tego przesyłu.

ROZDZIAŁ II

Dodatkowe usługi online świadczone przez organizacje radiowe i telewizyjne

Artykuł 3

Stosowanie zasady państwa pochodzenia do dodatkowych usług online

1. Czynności publicznego komunikowania utworów lub przedmiotów praw pokrewnych, drogą przewodową lub bezprzewodową, i publicznego udostępniania utworów lub przedmiotów praw pokrewnych, drogą przewodową lub bezprzewodową, w taki sposób, aby każdy mógł mieć do nich dostęp w miejscu i czasie w przez siebie wybranym, w odniesieniu do:

- a) programów radiowych; oraz
- b) programów telewizyjnych:
  - (i) informacyjnych i publicystycznych; lub
  - (ii) będących własnymi produkcjami organizacji radiowej lub telewizyjnej w całości przez nią finansowanymi,

w ramach świadczenia dodatkowej usługi online przez organizację radiową lub telewizyjną lub pod jej kontrolą i na jej odpowiedzialność, jak również czynności zwielokrotniania takich utworów lub przedmiotów praw pokrewnych, niezbędne do świadczenia takiej dodatkowej usługi online, umożliwienia dostępu do niej lub korzystania z niej w odniesieniu do wymienionych powyżej programów uznaje się, do celów wykonywania praw autorskich i praw pokrewnych dotyczących tych czynności, za mające miejsce wyłącznie w państwie członkowskim, w którym organizacja radiowa lub telewizyjna posiada swoje główne przedsiębiorstwo.

Akapit pierwszy lit. b) nie ma zastosowania do nadawania wydarzeń sportowych oraz zawartych w nich utworów i przedmiotów praw pokrewnych.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby strony ustalając wysokość wynagrodzenia za korzystanie z praw, do których zastosowanie ma zasada państwa pochodzenia określona w ust. 1, uwzględniły wszystkie aspekty świadczenia dodatkowej usługi online, takie jak jej cechy, w tym czas dostępności online programów udostępnianych w ramach tej usługi, jej odbiorcy oraz dostępne wersje językowe.

Akapit pierwszy nie wyklucza możliwości ustalenia wysokości wynagrodzenia na podstawie przychodów organizacji radiowej lub telewizyjnej.

3. Zasada państwa pochodzenia określona w ust. 1 pozostaje bez uszczerbku dla swobody umów przysługującej podmiotom uprawnionym oraz organizacjom radiowym i telewizyjnym, która pozwala im uzgodnić, zgodnie z prawem Unii, ograniczenia w odniesieniu do korzystania z takich praw, w tym praw objętych dyrektywą 2001/29/WE.

ROZDZIAŁ III

Reemisja programów telewizyjnych i radiowych

Artykuł 4

Wykonywanie praw do reemisji przez podmioty uprawnione inne niż organizacje radiowe i telewizyjne

1. Dokonanie reemisji wymaga zezwolenia podmiotów posiadających wyłączne prawa w zakresie publicznego komunikowania.

Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty uprawnione mogły wykonywać swoje prawa do udzielenia lub odmowy udzielenia zezwolenia na reemisję wyłącznie za pośrednictwem organizacji zbiorowego zarządzania.

2. Jeżeli podmiot uprawniony nie powierzył w zarząd prawa, o którym mowa w ust. 1 akapit drugi, organizacji zbiorowego zarządzania, uznaje się, że prawo do udzielenia lub odmowy udzielenia zezwolenia na reemisję w imieniu tego podmiotu ma organizacja zbiorowego zarządzania prawami do tej samej kategorii utworów na terytorium państwa członkowskiego, w odniesieniu do którego reemitent ubiega się o weryfikację lub pozyskanie prawa do reemisji.

Jednakże jeżeli na terytorium państwa członkowskiego, w odniesieniu do którego terytorium reemitent ubiega się o weryfikację lub pozyskanie prawa do reemisji, zarządzaniem prawami do tej kategorii utworów zajmuje się więcej niż jedna organizacja zbiorowego zarządzania, organizację właściwą lub organizacje właściwe uprawnione do udzielenia lub odmowy udzielenia zezwolenia na reemisję wskazuje to państwo członkowskie.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmiotowi uprawnionemu, który nie powierzył swoich praw w zarząd, przysługiwały te same prawa i obowiązki wynikające z umowy między reemitentem a organizacją lub organizacjami zbiorowego zarządzania, które działają zgodnie z ust. 2, co podmiotom uprawnionym, które powierzyły prawa w zarząd tej organizacji lub tym organizacjom. Państwa członkowskie zapewniają również, aby ten podmiot uprawniony mógł dochodzić swoich praw w terminie ustalonym przez dane państwo członkowskie, nie krótszym jednak niż trzy lata od daty reemisji, która zawierała jego utwór lub przedmioty praw pokrewnych.

Artykuł 5

Wykonywanie praw do reemisji przez organizacje radiowe i telewizyjne

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby art. 4 nie miał zastosowania do praw do reemisji wykonywanych przez organizację radiową lub telewizyjną w odniesieniu do jej własnych transmisji, niezależnie od tego, czy dane prawa należą do tej organizacji, czy też zostały na nią przeniesione przez inny podmiot uprawniony.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy organizacje radiowe i telewizyjne oraz reemitenci podejmują negocjacje dotyczące zezwolenia na reemisję na mocy niniejszej dyrektywy, negocjacje te prowadzone były w dobrej wierze.

Artykuł 6

Mediacja

Państwa członkowskie zapewniają, aby możliwe było skorzystanie z pomocy mediatora lub mediatorów zgodnie z art. 11 dyrektywy nr 93/83/EWG w przypadku gdy między organizacją zbiorowego zarządzania a reemitentem lub między reemitentem a organizacją radiową lub telewizyjną nie została zawarta umowa dotycząca zezwolenia na reemisję nadawanych programów.

Artykuł 7

Reemisje pierwotnej transmisji pochodzącej z tego samego państwa członkowskiego

Państwa członkowskie mogą postanowić, że gdy zarówno pierwotna transmisja, jak i reemisja, odbywają się na ich terytorium, stosuje się przepisy niniejszego rozdziału i rozdziału III dyrektywy nr 93/83/EWG.

ROZDZIAŁ IV

Transmisja programów w drodze wprowadzania bezpośredniego

Artykuł 8

Transmisja programów w drodze wprowadzania bezpośredniego

1. W przypadku, gdy organizacja radiowa lub telewizyjna przekazuje sygnał będący nośnikiem programu dystrybutorowi sygnału w drodze wprowadzania bezpośredniego, a jednocześnie sama nie przekazuje tego sygnału bezpośrednio odbiorcom, zaś dystrybutor sygnału przekazuje ten sygnał odbiorcom, wówczas organizację radiową lub telewizyjną i dystrybutora sygnału uznaje się za uczestniczących w pojedynczej czynności publicznego komunikowania, w odniesieniu do której wymagane jest uzyskanie przez tę organizację i tego dystrybutora zezwolenia podmiotów uprawnionych. Państwa członkowskie mogą określić warunki uzyskania zezwolenia od podmiotów uprawnionych.
2. Państwa członkowskie mogą postanowić, że art. 4, 5, i 6 niniejszej dyrektywy stosuje się odpowiednio do wykonywania przez podmioty uprawnione prawa do udzielenia lub odmowy udzielenia dystrybutorom sygnału zezwolenia na transmisję, o której mowa w ust. 1, prowadzoną za pomocą jednego ze środków technicznych, o których mowa w art. 1 ust. 3 dyrektywy nr 93/83/EWG lub w art. 2 pkt 2 niniejszej dyrektywy.

ROZDZIAŁ V

Przepisy końcowe

Artykuł 9

Zmiany w dyrektywie nr 93/83/EWG

Art. 1 ust. 3 dyrektywy nr 93/83/EWG otrzymuje brzmienie:

„3. Do celów niniejszej dyrektywy »retransmisja drogą kablową« oznacza równoczesną, niezmienioną i pełną retransmisję – w systemie kablowym lub mikrofalowym, przeznaczoną do odbioru publicznego – pierwotnej transmisji z innego państwa członkowskiego programów telewizyjnych lub radiowych prowadzonej drogą przewodową lub bezprzewodową, w tym satelitarną, przeznaczonej do odbioru publicznego, niezależnie od sposobu, w jaki operator usługi retransmisji drogą kablową otrzymuje sygnał będący nośnikiem programu od organizacji radiowej lub telewizyjnej do celów retransmisji.”

Artykuł 10

Przegląd

1. Do dnia 7 czerwca 2025 r. Komisja dokonuje przeglądu niniejszej dyrektywy i przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu sprawozdanie zawierające główne ustalenia. Sprawozdanie to jest publikowane i podawane do wiadomości publicznej na stronie internetowej Komisji.
2. Państwa członkowskie terminowo przedkładają Komisji odpowiednie informacje potrzebne do przygotowania sprawozdania, o którym mowa w ust. 1.

Artykuł 11

Przepis przejściowy

Umowy w sprawie wykonywania praw autorskich i praw pokrewnych dotyczących czynności publicznego komunikowania utworów lub przedmiotów praw pokrewnych, drogą przewodową lub bezprzewodową, i publicznego udostępniania utworów lub przedmiotów praw pokrewnych, drogą przewodową lub bezprzewodową, w taki sposób, aby każdy mógł mieć do nich dostęp w wybranym przez siebie miejscu i czasie, następujących w trakcie świadczenia dodatkowej usługi online, a także czynności zwielokrotniania niezbędnych do celów świadczenia takiej usługi online, dostępu do niej lub korzystania z niej obowiązujące w dniu 7 czerwca 2021 r. podlegają art. 3 od dnia 7 czerwca 2023 r., jeżeli wygasają po tej dacie.

Uzyskane zezwolenia dotyczące czynności publicznego komunikowania objęte zakresem stosowania art. 8 obowiązujące w dniu 7 czerwca 2021 r. podlegają art. 8 od dnia 7 czerwca 2025 r., jeżeli wygasają po tej dacie.

*Artykuł 12***Transpozycja**

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy w terminie do dnia 7 czerwca 2021 r. Niezwłocznie powiadamiają o tym Komisję.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Sposób dokonywania takiego odniesienia określany jest przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

*Artykuł 13***Wejście w życie**

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

*Artykuł 14***Adresaci**

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 17 kwietnia 2019 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
A. TAJANI
Przewodniczący

W imieniu Rady
G. CIAMBA
Przewodniczący

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2019/790**z dnia 17 kwietnia 2019 r.****w sprawie prawa autorskiego i praw pokrewnych na jednolitym rynku cyfrowym oraz zmiany dyrektyw 96/9/WE i 2001/29/WE****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 53 ust. 1 oraz art. 62 i 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Traktat o Unii Europejskiej (TUE) przewiduje ustanowienie rynku wewnętrznego i wprowadzenie systemu zapewniającego niezakłóconą konkurencję na rynku wewnętrznym. Do osiągnięcia tych celów powinna przyczynić się dalsza harmonizacja ustawodawstw państw członkowskich w zakresie prawa autorskiego i praw pokrewnych.
- (2) Dyrektywy przyjęte w dziedzinie prawa autorskiego i praw pokrewnych przyczyniają się do funkcjonowania rynku wewnętrznego, zapewniają wysoki poziom ochrony podmiotów uprawnionych, ułatwiają weryfikację praw i tworzą ramy, w których może odbywać się eksploatacja utworów i innych przedmiotów objętych ochroną. Takie zharmonizowane ramy prawne przyczyniają się do należytego funkcjonowania rynku wewnętrznego oraz pobudzają innowacje, kreatywność, inwestycje i produkcję nowych treści, również w środowisku cyfrowym, w celu unikania rozdrobnienia rynku wewnętrznego. Poziom ochrony zapewniany przez te ramy prawne przyczynia się również do osiągnięcia celu Unii, jakim jest poszanowanie i wspieranie różnorodności kulturowej, równocześnie uwytatniając znaczenie wspólnego europejskiego dziedzictwa kulturowego. Art. 167 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej zobowiązuje Unię do uwzględniania w swoim działaniu aspektów kulturalnych.
- (3) Szybki rozwój technologii cyfrowych zmienia sposób, w jaki tworzy się, produkuje, rozpowszechnia i eksploatuje utwory i inne przedmioty objęte ochroną. Wciąż pojawiają się nowe modele biznesowe i nowe podmioty. Odpowiednie przepisy ustawodawcze powinny uwzględniać przyszłe przemiany, aby nie ograniczać rozwoju technologicznego. Cele i zasady określone w unijnych ramach prawa autorskiego są nadal solidne. Wciąż jednak istnieje problem braku pewności prawa, zarówno dla podmiotów uprawnionych, jak i użytkowników, w odniesieniu do niektórych sposobów korzystania, w tym transgranicznych sposobów korzystania, z utworów i innych przedmiotów objętych ochroną w środowisku cyfrowym. Jak wskazano w komunikacie Komisji z dnia 9 grudnia 2015 r. pt. „W kierunku nowoczesnych, bardziej europejskich ram prawa autorskiego”, w niektórych obszarach konieczne jest dostosowanie istniejących unijnych ram prawa autorskiego oraz ich uzupełnienie przy zachowaniu wysokiego poziomu ochrony prawa autorskiego i praw pokrewnych. Niniejsza dyrektywa ustanawia zasady dotyczące dostosowania niektórych wyjątków i ograniczeń w zakresie praw autorskich i praw pokrewnych do środowiska cyfrowego i transgranicznego, jak również środki ułatwiające niektóre praktyki w zakresie licencjonowania dotyczące w szczególności, lecz nie wyłącznie, rozpowszechniania niedostępnych w obrocie handlowym utworów i przedmiotów objętych ochroną oraz dostępności w internecie utworów audiowizualnych na platformach wideo na żądanie w celu zapewnienia szerszego dostępu do treści. Zawiera ona również zasady

⁽¹⁾ Dz.U. C 125 z 21.4.2017, s. 27.⁽²⁾ Dz.U. C 207 z 30.6.2017, s. 80.⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 26 marca 2019 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 15 kwietnia 2019 r.

ułatwiający korzystanie z treści znajdujących się w domenie publicznej. Aby zapewnić prawidłowe i sprawiedliwe funkcjonowanie rynku prawa autorskiego, należy również wprowadzić zasady dotyczące praw w publikacjach i korzystania z utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną przez dostawców usług internetowych polegających na przechowywaniu i udzielaniu dostępu do treści zamieszczanych przez użytkowników, zasady dotyczące przejrzystości umów z twórcami i wykonawcami, wynagradzania twórców i wykonawców, a także mechanizm odwołania praw, które twórcy i wykonawcy przenieśli na zasadzie wyłączności.

- (4) Niniejsza dyrektywa opiera się na zasadach określonych w dyrektywach obowiązujących obecnie w tej dziedzinie, w szczególności dyrektywach 96/9/WE ⁽⁴⁾, 2000/31/WE ⁽⁵⁾, 2001/29/WE ⁽⁶⁾, 2006/115/WE ⁽⁷⁾, 2009/24/WE ⁽⁸⁾, 2012/28/UE ⁽⁹⁾ oraz 2014/26/UE ⁽¹⁰⁾ i uzupełnia te dyrektywy.
- (5) W dziedzinie badań, innowacji, edukacji i zachowania dziedzictwa kulturowego technologie cyfrowe umożliwiają nowe sposoby korzystania, które nie są uregulowane wprost w istniejących unijnych przepisach dotyczących wyjątków i ograniczeń. Ponadto fakultatywny charakter wyjątków i ograniczeń przewidzianych w dyrektywach 96/9/WE, 2001/29/WE i 2009/24/WE w tych dziedzinach może mieć negatywny wpływ na funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Jest to szczególnie istotne w odniesieniu do transgranicznych sposobów korzystania, których znaczenie w środowisku cyfrowym jest coraz większe. W związku z tym istniejące wyjątki i ograniczenia w prawie Unii, które są istotne z punktu widzenia badań naukowych, innowacji, nauczania i zachowania dziedzictwa kulturowego, należy poddać ponownej ocenie w świetle tych nowych sposobów korzystania. Należy wprowadzić obowiązkowe wyjątki lub ograniczenia w odniesieniu do korzystania z technologii eksploracji tekstów i danych, zilustrowania w ramach nauczania w środowisku cyfrowym oraz do celów zachowania dziedzictwa kulturowego. Nadal powinny mieć zastosowanie istniejące wyjątki i ograniczenia obowiązujące w prawie Unii, w tym w odniesieniu do eksploracji tekstów i danych, edukacji i działalności związanej z zachowaniem dziedzictwa kulturowego, o ile nie ograniczają one zakresu obowiązkowych wyjątków lub ograniczeń przewidzianych w niniejszej dyrektywie, które państwa członkowskie muszą wdrożyć do swojego prawa krajowego. Należy zatem zmienić dyrektywy 96/9/WE oraz 2001/29/WE.
- (6) Celem wyjątków i ograniczeń przewidzianych w niniejszej dyrektywie jest osiągnięcie sprawiedliwej równowagi między prawami i interesami twórców i innych podmiotów uprawnionych, z jednej strony, a prawami i interesami użytkowników, z drugiej strony. Mają one zastosowanie jedynie w niektórych szczególnych przypadkach, które nie kolidują z normalną eksploatacją utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną ani nie powodują nadmiernego uszczerbku dla uzasadnionych interesów podmiotów uprawnionych.
- (7) Ochrona środków technologicznych ustanowiona w dyrektywie 2001/29/WE pozostaje niezbędna, aby zapewnić ochronę i skuteczne wykonywanie praw przyznanych twórcom i innym podmiotom uprawnionym na podstawie prawa Unii. Ochronę taką należy utrzymać, zapewniając jednocześnie, aby korzystanie ze środków technologicznych nie uniemożliwiało korzystania z wyjątków i ograniczeń przewidzianych w niniejszej dyrektywie. Podmioty uprawnione powinny mieć możliwość zapewnienia tego przy pomocy środków dobrowolnych. Podmioty uprawnione powinny mieć swobodę wyboru stosownych środków umożliwiających beneficjentom wyjątków i ograniczeń przewidzianych w niniejszej dyrektywie korzystanie z nich. W przypadku braku środków dobrowolnych państwa członkowskie powinny podjąć właściwe środki zgodnie z art. 6 ust. 4 akapit pierwszy dyrektywy 2001/29/WE, również w odniesieniu do utworów i innych przedmiotów objętych ochroną podawanych do publicznej wiadomości w ramach usług medialnych na żądanie.
- (8) Nowe technologie umożliwiają automatyczną matematyczną analizę informacji w postaci cyfrowej, takich jak teksty, dźwięki, obrazy lub dane, powszechnie określaną jako eksploracja tekstów i danych. Eksploracja tekstów i danych umożliwia przetwarzanie dużych ilości informacji w celu uzyskania nowej wiedzy i odkrycia nowych tendencji. Techniki eksploracji tekstów i danych są powszechne w całej gospodarce cyfrowej, powszechnie uważa się jednak, że eksploracja tekstów i danych może przynieść szczególne korzyści naukowcom, a tym samym

⁽⁴⁾ Dyrektywa 96/9/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 marca 1996 r. w sprawie ochrony prawnej baz danych (Dz.U. L 77 z 27.3.1996, s. 20).

⁽⁵⁾ Dyrektywa 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym) (Dz.U. L 178 z 17.7.2000, s. 1).

⁽⁶⁾ Dyrektywa 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym (Dz.U. L 167 z 22.6.2001, s. 10).

⁽⁷⁾ Dyrektywa 2006/115/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie prawa najmu i użyczenia oraz niektórych praw pokrewnych prawu autorskiemu w zakresie własności intelektualnej (Dz.U. L 376 z 27.12.2006, s. 28).

⁽⁸⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/24/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie ochrony prawnej programów komputerowych (Dz.U. L 111 z 5.5.2009, s. 16).

⁽⁹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/28/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie niektórych dozwolonych sposobów korzystania z utworów osieroconych (Dz.U. L 299 z 27.10.2012, s. 5).

⁽¹⁰⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/26/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz udzielania licencji wieloterytorialnych dotyczących praw do utworów muzycznych do korzystania online na rynku wewnętrznym (Dz.U. L 84 z 20.3.2014, s. 72).

wspierać innowacje. Technologie takie przynoszą korzyści uczelniom i innym organizacjom badawczym, a także instytucjom dziedzictwa kulturowego, ponieważ również one mogą prowadzić badania w ramach swojej głównej działalności. Jednakże takie organizacje i instytucje w Unii stają wobec problemu niepewności prawa odnośnie do tego, w jakim zakresie mogą one dokonywać analizy treści w drodze eksploracji tekstów i danych. W niektórych przypadkach eksploracja tekstów i danych może obejmować czynności chronione prawem autorskim lub prawem do bazy danych *sui generis*, w szczególności zwielokrotnianie utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną lub pobieranie treści z bazy danych, co ma miejsce na przykład w przypadku normalizacji danych podczas eksploracji tekstów i danych. Jeżeli nie znajduje zastosowanie wyjątek lub ograniczenie, konieczne jest uzyskanie zezwolenia na dokonanie takich czynności od podmiotów uprawnionych.

- (9) Eksploracja tekstów i danych może być również dokonywana w odniesieniu do samych faktów lub danych, które nie są chronione prawem autorskim, i w takich przypadkach nie jest wymagane zezwolenie na podstawie prawa autorskiego. Mogą mieć również miejsce takie przypadki eksploracji tekstów i danych, w których nie dokonuje się czynności zwielokrotniania lub w których dokonane zwielokrotnienia objęte są obowiązkowym wyjątkiem dotyczącym tymczasowych czynności zwielokrotniania przewidzianym w art. 5 ust. 1 dyrektywy 2001/29/WE, który nadal powinien być stosowany do technik eksploracji tekstów i danych nieobjętych sporządzania kopii w zakresie wykraczającym poza ten wyjątek.
- (10) Prawo Unii przewiduje określone wyjątki i ograniczenia dotyczące korzystania do celów badań naukowych, które mogą mieć zastosowanie do czynności eksploracji tekstów i danych. Te wyjątki i ograniczenia mają jednak charakter fakultatywny i nie są w pełni dostosowane do zastosowania technologii w badaniach naukowych. Ponadto w przypadku gdy naukowcy mają zgodny z prawem dostęp do treści, na przykład dzięki abonamentom na publikacje lub licencjom otwartego dostępu, warunki licencji mogą wykluczać eksplorację tekstów i danych. Ponieważ badania są coraz częściej prowadzone przy pomocy technologii cyfrowych, istnieje ryzyko, że jeżeli nie zostaną podjęte działania mające na celu rozwiązanie problemu niepewności prawa w odniesieniu do eksploracji tekstów i danych, to konkurencyjność Unii jako przestrzeni badawczej zmniejszy się.
- (11) Problem niepewności prawa w odniesieniu do eksploracji tekstów i danych należy rozwiązać poprzez wprowadzenie w stosunku do uczelni i innych organizacji badawczych, a także instytucji dziedzictwa kulturowego, obowiązkowego wyjątku od wyłącznego prawa do zwielokrotniania oraz od prawa do ochrony przed pobieraniem danych z bazy danych. Zgodnie z istniejącą polityką Unii w dziedzinie badań, która zachęca uczelnie i instytuty badawcze do współpracy z sektorem prywatnym, organizacje badawcze powinny również korzystać z tego wyjątku, jeżeli prowadzą badania w ramach partnerstw publiczno-prywatnych. O ile organizacje badawcze i instytucje dziedzictwa kulturowego powinny nadal korzystać z tego wyjątku, to powinny one również móc posłużyć się swoimi partnerami prywatnymi przy dokonywaniu eksploracji tekstów i danych, w tym poprzez korzystanie z ich narzędzi technologicznych.
- (12) Organizacje badawcze w całej Unii obejmują wiele różnych podmiotów, których głównym celem jest prowadzenie badań naukowych lub prowadzenie badań wraz ze świadczeniem usług edukacyjnych. W rozumieniu niniejszej dyrektywy pojęcie „badania naukowe” powinno obejmować zarówno nauki przyrodnicze, jak i nauki humanistyczne. Ze względu na zróżnicowanie takich podmiotów istotne jest wspólne rozumienie pojęcia „organizacje badawcze”. Oprócz uczelni lub innych placówek szkolnictwa wyższego i ich bibliotek organizacje badawcze powinny obejmować, przykładowo, także takie podmioty, jak instytuty badawcze czy szpitale prowadzące działalność badawczą. Mimo różnej formy prawnej i struktury, cechą wspólną organizacji badawczych w państwach członkowskich jest na ogół to, że działają one w sposób nienastawiony na zysk lub w ramach uznanej przez dane państwo misji realizowania interesu publicznego. Taka misja realizowania interesu publicznego może wynikać, przykładowo, z finansowania ze środków publicznych, z przepisów prawa krajowego lub z zamówień publicznych. Natomiast organizacje, na które przedsiębiorstwa komercyjne mają decydujący wpływ, umożliwiając takim przedsiębiorstwom sprawowanie kontroli ze względu na uwarunkowania strukturalne, jak na przykład ze względu na fakt, że są one akcjonariuszami lub współnikami, co może skutkować preferencyjnym dostępem do wyników badań, nie powinny zostać uznane za organizacje badawcze do celów niniejszej dyrektywy.
- (13) Za instytucje dziedzictwa kulturowego powinno się uważać ogólnodostępne biblioteki i muzea, niezależnie od rodzaju utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną znajdujących się w ich stałych zbiorach, a także archiwa oraz instytucje dziedzictwa filmowego lub dźwiękowego. Instytucje takie powinny również obejmować, między innymi, biblioteki narodowe i archiwa narodowe, a także archiwa i ogólnodostępne biblioteki placówek edukacyjnych, organizacji badawczych i organizacji nadawczych sektora publicznego.

- (14) Organizacje badawcze i instytucje dziedzictwa kulturowego, w tym związane z nimi osoby, powinny być objęte wyjątkiem dotyczącym eksploracji tekstów i danych w odniesieniu do treści, do których mają one zgodny z prawem dostęp. Zgodny z prawem dostęp powinien być rozumiany jako dostęp do treści oparty na polityce otwartego dostępu lub na ustaleniach umownych między podmiotami uprawnionymi i organizacjami badawczymi lub instytucjami dziedzictwa kulturowego, takich jak abonamenty, lub na innych zgodnych z prawem środkach. Przykładowo, w przypadku abonamentów posiadanych przez organizacje badawcze lub instytucje dziedzictwa kulturowego, związane z nimi osoby objęte tymi abonamentami należy uznawać za posiadające zgodny z prawem dostęp. Zgodny z prawem dostęp powinien również obejmować dostęp do treści, które są swobodnie dostępne w internecie.
- (15) Przechowywanie przez organizacje badawcze i instytucje dziedzictwa kulturowego wykonanych przez nie kopii na podstawie wyjątku do celów eksploracji tekstów i danych może, w określonych przypadkach, być konieczne, na przykład do celów późniejszej weryfikacji wyników badań naukowych. W takich przypadkach kopie powinny być przechowywane w zabezpieczonym środowisku. Państwa członkowskie powinny mieć swobodę określenia – na poziomie krajowym i po omówieniu tego z odpowiednimi podmiotami – innych szczegółowych regulacji dotyczących przechowywania kopii, w tym możliwość powołania godnych zaufania podmiotów na potrzeby przechowywania takich kopii. Aby niepotrzebnie nie ograniczać stosowania wyjątku, regulacje te powinny być proporcjonalne i powinny ograniczać się do tego, co jest niezbędne do bezpiecznego przechowywania kopii oraz zapobiegania nieuprawnionemu korzystaniu. Korzystanie do celów badań naukowych inne, niż eksploracja tekstów i danych, takie jak wzajemna ocena naukowa i wspólne badania, powinno w stosownych przypadkach pozostawać objęte wyjątkiem lub ograniczeniem przewidzianym w art. 5 ust. 3 lit. a) dyrektywy 2001/29/WE.
- (16) Ze względu na potencjalnie dużą liczbę wniosków o dostęp i pobrań utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną podmioty uprawnione powinny mieć możliwość stosowania odpowiednich środków, w przypadku gdy zagrożone może być bezpieczeństwo i integralność ich systemów lub baz danych. Środki takie można stosować, na przykład, aby zapewnić, aby dostęp do danych podmiotów uprawnionych mogły mieć tylko osoby mające do nich zgodny z prawem dostęp, w tym dzięki uwierzytelnieniu adresu IP czy uwierzytelnieniu użytkownika. Środki te powinny być proporcjonalne do zagrożenia i nie powinny wykraczać poza to, co jest niezbędne do realizacji celu polegającego na zapewnieniu bezpieczeństwa i integralności systemu i nie powinny utrudniać skutecznego stosowania tego wyjątku.
- (17) Ze względu na charakter i zakres wyjątku, który jest ograniczony do jednostek prowadzących badania naukowe, wszelkie ewentualne szkody wyrządzone podmiotom uprawnionym w związku ze stosowaniem tego wyjątku powinny być minimalne. W związku z tym państwa członkowskie nie powinny wprowadzać rekompensaty dla podmiotów uprawnionych w odniesieniu do korzystania w ramach wyjątków dotyczących eksploracji tekstów i danych wprowadzonych na podstawie niniejszej dyrektywy.
- (18) Oprócz znaczenia dla badań naukowych, techniki eksploracji tekstów i danych są szeroko wykorzystywane także przez podmioty prywatne i publiczne do analizowania dużych ilości danych w różnych sferach życia codziennego i do różnych celów, w tym przez służby państwowe, do podejmowania złożonych decyzji biznesowych oraz do rozwijania nowych aplikacji i technologii. Podmioty uprawnione nadal mieć możliwość udzielania licencji na sposoby korzystania ze swoich utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną wykraczające poza zakres stosowania obowiązkowego wyjątku dotyczącego eksploracji tekstów i danych na potrzeby badań naukowych przewidzianego w niniejszej dyrektywie oraz istniejących wyjątków i ograniczeń przewidzianych w dyrektywie 2001/29/WE. Jednocześnie należy wziąć pod uwagę fakt, że użytkownicy eksploracji tekstów lub danych mogą stanąć w obliczu niepewności prawa co do tego, czy można dokonywać zwielokrotnień i pobrań na potrzeby eksploracji tekstów lub danych w odniesieniu do utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, do których dostęp uzyskano w sposób zgodny z prawem, w szczególności gdy zwielokrotnienia i pobrania dokonywane do celów procesu technicznego nie spełniają wszystkich warunków istniejącego wyjątku dotyczącego tymczasowych czynności zwielokrotniania przewidzianego w art. 5 ust. 1 dyrektywy 2001/29/WE. Aby zapewnić większą pewność prawa w takich przypadkach i zachęcić do innowacji również w sektorze prywatnym, niniejsza dyrektywa powinna przewidywać – pod pewnymi warunkami – wyjątek lub ograniczenie dotyczące zwielokrotniania i pobierania utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną na potrzeby eksploracji tekstów i danych, a także umożliwiać przechowywanie wykonanych kopii tak długo, jak jest to konieczne do celów eksploracji tekstów i danych.

Taki wyjątek lub ograniczenie powinny mieć zastosowania tylko wtedy, gdy beneficjent ma zgodny z prawem dostęp do utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną, w tym również gdy utwór lub inny przedmiot objęty ochroną został podany do publicznej wiadomości w internecie, oraz o ile podmioty uprawnione nie

zastrzegły w odpowiedni sposób praw do zwielokrotniania i pobierania do celów eksploracji tekstów i danych. W przypadku treści, które zostały podane do publicznej wiadomości w internecie, za stosowne powinno się wyłącznie uznać zastrzeżenie tych praw za pomocą środków nadających się do odczytu maszynowego, łącznie z metadanymi i warunkami korzystania ze strony internetowej lub usługi. Zastrzeżenie praw do celów eksploracji tekstów i danych nie powinno dotyczyć innych sposobów korzystania. W innych przypadkach odpowiednie może być zastrzeżenie praw w drodze innych środków, takich jak umowy czy jednostronne oświadczenia. Podmioty uprawnione powinny mieć możliwość stosowania środków, które zapewniają poszanowanie poczynionych przez nie w tym względzie zastrzeżeń. Taki wyjątek lub ograniczenie nie powinny naruszać obowiązkowego wyjątku dotyczącego eksploracji tekstów i danych do celów badań naukowych przewidzianego w niniejszej dyrektywie ani obowiązującego wyjątku dotyczącego tymczasowych czynności zwielokrotniania przewidzianego w art. 5 ust. 1 dyrektywy 2001/29/WE.

- (19) Art. 5 ust. 3 lit. a) dyrektywy 2001/29/WE pozwala państwom członkowskim na wprowadzenie wyjątku lub ograniczenia w odniesieniu do prawa do zwielokrotniania, publicznego udostępniania i podawania do publicznej wiadomości utworów i innych przedmiotów objętych ochroną w taki sposób, że osoby postronne mają do nich dostęp w wybranym przez siebie miejscu i czasie wyłącznie w celach zilustrowania w ramach nauczania. Ponadto w art. 6 ust. 2 lit. b) i art. 9 lit. b) dyrektywy 96/9/WE zezwala się na korzystanie z baz danych oraz na pobieranie istotnej części ich zawartości w charakterze ilustracji w celach dydaktycznych. Zakres zastosowania tych wyjątków lub ograniczeń do cyfrowych sposobów korzystania jest niejasny. Brakuje również jasności co do tego, czy te wyjątki lub ograniczenia mają zastosowanie w sytuacji, gdy nauczanie odbywa się drogą internetową i na odległość. Ponadto w obecnych ramach prawnych nie przewidziano skutku transgranicznego. Taka sytuacja może utrudniać rozwój działalności edukacyjnej, w której wykorzystuje się materiały cyfrowe, i nauczania na odległość. W związku z tym, aby placówki edukacyjne mogły odnieść korzyści z całkowitej pewności prawa, korzystając z utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną w cyfrowej działalności edukacyjnej, w tym w internecie i ponad granicami, konieczne jest wprowadzenie nowego obowiązkowego wyjątku lub ograniczenia.
- (20) Programy nauczania na odległość i kształcenia transgranicznego funkcjonują przede wszystkim na poziomie szkolnictwa wyższego, jednak cyfrowe narzędzia i zasoby są coraz częściej wykorzystywane na wszystkich poziomach kształcenia, w szczególności w celu poprawienia i wzbogacenia procesu uczenia się. Wyjątek lub ograniczenie przewidziane w niniejszej dyrektywie powinny zatem przynieść korzyści wszystkim placówkom edukacyjnym uznanym przez dane państwo członkowskie, w tym placówkom edukacyjnym na poziomie kształcenia podstawowego, średniego, zawodowego i wyższego. Wyjątek lub ograniczenie przewidziane w niniejszej dyrektywie powinny mieć zastosowanie wyłącznie w zakresie, w jakim korzystanie jest uzasadnione niekomercyjnymi celami konkretnej działalności edukacyjnej. Przy dokonywaniu oceny, czy działalność danej placówki edukacyjnej ma charakter niekomercyjny, struktura organizacyjna i środki finansowania tej placówki nie powinny być decydującymi czynnikami
- (21) Przewidziane w niniejszej dyrektywie wyjątek lub ograniczenie wyłącznie w celu zilustrowania w ramach nauczania powinny być rozumiane jako obejmujące cyfrowe sposoby korzystania z utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną w celu wspierania, wzbogacenia lub uzupełnienia nauczania, włączając w to działania w zakresie uczenia się. Rozpowszechnianie oprogramowania, na które zezwala wyjątek lub ograniczenie, powinno być ograniczone do cyfrowego przekazania oprogramowania. W większości przypadków pojęcie zilustrowania powinno zatem zakładać korzystanie jedynie z części lub fragmentów utworów, co nie powinno zastępować zakupu materiałów przeznaczonych przede wszystkim na rynki edukacyjne. Przy wdrażaniu wyjątku lub ograniczenia państwa członkowskie powinny mieć swobodę określania – w odniesieniu do poszczególnych rodzajów utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, w zrównoważony sposób – proporcji utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną, z której można korzystać wyłącznie w celu zilustrowania w ramach nauczania. Sposoby korzystania dozwolone na podstawie wyjątku lub ograniczenia powinny być rozumiane jako obejmujące szczególne potrzeby osób niepełnosprawnych w zakresie dostępności w kontekście zilustrowania w ramach nauczania.
- (22) Korzystanie z utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną na podstawie przewidzianych w niniejszej dyrektywie wyjątku lub ograniczenia wyłącznie w celu zilustrowania w ramach nauczania powinno odbywać się jedynie w kontekście działań w zakresie nauczania i uczenia się przeprowadzanych na odpowiedzialność placówek edukacyjnych, w tym podczas egzaminów lub nauczania poza pomieszczeniami placówek edukacyjnych, np. w muzeum, bibliotece czy innej instytucji dziedzictwa kulturowego, i powinno ograniczać się do tego, co jest konieczne do celów takich działań. Wyjątek lub ograniczenie powinny obejmować zarówno korzystanie z utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną w klasie lub innych miejscach za pomocą narzędzi cyfrowych, np. elektronicznych tablic lub urządzeń cyfrowych, które mogą być podłączone do internetu, jak i korzystanie na odległość w bezpiecznym środowisku elektronicznym, np. w kontekście kursów internetowych lub dostępu do materiałów dydaktycznych uzupełniających dany kurs. Bezpieczne środowisko elektroniczne należy rozumieć jako cyfrowe środowisko nauczania i uczenia się, do którego dostęp jest ograniczony – dzięki odpowiedniemu procedurum uwierzytelniania z użyciem hasła – do personelu nauczającego tej placówki edukacyjnej oraz uczniów lub studentów zapisanych na dany program nauki.

- (23) W celu ułatwienia korzystania z utworów i innych przedmiotów objętych ochroną w celach edukacyjnych w niektórych państwach członkowskich wprowadzono różne rozwiązania w oparciu o wyjątek lub ograniczenie przewidziane w dyrektywie 2001/29/WE lub o umowy licencyjne dotyczące dalszych sposobów korzystania. Rozwiązania te zazwyczaj opracowywano w taki sposób, aby uwzględnić potrzeby placówek edukacyjnych i różnych poziomów kształcenia. Choć harmonizacja zakresu nowego obowiązkowego wyjątku lub ograniczenia w odniesieniu do cyfrowych sposobów korzystania oraz transgranicznej działalności dydaktycznej jest niezbędna, to rozwiązania dotyczące wdrożenia mogą różnić się w poszczególnych państwach członkowskich w zakresie, w jakim nie utrudnia to skutecznego stosowania wyjątku, ograniczenia lub transgranicznych sposobów korzystania. Państwa członkowskie powinny, na przykład, mieć swobodę wprowadzenia wymogu, aby przy korzystaniu z utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną przestrzegane były autorskie prawa osobiste twórców i wykonawców. Takie podejście powinno umożliwić państwom członkowskim korzystanie z dotychczasowych rozwiązań wprowadzonych na poziomie krajowym. W szczególności państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o uzależnieniu stosowania wyjątku lub ograniczenia, całkowicie lub częściowo, od dostępności odpowiednich licencji obejmujących co najmniej te same sposoby korzystania, na które zezwala wyjątek lub ograniczenie. Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby w przypadku gdy licencja tylko częściowo obejmuje sposoby korzystania na podstawie wyjątku lub ograniczenia, wszystkie inne sposoby korzystania również podlegały wyjątkowi lub ograniczeniu.

Państwa członkowskie mogłyby, na przykład, wykorzystać ten mechanizm do przyznania pierwszeństwa licencjom na materiały przeznaczone przede wszystkim na rynek edukacyjny lub licencjom na zapis nutowy. Aby uniknąć sytuacji, w której uzależnianie stosowania wyjątku od dostępności licencji prowadzi do niepewności prawa lub obciążeń administracyjnych dla placówek edukacyjnych, państwa członkowskie stosujące to podejście powinny podjąć konkretne środki, aby zapewnić łatwy dostęp do systemów licencyjnych umożliwiających cyfrowe sposoby korzystania z utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną w celu zilustrowania w ramach nauczania oraz zapewnić, aby placówki edukacyjne były świadome istnienia takich systemów licencyjnych. Taki system licencyjny powinien zaspokajać potrzeby placówek edukacyjnych. Można także rozwijać narzędzia informacyjne mające na celu zapewnienie widoczności istniejących systemów licencyjnych. Takie systemy mogłyby być, przykładowo, oparte na licencjach zbiorowych lub rozszerzonych licencjach zbiorowych, tak aby uniknąć konieczności podejmowania przez placówki edukacyjne indywidualnych negocjacji z podmiotami uprawnionymi. Aby zagwarantować pewność prawa, państwo członkowskie powinno określić, pod jakimi warunkami placówka edukacyjna może korzystać z chronionych utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną na podstawie tego wyjątku, a kiedy powinna działać na podstawie systemu licencyjnego.

- (24) Państwa członkowskie powinny mieć swobodę zapewnienia, aby podmioty uprawnione otrzymywały godziwą rekompensatę za cyfrowe korzystanie z ich utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną na podstawie przewidzianych w niniejszej dyrektywie wyjątku lub ograniczenia w celu zilustrowania w ramach nauczania. Określając poziom godziwej rekompensaty, powinno się należycie uwzględnić, między innymi, cele edukacyjne państw członkowskich i szkodę dla podmiotów uprawnionych. Państwa członkowskie decydujące się na zapewnienie godziwej rekompensaty powinny zachęcać do wykorzystywania systemów, które nie spowodują obciążeń administracyjnych dla placówek edukacyjnych.
- (25) Instytucje dziedzictwa kulturowego działają na rzecz zachowania swoich zbiorów dla przyszłych pokoleń. Czynność zachowania utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną znajdującego się w zbiorach instytucji dziedzictwa kulturowego może wymagać zwielokrotnienia i w związku z tym – uzyskania zezwolenia od właściwych podmiotów uprawnionych. Technologie cyfrowe oferują nowe sposoby zachowania dziedzictwa znajdującego się w ich zbiorach, stawiają jednak również nowe wyzwania. W związku z tymi nowymi wyzwaniami, aby umożliwić takie czynności zachowywania przez te instytucje, konieczne jest dostosowanie istniejących ram prawnych poprzez wprowadzenie obowiązkowego wyjątku od prawa do zwielokrotnienia.
- (26) Występowanie różnych podejść państw członkowskich w odniesieniu do czynności zwielokrotniania do celów zachowywania przez instytucje dziedzictwa kulturowego utrudniają współpracę transgraniczną, dzielenie się środkami zachowywania i tworzenie transgranicznych sieci zachowywania w ramach rynku wewnętrznego przez te instytucje, co prowadzi do nieefektywnego wykorzystania zasobów. Może mieć to negatywny wpływ na zachowywanie dziedzictwa kulturowego.
- (27) W związku z tym państwa członkowskie powinny przewidzieć wyjątek umożliwiający instytucjom dziedzictwa kulturowego zwielokrotnianie utworów i innych przedmiotów objętych ochroną znajdujących się na stałe w ich zbiorach w celu zachowania, na przykład aby zaradzić problemowi utraty przydatności technicznej lub degradacji pierwotnego formatu lub aby zabezpieczyć takie twory i inne przedmioty objęte ochroną. Taki wyjątek

powinien umożliwiać sporządzanie kopii przy pomocy właściwego narzędzia, środków lub technologii zachowywania, w jakimkolwiek formie lub na jakimkolwiek nośniku, w odpowiedniej liczbie, w dowolnym momencie istnienia utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną, a także w zakresie koniecznym do celów zachowania. Zwiłokrotnianie dokonywane przez instytucje dziedzictwa kulturowego do celów innych, niż zachowanie utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną w ich stałych zbiorach powinno być uzależnione od zezwolenia podmiotu uprawnionego, chyba że jest dozwolone na podstawie innych wyjątków lub ograniczeń przewidzianych w prawie Unii.

- (28) Instytucje dziedzictwa kulturowego nie zawsze same dysponują środkami technicznymi lub wiedzą fachową do podejmowania czynności wymaganych do zachowywania zbiorów, zwłaszcza w środowisku cyfrowym, i mogą w związku z tym korzystać z pomocy innych instytucji kulturalnych lub innych stron trzecich. Na podstawie wyjątku dotyczącego zachowania przewidzianego niniejszą dyrektywą powinno się zezwolić instytucjom dziedzictwa kulturowego na zlecenie stronom trzecim – również instytucjom dziedzictwa kulturowego mającym siedzibę w innych państwach członkowskich – wykonania kopii w ich imieniu i na ich odpowiedzialność.
- (29) Do celów niniejszej dyrektywy należy uznać, że utwory i inne przedmioty objęte ochroną znajdują się na stałe w zbiorach instytucji dziedzictwa kulturowego, jeżeli egzemplarze tych utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną są własnością tych instytucji lub znajdują się na stałe w ich posiadaniu, np. w wyniku przeniesienia własności, umowy licencyjnej, systemu przekazywania egzemplarza obowiązkowego lub uzgodnień dotyczących długoterminowego przechowywania.
- (30) Instytucje dziedzictwa kulturowego powinny korzystać z jasnych ram dotyczących cyfryzacji i rozpowszechniania, w tym transgranicznego, utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną uznanych za niedostępne w obrocie handlowym do celów niniejszej dyrektywy. Jednak szczególne cechy zbiorów niedostępnych w obrocie handlowym utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, a także liczba utworów i innych przedmiotów objętych ochroną będących przedmiotem projektów powszechnej cyfryzacji powodują, że uzyskanie uprzedniego zezwolenia od poszczególnych podmiotów uprawnionych może być bardzo trudne. Może to wynikać na przykład z wieku utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, ich ograniczonej wartości komercyjnej lub z faktu, że nigdy nie były one przeznaczone do celów komercyjnych lub nigdy nie były eksploatowane komercyjnie. Z tego powodu należy przewidzieć środki ułatwiające niektóre sposoby korzystania z niedostępnych w obrocie handlowym utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną znajdujących się na stałe w zbiorach instytucji dziedzictwa kulturowego.
- (31) Wszystkie państwa członkowskie powinny posiadać mechanizmy prawne umożliwiające stosowanie udzielonych instytucjom dziedzictwa kulturowego przez odpowiednie i w wystarczającym stopniu reprezentatywne organizacje zbiorowego zarządzania licencji na niektóre sposoby korzystania z niedostępnych w obrocie handlowym utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną również do praw podmiotów uprawnionych, które w tym zakresie nie upoważniły reprezentatywnej organizacji zbiorowego zarządzania. Na podstawie niniejszej dyrektywy powinno być możliwe objęcie takimi licencjami wszystkich państw członkowskich.
- (32) Przepisy dotyczące licencji zbiorowych niedostępnych w obrocie handlowym utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną mogą nie przewidywać rozwiązania dla wszystkich przypadków, gdy instytucje dziedzictwa kulturowego napotykają trudności w uzyskaniu wszystkich koniecznych zezwoleń od podmiotów uprawnionych na korzystanie z niedostępnych w obrocie handlowym utworów i innych przedmiotów objętych ochroną. Sytuacja taka może mieć miejsce, na przykład, gdy w przypadku określonego rodzaju utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną nie ma praktyki zbiorowego zarządzania prawami lub gdy odnośna organizacja zbiorowego zarządzania nie jest w wystarczającym stopniu reprezentatywna dla danej kategorii podmiotów uprawnionych i kategorii odnośnych praw. W takich szczególnych przypadkach instytucje dziedzictwa kulturowego powinny mieć możliwość udostępniania w internecie we wszystkich państwach członkowskich niedostępnych w obrocie handlowym utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, które znajdują się na stałe w ich zbiorach, na podstawie zharmonizowanego wyjątku od prawa autorskiego i praw pokrewnych lub ograniczenia tych praw. Ważne jest, aby korzystanie na podstawie tego wyjątku lub ograniczenia miało miejsce jedynie wtedy, gdy spełnione są określone warunki, zwłaszcza w odniesieniu do dostępności licencji. Braku umów dotyczących warunków udzielania licencji nie powinno się interpretować jako braku dostępności licencji.
- (33) Państwa członkowskie powinny, w ramach przewidzianych w niniejszej dyrektywie, mieć swobodę wyboru określonego rodzaju mechanizmu licencyjnego, takiego jak rozszerzone licencje zbiorowe lub domniemanie reprezentacji, który wprowadzają na potrzeby korzystania z niedostępnych w obrocie handlowym utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną przez instytucje dziedzictwa kulturowego, zgodnie ze swoimi tradycjami prawnymi, praktykami lub okolicznościami. Państwa członkowskie powinny również mieć swobodę określania

wymogów dla organizacji zbiorowego zarządzania dotyczących reprezentatywności w wystarczającym stopniu, o ile określenie to jest oparte na znaczącej liczbie podmiotów uprawnionych w przypadku danego rodzaju utworów i innych przedmiotów objętych ochroną, które udzieliły upoważnienia umożliwiającego udzielenie licencji na dany sposób korzystania. Państwa członkowskie powinny mieć swobodę określania szczegółowych zasad obowiązujących w przypadkach, gdy więcej niż jedna organizacja zbiorowego zarządzania jest reprezentatywna dla danych utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, wymagając na przykład wspólnych licencji czy umów między odnośnymi organizacjami.

- (34) Do celów tych mechanizmów licencyjnych ważny jest precyzyjny i sprawnie funkcjonujący system zbiorowego zarządzania. Dyrektywa 2014/26/UE ustanawia taki system, a system ten obejmuje w szczególności zasady dobrego zarządzania, przejrzystości i sprawozdawczości, jak również regularny, rzetelny i dokładny podział i wypłatę kwot należnych poszczególnym podmiotom uprawnionym.
- (35) Wszystkim podmiotom uprawnionym powinno się zapewnić stosowne gwarancje, które dawałyby możliwość wyłączenia stosowania wprowadzonych niniejszą dyrektywą mechanizmów licencyjnych i wyjątku lub ograniczenia w związku z korzystaniem z niedostępnych w obrocie handlowym utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną w odniesieniu do wszystkich ich utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, do wszystkich licencji lub wszystkich sposobów korzystania na podstawie wyjątku lub ograniczenia, do poszczególnych utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną lub w odniesieniu do konkretnych licencji lub sposobów korzystania na podstawie wyjątku lub ograniczenia, w każdym momencie przed udzieleniem licencji lub przed korzystaniem na podstawie wyjątku lub ograniczenia lub w trakcie okresu licencji lub korzystania na podstawie wyjątku lub ograniczenia. Warunki dotyczące tych mechanizmów licencyjnych nie powinny mieć wpływu na ich przydatność w praktyce dla instytucji dziedzictwa kulturowego. Ważne jest, aby w przypadku gdy dany podmiot uprawniony wyłącza stosowanie takich mechanizmów lub takiego wyjątku lub ograniczenia w odniesieniu do co najmniej jednego utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną, trwające sposoby korzystania zostały zakończone w rozsądnym terminie, a w przypadku gdy odbywają się one na podstawie licencji zbiorowej, aby organizacja zbiorowego zarządzania z chwilą poinformowania zaprzestała udzielania licencji na odnośne sposoby korzystania. Takie wyłączenie przez podmioty uprawnione nie powinno mieć wpływu na ich roszczenia o rekompensatę za faktyczne korzystanie z utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną na podstawie licencji.
- (36) Niniejsza dyrektywa nie wpływa na przysługującą państwom członkowskim możliwość podjęcia decyzji odnośnie do tego, na kim ciąży odpowiedzialność prawna w zakresie zgodności z określonymi w niniejszej dyrektywie warunkami udzielania licencji na niedostępne w obrocie handlowym utwory lub inne przedmioty objęte ochroną oraz korzystania z nich, jak również w zakresie przestrzegania przez strony warunków tych licencji.
- (37) Biorąc pod uwagę różnorodność utworów oraz innych przedmiotów objętych ochroną w zbiorach instytucji dziedzictwa kulturowego, ważne jest, aby mechanizmy licencyjne i wyjątek lub ograniczenie przewidziane w niniejszej dyrektywie były dostępne i mogły być stosowane w praktyce do różnych rodzajów utworów i innych przedmiotów objętych ochroną, w tym do zdjęć, oprogramowania, fonogramów, utworów audiowizualnych i unikalnych dzieł sztuki, w tym również w przypadku gdy nie były one nigdy dostępne w obrocie handlowym. Utwory, które nigdy nie były w obrocie handlowym, mogą obejmować plakaty, ulotki, dzienniki z okopów lub amatorskie utwory audiowizualne, ale także nieopublikowane utwory lub inne przedmioty objęte ochroną, z zastrzeżeniem innych obowiązujących ograniczeń prawnych, takich jak krajowe przepisy dotyczące autorskich praw osobistych. Jeżeli utwór lub inny przedmiot objęty ochroną jest dostępny w jakiegokolwiek ze swoich różnych wersji, takich jak kolejne wydania utworów literackich lub alternatywne wersje utworów kinematograficznych, lub w jakiegokolwiek ze swoich postaci, takich jak cyfrowe i drukowane formy tego samego utworu, takiego utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną nie powinno się uznawać za niedostępny w obrocie handlowym. Z kolei dostępność w obrocie handlowym adaptacji, w tym innych wersji językowych lub audiowizualnych adaptacji utworu literackiego, nie powinna uniemożliwiać uznania utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną za niedostępny w obrocie handlowym w danej wersji językowej. Aby odzwierciedlić specyfikę różnych rodzajów utworów lub przedmiotów objętych ochroną w zakresie sposobów publikowania i rozpowszechniania oraz ułatwić korzystanie z tych mechanizmów, konieczne może się okazać ustanowienie szczególnych wymogów w zakresie praktycznego stosowania tych mechanizmów licencyjnych, takich jak wymóg okresu, jaki musi upłynąć od pierwszej dostępności w obrocie handlowym utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną. Państwa członkowskie powinny konsultować się przy ustanawianiu takich wymogów lub procedur z podmiotami uprawnionymi, instytucjami dziedzictwa kulturowego i organizacjami zbiorowego zarządzania.
- (38) Przy ustalaniu, czy utwory i inne przedmioty objęte ochroną są niedostępne w obrocie handlowym, należy podjąć rozsądne działania mające na celu ocenę ich dostępności dla odbiorców w zwyczajowych kanałach handlowych, z uwzględnieniem cech charakterystycznych danego utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną lub konkretnego zbioru utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną. Państwa członkowskie powinny mieć swobodę określania, kto ponosi odpowiedzialności za podjęcie tych rozsądnych działań. Rozsądnymi działaniami nie powinno się powtarzać, niemniej powinny one uwzględniać każdy łatwo dostępny dowód przyszłej dostępności utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną w zwyczajowych kanałach

handlowych. Indywidualna ocena poszczególnych utworów powinna być wymagana wyłącznie wtedy, gdy jest to uznane za rozsądne z uwagi na dostępność odnośnych informacji, prawdopodobieństwo dostępności handlowej i szacowany koszt transakcji. Weryfikację dostępności utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną zazwyczaj powinno się przeprowadzać w państwie członkowskim, w którym dana instytucja dziedzictwa kulturowego ma siedzibę, chyba że za rozsądną uznaje się weryfikację transgraniczną, na przykład w przypadku gdy istnieją łatwo dostępne informacje wskazujące, że utwór literacki został najpierw opublikowany w danej wersji językowej w innym państwie członkowskim. W wielu przypadkach status niedostępności danego zbioru utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną w obrocie handlowym można określać za pomocą proporcjonalnego mechanizmu, takiego jak kontrola wyrywkowa. Ograniczona dostępność danego utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną, jak na przykład jego dostępność w sklepach z produktami używanymi lub teoretyczna możliwość uzyskania licencji na dany utwór lub inny przedmiot objęty ochroną nie powinny być uznawane za dostępność dla odbiorców w zwyczajowych kanałach handlowych.

- (39) Z uwagi na wzajemne poszanowanie praw na poziomie międzynarodowym mechanizmy licencyjne oraz wyjątek lub ograniczenie przewidziane w niniejszej dyrektywie dotyczące cyfryzacji i rozpowszechnianie niedostępnych w obrocie handlowym utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną nie powinny mieć zastosowania do zbiorów niedostępnych w obrocie handlowym utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, jeżeli dostępne są dowody pozwalające przypuszczać, że głównie są to utwory lub inne przedmioty objęte ochroną pochodzące z państw trzecich, chyba że dana organizacja zbiorowego zarządzania jest w wystarczającym stopniu reprezentatywna dla tego państwa trzeciego, np. dzięki umowie w sprawie reprezentacji. Ocena ta może opierać się na dowodach dostępnych w następstwie podjęcia rozsądnych działań w celu ustalenia, czy dany utwór lub inny przedmiot objęty ochroną jest niedostępny w obrocie handlowym, bez konieczności poszukiwania dalszych dowodów. Indywidualna ocena pochodzenia poszczególnych niedostępnych w obrocie handlowym utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną powinna być wymagana tylko wtedy, gdy jest to również wymagane do podjęcia rozsądnych działań mających na celu określenie, czy są one dostępne w obrocie handlowym.
- (40) Umawiające się instytucje dziedzictwa kulturowego i organizacje zbiorowego zarządzania powinny nadal mieć swobodę ustalania terytorialnego zakresu licencji, łącznie z możliwością objęcia nią wszystkich państw członkowskich, opłat licencyjnych i dozwolonych sposobów korzystania. Sposoby korzystania będące przedmiotem takich licencji nie powinny mieć na celu osiągnięcie zysku, również wtedy gdy kopie są rozdawane przez instytucję dziedzictwa kulturowego, na przykład jako materiały promujące daną wystawę. Jednocześnie, ponieważ cyfryzacja zbiorów instytucji dziedzictwa kulturowego może oznaczać konieczność zainwestowania poważnych środków, wszelkie licencje udzielane na podstawie mechanizmu przewidzianego w niniejszej dyrektywie nie powinny uniemożliwiać instytucjom dziedzictwa kulturowego pokrywania kosztów licencji oraz kosztów cyfryzacji i upowszechniania utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną będących przedmiotem licencji.
- (41) Należy odpowiednio informować o korzystaniu, obecnie i w przyszłości, przez instytucje dziedzictwa kulturowego z niedostępnych w obrocie handlowym utworów i innych przedmiotów objętych ochroną na podstawie niniejszej dyrektywy oraz o obowiązujących regulacjach dla wszystkich podmiotów uprawnionych dotyczących możliwości wyłączenia stosowania licencji lub wyjątku lub ograniczenia w stosunku do własnych utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, w stosownych przypadkach zarówno przed rozpoczęciem korzystania na podstawie licencji, wyjątku lub ograniczenia, jak i w trakcie tego korzystania. Takie informowanie jest szczególnie ważne w przypadku korzystania w kontekście transgranicznym na rynku wewnętrznym. Należy zatem przewidzieć utworzenie jednego przeznaczonego do tego publicznie dostępnego portalu internetowego dla całej Unii w celu przekazywania takich informacji ogółowi odbiorców w rozsądnym terminie przed rozpoczęciem korzystania. Portal taki powinien ułatwiać podmiotom uprawnionym wyłączenie stosowania licencji lub wyjątku lub ograniczenia w stosunku do ich utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną. Zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 386/2012⁽¹⁾ Urzędowi Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej (zwanemu dalej „urzędem”) powierzono określone zadania i działania finansowane z jego własnych środków budżetowych, które mają na celu ułatwienie i wspieranie działań organów krajowych, sektora prywatnego i instytucji unijnych w zakresie walki z naruszaniem praw własności intelektualnej oraz zapobiegania takim naruszeniom. Należy zatem powierzyć temu urzędowi obowiązek ustanowienia i prowadzenia portalu udostępniającego takie informacje.

Oprócz udostępniania informacji za pośrednictwem portalu konieczne może okazać się podjęcie dalszych odpowiednich działań informacyjnych w poszczególnych przypadkach, aby zwiększyć świadomość zainteresowanych podmiotów uprawnionych w tym zakresie, na przykład poprzez wykorzystanie dodatkowych kanałów komunikacji w celu dotarcia do szerszego grona odbiorców. Konieczność, charakter i zasięg geograficzny dodatkowych działań informacyjnych powinien zależeć od cech odpowiednich niedostępnych w obrocie handlowym utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, warunków licencji lub sposobu korzystania na podstawie wyjątku lub ograniczenia, oraz praktyk stosowanych w państwach członkowskich. Działania informacyjne powinny być prowadzone w sposób skuteczny, tak aby nie było konieczności informowania każdego podmiotu uprawnionego osobno.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 386/2012 z dnia 19 kwietnia 2012 r. w sprawie powierzenia Urzędowi Harmonizacji Rynku Wewnętrznego (znaki towarowe i wzory) zadań związanych z egzekwowaniem praw własności intelektualnej, w tym zwoływania posiedzeń przedstawicieli sektora publicznego i prywatnego w charakterze europejskiego obserwatorium do spraw naruszeń praw własności intelektualnej (Dz.U. L 129 z 16.5.2012, s. 1).

- (42) Państwa członkowskie powinny wspierać dialog z zainteresowanymi stronami w poszczególnych sektorach w celu zapewnienia, aby mechanizmy licencyjne określone w niniejszej dyrektywie dotyczące niedostępnych w obrocie handlowym utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną były uznawane i działały prawidłowo, aby podmioty uprawnione były odpowiednio chronione, aby odpowiednio informowano o licencjach i aby zapewniona była pewność prawa w odniesieniu do reprezentatywności organizacji zbiorowego zarządzania i kategoryzacji utworów.
- (43) Środki przewidziane w niniejszej dyrektywie mające na celu ułatwienie udzielania licencji zbiorowych na prawa do niedostępnych w obrocie handlowym utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, które znajdują się na stałe w zbiorach instytucji dziedzictwa kulturowego, powinny pozostawać bez uszczerbku dla korzystania z takich utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną na podstawie wyjątków lub ograniczeń przewidzianych w prawie Unii lub innych licencji mających rozszerzony skutek, o ile takie udzielanie licencji nie odbywa się ze względu na fakt, że dane utwory lub inne przedmioty objęte ochroną są niedostępne w obrocie handlowym. Środki te powinny również pozostawać bez uszczerbku dla krajowych mechanizmów korzystania z niedostępnych w obrocie handlowym utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną opartych na licencjach zawartych między organizacjami zbiorowego zarządzania a użytkownikami innymi niż instytucje dziedzictwa kulturowego.
- (44) Mechanizmy udzielania licencji zbiorowych z rozszerzonym skutkiem umożliwiają organizacji zbiorowego zarządzania, występującej jako podmiot udzielający licencji zbiorowej w imieniu podmiotów uprawnionych, oferowanie licencji niezależnie od tego, czy podmioty te upoważniły do tego daną organizację. Systemy oparte na mechanizmach, takich jak rozszerzone licencje zbiorowe, upoważnienia ustawowe lub domniemanie reprezentacji, dobrze funkcjonują już w wielu państwach członkowskich i mogą być wykorzystywane w wielu obszarach. Funkcjonowanie ram prawa autorskiego dla wszystkich stron wymaga dostępności proporcjonalnych prawnych mechanizmów udzielania licencji na utwory i inne przedmioty objęte ochroną. Państwa członkowskie powinny zatem mieć możliwość polegania na rozwiązaniach, umożliwiając organizacjom zbiorowego zarządzania oferowanie licencji obejmujących potencjalnie dużą liczbę utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną w odniesieniu do określonych sposobów korzystania oraz dystrybucję przychodów pochodzących z takiego udzielania licencji podmiotom uprawnionym, zgodnie z dyrektywą 2014/26/UE.
- (45) Z uwagi na charakter niektórych sposobów korzystania, wraz ze zwykle dużą liczbą odnośnych utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, koszt związany z weryfikacją indywidualnych praw w przypadku każdego zainteresowanego podmiotu uprawnionego jest zbyt wysoki. W rezultacie jest mało prawdopodobne, aby – bez skutecznych mechanizmów udzielania licencji zbiorowych – odbyły się wszystkie transakcje w danych obszarach, które są konieczne, aby możliwe było korzystania z tych utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną. Udzielanie przez organizację zbiorowego zarządzania rozszerzonych licencji zbiorowych i podobne mechanizmy mogą umożliwić zawieranie porozumień w tych obszarach, w których licencje zbiorowe oparte na zezwoleniu podmiotów uprawnionych nie zapewniają wyczerpującego rozwiązania w odniesieniu do objęcia wszystkich utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, które ma być stosowane. Mechanizmy takie uzupełniają zbiorowe zarządzanie prawami w oparciu o indywidualne zezwolenia podmiotów uprawnionych, zapewniając użytkownikom w niektórych przypadkach całkowitą pewność prawa. Jednocześnie dają podmiotom uprawnionym możliwość odnoszenia korzyści ze zgodnego z prawem korzystania z ich utworów.
- (46) Z uwagi na rosnące znaczenie możliwości oferowania elastycznych rozwiązań licencyjnych w erze cyfrowej, a także coraz powszechniejsze stosowanie takich systemów państwa członkowskie powinny móc zapewniać mechanizmy licencyjne, które pozwalają organizacjom zbiorowego zarządzania na udzielanie licencji – na zasadzie dobrowolności – niezależnie od tego, czy wszystkie podmioty uprawnione je do tego upoważniły. Państwa członkowskie powinny móc utrzymać lub wprowadzać takie mechanizmy zgodnie ze swoimi krajowymi tradycjami, praktykami lub okolicznościami, z zastrzeżeniem gwarancji przewidzianych w niniejszej dyrektywie i z poszanowaniem prawa Unii oraz międzynarodowych zobowiązań Unii. Mechanizmy te miałyby zastosowanie wyłącznie na terytorium danego państwa członkowskiego, chyba że prawo Unii przewiduje inaczej. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość wyboru określonego rodzaju mechanizmu umożliwiającego rozszerzenie licencji na utwory lub inne przedmioty objęte ochroną na prawa przysługujące podmiotom uprawnionym, które nie udzieliły upoważnienia organizacji zawierającej umowę, pod warunkiem że taki mechanizm jest zgodny z prawem Unii, w tym z przepisami dotyczącymi zbiorowego zarządzania prawami autorskimi określonymi w dyrektywie 2014/26/UE. W szczególności systemy takie powinny również zapewniać, aby art. 7 dyrektywy 2014/26/UE miał zastosowanie do podmiotów uprawnionych, które nie są członkami organizacji zawierającej umowę. Mechanizmy te mogą obejmować rozszerzone licencje zbiorowe, upoważnienia ustawowe i domniemanie reprezentacji. Przepisy niniejszej dyrektywy dotyczące udzielania licencji zbiorowych nie powinny mieć wpływu na istniejące możliwości państw członkowskich w zakresie stosowania obowiązkowego zbiorowego zarządzania prawami lub innych mechanizmów udzielania licencji zbiorowych z rozszerzonym skutkiem, takich jak mechanizmy zawarte w art. 3 dyrektywy Rady 93/83/EWG⁽¹²⁾.

⁽¹²⁾ Dyrektywa Rady nr 93/83/EWG z dnia 27 września 1993 r. w sprawie koordynacji niektórych zasad dotyczących prawa autorskiego oraz praw pokrewnych stosowanych w odniesieniu do przekazu satelitarnego oraz retransmisji drogą kablową (Dz.U. L 248 z 6.10.1993, s. 15).

- (47) Istotne jest, aby mechanizmy udzielania licencji zbiorowych z rozszerzonym skutkiem były stosowane tylko w odniesieniu do dokładnie określonych przypadków korzystania, w których uzyskanie upoważnienia bezpośrednio od podmiotów uprawnionych jest zazwyczaj uciążliwe i niepraktyczne w takim stopniu, że zawarcie umowy licencji, a mianowicie takiej, której przedmiotem byłaby licencja obejmująca wszystkie zainteresowane podmioty uprawnione, jest mało prawdopodobne ze względu na charakter korzystania lub rodzaje danych utworów lub przedmiotów objętych ochroną. Takie mechanizmy powinny być oparte na obiektywnych, przejrzystych i niedyskryminacyjnych kryteriach traktowania podmiotów uprawnionych, w tym podmiotów uprawnionych niebędących członkami organizacji zbiorowego zarządzania. W szczególności fakt, że zainteresowane podmioty uprawnione nie są obywatelami ani nie mają miejsca zamieszkania lub siedziby w państwie członkowskim użytkownika, który ubiega się o udzielenie licencji, nie powinien sam w sobie być powodem uznania weryfikacji praw za uciążliwe i niepraktyczne do tego stopnia, aby uzasadniało to stosowanie takich mechanizmów. Równie ważne jest, aby korzystanie na podstawie licencji nie miało niekorzystnego wpływu na wartość majątkową odnośnych praw ani nie pozbawiło podmiotów uprawnionych znaczących korzyści handlowych.
- (48) Państwa członkowskie powinny zapewnić wprowadzenie i stosowanie w sposób niedyskryminacyjny odpowiednich gwarancji chroniących uzasadnione interesy podmiotów uprawnionych, które nie upoważniły organizacji oferującej licencję. W szczególności, aby uzasadnić rozszerzony skutek tych mechanizmów, organizacja powinna – ze względu na upoważnienia udzielone jej przez podmioty uprawnione – być w wystarczającym stopniu reprezentatywna w odniesieniu do rodzajów utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną oraz praw, które są przedmiotem licencji. Państwa członkowskie powinny określić wymogi, jakie te organizacje muszą spełnić, aby można było je uznać za reprezentatywne w wystarczającym stopniu, biorąc pod uwagę kategorię praw, którymi zarządza organizacja, zdolność organizacji do skutecznego zarządzania prawami, sektor kreatywny, w którym prowadzi działalność oraz to, czy organizacja obejmuje znaczącą liczbę podmiotów uprawnionych w przypadku odpowiedniego rodzaju utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, które udzieliły upoważnienia umożliwiającego udzielanie licencji na odpowiednie sposoby korzystania zgodnie z dyrektywą 2014/26/UE. W celu zapewnienia pewności prawa oraz zaufania do mechanizmów państwa członkowskie powinny mieć możliwość podjęcia decyzji odnośnie do tego, na kim ciąży odpowiedzialność prawna w zakresie sposobów korzystania, na które zezwolono na podstawie umowy licencyjnej. Należy zagwarantować równe traktowanie wszystkich podmiotów uprawnionych, których umowy są eksploatowane na podstawie licencji, w tym w szczególności w odniesieniu do dostępu do informacji na temat licencjonowania i podziału wynagrodzenia. Działania informacyjne powinny być prowadzone w sposób skuteczny w całym okresie obowiązywania licencji i nie powinny nakładać nieproporcjonalnych obciążeń administracyjnych na użytkowników, organizacje zbiorowego zarządzania lub podmioty uprawnione, tak aby nie było konieczności informowania każdego podmiotu uprawnionego osobno.

W celu zapewnienia podmiotom uprawnionym możliwości łatwego odzyskania kontroli nad ich utworami i uniemożliwienia korzystania z ich utworów, które mogłyby być szkodliwe dla ich interesów, kluczowe jest aby podmioty uprawnione miały rzeczywistą możliwość wyłączenia stosowania takich mechanizmów w stosunku do swoich utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną w odniesieniu do wszystkich sposobów korzystania i utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, lub do szczególnych sposobów korzystania i utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, w tym przed udzieleniem licencji i w trakcie okresu licencji. W takich przypadkach trwające sposoby korzystania powinny zostać zakończone w rozsądnym terminie. Takie wyłączenie przez podmioty uprawnione nie ma wpływu na ich roszczenia o wynagrodzenie za faktyczne korzystanie z ich utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną na podstawie licencji. Państwa członkowskie powinny również mieć możliwość zdecydowania, że do ochrony podmiotów uprawnionych odpowiednie są dodatkowe środki. Takie dodatkowe środki mogłyby obejmować na przykład zachęcanie do wymiany informacji między organizacjami zbiorowego zarządzania i innymi zainteresowanymi stronami w całej Unii w celu zwiększenia wiedzy na temat tych mechanizmów, a także możliwość wyłączenia przez podmioty uprawnione swoich utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną ze stosowania tych mechanizmów.

- (49) Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby cel i zakres każdej licencji udzielonej w wyniku mechanizmów udzielania licencji zbiorowych z rozszerzonym skutkiem, jak również możliwe sposoby korzystania były zawsze starannie i jasno określone w przepisach prawa, a w przypadku gdy odnośne przepisy prawa zawierają normy o charakterze ogólnym – w praktykach w zakresie licencjonowania stosowanych w wyniku takich norm o charakterze ogólnym lub w udzielonych licencjach. Możliwość posługiwania się licencją w ramach tych mechanizmów powinna być również ograniczona do organizacji zbiorowego zarządzania, które są objęte zakresem prawa krajowego wdrażającego dyrektywę 2014/26/UE.
- (50) Biorąc pod uwagę różne tradycje i doświadczenia związane z mechanizmami udzielania licencji zbiorowych z rozszerzonym skutkiem w poszczególnych państwach członkowskich oraz ich stosowanie do podmiotów uprawnionych niezależnie od ich obywatelstwa lub państwa członkowskiego zamieszkania, ważne jest zapewnienie przejrzystości i dialogu na poziomie Unii na temat praktycznego funkcjonowania tych mechanizmów, w tym w odniesieniu do skuteczności gwarancji dla podmiotów uprawnionych, użyteczności takich mechanizmów, ich wpływu na podmioty uprawnione niebędące członkami organizacji zbiorowego

zarządzania lub na podmioty uprawnione będące obywatelami innego państwa członkowskiego lub mają miejsce zamieszkania w innym państwie członkowskim, oraz wpływu na transgraniczne świadczenie usług, łącznie z potencjalną potrzebą ustanowienia przepisów dotyczących nadania tym mechanizmom transgranicznego skutku na rynek wewnętrzny. W celu zapewnienia przejrzystości Komisja powinna regularnie publikować informacje na temat stosowania takich mechanizmów na podstawie niniejszej dyrektywy. Państwa członkowskie, które wprowadziły takie mechanizmy, powinny zatem informować Komisję o odpowiednich przepisach krajowych i ich stosowaniu w praktyce, w tym o zakresie i rodzajach licencji udzielanych na podstawie norm o charakterze ogólnym, skali udzielania licencji i zaangażowanych organizacjach zbiorowego zarządzania. Takie informacje powinny być omawiane z państwami członkowskimi w ramach Komitetu Kontaktowego ustanowionego w art. 12 ust. 3 dyrektywy 2001/29/WE. Komisja powinna opublikować sprawozdanie na temat stosowania takich mechanizmów w Unii i ich wpływu na udzielanie licencji oraz na podmioty uprawnione, na rozpowszechnianie treści kulturalnych i transgraniczne świadczenie usług w dziedzinie zbiorowego zarządzania prawem autorskim i prawami pokrewnymi, jak również ich wpływu na konkurencję.

- (51) Decydującą rolę w rozpowszechnianiu utworów audiowizualnych w całej Unii mogą odegrać usługi wideo na żądanie. Dostępność takich utworów, w szczególności utworów europejskich, za pośrednictwem usług wideo na żądanie pozostaje jednak ograniczona. Zawieranie umów dotyczących eksploatacji internetowej takich utworów może być utrudnione ze względu na problemy z udzielaniem licencji na prawa. Problemy takie mogą się na przykład pojawić w przypadku, gdy podmiot praw na danym terytorium ma niską motywację ekonomiczną do eksploatacji utworu w internecie i nie udziela licencji lub utrudnia korzystanie z praw w internecie, co może prowadzić do niedostępności utworów audiowizualnych za pośrednictwem usług wideo na żądanie. Inne problemy mogą być związane z oknami dystrybucji.
- (52) Aby ułatwić udzielanie licencji na prawa do utworów audiowizualnych za pośrednictwem usług wideo na żądanie, państwa członkowskie powinny wprowadzić mechanizm negocjacji, umożliwiającego stronom, które chcą zawrzeć umowę, skorzystanie z pomocy bezstronnego organu lub co najmniej jednego mediatora. W tym celu państwa członkowskie powinny mieć możliwość utworzenia nowego organu albo wykorzystania istniejącego organu spełniającego warunki określone w niniejszej dyrektywie. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość wyznaczenia co najmniej jednego właściwego organu lub co najmniej jednego mediatora. Organ ten lub mediatorzy powinni spotkać się ze stronami i pomóc w negocjacjach, zapewniając profesjonalne, bezstronne i niezależne doradztwo. Jeżeli w negocjacjach uczestniczą strony z różnych państw członkowskich i strony te postanowią o skorzystaniu z mechanizmu negocjacji, powinny one wcześniej ustalić, które państwo członkowskie będzie właściwe. Organ lub mediatorzy mogą spotkać się ze stronami, aby ułatwić zawarcie umowy. Udział w mechanizmie negocjacji i późniejsze zawarcie umowy powinny być dobrowolne i nie powinny mieć wpływu na swobodę zawierania umów przez strony. Państwa członkowskie powinny mieć swobodę podejmowania decyzji w sprawie konkretnego funkcjonowania mechanizmu negocjacji, w tym ustalić terminy i czas trwania pomocy w negocjacjach oraz kwestię ponoszenia kosztów. Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby obciążenia administracyjne i finansowe pozostawały proporcjonalne do zagwarantowania skuteczności mechanizmu negocjacyjnego. Państwa członkowskie powinny – bez nakładania na nie obowiązku w tym zakresie – zachęcać do dialogu między organizacjami przedstawicielskimi.
- (53) Wygaśnięcie okresu ochrony utworu pociąga za sobą wejście tego utworu do domeny publicznej i wygaśnięcie praw ustanowionych dla tego utworu na mocy prawa autorskiego Unii. W dziedzinie sztuk wizualnych rozpowszechnianie wiernych reprodukcji utworów znajdujących się w domenie publicznej przyczynia się do dostępu do kultury i jej promowania i do dostępu do dziedzictwa kulturowego. W środowisku cyfrowym ochrona takich reprodukcji na mocy prawa autorskiego lub praw pokrewnych jest niespójna z wygaśnięciem ochrony utworów na podstawie prawa autorskiego. Ponadto różnice między krajowymi przepisami dotyczącymi prawa autorskiego, regulującymi ochronę takich reprodukcji, powodują brak pewności prawa i wpływają na transgraniczne rozpowszechnianie dzieł sztuki wizualnej znajdujących się w domenie publicznej. Należy zatem uściślić, że niektóre reprodukcje utworów sztuk wizualnych znajdujących się w domenie publicznej nie powinny być chronione prawem autorskim lub prawami pokrewnymi. Nie powinno to uniemożliwiać instytucjom dziedzictwa kulturowego sprzedawania reprodukcji, na przykład jako pocztówek.
- (54) Wolna i pluralistyczna prasa jest niezbędna do zapewnienia wysokiej jakości dziennikarstwa i dostępu obywateli do informacji. Wnosi ona zasadniczy wkład w debatę publiczną i prawidłowe funkcjonowanie demokratycznego społeczeństwa. Szeroki dostęp do publikacji prasowych w internecie doprowadził do powstania nowych usług online, takich jak agregatory wiadomości lub usługi monitorowania mediów, w przypadku których ponowne wykorzystywanie publikacji prasowych stanowi ważną część ich modeli biznesowych i źródła przychodów.

Wydawcy publikacji prasowych mają trudności z udzielaniem licencji na internetowe korzystanie z ich publikacji dostawcom tych usług, co utrudnia im osiągnięcie zwrotu z inwestycji. W przypadku gdy wydawców publikacji prasowych nie uznaje się za podmioty uprawnione, udzielanie licencji i egzekwowanie praw dotyczących publikacji prasowych w odniesieniu do sposobów korzystania online przez dostawców usług społeczeństwa informacyjnego w środowisku cyfrowym są często skomplikowane i nieefektywne.

- (55) Należy uznać organizacyjny i finansowy wkład, jaki wydawcy wnoszą w produkcję publikacji prasowych i stworzyć dla nich zachęty, aby zapewnić stabilność branży wydawniczej, a tym samym zwiększyć dostępność rzetelnych informacji. Należy zatem przewidzieć na poziomie unijnym zharmonizowaną ochronę prawną publikacji prasowych w odniesieniu do sposobów korzystania online przez dostawców usług społeczeństwa informacyjnego, pozostawiając bez zmian istniejące przepisy o prawie autorskim w prawie Unii mające zastosowanie do prywatnego lub niekomercyjnego korzystania z publikacji prasowych przez indywidualnych użytkowników, w tym w przypadku internetowego udostępniania publikacji prasowych. Należy zagwarantować taką ochronę w sposób skuteczny, wprowadzając do prawa Unii prawnoautorską ochronę zwielokrotniania i podawania do publicznej wiadomości publikacji prasowych publikowanych przez wydawców mających siedzibę w danym państwie członkowskim w odniesieniu do sposobów korzystania online przez dostawców usług społeczeństwa informacyjnego w rozumieniu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1535⁽¹³⁾. Z ochrony prawnej publikacji prasowych przewidzianej w niniejszej dyrektywie powinni korzystać wydawcy mający siedzibę w jednym z państw członkowskich oraz mający siedzibę, zarząd lub główne miejsce prowadzenia działalności na terytorium Unii.

Pojęcie wydawcy publikacji prasowych należy rozumieć jako obejmujące usługodawców, takich jak wydawcy wiadomości lub agencje informacyjne, gdy publikują one publikacje prasowe w rozumieniu niniejszej dyrektywy.

- (56) Do celów niniejszej dyrektywy należy zdefiniować pojęcie „publikacji prasowej” w taki sposób, aby obejmowało ono wyłącznie publikacje dziennikarskie publikowane w dowolnych mediach, w tym na papierze, w kontekście działalności gospodarczej stanowiącej świadczenie usług na podstawie prawa Unii. Publikacje prasowe, które powinny być objęte tym pojęciem, obejmują, np. dzienniki, tygodniki lub miesięczniki o tematyce ogólnej lub specjalistycznej, w tym abonamenty na czasopisma, oraz internetowe serwisy informacyjne. Publikacje prasowe zawierają głównie utwory literackie, ale w coraz większym stopniu obejmują inne rodzaje utworów i innych przedmiotów objętych ochroną, w szczególności zdjęcia i materiały wideo. Publikacje periodyczne publikowane do celów naukowych lub akademickich, takie jak czasopisma naukowe, nie powinny być objęte ochroną udzielaną publikacjom prasowym zgodnie z niniejszą dyrektywą. Ochrona ta nie powinna mieć również zastosowania do stron internetowych, takich jak blogi dostarczające informacji w ramach działalności, która nie jest prowadzona z inicjatywy, na redakcyjną odpowiedzialność i pod kontrolą dostawcy usług, np. wydawcy wiadomości.
- (57) Prawa przyznane w niniejszej dyrektywie wydawcom publikacji prasowych powinny mieć ten sam zakres co prawa do zwielokrotniania i podawania do publicznej wiadomości, o których mowa w dyrektywie 2001/29/WE, w zakresie, w jakim dotyczy to sposobów korzystania online przez dostawców usług społeczeństwa informacyjnego. Prawa przyznane wydawcom publikacji prasowych nie powinny obejmować czynności linkowania. Nie powinny one również obejmować zwykłych faktów relacjonowanych w publikacjach prasowych. Prawa przyznane w niniejszej dyrektywie wydawcom publikacji prasowych powinny również podlegać tym samym przepisom dotyczącym wyjątków i ograniczeń, które mają zastosowanie do praw przewidzianych w dyrektywie 2001/29/WE, w tym przepisom dotyczącym wyjątku w przypadku cytowania do celów takich jak słowa krytyki lub recenzji przewidzianym w art. 5 ust. 3 lit. d) tej dyrektywy.
- (58) Korzystanie z publikacji prasowych przez dostawców usług społeczeństwa informacyjnego może polegać na korzystaniu z całych publikacji lub artykułów, ale także części publikacji prasowych. Takie korzystanie z części publikacji prasowych również zyskało znaczenie gospodarcze. Jednocześnie korzystanie z pojedynczych słów lub bardzo krótkich fragmentów publikacji prasowych przez dostawców usług społeczeństwa informacyjnego nie musi niweczyć inwestycji dokonywanych przez wydawców publikacji prasowych w produkcję treści. Należy zatem przewidzieć, że korzystanie z pojedynczych lub bardzo krótkich fragmentów publikacji prasowych nie powinno wchodzić w zakres praw przewidzianych w niniejszej dyrektywie. Biorąc pod uwagę ogromną agregację i ogromne wykorzystywanie publikacji prasowych przez dostawców usług społeczeństwa informacyjnego, ważne jest, aby wyłączenie dotyczące bardzo krótkich fragmentów zostało zinterpretowane w sposób niewpływający na skuteczność praw przewidzianych w niniejszej dyrektywie.

⁽¹³⁾ Dyrektywa (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiająca procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz.U. L 241 z 17.9.2015, s. 1).

- (59) Ochrona przyznana wydawcom publikacji prasowych na podstawie niniejszej dyrektywy nie powinna naruszać praw twórców i innych podmiotów uprawnionych do utworów i innych przedmiotów objętych ochroną, w tym w odniesieniu do zakresu, w jakim twórcy i inne podmioty uprawnione mogą eksploatować swoje utwory lub inne przedmioty objęte ochroną niezależnie od publikacji prasowej, w skład której wchodzi te utwory lub przedmioty. W związku z tym wydawcy publikacji prasowych nie powinni mieć możliwości powoływania się na przyznaną im w niniejszej dyrektywie ochronę wobec twórców i innych podmiotów uprawnionych, ani wobec innych użytkowników tych samych utworów lub przedmiotów objętych ochroną, którym udzielono zezwolenia. Nie powinno to naruszać ustaleń umownych zawartych między wydawcami publikacji prasowych a twórcami i innymi podmiotami uprawnionymi. Twórcy, których utwory włączono do publikacji prasowej, mają prawo do odpowiedniego udziału w przychodach, jakie uzyskują wydawcy prasy za wykorzystanie ich publikacji prasowych przez dostawców usług społeczeństwa informacyjnego. Nie powinno to naruszać przepisów krajowych dotyczących własności lub wykonywania praw w kontekście umów o pracę, pod warunkiem że takie przepisy są zgodne z prawem Unii.
- (60) Wydawcy, w tym wydawcy publikacji prasowych, książek, publikacji naukowych i utworów muzycznych, często działają w oparciu o przeniesienie praw autorskich w drodze umowy lub na podstawie przepisów prawa. W tym kontekście wydawcy dokonują inwestycji w celu eksploatacji utworów znajdujących się w swoich publikacjach i w niektórych przypadkach mogą zostać pozbawieni przychodów, jeżeli korzystanie z takich utworów odbywa się na podstawie wyjątków lub ograniczeń, na przykład dotyczących kopiowania na użytek prywatny i reprografii, w tym w odpowiednich obowiązujących krajowych przepisach dotyczących reprografii w państwach członkowskich lub w ramach systemów wypożyczania do użytku publicznego. W wielu państwach członkowskich rekompensata za korzystanie na podstawie tych wyjątków lub ograniczeń jest dzielona między twórców i wydawców. W celu uwzględnienia tej sytuacji i zwiększenia pewności prawa dla wszystkich zainteresowanych stron niniejsza dyrektywa pozwala państwom członkowskim, w których istnieją systemy podziału rekompensaty między twórców i wydawców, na utrzymanie tych systemów. Jest to szczególnie ważne dla tych państw członkowskich, które dysponowały takimi mechanizmami podziału rekompensaty przed dniem 12 listopada 2015 r., chociaż w innych państwach członkowskich rekompensata nie jest dzielona, natomiast wyłącznie należna twórcom zgodnie z krajową polityką kulturalną. Chociaż niniejsza dyrektywa powinna mieć zastosowanie w sposób niedyskryminacyjny do wszystkich państw członkowskich, powinna ona uwzględniać tradycje w tej dziedzinie i nie zobowiązywać tych państw członkowskich, które obecnie nie mają takich systemów podziału rekompensaty, do ich wprowadzania. Niniejsza dyrektywa nie powinna mieć wpływu na istniejące lub przyszłe regulacje w państwach członkowskich dotyczące wynagrodzeń w kontekście wypożyczania do użytku publicznego.

Niniejsza dyrektywa nie powinna również wpływać na krajowe regulacje dotyczące zarządzania prawami i prawem do wynagrodzenia, pod warunkiem że są one zgodne z prawem Unii. Wszystkie państwa członkowskie powinny mieć możliwość – lecz nie obowiązek – określenia, że jeżeli twórca przenosi na wydawcę swoje prawa lub udziela mu na nie licencji lub w inny sposób wnosi wkład w postaci swoich utworów do publikacji, a istnieją systemy służące do zrekompensowania mu szkód spowodowanych przez wyjątek lub ograniczenie, w tym za pośrednictwem organizacji zbiorowego zarządzania, które wspólnie reprezentują twórców i wydawców, to wydawcy są uprawnieni do udziału w takiej rekompensacie. Państwa członkowskie powinny mieć swobodę określenia, w jaki sposób wydawcy mają uzasadnić roszczenie o rekompensatę lub wynagrodzenie, a także swobodę określania warunków podziału takiej rekompensaty lub wynagrodzenia między twórców i wydawców zgodnie ze swoimi systemami krajowymi.

- (61) W ostatnich latach funkcjonowanie rynku treści online stało się bardziej złożone. Usługi udostępniania treści online zapewniające dostęp do dużej ilości treści chronionych prawem autorskim zamieszczanych przez użytkowników stały się głównym źródłem dostępu do treści online. Usługi internetowe są sposobem zapewnienia szerszego dostępu do dzieł kultury i utworów oraz oferują sektorowi kultury i sektorowi kreatywnemu duże możliwości rozwijania nowych modeli biznesowych. Jednak, chociaż umożliwiają różnorodność i łatwy dostęp do treści, niosą także ze sobą wyzwania, gdy treści chronione prawem autorskim są zamieszczane bez uprzedniego zezwolenia podmiotów uprawnionych. Istnieje niepewność prawa co do tego, czy dostawcy takich usług wchodzi w zakres czynności regulowanych prawem autorskim i muszą uzyskać zezwolenie od podmiotów uprawnionych dotyczące treści zamieszczanych przez użytkowników, którzy nie posiadają odpowiednich praw do zamieszczanych treści, z zastrzeżeniem stosowania wyjątków i ograniczeń przewidzianych w prawie Unii. Taka niepewność ma wpływ na możliwości ustalenia przez podmioty uprawnione, czy ktoś korzysta z ich utworów i innych przedmiotów objętych ochroną, a jeśli tak, to na jakich warunkach, a także na możliwości uzyskania przez te podmioty odpowiedniego wynagrodzenia za takie korzystanie. W związku z tym ważne jest, aby

wspierać rozwój rynku udzielania licencji między podmiotami uprawnionymi a dostawcami usług udostępniania treści online. Umowy licencyjne powinny być uczciwe i zachowywać rozsądną równowagę dla obu stron. Podmioty uprawnione powinny uzyskać odpowiednie wynagrodzenie za korzystanie z ich utworów i innych przedmiotów objętych ochroną. Ponieważ jednak przepisy te nie mają wpływu na swobodę zawierania umów, podmioty uprawnione nie powinny być zobowiązane do udzielania zezwolenia lub zawierania umów licencyjnych.

- (62) W ramach zwykłego korzystania z niektórych usług społeczeństwa informacyjnego przewidziane jest udzielanie publicznego dostępu do zamieszczanych przez użytkowników tych usług chronionych prawem autorskim treści lub innych przedmiotów objętych ochroną. Definicja usługi udostępniania treści online zawarta w niniejszej dyrektywie powinna obejmować wyłącznie usługi online, które odgrywają ważną rolę na rynku treści online, konkurując z innymi usługami online dotyczącymi treści, takimi jak internetowe usługi audio i wideo dla tych samych odbiorców. Usługi objęte niniejszą dyrektywą są usługami, których głównym lub jednym z głównych celów jest przechowywanie i umożliwianie użytkownikom zamieszczania i udostępniania dużej ilości treści chronionych prawem autorskim w celach zarobkowych, bezpośrednio lub pośrednio, dzięki ich organizacji i promowaniu w celu przyciągnięcia większej liczby odbiorców, w tym poprzez ich klasyfikację i wykorzystywanie ukierunkowanych działań promocyjnych w ramach tych usług. Usługi te nie powinny obejmować usług, których głównym celem nie jest umożliwianie użytkownikom zamieszczania i udostępniania dużej ilości treści chronionych prawem autorskim w celach zarobkowych. Do tej drugiej kategorii usług należą, na przykład, usługi łączności elektronicznej w rozumieniu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972⁽¹⁴⁾, a także dostawcy usług w chmurze dla przedsiębiorstw oraz usług w chmurze obliczeniowej, które umożliwiają użytkownikom zamieszczanie treści na własny użytek, takich jak cyberschowki lub internetowe platformy handlowe, których główną działalnością jest sprzedaż detaliczna online, a nie dostęp do treści chronionych prawem autorskim.

Z definicji dostawcy usług udostępniania treści online powinni być wyłączeni również dostawcy usług takich jak tworzenie otwartego oprogramowania i platformy wymiany, nienastawione na zysk repozytoria naukowe lub edukacyjne, a także nienastawione na zysk internetowe encyklopedie internetowe. Wreszcie, aby zapewnić wysoki poziom ochrony prawa autorskiego, mechanizm wyłączenia odpowiedzialności, o którym mowa w niniejszej dyrektywie, nie powinien mieć zastosowania do dostawców usług, których głównym celem jest podejmowanie lub ułatwianie piractwa prawa autorskiego.

- (63) Ocena tego, czy dostawca usług udostępniania treści online przechowuje i udziela dostępu do dużej ilości treści chronionych prawem autorskim, powinna być dokonywana indywidualnie dla każdego przypadku i powinna uwzględniać połączenie elementów, takich jak odbiorcy usługi oraz liczba plików zawierających treści chronione prawem autorskim zamieszczanych przez użytkowników usługi.
- (64) Zasadnym jest, aby uściślić w niniejszej dyrektywie, że dostawcy usług udostępniania treści online dokonują czynności publicznego udostępniania lub podawania do publicznej wiadomości utworu, gdy udzielają publicznego dostępu do chronionych prawem autorskim utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną zamieszczanych przez użytkowników. W związku z tym dostawcy usług udostępniania treści online powinni uzyskać zezwolenie, w tym poprzez zawarcie umowy licencyjnej, od odpowiednich podmiotów uprawnionych. Nie ma to wpływu na pojęcie publicznego udostępniania lub podawania do publicznej wiadomości w innych miejscach na podstawie prawa Unii, ani nie ma wpływu na ewentualne stosowanie art. 3 ust. 1 i 2 dyrektywy 2001/29/WE do innych dostawców usług korzystających z treści chronionych prawem autorskim.
- (65) Gdy dostawcy usług udostępniania treści online ponoszą odpowiedzialność za czynności publicznego udostępniania lub podawania do publicznej wiadomości na warunkach określonych w niniejszej dyrektywie, art. 14 ust. 1 dyrektywy 2000/31/WE nie powinien mieć zastosowania do odpowiedzialności wynikającej z przepisów niniejszej dyrektywy dotyczących korzystania z chronionych treści przez dostawców usług udostępniania treści online. Nie powinno to mieć wpływu na stosowanie art. 14 ust. 1 dyrektywy 2000/31/WE w odniesieniu do takich dostawców usług do celów wykraczających poza zakres stosowania niniejszej dyrektywy.
- (66) Biorąc pod uwagę fakt, że dostawcy usług udostępniania treści online udzielają dostępu do treści, których sami nie zamieszczają, lecz które są zamieszczane przez ich użytkowników, do celów niniejszej dyrektywy należy przewidzieć odrębny mechanizm odpowiedzialności w przypadkach, gdy nie udzielono zezwolenia. Nie powinno to naruszać środków prawnych przewidzianych w prawie krajowym w przypadkach innych niż odpowiedzialność za naruszenia prawa autorskiego, ani możliwości wydawania nakazów przez sądy krajowe lub organy administracji zgodnie z prawem Unii. W szczególności odrębny system mający zastosowanie do nowych dostawców

⁽¹⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiająca Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz.U. L 321 z 17.12.2018, s. 36).

usług udostępniania treści online, których roczny obrót nie przekracza 10 mln EUR i których średnia miesięczna liczba pojedynczych odwiedzających w Unii nie przekracza 5 mln, nie powinien mieć wpływu na dostępność środków prawnych na mocy prawa Unii i prawa krajowego. Jeżeli dostawcom usług nie udzielono zezwolenia, powinni oni dołożyć wszelkich starań zgodnie z wysokimi standardami staranności zawodowej w sektorze, aby zapobiegać dostępności w swoich serwisach nieobjętych zezwoleniem utworów i innych przedmiotów objętych ochroną zidentyfikowanych przez odpowiednie podmioty uprawnione. W tym celu podmioty uprawnione powinny przekazywać dostawcom usług odpowiednie i niezbędne informacje z uwzględnieniem, między innymi, wielkości podmiotów uprawnionych oraz rodzaju ich utworów i innych przedmiotów objętych ochroną. Kroki podejmowane przez dostawców usług udostępniania treści online we współpracy z podmiotami uprawnionymi nie powinny skutkować uniemożliwieniem dostępności treści nienaruszających prawa autorskiego, w tym utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, z których korzystanie odbywa się na podstawie umowy licencyjnej lub wyjątku lub ograniczenia prawa autorskiego lub praw pokrewnych. Kroki podejmowane przez takich dostawców usług nie powinny mieć zatem wpływu na użytkowników korzystających z usług udostępniania treści online w celu zgodnego z prawem zamieszczania informacji na temat takich usług i uzyskiwania do nich dostępu.

Ponadto obowiązki ustanowione w niniejszej dyrektywie nie powinny prowadzić do nakładania przez państwa członkowskie ogólnego obowiązku w zakresie nadzoru. Przy dokonywaniu oceny, czy dostawca usług udostępniania treści online dołożył wszelkich starań zgodnie z wysokimi standardami staranności zawodowej w sektorze, należy wziąć pod uwagę to, czy dostawca usług podjął wszystkie kroki, jakie podjąłby staranny podmiot dla osiągnięcia celu dotyczącego zapobiegania dostępności nieobjętych zezwoleniem utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną na swojej stronie internetowej, przy uwzględnieniu najlepszych praktyk stosowanych w sektorze i skuteczności podjętych kroków w świetle wszystkich istotnych czynników i rozwoju sytuacji oraz zasady proporcjonalności. Na potrzeby tej oceny należy wziąć pod uwagę pewną liczbę elementów, takich jak skalę świadczonych usług, rozwijający się zakres istniejących środków, w tym ewentualne przyszłe zmiany, aby unikać dostępności różnych rodzajów treści i kosztów takich środków dla usług. Różne środki mające na celu unikanie dostępności nieobjętych zezwoleniem treści chronionych prawem autorskim mogą być odpowiednie i proporcjonalne w zależności od rodzaju treści, w związku z czym nie można wykluczyć, że w niektórych przypadkach dostępności nieobjętych zezwoleniem treści można uniknąć jedynie po powiadomieniu podmiotów uprawnionych. Wszelkie kroki podejmowane przez dostawców usług powinny być skuteczne w odniesieniu do zamierzonych celów, lecz nie powinny wykraczać poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celu, jakim jest unikanie i zaprzestanie dostępności nieobjętych zezwoleniem utworów i innych przedmiotów objętych ochroną.

Jeżeli pomimo wszelkich starań poczynionych we współpracy z podmiotami uprawnionymi zgodnie z wymogami niniejszej dyrektywy nieobjęte zezwoleniem utwory i inne przedmioty objęte ochroną stają się dostępne, dostawcy usług udostępniania treści online powinni ponosić odpowiedzialność w związku z konkretnymi utworami i innymi przedmiotami objętymi ochroną, w odniesieniu do których otrzymali odpowiednie i niezbędne informacje od podmiotów uprawnionych, chyba że dostawcy ci wykażą, że dołożyli wszelkich starań zgodnie z wysokimi standardami staranności zawodowej w sektorze.

Ponadto w przypadku gdy określone nieobjęte zezwoleniem utwory lub inne przedmioty objęte ochroną udostępniono w ramach usług udostępniania treści online, również bez względu na to, czy dołożono wszelkich starań, oraz niezależnie od tego, czy podmioty uprawnione udostępniły odpowiednie i niezbędne informacje z wyprzedzeniem, dostawcy usług udostępniania treści online powinni ponosić odpowiedzialność za nieobjęte zezwoleniem czynności publicznego udostępniania utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, jeżeli po otrzymaniu odpowiednio uzasadnionego zastrzeżenia nie podejmą sprawnego działania w celu zablokowania dostępu do utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, których dotyczy zastrzeżenie, lub do usunięcia ich ze swoich stron internetowych. Ponadto tacy dostawcy usług udostępniania treści online powinni również ponosić odpowiedzialność, jeżeli nie wykażą, że dołożyli wszelkich starań, aby zapobiec zamieszczaniu w przyszłości nieobjętych zezwoleniem utworów, na podstawie odpowiednich i niezbędnych informacji dostarczonych w tym celu przez podmioty uprawnione.

Jeżeli podmioty uprawnione nie udzielają dostawcom usług udostępniania treści online odpowiednich i niezbędnych informacji na temat swoich konkretnych utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną lub gdy podmioty uprawnione nie przesłały powiadomienia o zablokowaniu dostępu do nieobjętych zezwoleniem

utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną lub o ich usunięciu i w wyniku tego dostawcy ci nie mogą dołożyć wszelkich starań, aby zapobiec dostępności nieobjętych zezwoleniem treści w swoich serwisach zgodnie z wysokim standardem staranności zawodowej w tym sektorze, tacy dostawcy usług nie powinni ponosić odpowiedzialności za nieobjęte zezwoleniem czynności publicznego udostępniania takich niezidentyfikowanych utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną lub ich podawania do publicznej wiadomości.

- (67) Podobnie jak w art. 16 ust. 2 dyrektywy 2014/26/UE, w niniejszej dyrektywie wprowadza się przepisy ustanawiające zasady nowych usług online. Zasady przewidziane w niniejszej dyrektywie mają na celu uwzględnienie szczególnego przypadku przedsiębiorstw typu start-up pracujących z wykorzystaniem treści zamieszczanych przez użytkowników, aby opracowywać nowe modele biznesowe. Odrębny system mający zastosowanie do nowych dostawców usług o niskich obrotach i niskiej liczbie odbiorców powinien być korzystny dla faktycznie nowych przedsiębiorstw i z tego względu powinien przestać obowiązywać trzy lata od dnia, w którym ich serwisy stały się po raz pierwszy dostępne w internecie w Unii. System ten nie powinien być nadużywany w drodze uzgodnień mających na celu przedłużenie wynikających z niego korzyści powyżej okresu pierwszych trzech lat. W szczególności nie powinien mieć on zastosowania do nowo powstałych usług lub do usług świadczonych pod nową nazwą, które jednak są kontynuacją działalności już istniejącego dostawcy usług udostępniania treści online, który nie mógłby skorzystać lub już nie korzysta z tego systemu.
- (68) Dostawcy usług udostępniania treści online powinni zachować przejrzystość wobec podmiotów uprawnionych w odniesieniu do kroków podejmowanych w ramach współpracy. Jako że dostawcy usług udostępniania treści online mogą podejmować różne działania, powinni oni udostępnić podmiotom uprawnionym, na wniosek tych podmiotów, odpowiednie informacje na temat rodzaju podjętych działań i sposobu ich realizacji. Takie informacje powinny być dostatecznie szczegółowe, aby zapewnić podmiotom uprawnionym wystarczającą przejrzystość, nie naruszając tajemnicy przedsiębiorstwa dostawców usług udostępniania treści online. Dostawcy usług nie powinni jednak być zobowiązani do udostępniania podmiotom uprawnionym szczegółowych i zindywidualizowanych informacji dotyczących każdego utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną. Nie powinno to naruszać postanowień umownych mogących zawierać bardziej szczegółowe postanowienia dotyczące informacji, które należy udostępnić w przypadku zawierania umów między dostawcami usług a podmiotami uprawnionymi.
- (69) W przypadku gdy dostawcy usług udostępniania treści online uzyskują zezwolenia, w tym za pośrednictwem umów licencyjnych, na korzystanie w ramach świadczonej usługi z treści zamieszczanych przez użytkowników usługi, zezwolenia te powinny obejmować również czynności regulowane prawem autorskim w odniesieniu do zamieszczania treści przez użytkowników w ramach zezwolenia udzielonego dostawcom usług, lecz tylko w przypadkach gdy użytkownicy działają w celach niekomercyjnych, takich jak udostępnianie swoich treści bez celu osiągnięcia zysku, lub gdy przychody generowane przez zamieszczanie treści nie są znaczące w związku z czynnością regulowaną prawem autorskim wykonywaną przez użytkowników, których takie zezwolenia dotyczą. Jeżeli podmioty uprawnione udzieliły użytkownikom wyraźnego zezwolenie do zamieszczania i udostępniania utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną w ramach usługi udostępniania treści online, czynność udostępniania publicznego dostawcy usług jest dozwolona w zakresie zezwolenia udzielonego przez podmiot uprawnione. Nie powinno się jednak domniemywać na korzyść dostawców usług udostępniania treści online, że ich użytkownicy posiadają wszystkie odnośne prawa.
- (70) Działania podejmowane przez dostawców usług udostępniania treści online we współpracy z podmiotami uprawnionymi powinny pozostawać bez uszczerbku dla stosowania wyjątków lub ograniczeń w zakresie prawa autorskiego, w tym w szczególności tych, które gwarantują swobodę wypowiedzi użytkowników. Użytkownicy powinni mieć prawo do zamieszczania i udostępniania treści generowanych przez użytkowników do szczególnych celów, takich jak cytowanie, krytykowanie, recenzowanie, karykaturowanie, parodiowanie lub pastisz. Jest to szczególnie ważne na potrzeby zachowania równowagi między prawami podstawowymi ustanowionymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „Kartą”), przede wszystkim w zakresie wolności słowa i wolności sztuki oraz prawa własności, w tym własności intelektualnej. Z tych względów te wyjątki lub ograniczenia powinny być obowiązkowe, aby zapewnić użytkownikom jednolitą ochronę w całej Unii. Ważne jest zapewnienie, aby dostawcy usług udostępniania treści online wprowadzili skuteczny mechanizm wnoszenia skarg i dochodzenia roszczeń w celu wspierania korzystania do takich szczególnych celów.

Dostawcy usług udostępniania treści online powinni również wprowadzić skuteczne i sprawne mechanizmy składania skarg i dochodzenia roszczeń umożliwiające użytkownikom składanie skarg dotyczących działań podjętych w odniesieniu do zamieszczanych przez nich treści, w szczególności w przypadku gdy mogą skorzystać z wyjątku lub ograniczenia w zakresie prawa autorskiego w odniesieniu do zamieszczonych treści, do których dostęp został zablokowany lub które zostały usunięte. Wszelkie skargi składane w ramach takich mechanizmów powinny być rozpatrywane bez zbędnej zwłoki i podlegać decyzji człowieka. W przypadku gdy podmioty uprawnione zwracają się do dostawców usług o podjęcie działań przeciwko zamieszczeniu treści przez

użytkowników, takich jak blokowanie dostępu do zamieszczonych treści lub usunięcie zamieszczonych treści, takie podmioty uprawnione powinny należycie uzasadnić wnioski. Ponadto współpraca nie powinna prowadzić do identyfikacji indywidualnych użytkowników ani do przetwarzania ich danych osobowych, chyba że odbywa się to zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/58/WE⁽¹⁵⁾ i rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679⁽¹⁶⁾. Państwa członkowskie powinny również zapewnić użytkownikom dostęp do pozasądowych mechanizmów dochodzenia roszczeń w celu rozstrzygnięcia sporów. Takie mechanizmy powinny umożliwiać bezstronne rozstrzygnięcie sporów. Użytkownicy powinni mieć dostęp do sądu lub innego właściwego organu sądowego w celu dochodzenia prawa do korzystania z wyjątku lub ograniczenia prawa autorskiego i praw pokrewnych.

- (71) Możliwie jak najszybciej po dniu wejściu w życie niniejszej dyrektywy Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, powinna zorganizować dialog zainteresowanych podmiotów, aby zapewnić jednolite stosowanie obowiązku współpracy między dostawcami usług udostępniania treści online a podmiotami uprawnionymi i ustanowić najlepsze praktyki w odniesieniu do wysokich standardów staranności zawodowej w sektorze. W tym celu Komisja powinna konsultować się z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, w tym z organizacjami użytkowników i dostawcami technologii, oraz uwzględniać zmiany na rynku. Organizacje użytkowników powinny mieć również dostęp do informacji na temat działań prowadzonych przez dostawców usług udostępniania treści online w celu zarządzania treścią online.
- (72) Twórcy i wykonawcy stoją zazwyczaj na słabszej pozycji wynikającej z umowy, jeżeli udzielają licencji lub przenoszą swoje prawa, również w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, do celów eksploatacji w zamian za wynagrodzenie, i te osoby fizyczne potrzebują ochrony przewidzianej w niniejszej dyrektywie, aby mogły w pełni korzystać z praw zharmonizowanych na podstawie prawa Unii. Taka potrzeba ochrony nie zachodzi, gdy kontrahent występuje w charakterze użytkownika końcowego i nie eksploatuje samego utworu lub wykonania, co mogłoby mieć miejsce, na przykład, w przypadku niektórych umów o pracę.
- (73) Wynagrodzenie twórców i wykonawców powinno być odpowiednie i proporcjonalne do faktycznej lub potencjalnej wartości majątkowej praw udzielonych w ramach licencji lub praw przeniesionych, biorąc pod uwagę wkład twórcy lub wykonawcy w całość utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną oraz wszystkie inne okoliczności sprawy, takie jak praktyki rynkowe lub faktyczna eksploatacja utworu. Kwota ryczałtowa może również stanowić proporcjonalne wynagrodzenie, ale nie powinna być regułą. Państwa członkowskie powinny mieć swobodę określenia szczególnych przypadków stosowania kwot ryczałtowych, biorąc pod uwagę specyfikę każdego sektora. Państwa członkowskie powinny mieć swobodę wdrażania zasady odpowiedniego i proporcjonalnego wynagrodzenia dzięki różnym istniejącym lub nowo wprowadzonym mechanizmom, które mogą obejmować zbiorowe negocjacje i inne mechanizmy, pod warunkiem że takie mechanizmy są zgodne z obowiązującym prawem Unii.
- (74) Twórcy i wykonawcy potrzebują informacji umożliwiających ocenę wartości majątkowej ich praw, które są zharmonizowane na podstawie prawa Unii. Jest to szczególnie ważne w przypadku, gdy osoby fizyczne udzielają licencji lub przenoszą prawa do celów eksploatacji w zamian za wynagrodzenie. Taka potrzeba nie zachodzi, gdy zaprzestano eksploatacji lub gdy twórca lub wykonawca udzielił licencji ogółowi społeczeństwu bez wynagrodzenia.
- (75) Ponieważ wynikająca z umów pozycja twórców i wykonawców udzielających licencji lub przenoszących swoje prawa jest zazwyczaj słabsza, potrzebują oni informacji do stałej oceny wartości majątkowej swoich praw w stosunku do wynagrodzenia otrzymywanego z tytułu licencji lub przeniesienia praw, jednak często stykają się z brakiem przejrzystości. W związku z tym udostępnianie adekwatnych i dokładnych informacji przez ich kontrahentów lub ich następców prawnych jest ważne dla przejrzystości i równowagi w systemie, który reguluje wynagrodzenie twórców i wykonawców. Informacje te powinny być: aktualne, aby umożliwić dostęp do

⁽¹⁵⁾ Dyrektywa 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotycząca przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) (Dz.U. L 201 z 31.7.2002, s. 37).

⁽¹⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

najnowszych danych, odnoszące się do eksploatacji utworu lub wykonania oraz wyczerpujące w sposób, który obejmuje wszystkie źródła przychodów istotnych dla sprawy, w tym – w stosownych przypadkach – przychodów ze sprzedaży artykułów promocyjnych. Dopóki trwa eksploatacja, kontrahenci twórców i wykonawców powinni udostępniać im informacje na temat wszystkich sposobów eksploatacji i na temat wszystkich istotnych przychodów na całym świecie, z regularnością odpowiednią dla danego sektora, ale co najmniej raz w roku. Informacje te powinny być przekazywane w sposób zrozumiały dla twórcy lub wykonawcy i umożliwiać skuteczną ocenę wartości majątkowej przedmiotowych praw. Obowiązek przejrzystości powinien jednak mieć zastosowanie jedynie w przypadku praw związanych z prawem autorskim. Przetwarzanie danych osobowych, takich jak dane kontaktowe i informacje o wynagrodzeniu, które są niezbędne do informowania twórców i wykonawców o eksploatacji ich utworów i wykonaniach, powinno być prowadzone zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE) 2016/679.

- (76) Aby zapewnić należyte przekazywanie twórcom i wykonawcom informacji dotyczących eksploatacji, również w przypadkach, w których prawa zostały udzielone w ramach umowy sublicencji innym stronom korzystającym z praw, niniejsza dyrektywa uprawnia twórców i wykonawców do zwrócenia się o dodatkowe istotne informacje dotyczące eksploatacji ich praw, w przypadku gdy pierwszy kontrahent przekazał im dostępne informacje, lecz informacje te są niewystarczające, aby ocenić wartość majątkową ich praw. Wniosek taki powinien być skierowany bezpośrednio do sublicencjobiorcy lub do kontrahentów twórców i wykonawców. Twórcy i wykonawcy oraz ich kontrahenci powinni mieć możliwość wyrażenia zgody na zachowanie poufności przekazywanych informacji, lecz twórcy i wykonawcy powinni zawsze mieć możliwość wykorzystania przekazywanych informacji w celu wykonywania praw przysługujących im na podstawie niniejszej dyrektywy. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość wprowadzenia, zgodnie z prawem Unii, dalszych środków zapewnienia przejrzystości twórcom i wykonawcom.
- (77) Przy wdrażaniu obowiązków przejrzystości przewidzianych w niniejszej dyrektywie państwa członkowskie powinny brać pod uwagę specyfikę odmiennych treści w sektorach, takich jak sektor muzyczny, sektor audiowizualny i sektor wydawniczy, a wszystkie stosowne zainteresowane strony powinny być zaangażowane przy określaniu takich obowiązków dla poszczególnych sektorów. W stosownych przypadkach należy również uwzględnić znaczenie wkładu twórców i wykonawców w cały utwór lub wykonanie. Aby umożliwić zainteresowanym stronom osiągnięcie porozumienia w zakresie przejrzystości należy również wziąć pod uwagę możliwość zastosowania negocjacji zbiorowych. Porozumienie to powinno zapewnić twórcom i wykonawcom taki sam lub wyższy poziom przejrzystości, co minimalne wymogi przewidziane w niniejszej dyrektywie. Aby umożliwić dostosowanie istniejących praktyk w zakresie sprawozdawczości do obowiązku przejrzystości, należy przewidzieć okres przejściowy. Stosowanie obowiązków przejrzystości nie powinno być konieczne w odniesieniu do umów zawartych między podmiotami uprawnionymi a organizacjami zbiorowego zarządzania, niezależnymi podmiotami zarządzającymi lub innymi podmiotami podlegającymi krajowym przepisom wdrażającym dyrektywę 2014/26/UE, gdyż organizacje te lub podmioty podlegają już obowiązkowi przejrzystości na podstawie art. 18 dyrektywy 2014/26/UE. Art. 18 dyrektywy 2014/26/UE ma zastosowanie do organizacji, które zarządzają prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi w imieniu więcej niż jednego podmiotu uprawnionego z korzyścią dla ogółu tych podmiotów uprawnionych. Jednak indywidualnie negocjowane umowy zawarte między podmiotami uprawnionymi oraz umowy ich kontrahentów, którzy działają we własnym interesie, powinny podlegać obowiązkowi przejrzystości przewidzianym w niniejszej dyrektywie.
- (78) Niektóre zharmonizowane na poziomie Unii umowy o eksploatację praw są zawierane na długie okresy i oferują twórcom i wykonawcom niewiele możliwości ich renegocjowania z kontrahentami lub ich następcami prawnymi, w przypadku gdy wartość majątkowa praw okazuje się być znacznie wyższa niż wartość szacowana pierwotnie. W związku z tym, z zastrzeżeniem przepisów mających zastosowanie do umów zawieranych w państwach członkowskich, należy przewidzieć mechanizm dostosowania wynagrodzeń, w przypadkach gdy wynagrodzenie pierwotnie uzgodnione na podstawie licencji lub przeniesienia praw staje się wyraźnie niewspółmiernie niskie w stosunku do przychodów z dalszej eksploatacji utworu lub utrwalenia wykonania przez kontrahenta twórcy lub wykonawcy. Wszystkie przychody istotne dla danego przypadku, w tym, w odpowiednim przypadku, przychody ze sprzedaży artykułów promocyjnych, powinny być uwzględnione na potrzeby dokonania oceny, czy wynagrodzenie nie jest niewspółmiernie niskie. Ocena sytuacji powinna uwzględniać szczególne okoliczności każdego przypadku, w tym wkład twórcy lub wykonawcy, jak również specyfikę i praktyki w zakresie wynagrodzenia stosowane w różnych sektorach w zależności od treści, oraz to, czy umowa opiera się na uzgodnieniach zbiorowych. Przedstawiciele twórców i wykonawców, którzy zostali należycie upoważnieni na podstawie prawa krajowego, zgodnie z prawem Unii, powinni mieć możliwość udzielania pomocy co najmniej jednemu twórcy lub wykonawcy w odniesieniu do wniosków o dostosowanie umów, również z uwzględnieniem, w stosownych przypadkach, interesów innych twórców lub wykonawców.

Przedstawiciele ci powinni chronić tożsamość reprezentowanych twórców i wykonawców tak długo, jak jest to możliwe. W przypadku gdy strony nie osiągną porozumienia w sprawie dostosowania wynagrodzenia, twórca lub wykonawca powinien mieć prawo wystąpienia z roszczeniem do sądu lub innego właściwego organu. Taki mechanizm nie powinien mieć zastosowania do umów zawieranych przez podmioty określone w art. 3 lit. a) i b) dyrektywy 2014/26/UE, ani przez inne podmioty podlegające przepisom krajowym wdrażającym dyrektywę 2014/26/UE.

- (79) Twórcy i wykonawcy często niechętnie dochodzą swoich praw wobec kontrahentów na drodze sądowej. Państwa członkowskie powinny zatem ustanowić alternatywną procedurę rozwiązywania sporów dotyczących roszczeń twórców i wykonawców lub przedstawicieli występujących w ich imieniu w odniesieniu do obowiązków przejrzystości i mechanizmu dostosowania umów. W tym celu państwa członkowskie powinny mieć możliwość utworzenia nowego organu lub mechanizmu albo wykorzystania istniejącego organu lub mechanizmu spełniającego warunki określone w niniejszej dyrektywie niezależnie od tego, czy są to organy lub mechanizmy branżowe czy publiczne, również wówczas gdy stanowią część krajowego systemu sądownictwa. Państwa członkowskie powinny mieć swobodę decydowania, w jaki sposób należy rozkładać koszty procedury rozstrzygnięcia sporów. Taka alternatywna procedura rozstrzygnięcia sporów nie powinna naruszać prawa stron do dochodzenia i obrony swoich praw na drodze sądowej.
- (80) Jeżeli twórcy i wykonawcy udzielają licencji lub przenoszą prawa, spodziewają się, że ich utwór lub wykonanie będą eksploatowane. Zdarza się jednak, że utwory lub wykonania, na które udzielono licencji lub w przypadku których przeniesiono prawa, nie są w ogóle eksploatowane. Jeżeli prawa te przeniesiono na zasadzie wyłączności, twórcy i wykonawcy nie mogą zwrócić się do innego partnera o eksploatowanie ich utworów lub wykonań. W takim przypadku po upływie rozsądnego okresu, twórcy i wykonawcy powinni mieć prawo skorzystania z mechanizmu odwołania praw zezwalającego im na przeniesienie praw na inną osobę lub udzielenie jej licencji. Jako że eksploatacja utworów lub wykonań może się różnić w zależności od sektora, na poziomie krajowym można przyjąć szczegółowe przepisy w celu uwzględnienia specyfiki sektorów, takich jak sektor audiowizualny, lub utworów lub wykonań, w szczególności dzięki określeniu ram czasowych dotyczących prawa do odwołania. Aby chronić uzasadnione interesy licencjodawców i podmiotów, na które przeniesiono prawa, i aby zapobiegać nadużyciom oraz wziąć pod uwagę fakt, że potrzeba czasu, zanim dany utwór lub wykonanie będzie rzeczywiście eksploatowane, twórcy i wykonawcy powinni mieć możliwość skorzystania z prawa do odwołania zgodnie z określonymi wymogami proceduralnymi i dopiero po upływie określonego czasu od zawarcia umowy o licencję lub umowy o przeniesienie praw. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość uregulowania korzystania z prawa do odwołania w przypadku utworów lub wykonań obejmujących więcej niż jednego twórcę lub wykonawcę, z uwzględnieniem stosunkowego znaczenia poszczególnych wkładów.
- (81) Określone w niniejszej dyrektywie przepisy dotyczące przejrzystości, mechanizmów dostosowania umów oraz alternatywnych procedur rozstrzygnięcia sporów powinny mieć charakter obowiązkowy, a strony nie powinny mieć możliwości odstąpienia od stosowania tych przepisów, niezależnie od tego, czy zawarto je w umowach między twórcami, wykonawcami i ich kontrahentami, czy w umowach między tymi kontrahentami a stronami trzecimi, takich jak umowy o zachowanie poufności. W związku z tym art. 3 ust. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008⁽¹⁷⁾ powinien mieć zastosowanie w taki sposób, aby w przypadku gdy wszystkie inne elementy stanu faktycznego w chwili dokonywania wyboru prawa właściwego są zlokalizowane w co najmniej jednym państwie członkowskim, dokonany przez strony wybór prawa właściwego innego, niż prawo danego państwa członkowskiego pozostaje bez uszczerbku dla stosowania przepisów dotyczących przejrzystości, mechanizmów dostosowania umów oraz alternatywnych procedur rozstrzygnięcia sporów zawartych w niniejszej dyrektywie, wdrożonych w państwie członkowskim sądu.
- (82) Żadnego z przepisów niniejszej dyrektywy nie należy interpretować jako uniemożliwiającego posiadaczom praw wyłącznych na mocy unijnego prawa autorskiego udzielenia zezwolenia na nieodpłatne korzystanie ze swych utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, w tym na mocy nieodpłatnych licencji niewyłącznych, z korzyścią dla wszystkich użytkowników.
- (83) Ponieważ cel niniejszej dyrektywy, mianowicie modernizacja niektórych aspektów unijnych ram prawa autorskiego w celu uwzględnienia postępu technologicznego i nowych kanałów rozpowszechniania treści chronionych w ramach rynku wewnętrznego, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa

⁽¹⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (Rzym I), (Dz.U. L 177 z 4.7.2008, s. 6).

członkowskie, natomiast ze względu na jego skalę, skutki i wymiar międzynarodowy, możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TUE. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.

- (84) Niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych i jest zgodna z zasadami uznanymi w szczególności w Karcie. W związku z tym niniejsza dyrektywa powinna być interpretowana i stosowana zgodnie z tymi prawami i zasadami.
- (85) Przetwarzanie danych osobowych na podstawie niniejszej dyrektywy powinno odbywać się z poszanowaniem praw podstawowych, zwłaszcza prawa do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego oraz prawa do ochrony danych osobowych zgodnie, odpowiednio, z art. 7 i 8 Karty oraz musi być zgodne z oraz z dyrektywą 2002/58/WE i rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679.
- (86) Zgodnie ze wspólną deklaracją polityczną państw członkowskich i Komisji z dnia 28 września 2011 r. dotyczącą dokumentów wyjaśniających⁽¹⁸⁾, państwa członkowskie zobowiązały się do złożenia, w uzasadnionych przypadkach, wraz z powiadomieniem o transpozycji, jednego lub większej liczby dokumentów wyjaśniających związku między elementami dyrektywy a odpowiadającymi im częściami krajowych instrumentów transpozycyjnych. W odniesieniu do niniejszej dyrektywy ustawodawca uznaje, że przekazanie takich dokumentów jest uzasadnione,

PRZYMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

TYTUŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. Niniejsza dyrektywa ustanawia zasady, których celem jest dalsza harmonizacja przepisów prawa Unii mających zastosowanie do prawa autorskiego i praw pokrewnych w ramach rynku wewnętrznego, ze szczególnym uwzględnieniem cyfrowych i transgranicznych sposobów korzystania z treści chronionych. Niniejsza dyrektywa ustanawia także zasady dotyczące wyjątków i ograniczeń w zakresie prawa autorskiego i praw pokrewnych, ułatwienia udzielania licencji, jak również zasady mające na celu zapewnienie prawidłowego funkcjonowania rynku w zakresie eksploatacji utworów i innych przedmiotów objętych ochroną.
2. Z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 24, niniejsza dyrektywa nie narusza istniejących zasad ustanowionych w dyrektywach obowiązujących obecnie w tym obszarze, w szczególności w dyrektywach 96/9/WE, 2000/31/WE, 2001/29/WE, 2006/115/WE, 2009/24/WE, 2012/28/UE i 2014/26/UE, i nie ma na te zasady żadnego wpływu.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- 1) „organizacja badawcza” oznacza uczelnię, łącznie z należącymi do niej bibliotekami, instytut badawczy lub inny podmiot, których głównym celem jest prowadzenie badań naukowych lub działalności edukacyjnej obejmującej także prowadzenie badań naukowych:
- a) w sposób nienastawiony na zysk lub poprzez ponowne inwestowanie całości zysków w swoje badania naukowe; lub
  - b) zgodnie z uznaną przez dane państwo członkowskie misją realizowania interesu publicznego; w taki sposób, że z dostępu do wyników takich badań naukowych nie może korzystać na preferencyjnych warunkach przedsiębiorstwo mające decydujący wpływ na taką organizację;
- 2) „eksploracja tekstów i danych” oznacza zautomatyzowaną technikę analityczną służącą do analizowania tekstów i danych w postaci cyfrowej w celu wygenerowania informacji, obejmujących między innymi wzorce, tendencje i korelacje;
- 3) „instytucja dziedzictwa kulturowego” oznacza ogólnodostępną bibliotekę lub muzeum, archiwum lub instytucję dziedzictwa filmowego lub instytucję dziedzictwa dźwiękowego;

⁽¹⁸⁾ Dz.U. C 369 z 17.12.2011, s. 14.

- 4) „publikacja prasowa” oznacza zbiór złożony głównie z utworów literackich o charakterze dziennikarskim, mogący jednakże obejmować także inne utwory lub inne przedmioty objęte ochroną, który:
- a) stanowi odrębną całość w ramach periodycznej lub regularnie aktualizowanej pod jednym tytułem publikacji, takiej jak gazeta lub czasopismo o tematyce ogólnej lub specjalistycznej;
  - b) ma na celu dostarczenie opinii społecznej informacji dotyczących aktualnych wiadomości lub innej tematyki; oraz
  - c) jest publikowany w dowolnym medium z inicjatywy dostawcy usług, na jego odpowiedzialność i pod jego kontrolą.

Publikacje periodyczne publikowane do celów naukowych lub akademickich, takie jak czasopisma naukowe, nie są publikacjami prasowymi do celów niniejszej dyrektywy;

- 5) „usługa społeczeństwa informacyjnego” oznacza usługę w rozumieniu art. 1 ust. 1 lit. b) dyrektywy (UE) 2015/1535;
- 6) „dostawca usług udostępniania treści online” oznacza dostawcę usług społeczeństwa informacyjnego, którego głównym lub jednym z głównych celów jest przechowywanie i udzielanie publicznego dostępu do dużej liczby chronionych prawem autorskim utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną zamieszczanych przez użytkowników tych usług, które są przez niego organizowane i promowane w celach zarobkowych.

Dostawców takich usług, jak nienastawione na zys encyklopedie internetowe, nienastawione na zys repozytoria naukowe i edukacyjne, platformy tworzenia otwartego oprogramowania i platformy wymiany otwartego oprogramowania, dostawców usług łączności elektronicznej zdefiniowanych w dyrektywie (UE) 2018/1972, internetowych platform handlowych oraz usług w chmurze dla przedsiębiorstw i usług w chmurze obliczeniowej, które umożliwiają użytkownikom zamieszczanie treści na własny użytek, nie uznaje się za dostawców usług udostępniania treści online w rozumieniu niniejszej dyrektywy.

TYTUŁ II

ŚRODKI DOSTOSOWUJĄCE WYJĄTKI I OGRANICZENIA DO ŚRODOWISKA CYFROWEGO I TRANSGRANICZNEGO

Artykuł 3

Eksploracja tekstów i danych na potrzeby badań naukowych

1. Państwa członkowskie wprowadzają przepisy przewidujące wyjątek od praw przewidzianych w art. 5 lit. a) i art. 7 ust. 1 dyrektywy 96/9/WE, w art. 2 dyrektywy 2001/29/WE oraz w art. 15 ust. 1 niniejszej dyrektywy w odniesieniu do zwielokrotnień i pobrań dokonywanych przez organizacje badawcze i instytucje dziedzictwa kulturowego w celu przeprowadzenia, do celów badań naukowych, eksploracji tekstów i danych na utworach lub innych przedmiotach objętych ochroną, do których mają zgodny z prawem dostęp.
2. Kopie utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, wykonane zgodnie z ust. 1, są przechowywane z zachowaniem odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa i mogą być przechowywane do celów badań naukowych, w tym do celów weryfikacji wyników badań.
3. Podmioty uprawnione mogą stosować środki zapewniające bezpieczeństwo i integralność sieci i baz danych, w których utwory lub inne przedmioty objęte ochroną są przechowywane. Środki te nie mogą wykraczać poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
4. Państwa członkowskie zachęcają podmioty uprawnione, organizacje badawcze oraz instytucje dziedzictwa kulturowego do zdefiniowania wspólnie uzgodnionych najlepszych praktyk dotyczących stosowania obowiązku i środków, o których mowa, odpowiednio, w ust. 2 i 3.

Artykuł 4

Wyjątki lub ograniczenia w odniesieniu do eksploracji tekstów i danych

1. Państwa członkowskie wprowadzają przepisy przewidujące wyjątek lub ograniczenie dotyczące praw przewidzianych w art. 5 lit. a) i art. 7 ust. 1 dyrektywy 96/9/WE, art. 2 dyrektywy 2001/29/WE, art. 4 ust. 1 lit. a) i b) dyrektywy 2009/24/WE oraz art. 15 ust. 1 niniejszej dyrektywy w odniesieniu do zwielokrotnień i pobrań dostępnych zgodnie z prawem utworów i innych przedmiotów objętych ochroną do celów eksploracji tekstów i danych.

2. Zwiłokrotnienia i pobrania dokonane zgodnie z ust. 1 mogą być przechowywane tak długo, jak jest to konieczne do celów eksploracji tekstów i danych.
3. Wyjątek lub ograniczenie przewidziane w ust. 1 ma zastosowanie, pod warunkiem że korzystanie z utworów i innych przedmiotów objętych ochroną, o których mowa w tym ustępie, nie zostało wyraźnie zastrzeżone przez podmioty uprawnione w odpowiedni sposób, na przykład za pomocą środków nadających się do odczytu maszynowego w przypadku treści, które zostały podane do publicznej wiadomości w internecie.
4. Niniejszy artykuł nie ma wpływu na stosowanie art. 3 niniejszej dyrektywy.

Artykuł 5

Korzystanie z utworów i innych przedmiotów objętych ochroną w cyfrowej i transgranicznej działalności dydaktycznej

1. Państwa członkowskie wprowadzają przepisy przewidujące wyjątek lub ograniczenie dotyczące praw przewidzianych w art. 5 lit. a), b), d) i e) i art. 7 ust. 1 dyrektywy 96/9/WE, art. 2 i 3 dyrektywy 2001/29/WE, art. 4 ust. 1 dyrektywy 2009/24/WE oraz art. 15 ust. 1 niniejszej dyrektywy, aby umożliwić cyfrowe korzystanie z utworów i innych przedmiotów objętych ochroną wyłącznie w celu zilustrowania w ramach nauczania, w zakresie uzasadnionym przez niekomercyjny cel, który ma zostać osiągnięty, pod warunkiem że korzystanie to:

- a) odbywa się na odpowiedzialność placówki edukacyjnej, na jej terenie lub w innym miejscu, lub za pośrednictwem bezpiecznego środowiska elektronicznego dostępnego wyłącznie dla uczniów lub studentów i pracowników dydaktycznych danej placówki edukacyjnej; oraz
- b) jest opatrzone informacją dotyczącą źródła, łącznie z imieniem i nazwiskiem twórcy, chyba że okaże się to niemożliwe.

2. Niezależnie od art. 7 ust. 1 państwa członkowskie mogą wprowadzić przepisy przewidujące, że wyjątek lub ograniczenie przyjęte na podstawie ust. 1 nie ma zastosowania lub nie ma zastosowania w odniesieniu do szczególnych sposobów korzystania lub szczególnych rodzajów utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, takich jak materiał przeznaczony przede wszystkim na rynek edukacyjny lub zapis nutowy, tak długo jak odpowiednie licencje uprawniające do czynności, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, które uwzględniają potrzeby i specyfikę placówek edukacyjnych, są łatwo dostępne na rynku.

Państwa członkowskie, które postanowią skorzystać z przepisu zawartego w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, podejmują środki niezbędne w celu zapewnienia, aby licencje uprawniających do czynności, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, były w odpowiedni sposób dostępne i widoczne dla placówek edukacyjnych.

3. Uznaje się, że korzystanie z utworów i innych przedmiotów objętych ochroną wyłącznie w celu zilustrowania w ramach nauczania za pośrednictwem bezpiecznych środowisk elektronicznych, podejmowane zgodnie z przepisami prawa krajowego przyjętymi zgodnie z niniejszym artykułem, ma miejsce wyłącznie w państwie członkowskim, w którym dana placówka edukacyjna ma swoją siedzibę.

4. Państwa członkowskie mogą wprowadzić przepisy przewidujące godziwą rekompensatę dla podmiotów uprawnionych z tytułu korzystania na podstawie ust. 1 z ich utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną.

Artykuł 6

Zachowanie dziedzictwa kulturowego

Państwa członkowskie wprowadzają przepisy przewidujące wyjątek od praw przewidzianych w art. 5 lit. a) oraz art. 7 ust. 1 dyrektywy 96/9/WE, art. 2 dyrektywy 2001/29/WE, art. 4 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2009/24/WE i art. 15 ust. 1 niniejszej dyrektywy w celu zezwolenia instytucjom dziedzictwa kulturowego na wykonywanie kopii wszelkich utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, które znajdują się na stałe w ich zbiorach, niezależnie od formatu lub nośnika, do celów zachowania takich utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną i w zakresie potrzebnym do tego zachowania.

Artykuł 7

Przepisy wspólne

1. Każde postanowienie umowne sprzeczne z wyjątkami przewidzianymi w art. 3, 5 i 6 jest bezskuteczne.
2. Do wyjątków i ograniczeń przewidzianych w niniejszym tytule zastosowanie ma art. 5 ust. 5 dyrektywy 2001/29/WE. Art. 6 ust. 4 akapit pierwszy, trzeci i piąty dyrektywy 2001/29/WE ma zastosowanie do art. 3–6 niniejszej dyrektywy.

TYTUŁ III

ŚRODKI MAJĄCE NA CELU POPRAWIENIE PRAKTYK W ZAKRESIE LICENCJONOWANIA I ZAPEWNIENIE SZERSZEGO DOSTĘPU DO TREŚCI

ROZDZIAŁ 1

Utwory i inne przedmioty objęte ochroną niedostępne w obrocie handlowym

Artykuł 8

Korzystanie przez instytucje dziedzictwa kulturowego z niedostępnych w obrocie handlowym utworów i innych przedmiotów objętych ochroną

1. Państwa członkowskie wprowadzają przepisy przewidujące, że organizacja zbiorowego zarządzania – zgodnie z udzielonymi jej przez podmioty uprawnione upoważnieniami – może udzielać instytucji dziedzictwa kulturowego niewyłącznej licencji do celów niekomercyjnych w celu zwielokrotniania, rozpowszechniania, publicznego udostępniania lub podawania do publicznej wiadomości niedostępnych w obrocie handlowym utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną znajdujących się na stałe w zbiorach danej instytucji, niezależnie od tego, czy wszystkie podmioty uprawnione, których dotyczy licencja, udzieliły upoważnienia organizacji zbiorowego zarządzania, pod warunkiem że:

- a) organizacja zbiorowego zarządzania jest, ze względu na udzielone jej upoważnienia, w wystarczającym stopniu reprezentatywna w odniesieniu do podmiotów uprawnionych w przypadku odpowiedniego rodzaju utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną oraz w odniesieniu do praw, które są przedmiotem licencji; oraz
- b) wszystkie podmioty uprawnione są równo traktowane w odniesieniu do warunków licencji.

2. Państwa członkowskie wprowadzają przepisy przewidujące wyjątek lub ograniczenie dotyczące praw przewidzianych w art. 5 lit. a), b), d) i e) i art. 7 ust. 1 dyrektywy 96/9/WE, art. 2 i 3 dyrektywy 2001/29/WE, art. 4 ust. 1 dyrektywy 2009/24/WE oraz art. 15 ust. 1 niniejszej dyrektywy, aby umożliwić instytucjom dziedzictwa kulturowego podawanie do wiadomości, w celach niekomercyjnych, niedostępnych w obrocie handlowym utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, które znajdują się na stałe w zbiorach instytucji, pod warunkiem że:

- a) podane zostanie imię i nazwisko twórcy lub innego dającego się ustalić podmiotu uprawnionego, chyba że okaże się to niemożliwe; oraz
- b) takie utwory lub inne przedmioty objęte ochroną są podawane do wiadomości na niekomercyjnych stronach internetowych.

3. Państwa członkowskie wprowadzają przepisy przewidujące, że wyjątek lub ograniczenie przewidziane w ust. 2, mają zastosowanie wyłącznie do tych rodzajów utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, w odniesieniu do których nie istnieje organizacja zbiorowego zarządzania spełniająca warunki określone w ust. 1 lit. a).

4. Państwa członkowskie wprowadzają przepisy przewidujące, że wszystkie podmioty uprawnione mogą w każdej chwili, łatwo i skutecznie, wyłączyć swoje utwory lub inne przedmioty objęte ochroną z mechanizmu licencyjnego określonego w ust. 1, lub ze stosowania wyjątku lub ograniczenia określonego w ust. 2, ogólnie albo w szczególnych przypadkach, w tym po udzieleniu licencji lub rozpoczęciu danego korzystania.

5. Utwór lub inny przedmiot objęty ochroną uznaje się za niedostępny w obrocie handlowym, jeżeli w dobrej wierze można uznać, że cały utwór lub inny przedmiot objęty ochroną nie jest dostępny publicznie za pośrednictwem zwykłych kanałów handlowych, po tym jak podjęte zostały rozsądne działania w celu ustalenia, czy jest on dostępny publicznie.

Państwa członkowskie mogą wprowadzić przepisy określające szczegółowe wymogi, takie jak termin ostateczny, w celu ustalenia, czy utwory i inne przedmioty objęte ochroną mogą być licencjonowane zgodnie z ust. 1 lub wykorzystywane na podstawie wyjątku lub ograniczenia przewidzianego w ust. 2. Wymogi te nie mogą wykraczać poza to, co jest konieczne i rozsądne, i nie mogą uniemożliwiać uznania całego zbioru utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną za niedostępne w obrocie handlowym, jeżeli można racjonalnie założyć, że wszystkie utwory lub inne przedmioty objęte ochroną są niedostępne w obrocie handlowym.

6. Państwa członkowskie wprowadzają przepisy przewidujące, że licencje, o których mowa w ust. 1, są uzyskiwane od organizacji zbiorowego zarządzania, która jest reprezentatywna dla państwa członkowskiego, w którym swoją siedzibę ma instytucja dziedzictwa kulturowego.

7. Niniejszy artykuł nie ma zastosowania do zbiorów niedostępnych w obrocie handlowym utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, jeżeli na podstawie racjonalnych działań, o których mowa w ust. 5, istnieją dowody, że zbiory takie składają się w głównej mierze z:

- a) utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, z wyjątkiem utworów kinematograficznych lub audiowizualnych, opublikowanych po raz pierwszy lub, w razie braku publikacji, nadanych po raz pierwszy w państwie trzecim;

- b) utworów kinematograficznych lub audiowizualnych, których producenci mają siedzibę lub miejsce stałego pobytu w państwie trzecim, lub
- c) utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną należących do obywateli państw trzecich, jeżeli, pomimo podjęcia rozsądnych działań, nie można było określić państwa członkowskiego lub państwa trzeciego zgodnie z lit. a) i b);

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego, niniejszy artykuł ma zastosowanie, jeżeli organizacja zbiorowego zarządzania jest w wystarczającym stopniu reprezentatywna, w rozumieniu ust. 1 lit. a), w odniesieniu do podmiotów uprawnionych danego państwa trzeciego.

Artykuł 9

Transgraniczne sposoby korzystania

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby na podstawie licencji udzielonych zgodnie z art. 8 instytucje dziedzictwa kulturowego w dowolnym państwie członkowskim mogły korzystać z niedostępnych w obrocie handlowym utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną.
2. Uznaje się, że korzystanie z utworów i innych przedmiotów objętych ochroną na mocy wyjątku lub ograniczenia określonych w art. 8 ust. 2 ma miejsce wyłącznie w państwie członkowskim, w którym siedzibę ma korzystająca z nich instytucja dziedzictwa kulturowego.

Artykuł 10

Działania informacyjne

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby informacje przekazywane przez instytucje dziedzictwa kulturowego, organizacje zbiorowego zarządzania lub właściwe organy publiczne do celów identyfikacji niedostępnych w obrocie handlowym utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, będących przedmiotem licencji udzielonej zgodnie z art. 8 ust. 1 lub wykorzystywanych na podstawie wyjątku lub ograniczenia określonego w art. 8 ust. 2, a także informacje o przysługujących podmiotom uprawnionym możliwościach, o których mowa w art. 8 ust. 4, oraz – gdy tylko staną się dostępne i gdy jest to konieczne – informacje o stronach umowy licencyjnej, objętych nią terytoriach i zakresie korzystania, były stale, łatwo i skutecznie dostępne na jednym przeznaczonym do tego publicznym portalu internetowym na co najmniej sześć miesięcy przed rozpowszechnianiem utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, ich publicznym udostępnianiem lub podaniem do publicznej wiadomości zgodnie z licencją lub na podstawie wyjątku lub ograniczenia.

Portal tworzy i zarządza nim Urząd Unii Europejskiej ds. Własności Intelktualnej zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 386/2012.

2. Państwa członkowskie wprowadzają przepisy przewidujące, że w razie gdy okaże się to konieczne dla zwiększenia ogólnej świadomości podmiotów uprawnionych, podejmuje się dodatkowe odpowiednie działania informacyjne dotyczące możliwości udzielania przez organizacje zbiorowego zarządzania licencji na twory lub inne przedmioty objęte ochroną zgodnie z art. 8, udzielonych licencji, sposobów korzystania na podstawie wyjątku lub ograniczenia przewidzianego w art. 8 ust. 2 oraz przysługujących podmiotom uprawnionym możliwości, o których mowa w art. 8 ust. 4.

Odpowiednie działania informacyjne, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, podejmuje się w państwie członkowskim, w którym wystąpiono o licencję zgodnie z art. 8 ust. 1, lub, w przypadku sposobów korzystania na podstawie wyjątku lub ograniczenia przewidzianego w art. 8 ust. 2, w państwie członkowskim, w którym ma siedzibę instytucja dziedzictwa kulturowego. Jeżeli istnieją dowody, takie jak pochodzenie utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, wskazujące, że świadomość podmiotów uprawnionych można skuteczniej podnieść w innych państwach członkowskich lub państwach trzecich, takie działania informacyjne obejmują również te państwa członkowskie i państwa trzecie.

Artykuł 11

Dialog zainteresowanych stron

Państwa członkowskie konsultują się z podmiotami uprawnionymi, organizacjami zbiorowego zarządzania i instytucjami dziedzictwa kulturowego w każdym sektorze przed ustaleniem szczegółowych wymogów zgodnie z art. 8 ust. 5, oraz zachęcają do regularnego dialogu między przedstawicielskimi organizacjami użytkowników i podmiotów uprawnionych, w tym organizacjami zbiorowego zarządzania, a wszelkimi innymi stosownymi organizacjami zainteresowanych stron, aby, w zależności od specyfiki poszczególnych sektorów, zwiększyć adekwatność i przydatność mechanizmów licencyjnych określonych w art. 8 ust. 1 i zapewnić podmiotom uprawnionym skuteczność zabezpieczeń, o których mowa w niniejszym rozdziale.

ROZDZIAŁ 2

Środki ułatwiające udzielanie licencji zbiorowych

Artykuł 12

Udzielanie licencji zbiorowych z rozszerzonym skutkiem

1. Państwa członkowskie mogą – w odniesieniu do korzystania na swym terytorium i z zastrzeżeniem gwarancji przewidzianych w niniejszym artykule – wprowadzić przepisy przewidujące, że w przypadku gdy organizacja zbiorowego zarządzania, która podlega przepisom prawa krajowego wdrażającego dyrektywę 2014/26/UE, zgodnie z udzielonymi jej przez podmioty uprawnione upoważnieniami, zawiera umowę licencyjną na eksploatację utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną:

- a) zakres stosowania takiej umowy można rozszerzyć na prawa podmiotów uprawnionych, które nie upoważniły tej organizacji zbiorowego zarządzania do reprezentowania ich w drodze powierzenia, licencji lub innego uzgodnienia umownego; lub,
- b) w odniesieniu do takiej umowy, organizacja posiada upoważnienie ustawowe lub istnieje domniemanie, że reprezentuje podmioty uprawnione, które nie udzieliły jej odpowiedniego upoważnienia.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby mechanizm licencyjny, o którym mowa w ust. 1, miał zastosowanie tylko w odniesieniu do dokładnie określonych przypadków korzystania, w których uzyskanie zezwolenia bezpośrednio od podmiotów uprawnionych jest zazwyczaj uciążliwe i niepraktyczne w takim stopniu, że zawarcie umowy licencji jest mało prawdopodobne ze względu na charakter korzystania lub rodzaje utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, a także zapewniają by taki mechanizm licencyjny chronił uzasadnione interesy podmiotów uprawnionych.

3. Do celów ust. 1, państwa członkowskie wprowadzają przepisy przewidujące następujące gwarancje:

- a) organizacja zbiorowego zarządzania jest – ze względu na udzielone jej upoważnienia – w wystarczającym stopniu reprezentatywna dla danego państwa członkowskiego w odniesieniu do podmiotów uprawnionych w przypadku odpowiedniego rodzaju utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną oraz w odniesieniu do praw, które są przedmiotem licencji;
- b) wszystkie podmioty uprawnione są równo traktowane, w tym w odniesieniu do warunków licencji;
- c) podmioty uprawnione, które nie upoważniły organizacji udzielającej licencję, mogą w dowolnym czasie łatwo i skutecznie wyłączyć swoje utwory lub inne przedmioty objęte ochroną z mechanizmu licencjonowania ustanowionego zgodnie z niniejszym artykułem; oraz
- d) podejmuje się odpowiednie działania informacyjne - począwszy od rozsądnego okresu przed rozpoczęciem korzystania z utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną w ramach udzielonej licencji - aby informować podmioty uprawnione o możliwości udzielania licencji przez organizację zbiorowego zarządzania na korzystanie z utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, o tym, że udzielenie licencji nastąpiło zgodnie z niniejszym artykułem, oraz o przysługujących podmiotom uprawnionym możliwościach, o których mowa w lit. c). Działania informacyjne muszą być prowadzone w sposób skuteczny, tak aby nie było konieczności informowania każdego podmiotu uprawnionego osobno.

4. Niniejszy artykuł nie ma wpływu na stosowanie mechanizmów udzielania licencji zbiorowych z rozszerzonym skutkiem zgodnie z innymi przepisami prawa Unii, w tym z przepisami dopuszczającymi wyjątki lub ograniczenia.

Niniejszy artykuł nie ma zastosowania do obowiązkowego zbiorowego zarządzania prawami.

Art. 7 dyrektywy 2014/26/UE ma zastosowanie do mechanizmu licencyjnego przewidzianego w niniejszym artykule.

5. Jeżeli dane państwo członkowskie przewiduje w swym prawie krajowym mechanizm licencyjny zgodnie z niniejszym artykułem, informuje ono Komisję o zakresie tych odpowiednich krajowych przepisów, celach i rodzajach licencji udzielanych na podstawie tych przepisów, a także o danych kontaktowych organizacji udzielających licencji zgodnie z tym mechanizmem licencyjnym oraz o sposobie, w jaki można uzyskać informacje na temat udzielania licencji i przysługujących podmiotom uprawnionym możliwościach, o których mowa w ust. 3 lit. c). Komisja publikuje tę informację.

6. Na podstawie informacji otrzymanych zgodnie z ust. 5 niniejszego artykułu oraz na podstawie konsultacji w ramach Komitetu Kontaktowego ustanowionego w art. 12 ust. 3 dyrektywy 2001/29/WE, do dnia 10 kwietnia 2021 r. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie w sprawie stosowania w Unii mechanizmów licencyjnych, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, ich wpływie na udzielanie licencji i podmioty uprawnione, w tym podmioty uprawnione niebędące członkami organizacji udzielającej licencji lub będące obywatelami lub rezydentami innego państwa członkowskiego, ich skuteczności w ułatwianiu rozpowszechniania treści kulturalnych oraz wpływu na rynek wewnętrzny, w tym transgraniczne świadczenie usług i konkurencję. W stosownych przypadkach sprawozdaniu temu towarzyszy wniosek ustawodawczy, w tym w odniesieniu do transgranicznego skutku takich mechanizmów krajowych.

ROZDZIAŁ 3

Dostęp do utworów audiowizualnych na platformach wideo na żądanie oraz dostępność tych utworów

Artykuł 13

Mechanizm negocjacyjny

Państwa członkowskie zapewniają, aby strony, które napotykają trudności związane z udzielaniem licencji na prawa, w sytuacji gdy starają się zawrzeć umowę na udostępnianie utworów audiowizualnych w ramach świadczenia usług wideo na żądanie, mogły zwrócić się o pomoc do bezstronnego organu lub mediatorów. Bezstronny organ utworzony lub wyznaczony przez państwo członkowskie do celów niniejszego artykułu i mediatorzy udzielają pomocy stronom w prowadzonych przez nie negocjacjach i pomagają stronom w osiągnięciu porozumienia, w tym, w stosownych przypadkach, poprzez zaproponowanie im własnego rozwiązania.

Państwa członkowskie powiadają Komisję o organie lub mediatorach, o których mowa w akapicie pierwszym, najpóźniej w dniu 7 czerwca 2021 r. W przypadkach, w których państwa członkowskie postanowiły oprzeć się na mediacji, powiadomienie Komisji obejmuje co najmniej źródło, jeżeli jest dostępne, w którym można znaleźć odpowiednie informacje o powołanych mediatorach.

ROZDZIAŁ 4

Utwory sztuk wizualnych znajdujące się w domenie publicznej

Artykuł 14

Utwory sztuk wizualnych znajdujące się w domenie publicznej

Państwa członkowskie wprowadzają przepisy przewidujące, że w przypadku wygaśnięcia okresu ochrony utworów sztuk wizualnych wszelkie materiały powstałe w wyniku zwielokrotniania tego utworu nie są przedmiotem prawa autorskiego ani praw pokrewnych, chyba że materiał powstały w wyniku tego zwielokrotniania jest oryginalny w tym sensie, że stanowi własną intelektualną twórczość twórcy.

TYTUŁ IV

ŚRODKI MAJĄCE NA CELU ZAPEWNIENIE PRAWIDŁOWEGO FUNKCJONOWANIA RYNKU W ZAKRESIE PRAW AUTORSKICH

ROZDZIAŁ 1

Prawa dotyczące publikacji

Artykuł 15

Ochrona publikacji prasowych w zakresie sposobów korzystania online

1. Państwa członkowskie zapewniają wydawcom publikacji prasowych mającym siedzibę w danym państwie członkowskim prawa przewidziane w art. 2 i art. 3 ust. 2 dyrektywy 2001/29/WE w zakresie sposobów korzystania online z ich publikacji prasowych przez dostawców usług społeczeństwa informacyjnego.

Prawa określone w akapicie pierwszym nie mają zastosowania do prywatnych i niekomercyjnych sposobów korzystania z publikacji prasowych przez użytkowników indywidualnych.

Ochrona zagwarantowana w pierwszym akapicie nie ma zastosowania do czynności linkowania.

Prawa określone w akapicie pierwszym nie mają zastosowania do pojedynczych słów lub bardzo krótkich fragmentów publikacji prasowej.

2. Prawa określone w ust. 1 nie naruszają przewidzianych w prawie Unii praw twórców i innych podmiotów uprawnionych w odniesieniu do utworów i innych przedmiotów objętych ochroną zawartych w publikacji prasowej, i nie mają na te prawa żadnego wpływu. Na prawa określone w ust. 1 nie można się powoływać przeciwko twórcom i innym podmiotom uprawnionym, a w szczególności na ich podstawie nie można pozbawiać twórców i innych podmiotów uprawnionych ich prawa do eksploatacji swoich utworów i innych przedmiotów objętych ochroną niezależnie od publikacji prasowej, w skład której wchodzi te utwory lub przedmioty.

Jeżeli utwór lub inny przedmiot objęty ochroną jest włączony do publikacji prasowej na podstawie niewyłącznej licencji, nie można się powoływać na prawa określone w ust. 1, aby zakazać korzystania z tego utworu przez innych użytkowników, którym udzielono zezwolenia. Na prawa określone w ust. 1 nie można się powoływać, aby zakazać korzystania z utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, których ochrona wygasła.

3. W odniesieniu do praw określonych w ust. 1 niniejszego artykułu stosuje się odpowiednio art. 5–8 dyrektywy 2001/29/WE, dyrektywę 2012/28/UE oraz dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1564⁽¹⁹⁾.

4. Prawa, o których mowa w ust. 1, wygasają dwa lata po opublikowaniu danej publikacji prasowej. Termin ten liczy się od dnia 1 stycznia roku następującego po dniu, w którym ta publikacja prasowa została opublikowana.

Ust. 1 nie ma zastosowania do publikacji prasowych opublikowanych po raz pierwszy przed dniem 6 czerwca 2019 r.

5. Państwa członkowskie wprowadzają przepisy przewidujące, że twórcy utworów zamieszczanych w publikacjach prasowych otrzymują odpowiednią część przychodów uzyskiwanych przez wydawców prasy z tytułu korzystania z ich publikacji prasowych przez dostawców usług społeczeństwa informacyjnego.

Artykuł 16

Roszczenia o godziwą rekompensatę

Państwa członkowskie mogą wprowadzić przepisy przewidujące, że jeżeli twórca przenosi prawo na wydawcę lub udziela wydawcy licencji na dane prawo, to takie przeniesienie lub licencja stanowią wystarczającą podstawę prawną dla wydawcy do bycia uprawnionym do udziału w rekompensacie za korzystanie z utworu, które miało miejsce na podstawie wyjątku lub ograniczenia w zakresie prawa będącego przedmiotem przeniesienia lub licencji.

Akapit pierwszy nie narusza istniejących i przyszłych regulacji w państwach członkowskich odnośnie do praw publicznego użyczenia.

ROZDZIAŁ 2

Niektóre sposoby korzystania przez serwisy internetowe z treści chronionych

Artykuł 17

Korzystanie przez dostawców usług udostępniania treści online z treści chronionych

1. Państwa członkowskie wprowadzają przepisy przewidujące, że dostawca usług udostępniania treści online dokonuje czynności publicznego udostępniania lub czynności podawania do publicznej wiadomości do celów niniejszej dyrektywy, w przypadku gdy udziela on publicznego dostępu do chronionych prawem autorskim utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną zamieszczanych przez jego użytkowników.

Dostawca usług udostępniania treści online musi zatem uzyskać zezwolenie od podmiotów uprawnionych, o którym mowa w art. 3 ust. 1 i 2 dyrektywy 2001/29/WE, na przykład poprzez zawarcie umowy licencyjnej, w celu publicznego udostępniania lub podawania do publicznej wiadomości utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną.

2. Państwa członkowskie wprowadzają przepisy przewidujące, że w przypadku gdy dostawca usług udostępniania treści online uzyska zezwolenie, na przykład poprzez zawarcie umowy licencyjnej, zezwolenie to obejmuje swoim zakresem również czynności wykonywane przez użytkowników usług objętych zakresem stosowania art. 3 dyrektywy 2001/29/WE, w przypadku gdy nie działają oni na zasadach komercyjnych lub gdy ich działalność nie przynosi znaczących przychodów.

3. Jeżeli dostawca usług udostępniania treści online dokonuje czynności publicznego udostępniania lub czynności podawania do publicznej wiadomości na warunkach określonych w niniejszej dyrektywie, ograniczeń odpowiedzialności ustanowionych w art. 14 ust. 1 dyrektywy 2000/31/WE nie stosuje się do sytuacji objętych niniejszym artykułem.

⁽¹⁹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1564 z dnia 13 września 2017 r. w sprawie niektórych dozwolonych sposobów korzystania z określonych utworów i innych przedmiotów chronionych prawem autorskim i prawami pokrewnymi z korzyścią dla osób niewidomych, osób słabowidzących lub osób z niepełnosprawnościami uniemożliwiającymi zapoznanie się z drukiem oraz w sprawie zmiany dyrektywy 2001/29/WE w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym (Dz.U. L 242 z 20.9.2017, s. 6).

Akapit pierwszy niniejszego ustępu nie ma wpływu na ewentualne stosowanie art. 14 ust. 1 dyrektywy 2000/31/WE w odniesieniu do tych dostawców usług do celów wykraczających poza zakres stosowania niniejszej dyrektywy.

4. Jeżeli nie udzielono zezwolenia, dostawcy usług udostępniania treści online ponoszą odpowiedzialność za nieobjęte zezwoleniem czynności publicznego udostępniania, w tym podawania do wiadomości publicznej, chronionych prawem autorskim utworów i innych przedmiotów objętych ochroną, chyba że wykażą, że:

- a) dołożyli wszelkich starań, aby uzyskać zezwolenia, oraz
- b) dołożyli wszelkich starań – zgodnie z wysokimi standardami staranności zawodowej w sektorze – aby zapewnić brak dostępu do poszczególnych utworów i innych przedmiotów objętych ochroną, w odniesieniu do których podmioty uprawnione przekazały dostawcom usług odpowiednie i niezbędne informacje; oraz w każdym przypadku
- c) działali niezwłocznie po otrzymaniu odpowiednio uzasadnionego zastrzeżenia od podmiotów uprawnionych w celu zablokowania dostępu do utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, których dotyczy zastrzeżenie, lub usunięcia ich ze swoich stron internetowych, a także dołożyli wszelkich starań, aby zapobiec ich przyszłemu zamieszczaniu zgodnie z lit. b).

5. Przy dokonywaniu oceny, czy dany dostawca usług spełnia obowiązki, o których mowa w ust. 4, oraz w świetle zasady proporcjonalności, należy, między innymi, wziąć pod uwagę:

- a) rodzaj, odbiorców i skalę świadczonych usług oraz rodzaj utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną zamieszczanych przez użytkowników usługi; oraz
- b) dostępność odpowiednich i skutecznych środków oraz ich koszt dla dostawców usług.

6. Państwa członkowskie wprowadzają przepisy przewidujące, że w przypadku gdy nowi dostawcy usług udostępniania treści online, których usługi są dostępne publicznie w Unii krócej niż trzy lata i których roczny obrót, obliczony zgodnie z zaleceniem Komisji 2003/361/WE⁽²⁰⁾, nie przekracza 10 mln EUR, warunki wynikające z systemu odpowiedzialności, o którym mowa w ust. 4, są ograniczone do działania na podstawie ust. 4 lit. a), oraz do niezwłocznego podjęcia działań po otrzymaniu odpowiednio uzasadnionego zastrzeżenia w celu zablokowania dostępu do utworów i przedmiotów objętych ochroną, których dotyczy zastrzeżenie, lub usunięcia tych utworów i przedmiotów objętych ochroną ze wszystkich stron internetowych.

Jeżeli średnia miesięczna liczba pojedynczych odwiedzających tych dostawców usług, obliczona na podstawie poprzedniego roku kalendarzowego, przekracza 5 milionów, wykazują oni również, że dołożyli wszelkich starań, aby zapobiec dalszemu zamieszczaniu zgłoszonych utworów i innych przedmiotów objętych ochroną, w odniesieniu do których podmioty uprawnione przekazały odpowiednie i niezbędne informacje.

7. Współpraca między dostawcami usług udostępniania treści internetowych a podmiotami uprawnionymi nie może prowadzić do uniemożliwiania dostępności utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną zamieszczanych przez użytkowników, które nie naruszają prawa autorskiego i praw pokrewnych, w tym również w przypadku gdy takie twory lub inne przedmioty objęte ochroną są objęte wyjątkiem lub ograniczeniem.

Państwa członkowskie zapewniają, aby użytkownicy w każdym państwie członkowskim mogli opierać na następujących obowiązujących wyjątkach lub ograniczeniach przy zamieszczaniu i udostępnianiu treści wygenerowanych przez użytkowników w ramach usług udostępniania treści online:

- a) cytowanie, krytyka, recenzowanie;
- b) korzystanie do celów karykatury, parodii lub pastiszu.

8. Stosowanie niniejszego artykułu nie wywołuje skutku w postaci ogólnego obowiązku w zakresie nadzoru.

Państwa członkowskie wprowadzają przepisy przewidujące, że dostawcy usług udostępniania treści online udostępniają podmiotom uprawnionym, na ich żądanie, odpowiednie informacje na temat funkcjonowania swoich praktyk w odniesieniu do współpracy, o której mowa w ust. 4, oraz – w przypadku zawierania umów licencyjnych między dostawcami usług a podmiotami uprawnionymi – informacje na temat wykorzystywania treści objętych umowami.

9. Państwa członkowskie wprowadzają przepisy przewidujące, że dostawcy usług udostępniania treści online muszą wprowadzić skuteczny i sprawny mechanizm składania skarg i dochodzenia roszczeń, dostępny dla użytkowników ich usług w przypadku sporów dotyczących zablokowania dostępu do zamieszczonych przez nich utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną lub ich usunięcia.

⁽²⁰⁾ Zalecenie Komisji z dnia 6 maja 2003 r. dotyczące definicji mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36).

Jeżeli podmioty uprawnione żądają zablokowania dostępu do swoich poszczególnych utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną lub ich usunięcia, muszą należycie uzasadnić swoje żądanie. Skargi złożone w ramach tego mechanizmu rozpatruje się bez zbędnej zwłoki, a decyzje o zablokowaniu dostępu zamieszczonych treści lub o ich usunięciu podlegają kontroli przeprowadzanej przez człowieka. Państwa członkowskie zapewniają także, aby do celów rozstrzygnięcia sporów dostępne były pozasądowe mechanizmy dochodzenia roszczeń. Takie mechanizmy muszą umożliwiać bezstronne rozwiązywanie sporów i nie mogą pozbawiać użytkownika ochrony prawnej zapewnianej przez prawo krajowe, z zastrzeżeniem praw użytkowników do korzystania ze skutecznych środków ochrony prawnej. W szczególności państwa członkowskie zapewniają, aby użytkownicy mieli dostęp do sądu lub innego właściwego organu sądowego w celu dochodzenia prawa do korzystania z wyjątku lub ograniczenia w zakresie prawa autorskiego i praw pokrewnych.

Niniejsza dyrektywa nie wpływa w żaden sposób na zgodne z prawem sposoby korzystania, takie jak korzystanie na podstawie wyjątków lub ograniczeń przewidzianych w prawie Unii, i nie może prowadzić do identyfikacji indywidualnych użytkowników, ani do przetwarzania danych osobowych, chyba że ma to miejsce zgodnie z dyrektywą 2002/58/WE i rozporządzeniem (UE) 2016/679.

Dostawcy usług udostępniania treści online informują swoich użytkowników w swoich warunkach korzystania, że mogą oni korzystać z utworów i innych przedmiotów objętych ochroną na podstawie wyjątków lub ograniczeń w zakresie prawa autorskiego i praw pokrewnych przewidzianych w prawie Unii.

10. Od dnia 6 czerwca 2019 r. Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, organizuje dialog zainteresowanych stron, aby omówić najlepsze praktyki w zakresie współpracy między dostawcami usług udostępniania treści online a podmiotami uprawnionymi. Komisja – w porozumieniu z dostawcami usług udostępniania treści online, podmiotami uprawnionymi, organizacjami użytkowników i innymi właściwymi zainteresowanymi stronami oraz uwzględniając wyniki rozmów zainteresowanych stron – wydaje wytyczne dotyczące stosowania niniejszego artykułu, w szczególności w odniesieniu do współpracy, o której mowa w ust. 4. Przy omawianiu najlepszych praktyk w szczególności uwzględnia się, między innymi, potrzebę wyważenia praw podstawowych oraz stosowania wyjątków i ograniczeń. Do celów dialogu zainteresowanych stron organizacje użytkowników mają dostęp do odpowiednich informacji przekazanych przez dostawców usług udostępniania treści online na temat funkcjonowania ich praktyk w odniesieniu do ust. 4.

ROZDZIAŁ 3

Godziwe wynagrodzenie twórców i wykonawców w ramach umów o eksploatację

Artykuł 18

Zasada odpowiedniego i proporcjonalnego wynagrodzenia

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy twórcy i wykonawcy udzielają licencji lub przenoszą swoje wyłączne prawa do eksploatacji ich utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, mieli oni prawo do odpowiedniego i proporcjonalnego wynagrodzenia.
2. Przy wdrażaniu zasady określonej w ust. 1 do prawa krajowego państwa członkowskie mogą stosować różne mechanizmy i uwzględniają zasadę swobody zawierania umów oraz sprawiedliwą równowagę praw i interesów.

Artykuł 19

Obowiązek przejrzystości

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby twórcy i wykonawcy otrzymywali regularnie, co najmniej raz w roku, a także z uwzględnieniem specyfiki każdego sektora, aktualne, istotne i wyczerpujące informacje na temat eksploatacji swoich utworów i wykonań od stron, którym udzielili licencji lub na które przenieśli swoje prawa lub ich następców prawnych, zwłaszcza w odniesieniu do sposobów eksploatacji, wszystkich uzyskanych przychodów i należnego wynagrodzenia.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy w odniesieniu do praw, o których mowa w ust. 1, udzielono następnie licencji, twórcy i wykonawcy lub ich przedstawiciele otrzymali, na ich wniosek, dodatkowe informacje od sublicencjobiorców, w przypadku gdy ich pierwszy kontrahent nie posiada wszystkich informacji, które byłyby niezbędne do celów ust. 1.

Jeżeli takie dodatkowe informacje zostaną zażądane, pierwszy kontrahent twórców i wykonawców dostarcza informacje na temat tożsamości tych sublicencjobiorców.

Państwa członkowskie mogą wprowadzić przepisy przewidujące, że każdy wniosek kierowany do sublicencjobiorców zgodnie z akapitem pierwszym jest składany bezpośrednio lub pośrednio za pośrednictwem kontrahenta twórcy lub wykonawcy.

3. Obowiązek określony w ust. 1 musi być proporcjonalny i skuteczny dla zapewnienia wysokiego poziom przejrzystości w każdym sektorze. Państwa członkowskie mogą wprowadzić przepisy przewidujące, że w należycie uzasadnionych przypadkach, w których obciążenie administracyjne wynikające z obowiązku określonego w ust. 1 stałoby się nieproporcjonalne w świetle przychodów uzyskanych z eksploatacji utworu lub wykonania, obowiązek ogranicza się do rodzajów i poziomu szczegółowości informacji, jakich można racjonalnie oczekiwać w takich przypadkach.

4. Państwa członkowskie mogą zdecydować, że obowiązek określony w ust. 1 niniejszego artykułu nie ma zastosowania, jeżeli wkład twórcy lub wykonawcy nie jest znaczący w stosunku do całego utworu lub wykonania, chyba że twórca lub wykonawca wykaże, że potrzebuje informacji do wykonywania swoich praw na podstawie art. 20 ust. 1, i w tym celu zwraca się o te informacje.

5. Państwa członkowskie mogą wprowadzić przepisy przewidujące, że w przypadku umów, które podlegają uzgodnieniom zbiorowym lub opierają się na uzgodnieniach zbiorowych, zasady przejrzystości określone w odpowiednim uzgodnieniu zbiorowym mają zastosowanie, pod warunkiem że spełniają kryteria określone w ust. 1–4.

6. Jeżeli zastosowanie ma art. 18 dyrektywy 2014/26/UE, obowiązek określony w ust. 1 niniejszego artykułu nie ma zastosowania w odniesieniu do umów zawieranych przez podmioty określone w art. 3 lit. a) i b) tej dyrektywy lub przez inne podmioty podlegające przepisom krajowym wdrażającym tę dyrektywę.

Artykuł 20

Mechanizm dostosowania umów

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby – w przypadku braku obowiązujących uzgodnień zbiorowych przewidujących mechanizm porównywalny do mechanizmu określonego w niniejszym artykule – twórcy i wykonawcy lub ich przedstawiciele mieli prawo zażądać dodatkowego, odpowiedniego i godziwego wynagrodzenia od strony, z którą zawarli umowę o eksploatację praw, lub następców prawnych tej strony, jeżeli pierwotnie uzgodnione wynagrodzenie okazuje się być niewspółmiernie niskie w porównaniu do wszystkich późniejszych odnośnych przychodów uzyskiwanych z eksploatacji utworów lub wykonań.

2. Ust. 1 niniejszego artykułu nie ma zastosowania do umów zawieranych przez podmioty określone w art. 3 lit. a) i b) dyrektywy 2014/26/UE, ani przez inne podmioty, które już podlegają przepisom krajowym wdrażającym tę dyrektywę.

Artykuł 21

Alternatywna procedura rozstrzygnięcia sporów

Państwa członkowskie wprowadzają przepisy przewidujące możliwość rozstrzygnięcia sporów dotyczących obowiązku przejrzystości na podstawie art. 19 oraz mechanizmu dostosowania umów na podstawie art. 20 w drodze dobrowolnej, alternatywnej procedury rozstrzygnięcia sporów. Państwa członkowskie zapewniają, aby organizacje reprezentujące twórców i wykonawców mogły wszczynać takie procedury na konkretny wniosek jednego lub większej liczby twórców lub wykonawców.

Artykuł 22

Prawo do odwołania

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku, gdy twórca lub wykonawca udzielili licencji lub przenieśli swoje prawa dotyczące utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną na zasadzie wyłączności, twórca lub wykonawca mogli odwołać w całości lub w części licencję lub przeniesienie praw, jeżeli ten utwór lub inny przedmiot objęty ochroną nie jest eksploatowany.

2. Szczegółowe przepisy dotyczące mechanizmu odwołania, określone w ust. 1, mogą być wprowadzone w prawie krajowym, biorąc pod uwagę:

a) specyfikę poszczególnych sektorów i poszczególnych rodzajów utworów i wykonań; oraz

b) jeżeli utwór lub inny przedmiot objęty ochroną zawiera wkład więcej niż jednego twórcy lub wykonawcy, stosunkowe znaczenie poszczególnych wkładów i uzasadnione interesy wszystkich twórców i wykonawców, których dotyczy zastosowanie mechanizmu odwołania przez pojedynczego twórcę lub wykonawcę.

Państwa członkowskie mogą wyłączyć utwory lub inne przedmioty objęte ochroną ze stosowania mechanizmu odwołania, jeżeli takie utwory lub inne przedmioty objęte ochroną zazwyczaj zawierają wkłady wielu twórców lub wykonawców.

Państwa członkowskie mogą wprowadzić przepisy przewidujące, że mechanizm odwołania stosowany jest wyłącznie w określonych ramach czasowych, jeżeli takie ograniczenie jest należycie uzasadnione specyfiką sektora lub rodzajem utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną.

Państwa członkowskie mogą wprowadzić przepisy przewidujące, że twórcy lub wykonawcy mogą podjąć decyzję o zakończeniu wyłączności umowy zamiast odwołania licencji lub przeniesienia praw.

3. Państwa członkowskie wprowadzają przepisy przewidujące, że odwołania przewidzianego w ust. 1 można dokonać dopiero po upływie rozsądnego czasu od zawarcia umowy licencyjnej lub przeniesienia praw. Twórca lub wykonawca powiadamia osobę, której udzielono licencji lub na którą przeniesiono prawa, i określa odpowiedni termin, do którego odbywa się eksploatacja praw przyznanych w ramach licencji lub przeniesienia praw. Po upływie tego terminu twórca lub wykonawca może podjąć decyzję o zakończeniu wyłączności umowy zamiast odwołania licencji lub przeniesienia praw.

4. Ust. 1 nie ma zastosowania, jeżeli brak eksploatacji wynika w przeważającej mierze z okoliczności, co do których można w sposób uzasadniony oczekiwać, że twórca lub wykonawca może im zaradzić.

5. Państwa członkowskie mogą wprowadzić przepisy przewidujące, że wszelkie postanowienia umowne stanowiące odstępstwo od mechanizmu odwołania, o którym mowa w ust. 1, są skuteczne wyłącznie wówczas, gdy opierają się na uzgodnieniach zbiorowych.

Artykuł 23

Przepisy wspólne

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby wszelkie postanowienia umowne, które uniemożliwiają przestrzeganie art. 19, 20 i 21, były bezskuteczne w odniesieniu do twórców i wykonawców.

2. Państwa członkowskie wprowadzają przepisy przewidujące, że art. 18-22 niniejszej dyrektywy nie mają zastosowania do twórców programu komputerowego w rozumieniu art. 2 dyrektywy 2009/24/WE.

TYTUŁ V

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 24

Zmiany dyrektyw 96/9/WE i 2001/29/WE

1. W dyrektywie 96/9/WE wprowadza się następujące zmiany:

a) art. 6 ust. 2 lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) korzystania z baz danych wyłącznie w charakterze ilustracji w celach dydaktycznych lub badawczych, o ile wskazane jest źródło oraz w zakresie uzasadnionym przez niekomercyjny cel, który ma być osiągnięty, bez uszczerbku dla wyjątków i ograniczeń przewidzianych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/790 (*)

(*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/790 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie prawa autorskiego i praw pokrewnych na jednolitym rynku cyfrowym oraz zmiany dyrektyw 96/9/WE i 2001/29/WE (Dz.U L 130 z 17.5.2019, s. 92).;”

b) art. 9 lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) w przypadku pobierania w charakterze ilustracji w celach dydaktycznych lub badawczych, o ile wskazane jest źródło oraz w zakresie uzasadnionym przez niekomercyjny cel, który ma być osiągnięty, bez uszczerbku dla wyjątków i ograniczeń przewidzianych w dyrektywie (UE) 2019/790;”

2. w dyrektywie 2001/29/WE wprowadza się następujące zmiany:

a) art. 5 ust. 2 lit. c) otrzymuje brzmienie:

„c) w odniesieniu do szczególnych czynności zwielokrotniania dokonywanych przez ogólnodostępne biblioteki, instytucje edukacyjne lub muzea, lub przez archiwa, których celem nie jest osiągnięcie bezpośredniej lub pośredniej korzyści majątkowej lub handlowej, z zastrzeżeniem wyjątków lub ograniczeń przewidzianych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/790 (*);

(*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/790 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie prawa autorskiego i praw pokrewnych na jednolitym rynku cyfrowym oraz zmiany dyrektyw 96/9/WE i 2001/29/WE (Dz.U L 130 z 17.5.2019, s. 92).;”;

b) art. 5 ust. 3 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) korzystania wyłącznie w celach zilustrowania w ramach nauczania lub badań naukowych, o ile wskazane jest źródło, łącznie z imieniem i nazwiskiem twórcy, chyba że okaże się to niemożliwe, i w stopniu uzasadnionym przez niekomercyjny cel, który ma być osiągnięty, bez uszczerbku dla wyjątków i ograniczeń przewidzianych w dyrektywie (UE) 2019/790;”;

c) w art. 12 ust. 4 dodaje się litery w brzmieniu:

„e) badanie wpływu transpozycji dyrektywy (UE) 2019/790 na funkcjonowanie rynku wewnętrznego i sygnalizowanie ewentualnych trudności związanych z transpozycją;

f) ułatwianie wymiany informacji o istotnych zmianach zachodzących w ustawodawstwie i orzecznictwie, jak również o praktycznym zastosowaniu środków podjętych przez państwa członkowskie w celu wdrożenia dyrektywy (UE) 2019/790;

g) omawianie wszelkich innych kwestii wynikających ze stosowania dyrektywy (UE) 2019/790.”.

Artykuł 25

Relacja z wyjątkami i ograniczeniami określonymi w innych dyrektywach

Państwa członkowskie mogą przyjmować lub utrzymywać w mocy szersze przepisy zgodne z wyjątkami lub ograniczeniami określonymi w dyrektywach 96/9/WE i 2001/29/WE w odniesieniu do sposobów lub obszarów korzystania objętych wyjątkami lub ograniczeniami przewidzianymi w niniejszej dyrektywie.

Artykuł 26

Stosowanie w czasie

1. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do wszystkich utworów i innych przedmiotów objętych ochroną, które są chronione na podstawie przepisów prawa krajowego z dziedziny prawa autorskiego w dniu 7 czerwca 2021 r. lub po tej dacie.

2. Niniejszą dyrektywę stosuje się bez uszczerbku dla umów zawartych i praw uzyskanych przed dniem 7 czerwca 2021 r.

Artykuł 27

Przepisy przejściowe

Umowy dotyczące licencji lub przeniesienia praw twórców i wykonawców podlegają obowiązkowi przejrzystości określone w art. 19 od dnia 7 czerwca 2022 r.

Artykuł 28

Ochrona danych osobowych

Przetwarzanie danych osobowych prowadzone w ramach niniejszej dyrektywy odbywa się zgodnie z dyrektywą 2002/58/WE oraz rozporządzeniem (UE) 2016/679.

*Artykuł 29***Transpozycja**

1. Państwa członkowskie wprowadzą w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do dnia 7 czerwca 2021 r. Niezwłocznie przekazują one Komisji tekst tych przepisów.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Sposoby dokonywania takiego odniesienia określane są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty najważniejszych przepisów prawa krajowego w dziedzinie objętej zakresem niniejszej dyrektywy.

*Artykuł 30***Przegląd**

1. Najwcześniej w dniu 7 czerwca 2026 r. Komisja dokonuje przeglądu niniejszej dyrektywy i przedstawia sprawozdanie na temat jego najistotniejszych wyników Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu.

Do dnia 7 czerwca 2024 r. Komisja ocenia wpływ szczególnego systemu odpowiedzialności określonego w art. 17 i mającego zastosowanie do dostawców usług udostępniania treści online, których roczne obroty nie przekraczają 10 mln EUR i których usługi są dostępne publicznie w Unii krócej niż trzy lata, zgodnie z art. 17 ust. 6, oraz, w stosownych przypadkach, podejmują działania zgodnie z wnioskami wynikającymi z przeprowadzonej oceny.

2. Państwa członkowskie dostarczają Komisji informacji niezbędnych do sporządzenia sprawozdania, o którym mowa w ust. 1.

*Artykuł 31***Wejście w życie**

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

*Artykuł 32***Adresaci**

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 17 kwietnia 2019 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

A. TAJANI

Przewodniczący

W imieniu Rady

G. CIAMBA

Przewodniczący

ISSN 1977-0766 (wydanie elektroniczne)
ISSN 1725-5139 (wydanie papierowe)

Urząd Publikacji Unii Europejskiej
2985 Luksemburg
LUKSEMBURG

PL